032.1J30:12x
F7

ശ്രീമദ്രാമകൃഷ്ണാശ്രമായണം.

ഉത്തരകാണ്ഡം.

പ്രസാധകൻ,

കാവുങ്ങൽ നീലകണ്ഠപ്പിള്ള.

പ്രകാശകൻ,

കെ. ജി. പരമേശ്വരൻപിള്ള,

പ്രൊപ്രൈറ്റർ,

"ശ്രീരാമവിലാസം" പ്രെസ്സ്,—കൊല്ലം.

പ്രഥമപതിപ്പു—കാപ്പി ൩൦൦.

സകുടുംബകാശ്യം പ്രകാശകന്.

൧൯൩൨.

ഇതിൽ ആദ്യംപറയപ്പെട്ട ആൾ ഭഗവദ്ഗീതാകർത്താവായമാധവപ്പണിക്കരാണെന്നു വിചാരിക്കപ്പെടുന്നു. അദ്ദേഹം ആത്മജ്ഞാനം സിദ്ധിച്ചവിരക്തനായ ഒരുസുകൃതിയും, സംസ്കൃതത്തിൽ ദൃഢമായ പാണ്ഡിത്യം സമ്പാദിച്ചആളും വേദാന്തശാസ്ത്രപാരംഗതനും ആയിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രന്മാരിൽഒരാളാണു ഭാരതമാലാകർത്താവായ ശങ്കരപ്പണിക്കർ. ശങ്കരപ്പണിക്കരുടെ സഹോദരിമാരിൽ ഏറ്റവും ഇളയവളുടെ മകനാണു പ്രസൂതകാവ്യകർത്താവും സുപ്രസിദ്ധനുമായ രാമപ്പണിക്കർ. ഈ രാമപ്പണിക്കർതന്നെയാണത്രേ, സരസകവി ശിരോരത്നമായ കണ്ണശ്ശപ്പണിക്കർ. രാമപ്പണിക്കരും കണ്ണശ്ശപ്പണിക്കരും രണ്ടാളാണെന്നുള്ള ഭാഷാചരിത്രകർത്താവിന്റെ അനുമാനം അസ്ഥാനത്തിലാണെന്നു ചരിത്രാന്വേഷകന്മാരായ ആധുനിക പണ്ഡിതന്മാർ സകാരണം സിദ്ധാന്തിക്കുന്നുണ്ട്.

കണ്ണശ്ശപ്പണിക്കരുടെ ജീവിതകാലം, കൊല്ലവർഷം ൭൦൦ നും ൯൫൦ നും മദ്ധ്യേയായി നിർണ്ണയിക്കപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു. ഇദ്ദേഹത്തിന്റെ ജനനം തിരുവല്ലാത്താലൂക്കിൽചേന്നനിരണംപ്രവൃത്തിയിൽ തൃക്കാപാലീശ്വരം എന്ന ക്ഷേത്രത്തിനു സമീപം, ഒരു ഭവനത്തിലാണ്. ആ ഭവനത്തെ ഇന്നും ഈ മഹാകവിയുടെ സ്മാരകമായി കണ്ണശ്ശൻ പറമ്പെന്നു പറഞ്ഞുവരുന്നു. പണിക്കർ ബാല്യത്തിലേതന്നെ സംസ്കൃതത്തിൽ നല്ല പാണ്ഡിത്യം സമ്പാദിച്ചു കവിതയിൽ പ്രവർത്തിക്കുവാൻതുടങ്ങി; സ്വതഃസിദ്ധമായ കവിതാവാസനയുടെ തള്ളലാൽ അദ്ദേഹം സാധാരണസംസാരിക്കുന്നതുപോലും കവിതയായിപ്പരിണമിച്ചിരുന്നുവെന്നും, അക്കൂട്ടത്തിൽ തൃക്കാപാലീശ്വരം ക്ഷേത്രത്തിൽനിന്നും തന്റെ ഭവനത്തിലേയ്ക്കു പോകാനുള്ളമാർഗ്ഗത്തെ നിർദ്ദേശിക്കുന്ന "ചെമ്പൊടിരുമുരുക്കുശരമൊലമ്പ[illegible]" എന്നവാക്യം ഒരിക്കൽ അദ്ദേഹത്തിന്റെമുഖത്തുനിന്നു നിർഗ്ഗളിച്ചുവെന്നും കേൾവിയുണ്ട്. ഇതിന്റെ അർത്ഥം, ക്ഷേത്രത്തിനടുത്തു്, ഒരുചെമ്പുകൊട്ടി താമസിക്കുന്നതിനുസമീപമുള്ള മുരുക്കുപെട്ടിപ്പണിക്കാരന്റെ വീട്ടിനപ്പുറത്തു്, ഒരു കൊല്ലൻതാമസിക്കുന്നതിനുമങ്ങേപ്പുറം ആശാരിതാമസിക്കുന്നിടത്തുനിന്നും അമ്പത്തുരണ്ടടിദൂരംചെന്നാൽ വലത്തുഭാഗത്താണു തന്റെ ഭവനമെന്നാകുന്നു. ഇത്തരം കൃതിമപ്പണിത്തരങ്ങളുള്ള കവിതാശകലങ്ങളാൽ ജനങ്ങളുടെ പ്രീതിയെ അദ്ദേഹം സമ്പാദിച്ചതുകൊണ്ടായിരിക്കണം, വലിയഫലിതക്കാരനെന്നുള്ള പ്രസിദ്ധി കണ്ണശ്ശപ്പണിക്കർക്ക് ഇന്നും നിലനിന്നുപോരുന്നതു്.

ഏതാനും ചെറുതരംപാട്ടുകളല്ലാതെ, മലയാളസാഹിത്യമണ്ഡലത്തിൽ ഗണ്യമായസ്ഥാനംലഭിക്കത്തക്ക യാതൊരുകൃതികളുംഇല്ലാതിരുന്നകാലത്താണു നിരണത്തുകൃതികളുടെ ഉത്ഭവം. അവയിൽ ആദ്യകൃതിയായ ഭഗവദ്ഗീത, നല്ല ശബ്ദഭംഗിയും അർത്ഥപുഷ്ടിയും ഉള്ളൊരു കൃതിയാണ്—ശങ്കരപ്പണിക്കരുടെ ഭാരതമാലാ, മഹാഭാരതകഥയെ സംഗ്രഹിച്ചെഴുതിട്ടുള്ളതാകുന്നു.

കണ്ണശ്ശകൃതികൾ പിൽക്കാലം പ്രകാശിച്ചതു്. ചെമ്പുതിരിയിട്ടു കൊളുത്തിയ വിളക്കുകൾക്കു പുറകേ കത്തുന്ന ദീവട്ടികൾ പുറപ്പെട്ടതുപോലെ

യാണു്. നിരണംകൃതികൾക്കുണ്ടായ പ്രശസ്തിയുടെ പ്രതിഫലനം കണ്ണശ്ശകൃതികളിലാണെന്നുള്ളതിനു സംശയമില്ല.

പ്രസ്തുത കൃതികളെല്ലാം എഴുതപ്പെട്ടിരിക്കുന്നതു്, ദ്രാവിഡഭാഷകളിൽ അക്കാലത്തു നടപ്പുണ്ടായിരുന്ന ഈരടികളെ പരിഷ്കരിച്ചു്, പുതുതായി സജ്ജീകരിച്ച ഒരു തരം മാത്രാവൃത്തത്തിലാണു്. നിരണം കവികളാൽ ഏറ്റെടുത്തപ്പെട്ടതാകകൊണ്ടും, പിൽക്കാലം സംസ്കൃതത്തിനു പ്രചാരമുണ്ടായി, ഛന്ദോവൃത്തങ്ങൾ നടപ്പിലാകയാൽ അതു് അനുവർത്തിക്കപ്പെടാതെ നിന്നുപോകകൊണ്ടും അതിനു നിരണവൃത്തം എന്നു പറഞ്ഞുവരുന്നു. നിരണവൃത്തത്തിനു നാലു വിഭാഗങ്ങളാണുള്ളതു്. അവയിൽ പ്രധാനം,

"ചൊല്ലേവംമനുവംശപരമ്പരശ്രീരനിരാമനരേന്ദ്രനിവണ്ണം"

ഈ മാതിരി വൃത്തമാണു്; ഈ വൃത്തത്തിലുള്ള ഒരു പദ്യത്തിൽ, ഹ്രസ്വമാത്രകം വീതമുള്ള രണ്ടു ഖണ്ഡങ്ങളോടുകൂടിയ നാലു പാദങ്ങൾ അടങ്ങിയിരിക്കുന്നു.

രണ്ടാമത്തേതു്:—"ആത്തിയൊഴിപ്പതിന്നവംതന്നൊടുറവർതന്നൊടുംക്രൂടാക്കിനികുംഭിലാഗതനായരാവണനന്നുകുണ്ടാൻ"

ഇങ്ങനെ ഓം മാത്രകം ഒരു പാദത്തിൽ അടങ്ങിയ വൃത്തമാണു്.

മൂന്നാമത്തേതു്:—"പുരിയതിൽവസിക്കുമക്കാലകേയാദിയാം
പൊലിവെഴുമരക്കരീരേഴിനെക്കൊന്നുപോയ്"

ഇങ്ങനെ ന്ഗ-മാത്രകം പാദത്തിലുള്ളതും കിളിപ്പാട്ടിലെ "മണികാഞ്ചി"ക്കു തുല്യവുമായ വൃത്തമാണു്.

നാലാമത്തെ വിഭാഗം:—"ആരുമിനിനിന്നൊടമർചെയ്വതിനുമറിഞ്ഞായവക്കില്ലകമലോത്ഭവസമീപേ"
(ജലധിപതിപോയാൻ)

ഈ മാതിരി പാദത്തിൽ ർം മാത്രകം ഉള്ളതായ ഒരു വൃത്തവുമത്രെ. ആദ്യത്തെ പ്രധാനവിഭാഗമൊഴിച്ചു് മറ്റുള്ളവ ചിലപ്പോൾ, ഒരേ ഭാഗത്തുതന്നെ ഒന്നിടവിട്ടും മറ്റും ക്രുട്ടിക്കലത്തിപ്പണിക്കർ ഉപയോഗിക്കുമെന്നുള്ളതിനു് ഈ ഉത്തരകാണ്ഡത്തിൽതന്നെ ഉദാഹരണങ്ങളുണ്ടു്.

പ്രസ്തുത കൃതികളിൽ കാണുന്ന പ്രാസനിയമം ഒരു പ്രത്യേക മാതിരിയാണു്. ദ്വിതീയാക്ഷരപ്രാസം ഇടവിടാതെ ദീക്ഷിച്ചിട്ടുള്ളതിനുപുറമേ, 'അന്താദിപ്രാസ'മെന്നു വിദ്വാന്മാരാൽ പേർ കൊടുക്കപ്പെട്ട ഒരു തരം പ്രാസവും നിരന്തരമായിക്കാണുന്നുണ്ടു്. ഈ അന്താദിപ്രാസം, "നിറുത്തെടുപ്പു"കളും ഒരേ രൂപത്തിൽ വരുമ്പോൾ ഉണ്ടാകുന്ന ശ്രവണസുഖത്തി

നായി മാത്രമല്ല, ഇടയ്ക്കു പദ്യങ്ങൾ വിട്ടുപോയാൽ അറിയുന്നതിനും തുടരെപ്പഠിച്ചും പാടുന്നവർക്ക് അടുത്തടുത്തുള്ള പദ്യങ്ങളെ നിഷ്പ്രയാസം ഓർമ്മിക്കുന്നതിനും ക്രമീയായിരിക്കണം ഉദ്ദേശിക്കപ്പെട്ടിരുന്നതു്. ഏതായാലും ഇത്തരം പ്രാസം നിരണകൃതികൾക്കു പ്രത്യേകമായ ഒന്നാണു്.

കണ്ണശ്ശപ്പണിക്കർ ബാല്യത്തിൽ വിദ്യാഭ്യാസം ചെയ്യാതെ ഭക്ഷണത്തിനായി അലഞ്ഞുനടന്നൊരാളാണെന്നും, ഇരുപതുവയസ്സായതിനുശേഷം ഒരു ബ്രാഹ്മണനോടു തന്റെ ദാരിദ്ര്യത്തെക്കുറിച്ചു സങ്കടം പറഞ്ഞപ്പോൾ, അദ്ദേഹം ഒരു വാഴപ്പഴം കൊടുത്തുവെന്നും പഴം തിന്നതുമുതൽ പണിക്കർ വിദ്വാനായിത്തീർന്നുവെന്നും ഒരു ഐതിഹ്യംഉണ്ടു്. ഈ ഐതിഹ്യത്തെയും അദ്ദേഹത്തെയും എഴുത്തച്ഛനേയും സംബന്ധിപ്പിച്ചുള്ള മറ്റുപല ഐതിഹ്യങ്ങളേയും വിദ്വാന്മാർ അത്ര ആദരിച്ചിട്ടില്ല.

തിരുവല്ലായിലാണു പണിക്കർ ജനിച്ചുവളർന്നതെങ്കിലും സ്ഥിരവാസം തിരുവനന്തപുരത്തിനു് അല്പംകിഴക്കുള്ള മലയിൻകീഴ് എന്ന സ്ഥലത്തായിരുന്നു. മലയിൻകീഴിൽ കണ്ണശ്ശന്റെ ജന്മിമാരായ തിരുവല്ലാ, പത്തില്ലത്തിൽപോറ്റിമാരുടെ വകയായി ഒരു കൃഷ്ണൻകോവിലും കുറെ വസ്തുക്കളുമുണ്ടായിരുന്നു. പണിക്കരുടെ കുടുംബക്കാർക്കും അതുനിമിത്തം ഭവനവും വസ്തുക്കളും അവിടെ ഉണ്ടായി. ഇടയ്ക്കിടെ കണ്ണശ്ശപ്പണിക്കർ തിരുവനന്തപുരത്തും പോയി താമസിച്ചിട്ടുള്ളതായി പറയപ്പെട്ടിരിക്കുന്നു.

പണിക്കരുടെ കവിതാഗുണങ്ങൾ സർവ്വവിദിതങ്ങളാകയാൽ അവയെക്കുറിച്ചു പ്രത്യേകം ഞാൻ ഇവിടെ എടുത്തുപറയേണ്ട ആവശ്യമില്ലെന്നു വിചാരിക്കുന്നു. എങ്കിലും ഈ ഉത്തരകാണ്ഡത്തിൽനിന്നുതന്നെ ചമൽകാരകരങ്ങളായ ഒന്നുരണ്ടു പദ്യങ്ങളെ ഇവിടെ എടുത്തു കാണിച്ചുകൊള്ളട്ടെ:-

അയോദ്ധ്യയിലെ ഒരു ഉദ്യാനത്തെ വർണ്ണിക്കുന്നതു നോക്കുക:—

ആയതചൂതചമ്പകചന്ദനാഗരുവിലവാമ്പേ-
യാസനകല്പകാദികളാമനേകമരങ്ങൾതിങ്ങി
തുയമണംപൂണ്ടുയർവാർപൊഴിന്തകമേതടാകം
തോറുമമന്ദപങ്കജകൈലവാസികളുംവിശേഷാൽ,
പോയിടതിങ്ങിമീതുപടന്നപുഷ്പലതാന്തരാളേ
പൂമിമികുംപ്രദേശവിശേഷമെന്നിവപാത്തുകണ്ടാൽ
ആയതമായചൈത്രരഥത്തിനോടെതിരാമയോദ്ധ്യാ
യാമമരുന്നപൂമ്പൊഴിലൂടുമന്നവർകോൻനടന്നാൻ. (നൈ ൭൯)

ഭക്തിരസപ്രധാനമായ ഒരു പദ്യം.

അകമേസർവ്വശരീരങ്ങളിലുമമന്നേകാത്മാവായ് മരുവീടിയ
സുഖരൂപന്താനെന്നടിമലർതവചൂടുമവന്നറിയാമഖിലേശ!

വിശദാശംകുമിവണ്ണമതീവവിരാജിതമായ് മരുവുംതവരൂപം
പുകഴ്വാനാരേവല്ലഭമുള്ളവർ,പുരുഷോത്തമപുണ്യാത്മാവേജയ!

ഉത്തരകാണ്ഡത്തിന്റെ ഒടുവിലുള്ള ബ്രഹ്മസ്തുതിയിൽ രാമായണംകഥ സംഗ്രഹിച്ച്, ഓരോ പദ്യത്തിലും സരസമായ വിധത്തിൽ ഞെരുക്കി അടക്കിയിരിക്കുന്ന സാമർത്ഥ്യം അന്യാദൃശമാണ്. അതിനു് ഒരു ഉദാഹരണംമാത്രം ഇവിടെക്കാണിക്കാം.

അവനഥജാംബവദാദികളോടുഭയാനകമായബിലത്തുടനേപോയ്
ഉപവിമികത്തവിടെസ്സമ്പാതിയുരത്തുകേട്ടലയാഴികടന്നേ
അവനിസുതയ്ക്കുടയാളംനൽകിയരക്കരെവെന്നവിടംചുറ്റിമീ–
ണ്ടുപവിയൊടുംകണ്ടേൻദേവിയെയെന്നരചെയ്തുകേട്ടവനേജയജയ.

ഇങ്ങനെ ഉദ്ധരിക്കാൻ തുടങ്ങിയാൽ അവതാരിക ദീർഘിച്ചുപോകുമെന്നുള്ളതുകൊണ്ടു മതിയാക്കുന്നു.

ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ പ്രസാധകത്വം, നിരവദ്യമായ വിധത്തിൽ നിർവ്വഹിക്കുന്നതിനു വേണ്ട അവസരം എനിക്കു ലഭിച്ചില്ല. പല ഭാഗങ്ങളും മൂലത്തോടൊത്തുനോക്കി പരിശോധിക്കേണ്ട ആവശ്യമുണ്ടെന്നു തോന്നിയതനുസരിച്ചു പ്രവർത്തിക്കാനും സാധിച്ചില്ല. പുസ്തകത്തിന്റെ അച്ചടി, തിടുക്കത്തിൽ നടന്നതുകൊണ്ടും കൃത്യാന്തരബാഹുല്യത്താലും താളിയോലഗ്രന്ഥത്തിൽനിന്നും പദ്യങ്ങൾ പകർത്തിയെഴുതി മുദ്രണശാലയിൽ എൽപ്പിക്കാനും പ്രൂഫ്ഷീറ്റുകൾ പരിശോധിച്ചു കൊടുക്കാനും മാത്രമേ സമയം കിട്ടീട്ടുള്ളൂ.

ഏകദേശം നൂറു സംവത്സരങ്ങൾക്കു മുമ്പെഴുതിയ ഒരു പഴയ താളിയോലഗ്രന്ഥമാണു്, ഈ പുസ്തകസമ്പാദീകരണത്തിനു് എനിക്കു കിട്ടിയ മൂലം. ഇത്തരം പഴയ ഗ്രന്ഥങ്ങളിൽ നിന്നു പകർത്തിയ പുസ്തകങ്ങളുടെ പ്രസാധകത്വം വഹിക്കാൻ ഇടയായിട്ടുള്ള പണ്ഡിതന്മാർക്കു് അതിന്റെ ദുർഘടത്വം ഏറെക്കുറെ അനുഭവത്തിൽഅറിയാവുന്നതാകയാൽ,ഞാൻഅതേക്കുറിച്ചു ഇവിടെപ്പറയണമെന്നു വിചാരിക്കുന്നില്ല. കണ്ണശ്ശരാമായണത്തിലെ പൂർവ്വകാണ്ഡങ്ങളും വായിച്ചുള്ള പരിചയം, വിശേഷിച്ചും ഈ ആരംഭത്തിൽ ഏതൊപലഭിക്കിലും സഹായിച്ചിട്ടുണ്ടു്. സാധാരണ മലയാളികൾക്കു പരിചയമുണ്ടായിരിക്കാൻ ഇടയില്ലാത്ത ദ്രാവിഡവാക്കുകൾക്കും ദുർഗ്രഹങ്ങളാണെന്നു തോന്നിയ ഭാഗങ്ങൾക്കും മാത്രമേ ഞാൻ ടിപ്പണം കൊടുത്തിട്ടുള്ളൂ. സംസ്കൃതപദങ്ങളെ അപ്പാടെ വിട്ടിരിക്കയാണു്. രണ്ടാംപതിപ്പിനു് ഇടയാകുന്നപക്ഷം, മൂലവുമായിവച്ചു പരിശോധിച്ചു്, വിസ്തൃതമായ ഒരു ടിപ്പണവും എഴുതിച്ചേർക്കണമെന്നാണു് എന്റെ പ്രത്യാശ.

ഉത്തരരാമായണം കിളിപ്പാട്ടു്, ഈ ഗ്രന്ഥത്തെ വളരെ അനുസരിക്കുന്നുണ്ടു്. അതു് അദ്ധ്യാത്മരാമായണം ഉത്തരകാണ്ഡത്തിന്റെ തർജ്ജമയെ

ല്ലെന്നും കാണുന്നു. അതുകൊണ്ട് വാല്മീകിരാമായണം ഉത്തരകാണ്ഡത്തെ അനുസരിച്ചോ കണ്ണശ്ശരാമായണം ഉത്തരകാണ്ഡത്തെ അനുസരിച്ചോ ആയിരിക്കണം ഉത്തരരാമായണം കിളിപ്പാട്ടെഴുതിയിട്ടുള്ളതു്. കിളിപ്പാട്ടുകാരനു ചില ദിക്കിൽ വഴി തെറ്റീട്ടുമുണ്ട്. ആ ഭാഗങ്ങളെ എടുത്തുകാണിച്ചു ചൂണ്ടുചെയ്യാൻ ഇവിടെ അവസരമില്ലായ്കയാൽ മുതുക്കുന്നു.

ഉത്തരകാണ്ഡത്തിനു പുസ്തകരൂപത്തിൽ ഇതു് ആദ്യത്തെ ആവിർഭാവമാകകൊണ്ടു്, പാഠഭേദങ്ങളായും കൈയെഴുത്തുഗ്രന്ഥത്തിലെ സ്ഖലിതങ്ങളായും മറ്റും പലേ ന്യൂനതകളും വന്നേക്കാൻ ഇടയുള്ളതിനെ മഹാജനങ്ങൾ ക്ഷമിക്കണമെന്നും, അടുത്ത പതിപ്പിൽ അവയെപ്പരിഹരിക്കുന്നതിനായി ഞങ്ങളെ അറിയിച്ചുതരണമെന്നും അപേക്ഷിക്കുന്നു.

പ്രസാധകൻ.

ശ്രീമഹാ കണ്ണശ്ശരാമായണം.

ഉത്തരകാണ്ഡം.

ഹരിഃ ശ്രീ ഗണപതയേ നമഃ

അവിഘ്നമസ്തു.

ചൊല്ലേറുംമനുവംശപരമ്പരശ്രീരനിരാമനരേന്ദ്രനിവണ്ണം
പൊല്ലാനിശിചരരെക്കൊലചെയ്തേഭ്രപരിപാലനചെയ്തഴകോടെ,
നല്ലാർജാനകിയോടുമയോദ്ധ്യയിൽനാനാസുഖത്തോടിരുന്നതുകാല-
ത്തെല്ലാമുനിവരുമന്നരവീരനെയിതമൊട്ടുകാണ്മാനേവന്നാർ. ൧

ആരണരാകിയകണപനളാദികളന്നകിഴക്കൻദിക്കതിൽനിന്നേ
ധീരതരൻകൌശികനൊടുവന്നാർതേറിയഗസ്ത്യനുമായതുകാലം
1 കാരണനല്ലിരസാസഹതാപസർകനിവൊട്ടുതെക്കൻദിക്കതിൽനിന്നും
സാരതചേർധൌമ്യാദികളംവന്നാർതാപസർപശ്ചിമദിക്കതിൽനിന്നും. ൨

യതിവരനായവസിഷ്ഠൻകാശ്യപനത്രിഭരദ്വാജൻജമദഗ്നിയു-
2 മിതമിയവിശ്വാമിത്രൻഗൌതമനിവരെഴുവരുമുകാലത്തവിടെ
മതിനലമീടിയശിഷ്യരുമായേവന്നാരുത്തരദിക്കതിൽനിന്നും
കതിരവനോടെതിരാ 3 മൊളിർപോടിവർകനിവൊട്ടുഗോപുരദേശമ-
[ണഞ്ഞാർ. ൩

ആരണരേവരുമായ് മരുവീടുമഗസ്ത്യതപോധനനന്നരചെയ്താൻ
ദ്വാരപനോടറിയിക്കനരേന്ദ്രനുദ്വാരിതപോധന 4നാമളരെന്നേ.
വീരശിഖാമണിയാകിയരാമനെവീണ്ടുടിതൊഴുതറിയിച്ചാനവനും
സാരനഗസ്ത്യതപോധനനീടിയതാപസരോടിഹവന്നുളനെന്നേ. ൪

എന്നതുകേട്ടെഴുനിന്നനരേന്ദ്രനുമീടിയപൌരജനാദികളോടും
ചെന്നെതിർകൊണ്ടുതപോധനർതമ്മെ 5 ചേതതെളിഞ്ഞുസഭാതലമ-
ണന്നഴകോടുമിരുത്തിയനുജ്ഞയിനാലടിതൊഴുതാസനഗതനായേ [തിലേ
യന്നരുസുഖമോഎന്നനരേന്ദ്രനൊടിനിയതപോധനനരുളിച്ചെയ്താൻ. ൫

6 താരണിപാലശിഖാമണിനീ,പരിതാപമിയന്നിഹജാനകിമൂലം,
ലോരനിശാചരരാമരികംകരുകലക്ഷയമേറെവരുത്തിവിശേഷാൽ,

---

1. മുഖ്യനായ അംഗിരസ്സോടുകൂടെ 2 നന്മയുള്ള 3 പ്രഭ 4 ഞങ്ങൾ. ഉണ്ടെന്നു
5മനസ്സ് തെളിഞ്ഞു 6 ഭൂപാലശിഖാമണി-രാജശ്രേഷ്ഠനെന്നർത്ഥം.

പാരിതുപാലനചെയ്യാളിർപോടന്നഭാവമിയന്നമരുന്നതുകണ്ടേ,
വീരതരാസുഖമായതിനേപ്പോൽ,വേറൊരുസൌഖ്യവുമില്ലനമുക്കോ. ന്യ

ഇപ്പടിശാനനനെക്കൊലചെയ്തതിലേതുമൊരാശ്ചര്യം,നരവീരാ!
നല്പസുരാസുരരേവരെയുംനിനാഥ!വെല്ലാകുന്നവനെന്നാൽ;
1 ചൊല്ലമർകുംഭനികുംഭമഹോദരധൂമ്രാക്ഷാദികളാമവരുംപുന-
2 രെല്ലയിലാബലമുള്ളദശാനനനിളയവനംമൃതനായാനല്ലോ. ൯

ആയുധപാണികളിൽ 3 തലയാ,മതികായനെനന്നുജയിച്ചപ്രകാരം,
നായകനായദശാനനനെയുമൊരുനാശമൊഴിഞ്ഞെതിർനിന്നുജയിച്ചേ
മായയിയന്നദശാനനപുത്രനെ,മന്നാവെന്നതിനൊന്നൊ 4 വ്യാകേപം
തീയനിശാചരരേവരെയുംകൊലചെയ്തപരാക്രമശക്തിയുമോത്താൽ. വ്യ

ഓത്തരുളുന്നതപോധനജാതികളൊടുമകിൽന്തരചൻചോദിച്ചാൻ
കീർത്തിമികുന്തദശാനനനെക്കാൾകേവലമെന്തവനെസ്തുതിചെയ്താൻ?
പേർത്തുമിരാവണിതൻവൃത്താന്തംപെരികെവിരന്തറിവാനിച്ഛിച്ചേൻ
ഓർത്തരുളിച്ചെയ്കെന്നനരോത്തമനോടുമതിന്നിതഗസ്ത്യനരത്താൻ. ൻ

ഉരചെയ്യാമവനുടെവൃത്താന്തവുമുടനതുമെന്നിയിരാവണനാദിക-
5 ളുഗ്രനിശാചരവീരന്മാരുളവായപ്രകാരവുമവരുടെബലവും,
നിരുപമനാമജനോടുവരങ്ങളെനിതരാമവകർംവരിച്ചു,ജഗത്ത്രയ-
മരുമയൊഴിഞ്ഞുജയിച്ചപ്രകാരവുമരചകളരച!കേട്ടരുളെന്നേ. ഫ൦

എല്ലാരിലുമധികൻവിധിനന്ദനനിനിയപുലസ്ത്യതപോധനനാടെ
കല്യാണാത്മാവായുളനായാൻ, 6 കാണാകൃതയുഗകാലത്തരച!
ചൊല്ലാംമേരുവിനരികുതുണാഗ്നിസുഖേനതപസ്സുകൾചെയ്യവസിക്കും,
നല്ലാശ്രമപദ 7 മെയ്തിവസിച്ചാൻ,നാനാഗുണമൊടവൻപലകാലം. ഫ൧

പലപലകന്യകമാരതുകാലംപരിചിയലുന്നതപോവനമതിലേ
നലമൊടുവന്നുകളിപ്പതുകണ്ടുനമുക്കിതുപദ്രവമെന്നുനിനച്ചേ
8 കലവിയലാതപുലസ്ത്യമഹാമുനികുറിനാനാശ്രമമിതിലിനിവന്നാൽ
9 ഉലവ്വിയലാഗർഭംപുനരിവർകർംക്കുണ്ടായ്വരികെന്നരുശപിച്ചാൻ. ഫ൨

മുനിവരശാപഭയേനകളിപ്പാൻമുറയുംകന്യകമാർപിറേന്നാളം
വനമതിലാരുംചെൽവതിലച്ചാർബാധവരായ്വാനായതുകാലം.
ഇനിയതപോബലമുള്ളനരേന്ദ്രനെന്നുംതുണവിന്ദുവിനുടെയതന്വജാ
പുനരിതുതാനറിയാതേതതുപുകുന്നാൾ,സഖികളെയന്നേപഷിച്ചേ. ഫ൩

---

1 പ്രസിദ്ധിയുള്ള 2 അതിരില്ലാത്ത 3 മുഖൻ 4 ഒക്കുകയില്ല 5 അരിയ=അസാധ്യമാണെന്നുമുള്ള 6 കാണായ്=അറിഞ്ഞാലും 7 എയ്തുക=പ്രാപിക്കുക 8 കലവു്=വാട്ടം തട്ടുക 9 നീക്കമില്ലാത്ത=മാറാമില്ലാത്ത

ഏവരെയുംകാണാതേസഖികളെയെങ്ങുമുഴന്നുനടന്നവഥംകേട്ടാഥം
1 പൂവിലയന്നെതിരായുളനായപുലസ്ത്യതപോധനവേദനിനാദം
താർവിശിഖൻവശയായ്വിളറിപ്പരിതാപമിയന്നൊരുഗർഭമെനിക്കി-
ന്നേവമിതെന്തുണ്ടാവാ ന്നവളിടരൊട്ടതാസമീപേപോയാഥം ൧൫

പോയവഥംചെൽവതുകണ്ടഴലോട്ട 2 പുകന്നാനന്നുപിതാതുണവിന്ദുവു-
മായ്തലോചനയാമവളോട്ടതവാകൃതിയെന്തുപകന്നതിതെന്നേ
3 നോയൊട്ടമൊട്ടവഥംചൊല്ലവിശേഷം. നരപതിനൊടിയിൽവിരന്തറിവു-
റൊരു-
4 പായമിതെനവളോട്ടപുലസ്ത്യനുപാസനചെയ്യുമിടത്തിനുചെന്നാൻ ൧൭

ചെന്നടിതൊഴുതുപുലസ്ത്യനോടരുളിച്ചെയ്താനരപതി, മുനിതിലകാകേഥം
ഇന്നുമമാത്മജയാമിവളെപ്പുനരിതമൊട്ടുനിന്തിരുവടികൈക്കൊണ്ടാൽ
നന്നതുചെയ്തരുളെന്നതുകേട്ടനുനയമോടവളെവിവാഹംചെയ്താ-
നന്നുമുനീന്ദ്രനു,മന്നവളംഭത്താവിനയേപരിപാലനചെയ്താഥം. ൧൯

5ചെയ്തപമുള്ളപുലസ്ത്യനുമരുളിച്ചെയ്താനവളോടേറെമകിഴ്ന്തേ
കൈതവമുള്ളിൽനിനക്കില്ലന്നിതുകണ്ടേഞാനതിസന്തോഷിച്ചേൻ;
പൊയ്യടവാവേദശ്രവണംതവപുത്രോദ്ഭവമിതിനൊരുകാരണമാ-
യെയ്തിയതതിനാൽവിശ്രവസാഖ്യയിയന്നുളവാകതവാത്മജനെന്നേ- ൨൦

എന്നുപുലസ്ത്യനിയോഗത്താലേയിനിയകുമാരൻവിശ്രവസാഖ്യൻ
6 വെന്നിമികന്തവഥംതന്മകനാകിവിശിഷ്ടഗുണാകരനായുളനായാൻ;
അന്നരഭരദ്വാജൻനിജപുത്രിയെയവനകൊടുത്താന്; പുനരവഥംമകനായ്
7 നന്നിമികന്തുളനായാൻപുത്രൻ,നാമുഖനാമകിഥംവുറവാനതിനാൽ ൨൧

അതിഗുണവാനായ്വിശ്രവസാത്മജനായതിനാലെ,വൈശ്രവണന്താ-
നിതവിയപുത്രനിവൻപുന 8 രന്നജനിതമൊട്ടെന്നുവിളിച്ചാൻപേരും;
മതിനലമുള്ളപിതാവിനസമനായ്വളരായ്നിന്നകുമാരനിവൻമ-
റ്ററിതുവഴിനന്മവരുത്തുമിതിന്നെന്നെണ്ണിയുറച്ചുതപസ്സുകഥംചെയ്താൻ. ൨൨

അനവനവിടേ,നാല്പത്തെൻപതിനായിരമാണ്ടൊരുകാലവുമേതും
ദീനതയെന്നി നിരാഹാരനുമായ്നിന്നുതപസ്സുകഥംചെയ്തുതകാലം;
മാനിതനായചതുർമ്മുഖനേറെമകിഴ്ന്തു,മഹേന്ദ്രാദികളോട്ടമവിടേ,
താനരികേചെന്നൊരുസുത!തവതാല്പര്യംചൊല്ലെന്നരുൾചെയ്താൻ. ൨൩

അനന്തകാലമജന്തിരുവടിയെയുമടിമലർതൊഴുതവിടേവൈശ്രവണ-
ന്താരാരചെയ്യാ,നരികജഗത്ത്രയനാഥ!ഞാനിഹധനപതിയായേ,

1 പൂവിലയൻ=ബ്രഹ്മരായിൽ വസിക്കുന്ന ബ്രഹ്മദേവൻ. 2. പറഞ്ഞു. 3. മനോദുഃഖത്തോട്ട. 4. ഉപായമിതേനവളോട്ട്=ഉപായം ഇതുതന്നെയെന്നു നിശ്ചയിച്ചിട്ട് മുവളോടുകൂടി. 5 മനഃതാപസ്സുള്ള 6. ഖിജയം=ശ്രേഷ്ഠത. 7. നാമ 8. അന്നജൻ=എന്നജൻ=എന്നുനിശ്ചയിച്ചിട്ട ബ്രഹ്മാവ്

മാനിതനാകിയദിക്പാലനുമായ് വാഴ്വാ I നരുൾചെയ്കെന്നതുകേട്ടേ,
താനതിസന്തോഷിച്ചരുളിച്ചെയ്താനവിടേനാന്മുഖനവനോടേ- ൫൯

ഏറെമുതിന്നിനിദിക്പാലന്മാരിന്ദ്രാന്തകവരുണന്മാരവർക്കെ
വീറൊടുനിർമ്മിച്ചിനിനാലാമതുവേറൊരുവനെനിർമ്മിപ്പാനായേ
2 മാറിലയാതതപോബലമതിനാൽമാനസിനിനച്ചേൻ ഞാനന്നാലിതു
ക്രൂരിയപോൽനീദിക്പാലനുമായ്കുറവിയലാനിധിപതിയാകെന്നാൻ ൬൦

എന്നരചെയ്ചതുർമ്മുഖനപ്പൊഴതേവെരിരന്തുവിമാനംപുഷ്പക-
മെന്നവിടേനിർമ്മിച്ചുകൊടുത്താൻ; അറിയായിതുതവവാഹനമെന്നേറ
3 വെൻറിതരുംവിരവോടുവിമാനംവേണ്ടിക്കൊണ്ടടിതൊഴുതരുൾകൊണ്ടേ
നിന്നവിരിഞ്ചാദികൾപോയളവുനിധീശൻ താതനുമീപേചെൻറാൻ ൬൧

ചെൻറടിതൊഴുതുചിതാവിനൊടുടനരുൾചെയ്താൻവൈശ്രവണൻമമതാത!
4 നൻറികൊൾദിക്പാലതപംതന്നോൻ നാന്മുഖനരിയവിമാനവു-
മെന്നാൽ,
വെന്നിവരുംപരിചൊരിടമിരിപ്പാൻവേണ്ടുകയുണ്ടിതിനാമിടമേതെ-
ന്നേറന്നരുൾചെയ്കെന്നളവുനിരൂപിച്ചിതുകേളെന്നുപിതാവരിയി-
ച്ചാൻ ൬൪
അറികനിശാചരവീരന്മാക്കായഴകൊടുവിശ്വകർമാനിർമ്മിച്ചാൻ
നിറമിയലുന്നമഹേന്ദ്രാലയമൊടുനികരാകിയലങ്കാപുരിമുന്നം
കുറവിയലാതവിടേ 5 മരുവീടിയകൊടിയനിശാചരരന്നമരന്മാ-
ക്വെതിവരുത്തിയമൂലംനാരായണനവർക്കളെയമരിൽക്കൊലചെയ്താൻ- ൬൫

അനുതുകാലമതീവമഹാബലരായനിശാചരവീരരിലേചിലർ,
ഭീനതയോടിടേമരിയാതേനിന്നവർ,പാതാളത്തിനുപോയാർ;
അനുതുകാരണമായേദക്ഷിണമാമലയാഴിയിൽ,മാമലതന്മേൽ,
മാനിതയാകിയലങ്കയിലാരുംവാഴ്വതുമില്ല,നിശാചരർതാമും ൬൬

ഉമ്പർപുരിക്കെതിരാകിയലങ്കയിലൊന്നുമുപദ്രമെന്നിയിരിക്കാ
മിമ്പമൊടിനിനീയെൻറുപിതാവിനൊടേ റെമകിഴ്നരുൾകൊണ്ടുനടന്നേ
പിമ്പവിടംപുതുതായ്നിർമ്മിച്ചൊരുപീഡയൊഴിന്തു പുകുന്തുവസിച്ചാൻ
6 നന്മുകഴീടിയവൈശ്രവണന്താൻ,നരവരനേഏന്നാൻമുനിതിലകൻ ൬൭

മുനിവരനാകിയകുംഭോദ്ഭവനിവമൊഴിവതുകേട്ടതിവിസ്മയമോടേ,
മനുകുലജാതനിരാമനരേന്ദ്രൻമഹരഷിയോടേചോദ്യഞ്ചെയ്താൻ.
ഇനിയപുലസ്ത്യകുലോദ്ഭവർനിശിചരരെന്നുപുരാമമകേളിയതല്ലാ-
ലനുപമരായനിശിചരവീരന്മാരതിൽമുമ്പുളരായതു7 മറിയേൻ ൬൮

---

1 അരുൾ=അനുഗ്രഹം. 2 മാറാനില്ലാത്ത. 3. വെൻറി=വെന്നി=വിജയം അല്ലെങ്കിൽ നന്മ എന്നർത്ഥം. 4. നൻറികൊൾ=നന്മയുള്ള. 5. തുമസിച്ച=പാർപ്പുണ്ടായിരുന്ന. 6. നല്ലകീർത്തിയുള്ള. 7. അറിയുന്നില്ല.

അറിയേനവക്കളിലങ്കയിൽവാണപ്രകാരവുമവക്കളെയെന്തേമൂലം
തിറമേറിയനാരായണനന്നമർചെയ്കയിർകൊണ്ടപ്രകാരവുമെല്ലാം.
അറിയാമാറുനമുക്കരുളിച്ചെയ്കരുളുകവിസ്തരമാ,യെന്നതുകേ-
1ട്ടറിവോയാകനരേന്ദ്രാചൊൽവനശേഷവുമെൻററിയിച്ചാൻമുനി-
(വൻ- ൨൯

അപ്പൊ2ടയന്തിരുവടിതപമോട്ടടനരിയജലംനിമ്മിച്ചാനാടെ
പിമ്പവിടേ,നിമ്മിച്ചാൻചിലരെപേത്തവക്കളമയനോടുപറഞ്ഞാർ
സമ്പ്രതിപൈദാഹാദികൾതീപ്പാൻസാധനമെന്തെങ്ങൾക്കെന്നതുകേ-
ട്ടിമ്പമിയൻറുചിരിച്ചേ'രക്ഷ്യതാ'മെൻറവരോടയനരുളിച്ചെയ്താൻ ൩൦

അതുനതുകേട്ടേരക്ഷ്യാമോവയമാകുലമില്ലെന്നാരതിലേചിലർ
ഊനമൊഴിഞ്ഞേയക്ഷ്യാമോവയ,3മൊണ്മയിതെന്നാരന്നപരന്മാർ
മാനിതരാകിയരക്ഷോയക്ഷന്മാരായ് വരികവിരന്തിനിനമ്മോ-
ടൂനമൊഴിഞ്ഞതുചൊന്നതുകാരണമുട4നന്നയനവരോടരുൾചെയ്താൻ ൩൧

അരുളൊടയന്തിരുവടിയരുൾചെയ്തവതിനാലേരാക്ഷസരായീ,ചിലർ
നിരുപമരാകിയയക്ഷരുമായാർ;നിശിചരരായവക്കളിലതുകാലം,
വരഗ്രണനാകിയഹേതി,പ്രഹേതിമഹാബലരിവർ,മധുകൈടഭസമരാ-
യിരുവരുമുളരായാർകാലനഭഗിനിയെയഥഹേതിവിവാഹംചെയ്താൻ ൩൨

താനവിടെത്തപമോടുപ്രഹേതിതടാ5ദാരക്രിയചെയ്യുതിളച്ചേ;
ഊനമിലാഹേതിക്കൊരുസുതനായുളനായാനഥവിദ്യുൽകേശൻ.
മാനിതയാകിയസാലകടങ്കടമുറുളയായാൾസന്ധ്യാത്മജയാ-
യാനവധംതമ്മെവിവാഹംചെയ്താനനുപമനാകിനവിദ്യുൽകേശൻ ൩൩

അപ്പൊടുക്രൂവധംവിദ്യുൽകേശനുമായുടനെങ്ങുനടന്നുകളിച്ചാൾ
6വമ്പിലകുന്നകുമാരനെയന്നാൾമന്ദരശൈലസമീപേപെററാൾ;
പിമ്പുതനുജനെയിട്ടുകളഞ്ഞേപേത്തുംവിദ്യുൽകേശനുമായേ
ഇമ്പമൊഴിഞ്ഞുകളിച്ചേപോയാൾ;സുതനതിദാരുണമായ് മുറയിട്ടാൻ. ൩൪

മുറയിട്ടവതുകാലത്താകാശേ,7മുകിൽമലമാതുമയാളൊടുക്രൂടി,
പിറയണിയുഞ്ചടയൻപുരവൈരിപിനാകധരൻപരമേശ്വരനമലൻ
8മിറഡന്തിരുവടിയെഴുന്നരുളെക്കണ്ടാനാദിത്യോദയസമമായേ
നിറമിയലുന്നനിശാചരപുത്രൻനിലമതിലഴുതുകിടന്നപ്രകാരം. ൩൫

കാരുണികൻപരമേശ്വരനുമാപതി,കണ്ടുകനിഞ്ഞുമാതുരചെയ്-
ത്താരണിമീതിലിറങ്ങിയെടുത്തരിസന്തോഷിച്ചുവരങ്ങൾകൊടുത്താൻ;

---

1. അറിഞ്ഞാലും. 2 ഇഷ്ടദേവൻ 3 ഒൺമയിതു=ഇതുനന്നുതന്നെ. 4 അന്നയൻ=എന്നച്ഛൻ. 5 വിവാഹം. 6 വമ്പുള്ള 7 ഹിമവൽ പർവ്വതച്ചുതി. 8 മൂഡൻ=ശിവൻ.

1നീരുജനാ,കമരതപമിയന്നുനിരാകുലനായേയെയവനമോട്ടം
പാരിതിൽവാഴ്കസുകേശ!യെന്നാംപതിയസുരവരാത്മജനോടേന്നു൨൬

ഏറെവിരന്താകാശഗമാംപുരമിന്ദുകലാധരനായജഗൽപതി
വേറവിടേനിർമ്മിച്ചുകൊട്ടത്താൻവീരതരാതവഭവനമിതെന്നേ-
2ഏറെമുതിന്നിഷ്കാന്തരമേ,പ്രസവിക്കുന്നേനിശാചരിമാരിനി
മാറില്ലയായാത്മജയെയവനവുംവരികന്നേഎന്നാളുമായും. ൨൭

ഉമ്പർപുരാനഖിലേശനുമാപതിയുടെ പരിചാരകനായാകാശേ-
തുമ്പകനന്മരും പുരിവാണ്ണസുകേശനുടയമാഹാത്മ്യംകണ്ടേ
തന്പ്രിയപുത്രിയെയന്നസുകേശൻതന്നെവിളിച്ചിതമോട്ടകൊട്ടത്താൻ
വന്പിലകുംഗന്ധവ്ൻഗ്രാമണി,വൈകാതവനവളെകൈക്കൊണ്ടാൻ ൨൮

ആനവധൂവേദവതിക്കുസുതന്മാരായേമൂവർപിറന്നുളരായാർ
മാനിതരാകിയമാല്യവദാദികളംമറവുസുമാലിയുംമാലിയുമിവർതാ-
3മൂനമിലാവരജ്ഞാനകൃതൈശപ്യോദയമാത്മപിതാവിനുമമ്പു-
ണ്ടാനതറിഞ്ഞുചരന്തപസാസകലാനുഭവങ്ങളുമെന്നമുതിന്നാർ ൨൯

എന്നുനിനന്തവർമൂത്തിത്രയമോടിങ്ങുജഗത്ത്രയമഗ്നിത്രയവും
കൊന്നുമുടിപ്പതിനായടൽതോറുംകോപമിയന്നുടനാ4ത്മത്രയവും,
നന്നിവരുത്തിയ5ശക്തിത്രയവുംനാട്ടകിലിന്നവർമൂവക്കുംനേ-
രെന്നുസമസ്തജനംപറയുംപരിചേവരുമൊത്തുതപസ്സിനുപോയാർ ൩൦

പോയവൻമേരുസമീപേചെന്നുപുകുത്തുനിരാഹാരന്മാരായെ
കായവിശോഷണമായതപസ്സുകരുത്തൊട്ടചെയ്തുലോംനാഥംനിന്നാർ;
നായകനായചതുർമുഖനന്നുനയേനതപോവനമെത്തിയുരത്താൻ
6തുയനിശാചരരേ! വേണ്ടുന്നതുചൊൽകവരംതരുവൻഞാനെന്നേ ൩൧

എന്നചതുർമുഖനെത്തൊഴുതവക്ളിരന്നാരരികളിലിന്നൊരുവക്കും
നന്നമർചെയ്തുജയിക്കരുതായേ,ദീർഘായുസ്സുകളാകേണംനാം
എന്നവരോടതവണ്ണംവരികെന്നേകിയനാമുഖനംനിജലോകേ
ചെന്നുപുകുന്തുതുകാലാംനിശിചരർചിന്തവെടിഞ്ഞുതപസ്സുമുടിച്ചാർ. ൩൨

ചാരണസിദ്ധസുരാസുരജാതികളം 7 ചാലവുമന്നിടരുറോമുറവും,
ഘോരനിശാചരരാമിവരേറിയകോപമിയന്നുപരോധംചെയ്തേ
സാരൻവിശ്രവസംമാവിനെയന്നതിസന്തോഷിച്ചുവിളിച്ചവർചൊന്നാർ
പാരിലതീവമനോഹരമാകിയ ഭാഗത്തൊരുപുരിനിർമ്മിക്കെന്നേ. ൩൩

---

1 രോഗമില്ലാത്തവനായിവേർക്കട്ടെ 2 ഇനിമേൽ ഗർഭമുണ്ടായി പ്രസവിക്കുന്ന രാക്ഷസിമാരുടെ കൂട്ടികൾക്കു ആപ്പോഴേ യൗവനം ഭവിക്കുമാറിടയാകട്ടെ എന്നു പാർവ്വതി അനുഗ്രഹിച്ചു. 3 കൂടപ്പിറന്ന 4 ആത്മാവു്, അനാത്മാവു്, ജീവാത്മാവു് ഈ മൂന്നു ആത്മാക്കൾ. 5 പ്രഭുശക്തി, മന്ത്രശക്തി, ഉത്സാഹശക്തി ഈ മൂന്നു രാജകീയശക്തികൾ 6 പാർശ്വഭാഗമുള്ള 7 ജാലവും കൂട്ടവുമെന്നർത്ഥം.

എന്നവരോടറിയിച്ചാൻപുനരവനിന്ദ്രനിയോഗത്താലേനിർമ്മി-
ച്ചന്നൊരുമുപ്പുയോജനവിസ്തൃതമായലയാഴിയിൽമാമലമീര-
1 ന്നന്നിമിഷന്തമരാപുരിസമമായ് നാനാസുഖമൊട്ടുകൂടിയലങ്കാ
ഇന്നവിടത്തിലിരിക്കാതെങ്കടലെയ്തുകചെന്നതിനായിനിയെന്നേ. ൫൫

ഇതിയതുചെയ്യാമന്നവർമൂവരുമീടിയരാക്ഷസസൈന്യത്തോടെ
മന്നസിമഹാസുഖമായേലങ്കയിൽവടവൊട്ടചെന്നുപുകുന്നുവസിച്ചാർ;
അനുപമഗന്ധവ്സ്ത്രീനർമ്മദയാത്മജമാരെയവക്കുകൊടുത്താൾ
കനിവൊട്ടുമുത്തിരമാംനാൾകൊണ്ടേകൈക്കൊണ്ടാരവർകളെന്നിശിചരരും

നിശിചരവരനാകിയ2 മാല്യവതന്നിരുപമഭാര്യാസുന്ദരിസുന്ദരി
ശശധരബിംബസമാനനെപ്പെറ്റാൾചപലനലാവജ്രോപമമുഷ്ടിയെ,
ദിശിപുകൾമരുവുംമത്തോന്മത്തൻനിശിചരനോട്ടവിരൂപാക്ഷനെയും,
കുശതയിലാദ്യർമ്മഖസുപ്തഘ്നരെകേവലമെജ്ഞാന്തകനെയുമവിടെ. ൫൬

അവരംമകളായുളവായാളനലയമനുപമകേതുമതീതനയൻമാ-
3 രുപവിമികൃത്തസുമാലിതനിക്കുളരായാരഥസന്തതിയായേ
ഭവനഭയാവഹനായപ്രഹസ്തൻപൊലിവിയലുംവികടൻധൂമ്രാക്ഷനു-
മിവർകളിൽനല്ലസുപാശ്വനകമ്പനനിന്ദ്രസമൻദണ്ഡൻസംഘ്രാദിയും. ൫൭

ആദിപുരാനുസമാനപ്രഹസ്തനുമനുപമനാകിയഭാസശ്രവണൻ
മേദുരനാകിയകാലധനുസ്സംപേരിവർകൾക്കു,സ ഹോദരിമാരായ്
നീതിമികൃത്തതിപുഷ്പോൽകടയും നിരുപമകൈകസികുംഭീനസിയും
താതനുചിത്തസുഖംവരുമാറിവർതദനുപിറന്നുവളർന്നുരായാർ. ൫൮

ആയതലോചനയാകിയവസുധയിലനുളരായാർമാലിസുതന്മാർ
4 ന്യവനാമനലനുമനിലനുമൊരുതുലവിയലാവരനംസമ്പാതിയും
മായയിയന്നനിശാചരവീരന്മാരിവർമൂവരുമാത്മജർതാമും
തീയനിശാചരസേനയൊടെങ്ങുംതേറിനടന്നുമുതിർന്നിടർചെയ്യാർ. ൫൯

ഇടരൊട്ടുമുനിസുരയക്ഷാദികളിവരെന്തോചെയ്യോമെന്നവരവരെ
കുടുകമഹാദേവാലയമെയ്തികണ്ടുകരന്തുപണിന്തുരചെയ്യാർ
മുടിവിയലാതമലവിമലജയമുനിജനമാനസതാരിൽനിരന്തര
മുടനമരുംപരമേശാകേട്ടരുൾളുവാകിയവാത്തകളിതുകാലം. ൬൦

ഇതുകാലത്തുസുകേശസുതന്മാർന്ദ്രാദികളെയുമാട്ടിയകറ്റി
പ്രതിയോഗിപ്പവരെക്കൊലചെയ്തേഭീഷണരായുളർമൂവുലകത്തും
മതിമാനിന്ദ്രനഹംരുദ്രോഹംമധുസൂദനനഹമഹമിഹധാതാ
കതിരോനഹമെന്നെല്ലാംവാത്തകളും 5കരുതാർനിശിചരരാമവർകൾക്കോ.

---

1 നന്നയേറിയ. 2 മല്ല്യവാന്റെ ഏറ്റവും സുന്ദരിയായ സുന്ദരി എന്ന ഭാര്യ. 3. സുമാത്മ്യമേറിയ. 4 പരിതൃഢിയുള്ളവൻ മേന്മയുള്ളവൻ. 5 ശത്രുക്കൾ.

ആമളവുംവൈകാതിനിനിന്തിരുവടിയവർകളെവധചെയ്യജഗത്ത്രയ-
1 തീമകെടുത്തരുളെന്നവരവരേദീനതയോടുരചെയ്തതുകേട്ടു
2 സോമനമത്ത്യവരൻപുരവൈരിസുകേശനിലേറിയതാല്പര്യത്താൽ
തീമയവക്ണ്ടാകിലുമവരെച്ചെമ്മേകൊൽവതിനിക്കരുതെന്നേ. ൭൨

എന്നാൽഞാനൊരുപായംചൊല്ലാമീടിയസുരമുനിയക്ഷാദികളേ
ചെന്നാദരവൊടുപാൽക്കടൽപുക്കുജനാർദ്ദനനോടിയവസ്ഥകളെല്ലാ-
മിന്നാദരവൊടു 3 ചൊല്ലമഹാത്മാനിമിഷംകൊണ്ടിടർതീർക്കുമിനിപ്പോ-
കെന്നാനീശനവൻതിരുവരുളാലിടരൊട്ടുഭേവാദികളുംപോയാർ. ൭൩

4 ആർകലിമീതരവണമേൽമരുവുമനന്തനനാദിമുകുന്ദനെവാനോ-
5 രാകമറിഞ്ഞതുകാലംചെന്ന 6 മലാലയവായ്കരെനിന്നുപുകണ്ണാർ;
ഏകനുമായൊരുകാലവുമെയഴിവേതുമിലാവടിവായൊളിവായെ-
ശോകഭയാദികളെതുമിലാതസുഖാത്മകനെജയനാരായണജയ. ൭൪

നാരായണപുരുഷോത്തമനെജയനാനാഭേദജഗൽക്കാരണജയ
7 കാരാർകഴൽമലർമാനിനിതാനൊരുകാലവുമെപിരിയാതവനെജയ
പേരായിര 8 മുടനാഥാജയജയപേടികെടുത്തുദരിപ്പവരെങ്ങളെ-
യാരേനിന്തിരുവടിയല്ലാൽമ,ററഖിലേശായെന്നാരമരന്മാർ. ൭൫

അമരകളന്നറിയിച്ചാർകായ്വുമറിഞ്ഞൊരുമൂവർസുകേശസുതന്മാർ
കമലജനോടവരങ്ങൾവരിച്ചതുകാരണമായതിഗർവിതരായേ
സമരപരായണരായ്വിശ്വത്തിനുതാപമിയറ്റുന്നോരവർകളെയിനി-
യമരിലെതിർത്തുയിർകൊണ്ടുദരിച്ചരുളാദരവോടെങ്ങളെയിനിയെന്നേ ൭൬

എന്നുപുകണ്ണറിയിച്ചതുകേട്ടടനെഴുനിന്നഖിലജഗല്പതിമാധവ-
നന്നവരോടരുളിച്ചെയ്താൻ, പുനരരിയസുകേശനെഞാനറിവുറേറൻ
ഇന്നവനുടെസുതമ്മാല്യവദാദികളാമവരുടെബലവീര്യവുമറിവൻ
കൊന്നുമുടിച്ചവർകളെയിടർതീപ്പാൻകുറവിതിനില്ലനമുക്കിനിയെന്നേ. ൭൭

ഇനിഅകതാരിലിളയ്ക്കുവിഷാദ 9 മിതംവരുമേതൊരുജാതിയുമെന്നേ
കനിവൊടുനാരായണനരുൾചെയ്തതുകാരണമായതിനിഭ്യരായേ [കേട്ടേ
പുന 10 രരുൾകൊണ്ടമരന്മാർപോയോർപൊലിവൊടുവാത്തകളെല്ലാം-
മനസിവിഷാദമിയന്നറിവിച്ചാൻമാലിസുമാലികളോടഗ്രജനും. ൭൮

ഉമ്പർപുരാനഖിലേശനുമാപതിയോടമരേന്ദ്രാദികളവരവരേ
ഉമ്പമിയന്നറിയിച്ചാർനമ്മുടെദൂഷണമൊട്ടൊഴിയാതിതുകാലം,

---

1. തിന്മ ഹാനി 2. ശിവൻ 3. ചൊല്ലുമ്പോൾച്ചൊല്ലുമ്പോൾ 4. സമുദ്രത്തിന്റെമേൽഭാഗത്തു സപ്പുമെത്തമേൽ 5 ആകമറിഞ്ഞു=ഉള്ളുണർന്നു ഉക്തിയോടുകൂടി എന്നർത്ഥം. 6 സമുദ്രത്തിന്റെ തീരത്തു 7. മേഘംപോലെഅഴുക്കുള്ളതലമുടിയുള്ളവൻ 8. ഉടയ ഉള്ള 9. ഹിതം 10. അരുൾകൊണ്ടു=അനുഗ്രഹംചെയ്തു.

പിമ്പവരെക്കൊലചെയ്കനാളവുംപിനാകിശിരസ്സൊട്ടുകൈയുമിളക്കി
തൻപ്രിയനായസുകേശനെനമ്മുടെതാതനെയോർത്തുനമുക്കരുതെന്നാൻ. ൪൯

1 അരുളുകനായകനായമഹേശന 2 നത്തമരന്മാരോടരുൾചെയ്താൻ
3 തിരുമരുവിയതിരുമാർവനെനിങ്ങൾതിരഞ്ഞൊട്ടുകണ്ടിയവസ്ഥകളംചൊ-
അരുമയൊഴിഞ്ഞവരെക്കൊലചെയ്യുമവൻപുനരെന്നതുകേട്ടമരന്മാർ [ന്നാൽ
പെരുകവിരഞ്ഞലയൊഴിപുകഞ്ഞപീതാംബരനൊടവസ്ഥകളംചൊന്നാർ ൫൦

ചൊന്നമഹേന്ദ്രാദികളൊട്ടുവിഷ്ണുസുഖംവരുമാറരിയിച്ചാ,നിനിഞാൻ
4 അന്നനിശാചരരേവരെയുംകൊന്നാകുലമില്ലാതാക്കുവനെന്നേ
മുന്നമുമേനിശാചരർതമ്മെമുടിച്ചവനാകയുമുണ്ടവനെന്നാ-
ലുന്നുകനാശമിതിന്നുവരുന്നതൊഴിപ്പാൻവഴിയെന്തെന്നാനസുരൻ ൫൧

അപ്പൊട്ടമഗ്രജനേവമുരത്തളവനൊട്ടുമാലിസുമാലികളംചൊന്നാർ
തുമ്പമൊരിക്കലുമില്ലനമുക്കുസുരേന്ദ്രാദികളൊടെതിർത്തുജയിപ്പോം,
സന്പ്രതിവിഷ്ണുവിനില്ലൊരുദോഷംസാഹസമമരന്മാക്കിതിനെന്നാൽ
വൻപൊടുചെന്നമരേന്ദ്രാദികളെവധിപ്പോംനാമിനിവൈകാതെന്നേ. ൫൨

എന്നനിശാചരവീരന്മാർപൊരുതിന്ദ്രാദികളെമുടിപ്പാനായേ-
യന്നതുനിഞ്ഞതറിഞ്ഞുനിശാചരരളവില്ലാതള 5 വന്നുളരായാർ
വെന്നിമികുംഗജവാജിരഥാദികളംവേറുമൃഗങ്ങളംവിഹംഗമജാതികളം
എന്നിവകേറിമുതിന്നായുധവുമെടുത്തുപിടിച്ചമർചെയ്വതിനായേ. ൫൩

അമരുലകിന്നുനിശാചരസൈന്യമതീവമഹാകോലാഹലമോടേ
സമരരസേനകളിച്ചമദിച്ചേസംഭ്രമമോടുനടന്നതുകാലം
ഭ്രമമധികംവരുമാറുനിമിത്തപ്പിഴയുളവായവയാദരിയാതെ
ശ്രമമറിയാതസുകേശസുതന്മാർചെന്നാരിന്ദ്രാദികളൊടുപൊരുവാൻ. ൫൪

വാനവർമുമ്പവർചെൽവതറിഞ്ഞുമഹാപുരുഷൻനാരായണനോടേ
ദീനതദൂതരെവിട്ടറിയിച്ചുനിമിത്തമവൻതിരുവടിയമർചെയ്വാൻ
മാനിതനാംഗരുഡൻമീതേറിവരായുധജാലവിഭ്രാജിതനായേ
താനെതിർചെൽവതുകണ്ടുനിശാചരർതാമുമതീവ മുതിന്നെതിർചെന്നാർ- ൫൫

ചെന്നനിശാചരവീരർചിനത്തൊടുചെകിടുപെടാത്തുമഹാരവഘോഷം
നിന്നപുരാണപുമാനുടെമേലതുനേരംവഷ്ടിച്ചാരവരവരേ
അന്നതിനൊന്നിളകാതെനിന്നജനാർദ്ദനനംപള്ളിവിൽകൈക്കൊണ്ടേ
ചെന്നശരങ്ങളെയെയ്തുചെറുത്തുജിതശ്രമനായ് നിശിചരരെമുറിച്ചാൻ. ൫൬

---

1 അനുഗ്രഹകർത്താവു-കരുണാനിധി 2 അനത്തു് =എല്ലാം-ഒട്ടൊഴിയാത്ത. 3 ലക്ഷ്മീദേവി നിവസിക്കുന്നമാറോടുകൂടിയവനെ (മഹാവിഷ്ണുവിനെ) 4 അങ്ങനെയുള്ള 5 വന്നുചേർന്ന

ആനതുകാലംനിശിചരമെയ് കളിലഖിലജഗൽപതിയെയ്തശരാവലി
വാനിടെമിന്നലനാംനിറമോടതിബാധവരംപടി 1 യൂടരുവ് പ്പോയ്
ഊനമൊഴിഞ്ഞുപിളർന്മഹീതലമുടനേപാതാളത്തിനുപോയള-
വാനവകൊണ്ടഥകൈകൾതലമുതലാമവയറുനിശാചരർവീണാർ. ന്യ

2 ആർകലിപോലലറുന്നനിശാചരരായുധവാഹനഭ്രഷ്ണജാതികം
വേഗമിയന്നുമുറിഞ്ഞുടലോടുയിർവേറുപെടുംപടി 3 വാളികംകൊണ്ടേ
ആകുലമോടുടൻമന്നിടവീണ്ണളവംബുജലോചനനാംനിജശംഖം
4 പാർകുലയുംപരിചേറെമുതിന്നഭയനകമാമൊലിപൊങ്ങവിളിച്ചാൻന്യവ

പൊങ്ങിയവാരണവാജികഥംവീണ്ണനഭ്രമിയിൽമേദിനി കമ്പിതയായാഥം
അങ്ങുനിശാചരർനിന്നവർതാമുമതിവവിറച്ചുഭയത്തൊടുവീണ്ണാർ
തങ്ങിയശംഖനിനാദംകേട്ടംതതുശരാവലിയേറുംനിശിചരർ
എങ്ങിഹനാമിനിപോവോമന്നവരിടരൊടുപോയാർശേഷിച്ചവരും. ന്യൻ

അവരവരേരജനീചരജാതികഥംഅമരിൽമരിച്ചപ്രകാരവുമപ്പൊഴ-
തവിടേനിന്നനിശാചരർപോവതുമന്നസുമാലി 5 ചിനത്തൊടുകണ്ടേ
ഭവനമനത്തുനടുങ്ങുംവണ്ണംപൊലിവിനൊടാത്തഖിലേശ്വരനുടെമേൽ
അവനുമഹാശരവഷ്ംവഷിച്ചതിദാരുണമാമ്മാറമർചെയ്താൻ. ൧൦

അമരവരൻനാരായണനപ്പൊഴതവനുടെസൂതനെയെയ്തയിർകൊണ്ടാൻ-
ഭ്രമമധികംവരുമാറതുകണ്ടുപെരുംപോർചെയ്താൻമാലിചെറുത്തേ
ശ്രമമവനുണ്ടാമ്മാറുജഗൽപതിതേരൊടുവില്ലമഴി 6 ച്ചേറെയ്താൻ
7 അമയുമിതെന്നവനംഗദകൈകൊണ്ടവിടേവിനതാസുതനെയടിച്ചാൻ.
൧൧

വിനതാസുതനതുകൊണ്ടുതളർന്നുവിരഞ്ഞുതിരിഞ്ഞുപറന്നതുകണ്ടേ
മനസാസന്തോഷിച്ചാർനിശിചരർവാരിജലോചനനുംപുനരപ്പോഥം
ഘ്നമീടിയനിജചക്രമെറിഞ്ഞുകരുത്തൊടുമാലിശിരസ്സുമുറിച്ചാൻ
മുനിചാരണദേവാദികഥംഅതിനുമുകുന്ദനെവാഴ്ത്തിയിതത്തൊടുമാത്താർ. ൧൨

ആത്തിമുഴുത്തുവരുംപരിചന്നഖിലായുധപീഡിതരായെതിർനില്പാൻ
പേത്തരുതെന്നുനിശാചരർനിന്നവർപേടിയൊടോടിയപോതഖിലേശൻ
കുത്തശരാവലിതുകിയതീവമുറിച്ചുമുറിച്ചവർപിമ്പേചെൽവതു
പാത്തുതിരിച്ചുജഗൽപതിയോടുപറഞ്ഞാൻമാലിസുമാലികഥംമുന്നോൻനെ

മുന്നേനില്പവർതന്നോടെന്നിമുറിഞ്ഞിടരോടോടുന്നവർതമ്മൊടു
പിന്നേചെന്നവർചെയ്തുപറാപിഴയിയലാ 8 നരകുണ്ടാമതിനാൽ

---

1 പാഞ്ഞുപോയി, 2 സമുദ്രം 3 അമ്പുകൾ 4 പാർകുലയും പരിച്ച് = ഭൂമികുലുങ്ങത്തക്കവ
ണ്ണം 5 കോപത്തോട് 6 ഏറെ എയ്താൻ 7 അമയുക = അടങ്ങുക, ചേരുക 8 നരകം

മുന്നമിവല്ലാംകേട്ടറിയായോമുറിയയുദ്ധശ്രദ്ധകെട്ടപ്പാ-
നെന്നോടിനിയമർചെയ് കതിനായ് ഞാനിതനിന്നേനെന്നാൻനിശിചരനും
൫

ഉമ്പരെവെന്നനിശാചരർനിങ്ങളെക്കൊന്നുമുടിച്ചവർകഠംക്കിടർതിപ്പാൻ
മുന്നവരോട്ടുപറഞ്ഞേൻഞാനതുമൂലംപാതാളത്തിന്നവന്നും
തുമ്പമിയറുവനില്ലയതിന്നൊരു 1 ദൂഷണയെന്നജഗല്പതിതന്മേൽ
വമ്പിലകുന്നനിശാചരവീരൻബാഹുബലത്തൊടുടൻവേൽവിട്ടാൻ. ൬

ആനതുചെന്നണിമാറിലമിണ്ണുളവാകുലമെന്നിമുതിന്നുപറിച്ചേ
താനതുതന്നെയവൻവളർമാവിൽചാട്ടിനനന്നു 2 മുനിഞ്ഞഖിലേശൻ
ദീനതയോടതുകൊണ്ടുതളന്നെതിർനിന്നുടനാശാസംചൊറവിടെ
വാനവർവൈരിമഹാപുരുഷൻമേൽ 3 വാധവരുംപടിവിട്ടാൻശൂലം ൭

അംബുജലോചനനാകിയദേവനെയന്നുനിശാചരവീരനണഞ്ഞേ
വമ്പിയലുംനിജമുഷ്ടികഠംകൊണ്ടണിമാവിലടിച്ചതകത്തുടനാത്താൻ
കമ്പമതീവവരുംപരിചതുഖഗേന്ദ്രനെയുംതാഡിച്ചതുകണ്ടേ-
സന്ത്രുതിവീരനിവൻപുന 4 രന്നുസമസ്തരുമന്നവനെസ്തുതിചെയ്താർ ൮

5 താരണിമാവ്നശേഷജഗല്പതിതാപമെഴിഞ്ഞമർചെയ്തുകാലം
വീരതരൻഗരുഡൻപക്ഷങ്ങളെവീശിനിശാചരനെച്ചിനമോടേ
ദൂരതരംകളയുന്നതുകണ്ടതിദുഃഖിതനായസുമാലിനിശാചരൻ
6 ആരഴലോടവിടെദ്ദോഷിച്ചുനിശാചരസേനയുമായ്നടകൊണ്ടാൻ ൯

കൊണ്ടൽനിറംതടവുന്നനിശാചര 7 കോമാനഗ്രജനുംപുനരപ്പോ-
ഴിണ്ടലിയന്നതിദൂരെപ്പോയ് വീണെഴുനിന്നേറിയലജ്ജാവശനായ്
കണ്ടനിശാചരരോടനുജന്മമായ് കടുകയിലങ്കപുകിന്നുവസിച്ചാൻ
പുണ്ഡരികേക്ഷണനൊടവരവരെപ്പുനരപിപുനരപിപൊരുതുതുലഞ്ഞാർ
൧൦

പൊരുതുതുലഞ്ഞതിനാലെയിലങ്കാപുരിയുമകന്നുടനേപാതാളം
വിരവൊടുചെന്നുപുകിന്നുവസിച്ചാർ,വീരനിശാചരസൈന്യത്തോടും
നിരുപമരായസുകേശാത്മജരൊട്ടുദശമുഖനാദികളെയുമയിർകൊഠംവാ-
8 നരുതഖിലേശചരനല്ലാൽനിന്തിരുവടിനാരായണനല്ലോമുറവും. ൧൧

9 എല്ലില്ലാബലമുള്ളനിശാചരരേവംപാതാളേപലനാളും
വല്ലഭമാരൊടിരുന്നാർതത്രസുമാലിനിശാചരനതിലൊരുദിവസം
നല്ലനിജാത്മജകൈകസിയോടുംനാനാവൃത്താന്തങ്ങളുമറിവാൻ
വല്ലഭമോടതിഖേദമിയന്നുമഹീതലമതിലിടു10നെങ്ങുനടന്നാൻ. ൧൨

---

1 ദൂഷണം 2 കോപത്തോടുകൂടി 3 ബാധ-(പീഡ) 4 എന്നു 5 മാലയം=പരിലസിക്കുന്ന മാറോട്ടുകൂടിയവൻ. 6 അത്യന്തംദുഃഖം 7 നലവൻ=നഗ്നൻ (മലയാളവൻ) 8 അരുതഖിലേശചരനല്ലാൽ=അഖിലേശചരനല്ലാതെ സാധിക്കയില്ല. 9 എല്ലയില്ലാത്ത (അതിരില്ലാത്ത) 10 എങ്ങു=എങ്ങും (എല്ലാടവും)

നാനാസിദ്ധസുരാസുരസേവിതനായമഹാത്മാവൈശ്രവണൻതാൻ
മാനാതീതമചാനിജവാഹനമാകിയപുഷ്പകമേറി 1 വിരന്തേ
നാനാഗുണഗണമീടിയലങ്കാനഗരിയിൽനിന്നുപിതാവിനെയടിതൊഴു-
വാനാകാശേപോവതുകണ്ടാൻ വാനവർവൈരിസുമാലിയുമന്നേ. വ൨

അന്നതുകണ്ടുസുമാലിപറഞ്ഞാനാത്മജയാകിയകൈകസിയോടേ
ചെന്നുനിജാലയമെയ്തിയശേഷം,ദീനതയോടുനിനച്ചുനിനച്ചേ
നന്നിയൊടെന്മകളായുള്ളായാംനാനാഗുണമൊടുനീതവബാല്യവു-
മിന്നുകഴിഞ്ഞിതുനിന്നെവിവാഹമിതത്തൊടുചെയ്യിപ്പാൻവഴികാണോൻ.
വ൩

2 കാണായ്വൈരികളെപ്പേടിച്ചുകൈക്കൊള്ളായ്നിജജാതികുലംനിന്നെ
3 പൂണാരണിമുഖിമാർമണിയാംനീപുഷ്പശിഖാമണിയാംപതിയോടും
വാണീടുംപടിനിന്നെവിവാഹംവൈകാതെചെയ്യിക്കുമുപായം
കാണാഞ്ഞെൻമകളെമമഖേദം 4 കന്യാപിതൃഭാവമൊരിടരല്ലോ വ൪

ഇടരൊടുവേറായെപിതൃവംശവു 5 മിതവിയമാതാതന്നുടെവംശവു
മുടമമികുംനിജവല്ലഭവംശവുമുയരുംഗുണമുടെപെണ്ണുള്ളയാൽ
വടിവൊടുവൈശ്രവണൻപോകുന്നതുമകളെകൈകസികണ്ടായല്ലോ
6 കടുകനിനക്കൊരുപുത്രനവണ്ണംകാണണമുത്സാഹംചെയ്യാൽ വ൬

താല്പര്യത്തോടിന്നുപുലസ്ത്യതനൂജനെവിശ്രവസാഖ്യനെനീയും
പോയ്പിഴവാരാതെസേവിച്ചു 7 പുകഴ്താലമ്മുനിവരനരുളാലെ
കേഴ്പ്പർകംക്കുമനോഹരമാകിയകീർത്തിയൊടുംവൈശ്രവണനസമനായ്
വാഴ്വിയലുംധനവാനായുണ്ടാംവാധയൊഴിഞ്ഞുതവാത്മജനെന്നേ. വ൯

എന്നപിതാവുസുമാലിയെവന്ദിച്ചുകിലിതാമിനിയെന്നതിമന്ദം
നിന്നരചെയ്തതപോവനമെയ്തിനിരാകുലമാനസയായേപലനാൾ
നന്നിമികുംമുനിവിശ്രവസാഖ്യനെനലമൊടുസേവിച്ചാൾപുനരൊരുനാൾ
8 ഒന്നിയമാനസയായേമുനിപന്നുപാസനചെയ്യുമിടത്തിന്നുചെന്നാൾ. വ൦

ചെന്നതിസുന്ദരിയാകിയകൈകസിചേതോഹരമാനനകമലംതാഴ്-
ത്തുടരുകാൽവിരൽകൊണ്ടുമഹീതലമതിലിടരോടുവരച്ചുവരച്ചേ
നന്നിമികുംമുനിതന്നുടെമുമ്പൊരുനാണമിയന്നേനിന്നാളതുക-
ണ്ടന്നുമുനീന്ദ്രനുമവളോടഭിമതമാകിയതെന്തുനിനക്കിനിയെന്നാൻ. വ൫

ഇന്നിമമകാംക്ഷിതമായതറിഞ്ഞരുളീടിയദിവ്യദൃശാനിന്തിരുവടി-
യന്നുപമനായപിതാവരുളാൽവന്നവധംകന്യാവാകിയകൈകസിഞാൻ

---

1 വേഗത്തിൽ=ബഹുപ്പെട്ട് 2 കണ്ടാലും! 3 അഴകേറിയമുഖമുള്ള സ്ത്രീകളിൽ വച്ചു ശ്രേഷ്ഠ 4 കന്യകയുടെ അച്ഛനായിരിക്കുന്ന അവസ്ഥ 5 ഹിതമായ=നല്ല 6 ക്ഷണേന=താമസിയാതെ 7 ചേർന്നാൽ 8 ഇണങ്ങിയ

പുനരഖിലംതപസാകാങ്കെന്നുപുകണ്ണവർനിന്നതുകണ്ടുവിചാരി.
1 ച്ചിനിയമുനീന്ദ്രനുമെല്ലാമറിവുറ്റിരുൾകഴലാൾകൈകസിയൊട്ടുചൊന്നാ-
[ൻ. വുൻ
ചൊന്നാൻമുനികുലവരനവളോട്ടസുതന്മാർബലവീര്യാഢികളോടേ
2 ഒന്നാർകുലകാലന്മാരായ്വന്നുണ്ടാവാനൊരുപായമിതെന്നേ-
വന്നാനീസേവിപ്പാൻനമ്മമകിഴ്ന്തിതുനിൻനിനവെന്നറിവുറേറൻ
ധന്യേ!നല്ലവരായുണ്ടാകാതവസുതരതിനൊരുകാരണമിതുകേടം. ൯൦

ഇതുടാരുണമാകിയകാലംപുനരെന്നതിനാലതിദാരുണരായേ
അതിനീചന്മാരായുളരാമിനിയാത്മജരെന്നതുകേട്ടവർചൊന്നാർ
ബതചതുരാനനനോടെതിരായേവിമലനുമായഭവാനുസുതന്മാ-
രതിനീചന്മാരായുളരാവ 3 തടായെന്നവളോട്ടചൊന്നാൻമുനിയും. ൯൧

മുനിസമനായവസാനേയുളനാംമുറയുംതവനന്ദനനൊരുവൻപുന-
രനുപമരായമഹേന്ദ്രാദികളിലുമധികഗുണാകരനായ്തരുമെന്നാൽ
മനസിവിഷാദമിളയ്ക്കുന്നരുളിയമഹർഷിവരന്നരുളാലവർപോയാർ
പുനരതുകാലമവർക്കുളനായാൻപൃതനതീവഭയാനകനായേ. ൯൨

ആയിതവന്നൊരുപത്തുശിരസ്സുകള 4 നുളവായനകൈകളൊരീരുപതു
5 തീയെനുമാറൊളിർപീടിയകൺകൾകറുംനിറംകലരുംദംഷ്ട്രാവലിയോടും
തോയദകാന്തികലന്നവപുസ്സൊട്ടുധൂസരകേശവുമെന്നിവകണ്ടു-
ണ്ടായതനുജനെവന്നുപിതാവുദശാനനനെന്നുവിളിച്ചാൻപേരും. ൯൩

ആനതുകാലമതീവഭയംവരുമാറുനിമിത്തവിരോധമനുത്തും
വാനിലുമേദിനിമീതിലുമുണ്ടായ് വന്നതുകണ്ടവരവർഖേദിച്ചാർ
മാനിതനായ്മലപോൽവടിവോടുമഹാബലനാകിനകുംഭകർണ്ണൻപുന-
രുനമൊഴിഞ്ഞുളനായാൻപിൻപുടനുള്ളയാളവിടെത്തുപ്പണഖാ ൯൪

6 ആനനനിശാചരരങ്ങുതപോധനരാദികൾതമ്മെയുടൻപീഡിച്ചെ
ങ്ങിനതമൂവുലകത്തിനുനൽകിനിരാകുലമാനസരായുളരായാർ!
താനുടനേവേളാധ്യയനാദിസദാചാരൈകപരായണനായേ
മാനിതനായവിഭീഷണനേറെമഹാജനപൂജിതനായാനന്നേ- ൯൫

അന്നിവർനാൽവരുമായ് വനഭൂമിയിലമ്പൊടിരുന്നവർകൈകസി കണ്ടാർ
ഒന്നിയശബ്ദവാഢികളോട്ടുമുടൻപോകുന്നധനേശനെയവിടെ
നന്നിയില്ലാതനിനക്കുമിവന്നുംനാട്ടുകിലിന്നുപിതാവൊരുവൻമ-
റ്റെന്നതിനാലെന്തുള്ളുഫലംകാ,ണെന്നുദശാനനനോടവർചൊന്നാർ. ൯൬

---

1 ശ്രേഷ്ഠതയുള്ള=നല്ല 2 ശത്രുക്കളുടെ വംശത്തിനു കാലന്മാർ 3 അടാ=അതുകൊ (നന്നല്ല എന്നർത്ഥം) 4 ഉളവായ്നു=ഉണ്ടായി. 5 തീപ്പെന്നപോലെ 6 ആനനനിശാചരർ=രാത്രിഞ്ചരർ.

അവനൊടുനീസമനായ് വരുവാൻചെയ് കതിസാഹസമെന്നെല്ലാംമാതാ-
വവളറിയിച്ചതുകേട്ടദശാനനനതികോപിച്ചവളോടുചൊയ്യാൻ
ഇവനിലുമതിബലവാനാവൻഞാനിടരൊഴികെന്നുമുതിന്നതുവരുവാൻ
തപമിനിനന്നാനോഗോകർണ്ണംസാനജനായേചെന്നുപുകുന്താൻ. ൧൬

ചെന്നവിഭീഷണപൂവ്വജനന്നെരിതീനടുവേവേനൽകാലങ്ങളി-
ലെന്നിയുടൻകളിരേറിയകാലത്താകണ്ഠംജലമഗ്നനുമായേ
വെന്നിമികുംവർഷങ്ങളിൽവർഷംവീരാസനഗതനായേയേറും
നന്നിമികുത്തതപംചെയ്യാൻ,പരിനായിരസംവത്സരവുമിവണ്ണം. ൧൭

അംബുജസംഭവനെച്ചിന്തിച്ചുനിശാചരവരനവനിളയവിഭീഷണ-
നമ്പൊടുതാനൊരുകാൽമേൽനിന്നിട്ടഞ്ജലിബന്ധംചെയ്യൊരുപോലെ
കമ്പമൊഴിഞ്ഞുദിവാകരബിംബേകൺകളുറച്ചേകാത്മാവായേ
യിമ്പമിയന്നതപസ്സുകഠംചെയ്യാനിന്ദ്രാദികളും I മകിഠംവുറവാരതിനാൽ ൧൮

അതിസന്തോഷിച്ചേദേവാദികളവനടെമേൽവർഷിച്ചാർപൂഷ്പം
മതിമാനായദശാനനനായിരമാണ്ടുതപസ്സൊടുനിന്നവസാനേ,
ചതുരാനനനാഗതനാകാഞ്ഞുതഥാ തലയൊന്നുമുറിച്ചെരിതീയതി-
ലിതമൊടുഹോമിച്ചായിരമാണ്ടേവംതാൻനിന്നിതുപിന്നെയുമവിടെ. ൧൯

അവിടേഹോമിച്ചാൻതലയൊന്നുടനായിരമാണ്ടുകഴിഞ്ഞൊരുകാല-
ത്തവനേവംതലയോരോന്നഗ്നിയിലാക്കിയൊരൊമ്പതിനായിരവർഷം,
തപമാദരമൊടുചെയ്താനൊമ്പതുതലകളുമഗ്നിയിലായിതനന്തര-
മിവിടേമുതനാവൻഞാനെന്നവനേറെമുതിർന്നുസാഹഠംചെയ്യാൻ. ൨൦

താനവിടെപ്പതിനായിരമാണ്ടൊരുസംകടമിന്നിയിവണ്ണംനിന്നഭി-
മാനമിയന്നോപത്യാ: തലയും, 2 വാഠംകൊടുപ്പാനഭ്യവസിച്ചാൻ
ആനതുകാലമയൻചതുരാനനനംബുജസംഭവനഖിലജഗൽപതി
താനതറിഞ്ഞതിസംഭ്രമമോടേതത്രസുരേന്ദ്രാദികളൊടുവന്നാൻ. ൨൧

വന്നചതുമ്മുഖനന്നരുഠംചെയ്യാൻമതിസാഹസമിതുനിശിചരവീര!
നിന്നിനവായതനത്തുംതരുവൻനീചൊല്ലിക്കൊഠംവേണ്ടുവതെന്നോ
ചൊന്നതുകേട്ടദശാനനനടിമലർതൊഴുതുപിതാമഹനോടറിയിച്ചാൻ
പന്നഗസിദ്ധാസുരാസുരരാൽമമഭയമൊരുകാലവുമുണ്ടാകൊല്ലാ. ൨൨

ഒല്ലാഗന്ധവ്വാദികളാലുമൊരാകുല 3 മിന്നിവരംവേണ്ടാമമ
പൊല്ലാമനുഷജാതികഠംതമ്മൊടുപൊരുതുജയിപ്പാ,നെന്നതുകേട്ടേ,
എല്ലാംനീചൊല്ലിയപോൽവരികെന്നേകിയചതുരാനനനരുഠംചെയ്യാ
നല്ലാനീചണ്ഡിച്ചശിരസ്സുകഠംനാശമൊഴിഞ്ഞുണ്ടായ് വരികെന്നേ- ൨൩

---

1 സന്തോഷിച്ചാർ. 2. വരംകൊണ്ടുമുറിക്കുന്നതിനു കൂട്ടുമിച്ചു 3. കൂടാതെ. അല്ലാതെ.

ഏതൊരുജാതിയുമേചമയായ് വരികെന്നനിനക്കെന്നേകിയധാതാ-
വാദരവോടെഴുനരുളിനിശാചരനാ ! നുളവായനതലകളനത്തും-
തീതിയലാതവിഭീഷണനോടെതിർചെന്നുചതുമ്മുഖനംചോദിച്ചാൻ
താതവിഭീഷണ! ചൊല്ലെന്തേതവതാൽപയ്യംതരുവൻവരമെന്നേ. ൧൦൭

വരമിവിടെത്തരുവാനായ് നിന്തിരുവടിയെഴുനരുളുകയാലോ ന്നി തു
കരുതിയകായ്മനത്തുമെനിക്കോ, കമലോദ്ഭവപുനരെങ്കിലുമിതുകേൾ;
ഒരുവരമുണ്ടുമുതിന്നതരേണ്ടുമതൊരുനാളുംധർമ്മസ്ഥിതിപിഴയാ-
തരിയതപോബലമുണ്ടായ് വരുമാറരുളിച്ചെയ്കനമുക്കഖിലേശ! ൧൦൮

അഖിലേശാവേണ്ടാവരമേതു 2 മതന്നിനമുക്കെന്നന്നവിഭീഷണ-
നകമേചിന്തനചെയ്തളവയനതിസന്തോഷിച്ചരുൾചെയ്താനേവം
വിഗതാശങ്കമിതാക, വിശേഷാൽവിരവൊട്ടുനിശിചരനാകിയനീതാ-
നഘവാനല്ലൊട്ടുംപുനരതിനാൽ,അമരത്വംതവതന്നേനെന്നേ. ൧൦൯

എന്നരുൾചെയ്തചതുർമ്മുഖനുംപോയിനിയദശാസ്യനുനേരിളയോനാം
വെന്നികലന്നനിശാചരനരികേമേവിനപോതതുകണ്ടമരന്മാർ
3 ഒന്നിവിധാതാവോട്ടുപറഞ്ഞാരൊല്ലാനിശിചരവീരനിവന്നിനി-
യിന്നവരങ്ങൾകൊടുക്കുംമുന്നേ.യിവനതിഘോരപരാക്രമനല്ലോ. ൧൧൦

ഓരായ് ദേവേന്ദ്രാനുചരന്മാരൊരുപതിനെത്തിന്നാനിവനൊരുനാൾ
4 ത്താരാർനന്ദനവനമതിൽനിന്നുതഥാദേവാങ്ഗനമാരെഴുവരെയും.
ഘോരാകാരനിവൻപലതാപസർകുലമടയത്തിന്നാ 5 നിവനാരിടർ
പാരായ്വാർ?ശാപംപോലിവനവരങ്ങൾകൊടെന്നാർസുരരയനോടേ൧൧൧൯

അയനതുകേട്ടനിനച്ചാൻവാണിയെയവളമണഞ്ഞടിതൊഴുതരുൾചെയ്താൾ
6 നയവിദനാംധാതാവോടെന്തിഹനമ്മാൽവേണ്ടുവതെന്നതുകേട്ടേ,
ഭയകരനാംനിശിചരനിവനെന്നൊട്ടുപറവതുകാലമവൻജിഹ്മാഗ്രേ
7 തുയരവനുണ്ടാമാറുവസിച്ചരുൾ,ശുഭചരിതേ!എന്നാൻകമലജനും. ൧൨൦.

കമലജവചനംകേട്ടജഗത്ത്രയകാരിണിയാകിയവാണിയുമവിടെ
ഭ്രമമെഴുമാറുനിശാചരചിത്തേപിമ്പാവേശിച്ചുളതുകാലം
ശ്രമമൊഴി,തരുവനഹംവര,മുരചെയ്ചിന്തിച്ചതുനീയന്നുവിധാതാ-
വമരരുമായേചെന്നുരചെയ്തളവടിതൊഴുതുരചെയ്താൻനിശിചരനും. ൧൨൧

നിശിചരവരനയനോട്ടവരിച്ചാൻനിദ്രാവശനായെന്നുമുറങ്ങും
വശമരുൾചെയ്കനമുക്കഖിലേശ!വാഞ്ഛിതമായതിതെന്നതുകേട്ടേ,

---

1 ഉളവുംയന=ഉണ്ടായി. 2 അനുകൂലാതെ 3 വ്യസിനിച്ചിട്ട=ദുഃഖിതരായിട്ട്, 4 പുഷ്പങ്ങളാൽ മോഹനമായ 5 ഇവനു് ആപത്തുചെന്നാലെന്നു് ഉത്തരാണ്കരുതുന്നു. 6 നയവിദൻ=നയവിത്തു് (നയമറിയുന്നവൻ) 7 ക്ലേശംകൂടാതെ.

ദശമുഖനിളയവനോടിതവണ്ണംചെമ്മേയായ് വരികെന്നരുൾചെയ്താ
ട്ടശരതരസന്തോഷേണവിധാതാപിനമരരുമായുഴറിമറഞ്ഞാൻ. ൫൫൨

ഞാനറിയാതെപറഞ്ഞതിതെന്തൊരുനാശമിതെന്നുടനേഖേദിച്ചാൻ
മാനമിയന്നനിശാചരവീരൻവാണിപിരിഞ്ഞുണറുറതുനേരം;
ആനവർമൂവരുമന്നവിടേശ്ലോഷ്ണോദകമായവനത്തിലിവണ്ണം
മാനിതരായ് വാഴ്ന്നതറിഞ്ഞുസുമാലിസുതന്മാരോടേവന്നാൻ. ൫൫൩

വന്നവരവർദശമുഖനെത്തകിമഹാസുഖമായവിടത്തിൽവസിച്ചാ-
രുന്നിമുതിന്നപ്രഹസ്തനനന്തരമുടനറിയിച്ചാൻവാത്തയനത്തും,
നിന്നരചേ,ദിതിയോടദിതിയുമറിനാഥാകാശ്യപപത്നികളിവക്കിൽ
മുന്നംദിതിയുടെതനയന്മാരേ,മൂവലകും 2 വാണ്ണാരാദിയിലേ. ൫൫൪

ഏവമിയന്നതിനാലേതാണ്ണാരിന്ദ്രാദികളാമദിതിസുതന്മാർ
വാധയവഃക്ഷിവാനായ് വിഷ്ണുവധംചെയ്താനസുരരെയതുകാലം.
ഖേദമിളച്ചതിനാലിന്ദ്രാദികളം,കേവലമൈശ്വര്യംപ്രാപിച്ചാർ
നീതിയിൽമറവക്കളെവെന്നിനിനീനിഖിലവുമാംവതുതക്കതുമുറവും. ൫൫൫

മുറവുംതവമാതാമഹരാമവർ, മുന്നംമാല്യവതാദികളംമൂവ ൪-
മറവമില്ലാബലമോടിന്ദ്രാദികളാമവരോടമർചെയ്തുജയിച്ചേ
കുറവമിലാലങ്കായാംവാണാർക്രൂരതറിഞ്ഞവർകളെനാരായണ-
നുറവമർചെയ്തുജയിച്ചാനതിനാലുടനവർപാതാളത്തിനുപോയാർ ൫൫൬

ആക്കലിചൂഴുമിലങ്കയിലിന്നുതവാഗ്രജനാകിയവൈശ്രവണൻതാ-
നാകുലമിന്നിയിരിപ്പതുനമ്മുടെയാലയമായതെന്നതുതേറായ്.
ശോകമിളച്ചിനിനമ്മുടെജാതികളംസുതരാമൈശ്വര്യത്തൊടുവാഴ്വാ-
ന്നീകരുതീടുകിലായ് വരുമെന്നിതുദശമുഖനോടുപ്രഹസ്തനരുത്താൻ. ൫൫൭

ആനവനുകതികളംകേട്ടദശാനനനരചെയ്താൻധനദന്നറിയിക്കായ്
നീനയമോടിനിയെന്നതുകേട്ടനിരാകുലമാനസനായവനുംപോയ്
താനഥലങ്കപുകുന്തറിയിച്ചാൻധനപതിയോടുതവാനുജനായേ
മാനിതനായദശാനനവീരൻമനസികനിഞ്ഞുരചെയ്തുകേളായ്. ൫൫൮

4 കേളികൊളംമാല്യവതാദിനിശാചരർകേളടയോരിവിടംപുനരവരിനി
മീളുകയില്ലെന്നോത്തുഭവാനിഹമേവിയവാറിതടാതിതുമുറവും
കോളയതെങ്കിലുമിന്നനമുക്കുകുലാലയമാമിവിടംതരികെന്നതി-
നാളിതിരപ്പാൻവന്നേൻദശമുഖനരുളാലെന്നപ്രഹസ്തനരുത്താൻ. ൫൫൯

---

1 അരചേ=രാജാവേ 2 വാണാർ. 3 അറിഞ്ഞാലും! 4 കേളികൊണ്ട

ആനവനോടറിച്ചാൻധനദനമാലയമിതുമമതന്നതുതാതൻ
മാനിതരായനിശാചരർവാഴ് വതുമാറിയനേകംനാഥംചെന്നളവേ,
1 യാനതുനിൽക്കഭശാനനനാംഭ്രാതാവുടയവനെന്നുടയതനത്തും,
ഞാനവനോടൊരുമിച്ചിനിവാഴ് വാൻനാട്ടകിലിനിമമസൌഖ്യവുമെന്നേ ൬൬൦

എന്നുരചെയ്കബേരൻതാതനെയിതുമൊട്ടുകണ്ടടിതൊഴുതുരചെയ്താൻ
നിന്നുപ്രഹസ്തൻചൊന്നതുമെന്നുടെനിലയിനിയേതെ 2 നോകുകയെന്നേ
നന്നികൊഠംതാതനുമോത്തുരചെയ്താനല്ലവ നല്ലമഹാബലവാനവ-
നെന്നതിനാലവനോടുപിണങ്ങാതിങ്ങേപോരികനീവൈകാതെ. ൬൬൧

ഏറെമനോഹരകൈലാസാചലമിങ്ങതിനരികേയുണ്ടാരുഭവനം
തേറിയിയറുകവാഴ് വതിനെന്നുരചെയ്യുപിതാവിനനുജ്ഞയിനാലേ
3 മാറിലയാമളകാപുരിയേറെമനോഹരമായ് നിർമ്മിച്ചുവസിച്ചാൻ
തേറിയദാരധനാദികളോടുംധീരതയാധനപതിയതുകാലം. ൬൬൨

അതുകാലത്തുദശാനനവീരനണഞ്ഞുപ്രഹസ്തൻംചൊന്നതുകേട്ടേ,
നിതരാംചിത്തസുഖത്തൊടിരുന്നുനിധീശൻനീങ്ങിയവാറുമറിഞ്ഞേ
അതികോലാഹലമോടുമിലങ്കയിലന്നുപുകുന്തുനിശാചരപതിയായ്
വിധിയാലേയഭിഷേകമിയന്നേവേറിനജാതികളോടുമിരുന്നാൻ. ൬൬൩

ഉന്നതനാകിയവിദ്യുജ്ജിഹ്വനുടനേശൂർപ്പണഖാഖ്യാംഭഗിനീ
മുന്നിമുതിർന്നുകൊടുത്തുദശാനനനാരറനിശാചരവീരരുമായേ;
പിന്നെയവൻനായാട്ടിനുചെല്ല പ്പൊൻമണിയാകിയമണ്ഡോദരിയാം
തന്നുടെപുത്രിയുമായ് മയനെതിരേസഫസാവരുവതുകണ്ടേനിന്നാൻ. ൬൬൪

നിന്നുദശാനനനുംചോദിച്ചാൻ, നിരുപമയാകിയകന്യകയോടും,
നന്നിയിലാതമഹാടവിയൂടെനടന്നുവരുന്നവനാർനീയെന്നേ;
അന്നവനുംചൊന്നാനഴകേറിയഹേമയുമായ് തിരമോടേവാനുല-
കെന്നതുപോലൊരിടംനിർമ്മിച്ചുവിടേവാണേൻമയനാംഭനുജൻഞാൻ. ൬൬൫

ഞാനോരായിരവഷ്ടമിരുന്നോന്നാനാസുഖമൊട്ടുഹേമയുമായേ
പോനാളവളിതുകാലംവാനിനു,പുത്രിയെനിക്കിവളവളുടെ 4 തനയാഠം
ഏനാമാക്കൊടുക്കാമെന്നോത്തങ്ങുനടക്കുന്നേൻഭവനേബത
താനേവാണാലില്ലൊരുസൌഖ്യംനാട്ടകിലെന്നവിടംകൈവിട്ടേൻ. ൬൬൬

5 വിട്ടകലാകന്യാപിതൃഭാവംമേവുകിലകമേദിനത,നിൽക്കതു,
ശിഷ്ടതയുള്ളഭവാനാരെന്നുരചെയ് കന്നളവുദശാനനവിടേ

---

1 ആയതു്. 2 കല്പിക്കുക, ആജ്ഞാപിക്കുക. 3 ഏതിരില്ലാത്ത. 4 തനയാഠം=തനയ (പുരി)
5 കന്യകയുടെ അച്ഛനായിരിക്കുക എന്ന വിചാരം ഉള്ളിലുണ്ടായാൽ സംഭോഗം മാറുകയില്ല.

1 ഒട്ടലർകാലനിരാക്ഷസരാജനുദാരതയുള്ളദശാനനനേഞാൻ
പുഷ്ടികലർന്നപുലസ്ത്യനുപൌത്രൻപുനരറികെന്നമയന്നറിയിച്ചാൻ. ൧൨൭

മയനതുകേട്ടപുലസ്ത്യനുപൌത്രൻമഹിമ 2 യിയന്നുണ്ടെന്നുനിനച്ചേ
തുയരുമുദശാസ്യനവന്നതിദൂഷണമുള്ളതുതാനറിയാതേ,
കയൽമിഴിയാംമണ്ഡോദരിയാകിയ കന്യകതന്നെയവന്നുകൊടുത്താൻ
ഭയകരനായദശാസ്യ 3 നടുക്കുംപരിചവംതന്നെവിവാഹംചെയ്താൻ. ൧൨൮

താനതിപരിതോഷേണമയൻ, പരിതാപമെതിർത്തവർകഠംക്കുവതുത്തും
മാനിതമാകിയവേലവിടെജ്ജാമാതാവിന്നുമതിന്നുകൊടുത്താൻ
മാനവവംശവരല്ലക്ഷ്മണനുടെമാവില്ലരക്കൻ 4 പട്ടതതേവേൽ
ആനതുമന്നുദശാസ്യനിലങ്കായാമഥപുക്കിതമോടുവസിച്ചാൻ. ൧൨൯

ഇതമോടേവൈരോചനദൌഹിത്രിയെയഥദശവദനനുനേരിളയോൻ
വിധിയാലേകൈക്കൊണ്ടാൻ,മറുവിഭീഷണനുംവേട്ടാനതുകാലം
മതിമാനാകിയശൈലൂഷകനാംപടിവിയലുംഗന്ധർവ്വനുസുതയാം
മതിനേരാനനയാകിയസരമയെ, വന്നിതരക്കകുലത്തിനുസൌഖ്യം. ൧൩൦

അംബുജലോചനമണ്ഡോദരിപുനരന്നവിടെപ്പെറരാളൊരുപുത്രനെ
അംബുധരാവലിചേന്നലറുമ്പോലായിതവൻകരയുന്നനിനാദം
കമ്പിതയായിതുലങ്കയുമന്നതുകണ്ടുതന്തുജനുംഹന്തചിതാവുട-
നിമ്പമിയന്നേമേഘനിനാദനിവൻപുനരെന്നവിളിച്ചാൻപേരും. ൧൩൧

ഉമ്പരിൽമുമ്പനയൻതിരുവരുളാലുടനേവന്നാശംനിദ്രയുമവിടെ
വമ്പൊട്ടകുംഭകർണ്ണനെതിരേയവം വന്നതറിഞ്ഞുപറഞ്ഞാനവനും.
തുമ്പമൊഴിഞ്ഞുനമുക്കെന്നാളും 5 തുയിൽകൊൾവാൻഭവനംനിർമ്മിച്ചരുളും
സമ്പ്രതിയെന്നുദശാനനനോടതിസാഹസമായേനിർമ്മിപ്പിച്ചാൻ. ൧൩൨

നിർമ്മിതമായിതുമൂന്നരയോജനനീളംകൊണ്ടൊരുയോജനവീതിയിൽ
നന്മയിയന്നമഹാശില്പികളാൽനാനാചിത്രവിചിത്രിതഭവനേ
തന്മതികെട്ടേനിദ്രാവശനായ്തതുകിടന്നാൻകുംഭകർണ്ണൻതാൻ
വന്മയിയന്നദശാനനനേറെംവാനവരാദികളെപ്പീഡിച്ചാൻ. ൧൩൩

ആനതറിഞ്ഞുകുബേരനുമിളയോനാകയിനാലേചൊൽവൻനല്ലതു
ഞാനിവനോടിതുകാലമിതെന്നാൽ നല്ലതിവന്നേലാകിലുമെന്നേ
മാനിതനാകിയദൂതനെവിട്ടുമകിഴ്ന്നുദശാനനനോടറിയിച്ചാൻ
താനെതിരേറെവിഭീഷണനവനെ,സൽകൃതിചെയ്താനാദരവാലേ. ൧൩൪

ആദരവോടുദശാനനനെക്കണ്ടാജ്ഞയിനാലാസനഗതനാകിയ
ദൂതനവന്നറിയിച്ചാൻ;കേട്ടരുളുംദൂഷണമില്ലാതഗ്രജവാക്യം. —

1 ശത്രുക്കൾക്കു കാലൻ. 2 ചേർന്നിട്ടുണ്ട്. 3 യേഗ്യമായവിധത്തിൽ. 4 തറച്ചതു്, 5. നിദ്ര.

നീതികെടായ്കതപോധനരെക്കൊലനീബത ചെയ്തപ്രകാരംകേട്ടേ-
നാദിയിലേറെയി 1 കണ്ണാനമ്മെ,യഴിച്ചാൻനന്ദനമതുമറിവുറേറ. ൧൯൭

ഉറമമാനുജനേനീയന്നാലൊട്ടറിയായ്കനിനക്കുണ്ടായതു
മറകൊരിലറിഞ്ഞുപൊറുപ്പൻ.വഴിപിഴയാതെവാഴിനിമേൽനാഥം;
ഉററിതുകേൾമമ 2 രെയുദ്രമഹാവിതമോടിവിടെപ്പനിമാമലയരികേ
മുറുമനേകംനാൾനിന്നുൾഞാൻമൂലഫലാശനനായൊരുപോലെ ൧൯൮

ഏവംനിന്നതുകാലംപാവ്തിയീശപരിമമകണ്ണൊന്നുകളഞ്ഞാഠം
കേവലമെന്നതിനാലുംപുനരൊരുഖേദമൊഴിഞ്ഞുതപസ്സുകഠംചെയ്തേൻ
ദേവനുമാപതിശൂലിപുരാരിദയാപരനെന്നുററാണ്ടുകഴിഞ്ഞതള-
3 വാവികനിന്തുമമാതൊട്ടുത്തഗണാദികളോടിവിടേയെഴുനരുളീ. ൧൯൯

അരിയമഹാവ്രതമാമിതുചെയ്തേനാദിയിൽഞാനധുനാചെയ്യാനീ-
യിരുവരുമിന്നിയുടൻമൂന്നാമതിതേവഞ്ചെയ്യവരില്ലായ്കയിനാൽ
ഒരുസഖിയാകേണംമമനീപുനരുമയാളന്നുകളഞ്ഞുതവേക്ഷണ-
4 മൊരുപടിപിംഗലമാമതിനാലേയൊണ്ടാമറിതവനാമവിശേഷം. ൧൯൰

നാമംകൊണ്ടേകേക്ഷണപിംഗലനായിനിനീയെന്നുടെസഖിയായേ
പ്രേമംകൊണ്ടൊരുകാലവുമെന്നുംപിരിയാതിവിടേമേവുകയന്നേ.
കാമന്തന്നെയെരിത്തപുരാരികനിന്തരുളിച്ചെയ്യാൻപുനരതിനാൽ
നാമങ്ങഖിലേശപരസഖിയായേനാശമൊഴിന്തിവിടേമരുവുന്നോം. ൧൯൱

ഇന്നിഹപുണ്യജനേശപരനാമവനിളയവനുദയദശാനനനേറം
നന്നിയിലാതവനേപുനരന്നിതുനനാജനമുരചെയ്തതുകേട്ടേ
ഒന്നിയമാനുസതാപമെനിക്കുണ്ടുടനമരന്മാരാദികഠംനിന്നേ
കൊന്നുമുടിപ്പാൻവഴിയെന്നിതുക്രൂടനിരൂപിക്കുന്നിതുമോരായ്. ൧൯൰

ആയപ്രകാരമനാചാരംചെയ്യായ്കിലിന്നുംനന്നെന്നിതുനിന്നൊട്ടു
തായകുബേരനനുജ്ഞയിനാലെചൊൽവാൻവന്നൊന്നാൻദൂതൻ;
തീയദ രാനനനെന്നതുകേട്ടേരിതീചിതരുനയനങ്ങഠംവിളങ്ങേ-
ക്കായമതീവവിറച്ചലറിത്തൻകൈകഠംഞെരിച്ചുചിരിച്ചുരചെയ്താൻ. ൧൯൲

താനതിമാനിത,നല്ലഭിഗംബരസഖ്യംകൊ,ണ്ടേതുള്ളതുകായ്കം,
ഭീനതയിങ്ങുനമുക്കുണ്ടെന്നുനിനച്ചുടനിങ്ങരിച്ചതുമൂലം.
ഞാനുടനെത്തിയെരിത്തമർചെയ്തുനശിപ്പിക്കുന്നേതന്നായു 5 മീടാഠം
വാനവർകോനാമിന്ദ്രനെയന്തകവരുണാദ്രികളെയുമിനിവൈകാതെ. ൧൯൴

1, ഇകണ്ണനെയ്=നിന്നിച്ചു. 2. തുടന്നെക്കുറിച്ചു ദൃഢമായ ധ്യാനത്തോടുകൂടി 3 ന്തുപി=മനസ്സ്-ആത്മാവു്. 4. ഒരു ഭാഗം പിംഗലവണ്ണമുള്ളതും അതുമൂലം നിനക്കു ഏകപിംഗൻ എന്നപേരുണ്ടായതും. 5 മീടാളുന്ന-(ശമിപ്പിയ്ക്കുള്ള)

ഏവമരത്തുടവാളുറയൂരിയിരുന്നധനേശ്വരദൂതനെവെട്ടി
കേവലമന്നുറുക്കിയതീവകിളുന്നചിനത്തൊടുകൊന്നദശാസ്യൻ
പോവതി 1 നദ്ധ്യവസിച്ചിനിയിന്നുപുറപ്പെട്ടുകെന്നുടെസേനയനത്തും
ദേവകുലത്തെമുടിപ്പാനായമർചെയ്യാനെന്നാൻനിശിചരരോടെ ൧൮൨

ഏറെമുതിന്നുജയംവരുമാറവിടെജ്ജപഹോമാദികർമംചെയ്തിച്ചേ
മാറിലയാതമഹാരഥമേറിമദേനനിശാചരസേനയുമായേ
2 ക്രൂരരുതാതളവാദ്യരവേണകുലുക്കമനത്തുലകത്തിലുമുണ്ടാ-
മാ,റുദഗാശംവിജയിദശാസ്യൻമാനിതമാമുഹൂർത്തേപോയാൻ ൧൮൩

ആനന്ദനമഹോദരനോടുമഹാപാർശ്വൻസാരണനോടുശുകനും
മാനികളിൽപ്രവരൻധൂമ്രാക്ഷൻമാരീചനുമിവരുവരുമുതലായ്
ഊനമിലാതനിശാചരസൈന്യത്തോടുനടന്നദശാനനവീരൻ
താനളകാപുരികണ്ടണയുന്നതുധനദാനുചരന്മാരുംകണ്ടാർ ൧൮൪

കണ്ടവരും 3 ധനദനറിയിച്ചുകരുത്തുറവുറിവനോടമർചെയ്യോ
മിണ്ടലൊഴിഞ്ഞുടനെന്നുനിനച്ചുധനേശ്വരനോടറിയിച്ചതിനവനും
കണ്ടകനാമിവന്നോടമർചെയ് കകടന്നിനിയെന്നുവിധിച്ചുകേട്ടേ
യണ്ടരെവെന്നനിശാചരർതമ്മോടാത്ത 4 കിടച്ചിതുയക്ഷന്മാരും. ൧൮൫

മാരുതസമബലമീടിയയക്ഷമഹാരാക്ഷസസേനകർംതങ്ങളിലേ
ലോരതരംപൊരുതോരളവൊട്ട 5 കലഞ്ഞാർനിശിചരരതിനുദശാസ്യൻ
വാരിധിപോലെതിർചെൽവതുയക്ഷന്മാർകണ്ടന്നുഴറന്നമർചെയ്താർ
ധീരതയാലകമേയരിശത്തൊടുദീനതയിന്നിയരക്കൻനിന്നാൻ. ൧൮൬,

നിന്നതികോപമിയന്നുചിരിച്ചേനീലമലയ്ക്കുതിരായദശാസ്യൻ
കൊന്നിവർതമ്മെയൊടുക്കുവനെന്നേലോരതരംഗദയുംകൈക്കൊണ്ടേ
ചെന്നുതറച്ചേയക്ഷാദികളെച്ചമ്മേയന്തകഭവനേവിട്ടാൻ
അന്നതുകണ്ടൊരുയക്ഷന്മാരീചാസുരനോടുതിരിച്ചമൽചെയ്താൻ. ൧൮൭

ആനവനെറിയതേറേമാരീചാസുരനവനിയിൽവീണെഴുനിന്നേ
താനവനെപ്പുനരെറിയതേറെരതിസങ്കടമോടോടിപ്പോയവനും,
മാനിതമാമളകാപുരിഗോപുരവാതിൽപുക്കതുകണ്ടദശാസ്യൻ
സേനയുമായതിസംഭ്രമമോടമർചെയ്യതിനവിടെച്ചെന്നുപുകുന്താൻ. ൧൮൮

ആനതുകാലംതോമരമൂരിയടിച്ചാൻഭാസ്കരഭാനുദശാസ്യനെ
മാനമെഴുംപൌലസ്ത്യനതേറെറമഹീതലമതിലേവീണെഴുനിന്നേ,

---

1 ഒരുമ്പെട്ടിട്ട് 2 ക്രൂരരുതാതതു=പറഞ്ഞറിയിക്കാൻപാടില്ലാത്ത വിധത്തിൽ 3 ധനദനോട് അഭിപ്രായമറിയിച്ചിട്ട ഇവനോട് യുദ്ധംചെയ്യാമെന്ന വിചാരിച്ചു ധനദനോട് വിവരംപറഞ്ഞപ്പോൾ 4 കിടയ്ക്കുന്നതിന്ക 5 തളർന്നുകഴഞ്ഞു,

താനവനെച്ചിതമോട്ടു1 തറച്ചതുസഹസാകൊണ്ടവനംപൊടിയായേ
പോനതുകണ്ടുഭയത്തോടോടിപ്പോയാർയക്ഷന്മാർനിന്നവരും. ൨൪൧

നിന്നവർപോയകലുന്നതുകണ്ടതുനേരംമാണിവരൻയക്ഷേശ്വര
2 നൊന്നിയകോപത്തൊടുനാലായിരമുത്തമയക്ഷന്മാരൊട്ടചെന്നാൻ
അന്നമഹോദരനോടുപ്രഹസ്തനുമായിരമായിരമനുപമയക്ഷാൻ
കൊന്നമുടിച്ചാരിരായിരവുംകൊന്നാൻപടമാരീചനുമവിടെ. ൨൪൨

ഏറെമുതിന്നടനെമുസലംകൊണ്ടെറിയധൂമ്രാക്ഷനെമാണിവരൻ
വീറിയലുംഗദകൊണ്ടുതറച്ചാൻ വീണാനവനതുകൊണ്ടവനിയിലെ
വേറതുകണ്ടുമുനിന്തുദശാസ്യൻവേഗമിയന്നെതിർചെൽവതുകണ്ടേ
മാറിലയാകിയവേൽകളവൻ 3 വളർമാവ്തിൽവിട്ടാൻമാണിവരൻ.
(താൻ. ൨൪൩)

താനവമാവ്തിലേറതിനേതുംതാപമൊഴിഞ്ഞെതിർനിന്നുദശാസ്യൻ
മാനിതനാകിയമാണിവരൻതൻമകുടതടേഗദകൊണ്ടുതറച്ചാൻ
ഞനതിനാൽമകുടംപാശ്വഗതമായിതുപാശ്വകിരീടനെന്നംപേർ
മാനവവീരാവന്നിതുമതിനാൽമാണിവരന്നതുകാലംമുതലായ്. ൨൪൪

അതിബലനാകിയയക്ഷാധിപനവനതിദാരുണമാമ്മാരമർചെയ്തേ
ശതമഖവൈരിയൊടൊട്ടുകലഞ്ഞുതളന്നതിരിഞ്ഞുനടന്നതുകാലം
ചതികെടനിന്നമർചെയ്തനിശാചരർതാമുടനാത്തണയുന്നതുകണ്ടേ
നിധിപതിവൈശ്രവണന്താൻപിന്നെതിർനിന്നുദശാനനനോടുരചെയ്താൻ. ൨൪൫

താനറിയാതവനേനീയിന്നതകാതതുതക്കതിതെന്നിവയെല്ലാം
ഞാനറിവുറുപുരാശിക്ഷിച്ചതുനലമൊടുനീകേളാഞ്ഞതിനാലേ
ഹാനിനിനക്കുണ്ടാമിനിമേൽനാളറിയാരല്ലോകേം, 4 നീശന്മാർ
മാനസതാപമിയന്നാലെന്നിമഹാപാപംചെയ്യുമ്പോൾമുറവും. ൨൪൬

ചെയ്യാതവരാരിന്നുതപസ്സുകൾം,ചെന്നവരന്തകഭവനംപുകുവാർ
മെയ്യേപരവശരായേ 5 പാപംമേവുവരില്ലയതിന്നുചികല്പം,
പൊയ്യേനിശിചരവീരാകായംപോവതിതുപോമുന്നുതപസ്സുകൾം
ചെയ്യാതെപോരുന്നശരീരികൾംചെമ്മേപത്ഥ്യസമരെന്നതുതേറായ് ൨൪൭

പത്ഥ്യസമരായാഹാരവിഹാരപരായണരായ്വേണ്ടുവതറിയാതെ,
ദിശിദിശിപോയ്നാനാകർമ്മങ്ങളെനിതരാംചെയ്തഭിമാനത്തോടേ,
വശഗതരായ്മോഹത്തൊടുപോയുംവന്നമിരിക്കുംദേഹധാനാദികളം
വശതയിലാക്കിനിറുത്താമെന്നോമനസിനിനപ്പവരേമൂഢന്മാർ. ൨൪൮

---

1 തറയ്ക്കുക=അടിക്കുക 2 ഉണ്ടായ 3 വലിയ-വിസ്തൃതമുള്ള 4 നിചന്മാർ 5 പാപത്തിനു് വാസസ്ഥാനമായവർ പാപികളെന്നർത്ഥം.

മാരുതതുല്യബലൻനീയെന്നമദ്ദേനസമസ്തരെയുംപിഡിപ്പതു
കാരിയമല്ല,വരുംപരിതാപം,കാലംകൊണ്ടുനിനക്കിനിമേൽനാൾ;
പോരുമിതൊന്നറിയാനിന്നോട്1പുകന്നതു,മെന്നണയുന്നധനേശ്വര-
ധീരതകണ്ടുഭയത്തൊടകന്നാർതീയനിശാചരസചിവരനത്തും. ൧൭൨

തുംഗഗദാധരനായധനേശൻതുലയാതേദശമുഖനെയടിച്ചാൻ.
അംഗമതീവ2കലഞ്ഞതിനാലുമാരാകുലമിന്നിയരക്കൻനിന്നാൻ
ഭംഗമൊഴിഞ്ഞമർചെയ്താരവിടെ,ഭയമാമാറേയക്ഷനിശാചര-
പുംഗവരാമവർതമ്മിലതീവ,പുകണ്ണാർകണ്ടവർക്കളെയിരുവരെയും. ൧൭൩

ഇരുവരുമേറെയെതിർത്തമർചെയ്തളവെയ്താനാഗ്നേയാസ്ത്രംധനപതി
വരുണനുടേയസ്ത്രംകൊണ്ടതിനെമറുത്തുചെറുത്തുനിശാചരവീരൻ;
വിരവൊടുമായായുദ്ധേധനദനെവീഴുകെടുത്തുതറച്ചുൻഗദകൊ-
ണ്ടരികുപുകന്തതുകൊണ്ടുധനാധിപനാലസ്യത്തോടവനിയിൽവീണാ-
[ൻ. ൧൭൪

ആനതുകണ്ടുചിടെപ്പത്തമാദികളാനമഹാനിധികളുമവനെക്കൊ-
ണ്ടാനമിലാനന്ദനമെയ്തിയപോതുണർവുറവിടേനിന്നാൻധനദൻ
മാനിതമാകിയപുഷ്പകമാനവിമാനമവന്നുള്ളതുകൈക്കൊണ്ടേ
താനതിലേറിയിരുത്തൊടുപോയാൻ,തദനുജയേനദശാനനവീരൻ. ൧൭൫

വീരൻപുഷ്പകമേറിനിശാചരവീരരൊടംബരമാർഗ്ഗക്രൂടെ
പാരിൽമനോഹരശരവണദേശംപരിചൊടുകണ്ടണയുന്നതുകാലം
ചാരുതചേർന്നവിമാനമതങ്ങുതടഞ്ഞിളകാതെചമഞ്ഞതറിഞ്ഞൊരു
കാരണമെന്തിതിനെന്നുനിനച്ചതുകാണാതിടുറാൻപൊലസ്ത്യൻ. ൧൭൬

അപ്പൊടുകണ്ടറിയിച്ചാൻമാരീചാസുരനിതിനൊരുകാരണമുണ്ടറി
സമ്പ്രതിമറൊരുവനെവഹിയായിതു, 3 ധനദനെയല്ലാതെന്നാകിലുമാം
തുമ്പമൊഴിഞ്ഞിനിയെണ്ണുകയെന്നേചൊല്ലിയടങ്ങിയപോതിലശങ്കം
വമ്പൊടുചെന്നാദശാനനനോടുമറുത്തുരചെയ്താൻനന്ദീശ്വരനും. ൧൭൭

ഉമ്പർപുരാൻപരമാത്മാശംകരനേടനിഹവിളയാടുന്നോനെന്നാൽ
സമ്പ്രതിവരുവാനരുതൊരുവനുമിഹശൈലേനിപോവന്നവഴിക്കെ,
വമ്പൊടതെന്നിവരായ്കമരിപ്പാൻമദമൊഴികെന്നതുകേട്ടദശാസ്യൻ
സംഭ്രമമോടുമിറങ്ങിയതേവൻശംകരനെന്നുചിനത്തൊടടുത്താൻ. ൧൭൮

ഉത്തമകൈലാസാചലമൂലമുടൻപ്രാപിച്ചദശാസ്യൻകണ്ടാൻ
അത്തലൊഴിഞ്ഞൊരുശൂലവുമായ് 4 നിന്നരുൾകിശാകൃതിനന്ദീശ്വരനെ

---

1 പറഞ്ഞതും 2 നടുങ്ങിടവിറച്ചു 3 ധനദനെയല്ലാതെ എന്നവന്നേക്കാം 4 നിന്ന
തുടുന്ന വാനര രൂപനായ നന്ദിശ്വരനെ

ചിത്തവിമോഹംകൊണ്ടിവനൊരുകപിചെയ്തഹാസംചെയ്താൻ
നിത്യനവൻതിരുവടിയുംകോപാൽനിന്നുദശാനനനോടരുൾചെയ്താ-
[ൻ. ൧൯൭
താനൊരുവാനരനെന്നിഹനന്നേസഹസാനമ്മെ I യികണ്ണാനിപുന-
രാനതിനാലേവാനരജാതികളുണ്ടാമറിതവകുലനാശം;
ഞാനിവിടെക്കൊലചെയ്യേന്നിന്നെ,നശിച്ചാനീനിജദുഷ്കൃത്തത്താൽ,
വാനവരെപീഡിപ്പിച്ചിനിയുംതവ 2 വാണാൽപോകെന്നശപിച്ചാ-
[ൻ. ൧൯൯
എന്നിവിടേനന്ദീശപരശാപമിയന്നതുതാനറിയാതെമദിച്ചേ
നിന്നരചെയ്താൻദശമുഖനിതിലേനേർവഴിമമപോകരുതായതിനാൽ
ഇന്നിനിമാമലയാമിതുതന്നെയിളക്കിമുതിന്നുപരിച്ചുകളഞ്ഞേ
നന്നിവരുമ്പടിപോവു,നൊഴിച്ചുകൊടംനാഥനിയതിനെങ്കിലിതന്നേ. ൧൯൮

എന്നവ 3 നീടിയബാഹുബലത്തൊടിളക്കിയപോതിളകീതുമഹാമല
നിന്നമഹാദേവനുചരന്മാർനിതരാമൊക്കെപിറച്ചാരതിനാൽ;
അന്നമഹേശപരിശംകരവല്ലഭയഖിലജഗന്മാതാവുമുഴറേറാ-
ടൊന്നുവിറച്ചുമഹേശപരനെച്ചെന്നുടനാശ്ലേഷിച്ചാൾഭയമോടേ. ൧൯൭

ഓടിയണഞ്ഞുമഹേശപരിപുൽകിയതോത്തനുരാഗവശേനചിരിച്ചേ
ഹാടകശൈലധനുർധരനായമഹാദേവൻതിരുവടിയൊരുകളിയായ്
4 ചൂടുമവക്ഭിവാങ്ങരിതമരുളും 5 തുലയാനിജപാദാംഗുഷ്ഠത്താൽ
6 നീട്ടുയർമാമലമീതിലമുഴ്ത്തിയനേരമുറച്ചിതുടൻകൈലാസം. ൧൯൯

ഉടനതെടുത്തദശാനനനുതന്നുടയകരങ്ങളതിൻകീഴായേ
കുടുകെഞെരിഞ്ഞിടരുറതിനാലും, കനമിയലുംനിജകോപത്താലും,
കടൽകളുമേദിനിയുംവളർമാമലകളുമിളകുംപടിയലറിയകാലം
7 പടുമളദുഃഖംവന്നുസമസ്തപ്രാണികളുംഭയപരവശരായാർ. ൨൦൦

പരവശരായിനിശാചരനാഥംഭയമെഴുമാറേകെട്ടുസമസ്തരു,
മരിയദശാനനനായിരസംവത്സരമവിടെപ്പോയിതുപുനരേവം;
കരുണയിനാലഖിലേശപരനംത്രക്കാൽവിരൽതന്നെയയച്ചുദശാസ്യനൊ
ടരികേചെന്നുചിരിച്ചരുൾചെയ്താൻഅഴലൊഴികേവംബലവാൻനീയെന്നേ.
൨൦൧
നീവരദാനബലാഞ്ചിത,നിറഞ്ഞിതുമൂവുലകത്തിലുമേതവ
രാവ,മിതെന്നതുകാരണമായേരാവണനെന്നിതുതന്നേനാമം;
കേവലമിന്നുതുടങ്ങിയമർത്ത്യഗണാദികളേവരുമേരാവണനെ-
ന്നാവിതുനിന്നെവിളിപ്പാൻപൊയ്ക്കൊള്ള 8 കമറയാതിനിവേണ്ടുംവഴിയേ.
൨൦൨

---

1 ഇകഴുക=നിന്ദിക്കുക 2 വാണുൾപോകെ=ശക്തിക്ഷയിക്കുക 3. ഉയർന്നുള്ള 4 അണിയുന്നവൻ 5 അഴിച്ചിടുന്നു 6 നിണ്ടുയർന്ന 7 ക്രമ്മുള്ള, തീവ്രമായ 8 മനസ്സ് ഉഴലാതെ.

വേണ്ടുംവഴിയേപോകവിഷാദംവേണ്ടാഞാനനുവാദംചെയ്യേൻ
അണ്ടായീരന്തുരുംനീയിടരുറതിനാലെന്നീശ്വരനരുളാലേ
വീണ്ടുംപുഷ്പകമേറിപ്പോനനിശാചരപതിസചിവന്മാരോടെ
നീണ്ടമഹാഹിമവന്മലയരികേനിരുപമകാനനദേശമണഞ്ഞാൻ. ൧൯൨

നാനാഗുണവുമിയന്നെല്ലാക്കുംനായനാനന്ദമതീവവരുത്തും
മാനേന്മിഴിയൊരുകന്യാ,താപസിവടിവുചമഞ്ഞാശ്രമമതിലവിടെ
താനേതപമൊടുനിൽപതുകണ്ടൊരുതാല്പര്യത്തൊടണഞ്ഞുദശാസ്യൻ
വാനോർപുരനാരികളിലുമൊളിവാംവടിവുടയവളൊടുനീയാരെന്നാൻ. ൧൯൩

ആരേതവ 1 വാന്ധാരാകുന്നവരധികമനോഹരയൌവനകാലേ
നേരേനീതപമേചെയ്യുന്നതുനീതിയുമല്ലവരാസുഖമതിനാൽ,
വാരാനീവെറുതേഭണ്ഡിപ്പതുപറവാചൊൽകനിനച്ചതുമെന്നേ
മാരാതുരനായേചോദിച്ചമഹാരജനീചരനോടവൾചൊന്നാൾ. ൧൯൪

നാൾപലവുംനാനാവേദാധ്യയനാദ്ധതമാനസനായകുശധ്വജ
താപസനായബൃഹസ്പതിതനയൻതന്നുടെവത്സലയാകിയസുതഞാൻ,
താപസരാമവർവേദവതീതിതദാമമപേരിട്ടാരുടനേവ
ന്നാർപലരുംനമ്മെകൈക്കൊൾവതിനരുതരുതെന്നാനവരൊട്ടതാതൻ. ൧൯൫

താതൻചിന്തിച്ചാൻമമജാമാതാവാകേണംനാരായണനെ-
ന്നാതങ്കത്തൊടുവേറായ് മറെറാരുവൻകുംനൽകാഞ്ഞതുമതിനാലേ;
തീതന്നോരാതേചതിയാൽക്കൊലചെയ്യാൻതാതനെവന്നൊരരക്കൻ
ക്രോധംപൂണ്ടെന്നെകിട്ടാഞ്ഞേ; ക്രുടെമരിച്ചാൾമമമാതാവും. ൧൯൬

ഉമ്പർപുരംമരുവുംമമ 2 താതനുവന്നനിനച്ചതവണ്ണംവരുവാൻ
സമ്പ്രതിഞാൻചെയ്യുന്നതിവണ്ണംതപമച്യുതനെൻഭർത്താവാവാൻ
മുമ്പുതപസ്സുകൾചെയ്യുജഗത്ത്രയമുഖ്യനുമായവനേനീയെന്നും
തുമ്പമഴിഞ്ഞറിവുറേറൻ;പോകസുഖംവരുമാറെന്നാൾകന്യകയും. ൧൯൭

എന്നതുകേട്ടവിമാനാഗ്രൻമേദിനിതന്നിലണഞ്ഞുദശാസ്യൻ
നിന്നവളോടറിയിച്ചാ,നില്പനിനക്കൊരുശാന്തതഎന്നറിവുറേറൻ;
ഒന്നറിവിപ്പുവവന്മമകൈകളിലൊന്നിനൊളംബലവാനല്ലന്നാ-
ലിന്നുതപസ്സിതിളയ്ക്കുന്നള,വിവയെന്നൊട്ടുചൊല്ലായ് കെന്നാളവളും. ൧൯൮

അവളുടെതലമുടിമീതുപിടിച്ചാനയുഗശരാതുരനായേദശമുഖ-
നവിടെയനിന്നതികോപിച്ചവളുമവന്നരിയിച്ചാൾനീതൊട്ടതിനാൽ
ഇവിടെമരിപ്പതൊഴിഞ്ഞിരിയേൻഞാനിപ്പൊഴുതേനിന്നെക്കൊലചെയ്യാ-
നുപമിതുപോമെന്നോത്തുമടിച്ചേ; തവവരുമാപത്തെന്നാലിന്നും. ൧൯൯

---

1 അമ്മ അച്ഛൻ മുതലായ ബന്ധുക്കൾ. 2 അച്ഛൻ സന്തോഷിച്ചു.

എന്നാലൊരുസുഖമുണ്ടാകാതേയിനിയുംഞാൻകാരണമായേതവ
വന്നീടേണംകേളാപത്തുകുലംവംശവിനാശവുമരികവിശേഷാൽ;
ഇന്നാൾഞാൻചെയ്യുള്ളതപോബലമിതുകൊണ്ടഴകൊടയോനിജയായേ
മുന്നംപുണ്യാത്മാവൊരുവൃപനുമുതിന്നാത്മജയായു 1 ള്ളാകുന്നോ. ൨൫൫

എന്നരചെയ്യവിടേതീയിൽചാഞ്ഞൊരമരണംപ്രാപിച്ചവർതാനേ
വെന്നിമികുന്തവിദേഹാത്മജയാംനാരീമണിസീതാതവഭാഗ്യം;
നന്നിമികുന്നാരായണനേന്നീ; നാടുകിലിവർകാരണമായാപ-
ത്തിന്നുദശഗ്രീവന്നുണ്ടാവാനിതുമൊരുകാരണമിനകുലതിലക! ൨൫൬

ആനവർതീയിൽചാഞ്ഞതുകണ്ടുവിമാനവുമേറിനടന്നുദശാസ്യൻ
മാനിതനായമരുത്തനമന്നമഹാക്രതുശാലയിൽ 2 മേവിയകാലം
വാനവർഭയമൊട്ടുനാനാജാതിമറഞ്ഞാർ; ഭ്രഷ്ടതിയായമരുത്തൻ
താനവിടേഭയമിന്നിയിരുന്നാൻസംവർത്താദിതപോധനരോട്ടം. ൨൫൭

ഓടിമയൂരാകൃതിയൊടൊളിച്ചാൻപുനരിന്ദ്രൻ;കാകാകൃതിപൂണ്ടാൻ
പേടിയൊടന്തക;നരിയജലേശൻപിന്വരയന്നത്തിൻവടിവായാൻ;
ക്രൂരവിടെകുകലാസാകൃതികൈക്കൊണ്ടാൻധനപതിദശമുഖഭീത്യാ
നാടിയിവണ്ണംവാനവരവരവർനാനാജാതിമറഞ്ഞാരന്നോ. ൨൫൮

ഏറെമുതിന്നൊന്നോടമർചെയ്കതിളയ്ക്കിലെനിക്കുതെന്നുവണങ്ങുക!
വീരിയമുണ്ടീയെന്നുമുനിന്നുവിളിച്ചുദശാനനനോട്ടുമരുത്തൻ
3 ക്രൂരിനനാർനീ,യെന്തിഹവന്നതു?,കുലയതെന്നരുൾചെയ്തതുകേട്ടേ
മാറില്ലയാതദശാസ്യനുമേറെമകിഴ്ന്നുമരുത്തനെനോക്കിച്ചൊന്നാൻ. ൨൫൯

ചൊന്നതുനന്നിതുനമ്മൊടിവണ്ണംചോദ്യം 4 ചെയ്യാർഭയപരവശരായ്
മന്നവരാരുംനിൽക്കയ്യ,കേൾഞാൻവൈശ്രവണാനുജനായദശാസ്യൻ
5 മുന്നിലെതിത്തമർചെയ്യജയിച്ചുമൃത്യവനായധനേശനെഞാനേ
അന്നവനോട്ടുപറിച്ചുവിമാനമിതറികെന്നാൻദശമുഖനവനോടേ. ൨൬൦

അവനൊടതിന്നുചിരിച്ചുമരുത്തനുമറിയിച്ചാനതിബലവാനാകിയ
തവസമരാർതാതനുസമനാംഭ്രാതാവിനെവെന്നമഹാത്മാവേന്നീ;
ഇവിടെയിനിക്കൊലചെയ്യൻഞാൻചതിവേറിയനിന്നെയെതിത്തമർചെ-
[യ്കെ
ന്നവിടെമുതിന്നാനടന്നമരുത്തനൊടരുതിതിളയ്ക്കുന്നാൻസംവർത്തൻ. ൨൬൧

6 അമ്പിലകുന്നമഹേശപരസ്തുതിതരുതിടയെഷോടിപ്പത 7 തല്ലാൽ
ഉമ്പമതീചവരുംപോരിനുതുടങ്ങാമോയാഗംദീക്ഷിച്ചാൽ;

---

1. ഉള്ളേ=ഉടൻവേഗിച്ചവൾ. 2 മേവുക=ചെല്ലുക എത്തുക. 3 പറഞ്ഞാൽ. 4 ചെയ്കയില്ല.
5 മുൻപിനാൽ. 6 മഹാത്മ മുള്ള 7 നുള്ളെങ്കിൽ

പിമ്പുജയാജയമറിയരുതമരിൽ, പിഴയിതുചെയ്യാല്ലാനിയെന്നാ-
നിമ്പമെഴുന്നബൃഹസ്പതിതനുടെയിളയവനാകിയമുനിസംവർത്തൻ. ൭൮൭

തന്നുടെഗുരുസംവർത്തൻചൊന്നുതാല്പര്യത്തൊടുകേട്ടുശമിച്ചാ-
നന്നവനായരുത്തനതീവമദേനനിശാചരർനിന്നവരാത്താർ;
പിന്നെമുതിന്നവിടെച്ചിലരക്കുലഭീതിവരുത്തിച്ചെയ്യജയിച്ചു
തന്നുടെനിശിചരരോടുംപോയാൻതദ്ദശാനനരാക്ഷസരാജൻ. ൭൮൮

രാജകുലാധിപനേ,രജനീചരരാജൻപോയതറിഞ്ഞവിടുന്നും
പൂജിതരായപുരന്ദരനാദികടംപോന്നമഹാക്രതുശാലപുകിന്താർ;
മേചകകാന്തിയെഴുമയിൽതന്നെവിളിച്ചുടനിന്ദ്രനുരെത്താൻദശമുഖ
നീചനുപദ്രവിയായ്വാൻമമകേടംനീയേയാശ്രയമായവനിപ്പോഥം. ൭൮൯

അവനിയിൽഞാൻവഷിക്കുന്നാളതിസുഖമുണ്ടാകേണംനിങ്ങൾക്ക-
ങ്ങുപവിവരുംപടിപീലികടംതോറുമുടൻകൺകളുമുണ്ടായ്വരികെന്നേ
അവിടെയവണ്ണംകാകനെയന്തകനണയെവിളിച്ചുവരങ്ങൾകൊടുത്താ-
നിവിടെമഹാരോഗത്താൽനിങ്ങളിനിച്ചാകായ്കുരുവൻകൊല്ലാതെ. ൭൯൦

തേറിമമാലയമെയ്യുമവക്കുംതിരുകപൊഭാഹങ്ങളനത്യുഗ്രം
ചോറൊടുതണ്ണീർനിങ്ങൾനകുന്നാൽ,തുലയാതന്നരുംചെയ്തുകാലം;
വേറുജലേശനുമന്നംതന്നെവിളിച്ചുരചെയ്താനൊക്കെവെളുത്തുടൽ
ഏറെമനോഹരമായേജലമതിലിതമൊട്ടുനിങ്ങളിനുംവാഴ്കനേ. ൭൯൧

നിങ്ങളുടേയുടൽപൊന്നിറമാക 2 നിറഞ്ഞർതലസദ്രവ്യവുമാകെ-
ന്നുദ്ധതനേശ്വരനുംചൊന്നാൻകുകലാസത്തൊടുതന്നെക്കാത്തതിനാൽ;
ഇങ്ങമരേന്ദ്രാദികളുവരോടുമിരുന്നുടനേസംവർത്താജ്ഞയിനാൽ
പൊങ്ങിയയാഗംചെയ്തുമുടിച്ചാൻഭൂപതി;പോയാരവരവർഭവനേ. ൭൯൨

നേർപൊരുകെന്നോടല്പാൽനാമിഹനിർജ്ജിതരായോമെന്നുരചെയ്തിൻ
കോപമൊഴിഞ്ഞതിനിയെന്നുനിശാചരകുലവരനവരവരോടുരചെയ്താൻ;
പാപിദശാനനനന്നവനൊടുനരപതിസുരഗൻഗയനുംഗാഥിയുമിഹ
താപമിലാതപുരുവദൃഷ്ഷന്താദികളുംനാംതോറേറാമെന്നാർ. ൭൯൩

ആക്കുമെതിർത്തുജയിക്കരുതവനൊടജാജ്ഞയിനാലിന്നെന്നറിവുറേ
പോക്കുവനോടരുതെന്നുപുകണ്ണാർ 3 ഭൂമിമികന്തവുപന്മാർപലരും
ഭാഗ്യവതാംവരനാമനരണ്യൻ 4 പാലനചെയ്യുമയോദ്ധ്യാപുരമതിൽ
നീക്കമൊഴിഞ്ഞതുകാലത്തഖിലവുപേശ്വരനായേമനുകുലതിലക! ൭൯൪

---

1 ഭംഗി 2 അഴകുള്ളശിരസ്സ് സ്വർണ്ണത്തോടുകൂടിയതായും ഭവിക്കട്ടെ. 3 ഭൂമിനിറഞ്ഞ=ഭൂമിയിൽ അധികമുള്ള. 4 പാലന ചെയ്യും=പാലനംചെയ്യുന്ന. അന്നു പാലനം ചെയ്കയെന്നതു ഭൂതകാലം

മന്നുകുലവരനനരണ്യനൊടവിടേവന്നദശാനനനന്നുപറഞ്ഞാ-
നിനിയമർചെയ്കെന്നോടതിളയ്ക്കിലെനിക്കരുതെന്നരചെയ്നീയെന്നേ;
പുനരതിനേറെമുനിഞ്ഞുപെരുമ്പടപൊലിവൊടെതിത്തുകണ്ടവരെക്കൊല
ചിനമൊടുചെയ്തദശാനനനോടുചെറുത്തനരണ്യനുമെയ്യതിർനിന്നാൻ- ൧൯൫

ആനതുകാലമണഞ്ഞുദശാസ്യനടിച്ചാനനരണ്യനെയതുകൊണ്ടേ
ദീനതയാമരണംപ്രാപിപ്പതുനേരമവൻനിശിചരനൊടുചൊന്നാൻ,
ഞാനിവിടേമരണംപ്രാപിപ്പതുനാനാജാതിയുമിന്നൊഴിയാ നീ
താനിതിനിങ്ങൊരു 1 കാരണമായ്,തവജയമില്ലവിശേഷിച്ചതിനാൽ.൧൯൬

ഇതുതവബാഹുബലത്താലെങ്കിലുമിനിയൊരുകാലത്തിനകലമതിലെ
മതിനലമോടുംദശരഥസുതനായ്വന്നുളനാമൊരുരാമനരേന്ദ്രൻ
ചതിയൊടുക്രൂരിയനിങ്ങളെയെല്ലാംതാനമരിൽകൊലചെയ്കമുതിർന്നവ-
നിതമൊടുമെന്നുശപിച്ചമഹീപതിയിന്ദ്രപുരംപുക്കാനടൽവേറായ്. ൧൯൭

ഉടനതുകാലംദുന്ദുഭിഘോഷവുമുണ്ടായിതുമലർമഴയുമനന്തര-
മടലിതുവെന്നോനെന്നുദശാനനനാത്തുകളിച്ചുനിശാചരരോടേ,
മുടിവിയലുംപടിശാപമിയന്നതുമുറ്ററിയാതെമദത്തൊടുപോയാൻ
വടിവിയലുംനരവരനേ!എന്നമഹാമുനികംഭോത്ഭവനറിയിച്ചാൻ. ൧൯൮

അറികമഹാത്മാവേ,ഭൂപതിമാരന്നുളരായർവകുഠംക്കൊരുവക്കം
നെറിവഴിനിന്നമർചെയ്യജയിപ്പാൻദശമുഖനോടരുതായ്വാനെന്തേ.
കുറവവർകഠക്കുണ്ടായോ,നിശിചരകുലവരനതിബലവാനായോചൊൽ-
കറിവതിനായെന്നോശ്രീരാമനഗസ്ത്യനൊടന്നടിതൊഴുതുരചെയ്താൻ. ൧൯൯

താനതുകേട്ടുചിരിച്ചുമഹാമുനിതപനകുലോത്ഭവനോടരുൾചെയ്താൻ
പോനദശാനനനിനകുലതിലക!പുക്കാൻമാഹിഷ്മതിയിൽമുതിർന്നോ
താനവിടേമരുവുംകൃതവീര്യതനുജനുദാരമഹീപതിയർജ്ജുന-
നാനതുകാലംനർമ്മദയിങ്കൽനിജാംഗനമാരൊടുക്രൂടെപ്പോയാൻ. ൨൦൦

പോയതറിഞ്ഞുദശാനനവീരൻപുരമതിൽനിന്നുടനേതാനുംപോ-
യായതമാകിയവിന്ധ്യമഹാമലയാമതുകണ്ടുടനന്നതിനരികേ
2 തോയനിറഞ്ഞുപരന്നൊളിവാന്നതിസുഖകരമായൊഴുകീടിനനർമ്മദ-
യായമഹാനദികണ്ടതിനുടെകരയനുചരരാമവരോടുമിരുന്നാൻ ൨൦൧

ആനന്ദേനദശാനനനുംചെന്നാനവിടെധൂമ്രാക്ഷാദികളോ-
ടുനംവരാതവരവരൊടുപൊരുത്തുണ്ടായാലസ്യംതീർപ്പാനായ്;
3 വാനിനമെഴുംനദിയോടെതിർവടിവിയലുംനർമ്മദയാമിതിൽനിങ്ങടം
മാനംചേരുമമാതൃന്മാരേ!വാധയൊഴിഞ്ഞുകളിക്കവിരന്തേ. ൨൦൨

---

1 കരണമായിവേറിട്ട 2 തോയംതോയം (വെള്ളം) 3 ആകാശഗംഗ

ഏറെവിരന്തുകുളിച്ചുവിടേഞാനിനിനിയമങ്ങളിയറിമുടിപ്പൻ.
തേറുകകാലമിതുംമദ്ധ്യാഹ്നംചെമ്മേയെന്നുദശാനനനരുളാൽ
ക്രിയവാറുകുളിച്ചവൻ ചന്ദനകുസുമാദിദ്രവ്യങ്ങളെയവിടെ
വേറുളവാക്കിമഹാശിവലിംഗംവീരതരൻദശമുഖനുകൊടുത്താർ. ൨൦൫

ഉത്തമ 1 വാലുകകല്പിതവേദിയിൽഉടനമരുംമണിപീഠമതിന്മേൽ
വൈത്തമഹാശിവലിംഗേനിജഗുരുവചനമതിൻവഴിയേദശമുഖനും
ചിത്തസുഖേനമുതിന്നുശിവാച്ചനചെയ്യുകണ്ണെഴുവിന്നതിഭക്ത്യാ
യുത്തവുമടിനിരാമയനേജയനീലഗള 2 ശരണെന്നഴിവുറവാൻ. ൨൦൬

അഴിനിലക്രൂരതെശിവപാദവുമടിയേനുംനിന്തിരുവടിതാനും
പിഴയിയ 3 ലാതൊന്നായൊളിവായേപേത്തുംതോന്നിവരുന്നിതിടാനീം
4 പഴയമഹാമോഹാത്മകഭേദംപരിചൊടുപോവാനേകിനിയുംമമ
വഴി,വഴിയേതവകൃപയാലെന്നവണങ്ങിവണങ്ങിയരക്കൻനിന്നാൻ. ൨൦൭

അനതുകാലമതിന്നരികേപുനരരയോജനവഴിപശ്ചിമഭാഗേ
മാനിനിമാർപലരോടുംക്രീടിമഹാരാജൻകൃതവീര്യതനുജൻ,
താരതിബാഹുബലേനമുതിന്നുതടുത്തതിനാൽ 5 താഴ്നെറിയൊഴുകാതേ
മാനിതയാകിയനമ്മദയാനമഹാനദിപൊങ്ങിയതീവപരന്നാഠം. ൨൦൮

പരന്നൊഴുകുംജലവേഗവശേനഭയംകരനായദശാനനവീര-
നിരുന്ന പിടംമുഴുകീടിനപോതതിനെന്തൊരുകാരണമെന്നറികെന്നേ
വിരന്തവനംപുകസാരണരോടു 6 വിളമ്പിയപേതേവർതാമുമുയന്നാ.
തിരിഞ്ഞുപടിഞ്ഞായിരുചെന്നളവതിചേതോഹരനാംനൃപനെക്കണ്ടാർ
൨൦൯

കണ്ടാർനീലമുകിൽക്കെതിരാകിയകാന്തികലന്നമനോഭവനെക്കാ-
ളുണ്ടാകിയസൌന്ദര്യത്തൊടുമുദാരതമേവിയബാഹുസഹസ്രം
കൊണ്ടാദരവൊടൊഴുക്കതേടുത്തുകലോത്തമനാംനൃപനെണ്ണില്ലാതൊളം
വണ്ടാർകുഴലികളൊടുംക്രീടമകിഴ്ന്തുകളിച്ചുകുളിപ്പതുമുറവും. ൨൧൦

മുറവുമിളംപുരുഷോത്തമനൊരുവൻ 7 മുകിൾമുലമാരൊടുനീരാടുന്നോൻ
കൊറവനേനിജബാഹുസഹസ്രംകൊണ്ടവനന്നദിതന്നുടെവേഗം
കുറമൊഴിന്തുതടുത്തുകളിപ്പതുകൊണ്ടുകവിഞ്ഞുവരുന്നിതുതോയമി-
തുറവറികെന്നദശാനനവീരനൊടുടനേപുകസാരണരറിയിച്ചാർ. ൨൧൧

അറിവനവൻതാനജ്ജുനനെന്നാലവനൊടുചെന്നമർചെയ്യൻഞാനെ-
ന്നാറൊടുചെയ്ക മഹേശപരപൂജയുടമുടിയാതെകോപത്തോടേ
കുറവിയലാതപ്രഹസ്താദികളൊടുക്രുടെചെന്നുദശാനനവീരൻ
8 പിറന്നതലാരൊടുമജ്ജുനഭൂപതിപേർത്തുംവീരാട്ടുന്നതുകണ്ടാൻ ൨൧൨

---

1 വാലുകകല്പിതവേദ = മണൽകൊണ്ടുണ്ടാക്കിയ മെഴുകിയതിട്ട 2 ശരണമെന്നു് ധ്യാനത്തിൽ ലയിച്ചു 3 തുകമയ ജ്യോതിസ്സുയിട്ട് 4 പ്രാരബ്ധലബ്ധമായ മായാമോഹംകൊണ്ടുണ്ടായ ഭേദങ്ങൾവന്ന 5 താഴ്ത്തിട്ട് 6 വിളമ്പിയ=പറയുക 7 മുകിഴ്=കുന്ന് 8 ചന്ദ്രകുലപ്പേരുള്ളൊരു രാജാവിന്റെ പുത്രനായിരുന്നു കാർത്തവീര്യാർജ്ജുനൻ. അദ്ദേഹത്തിന്റെ പുത്രന്മാരാണ് പഞ്ചവീരന്മാർ എന്നു പ്രസിദ്ധരായിത്തീർന്നവർ.

കണ്ടാനജ്ജുനസാമന്താദികഠംകരനിന്നവരൊടണഞ്ഞുരചെയ്താ-
നൊണ്ടദശാനനനാകിയഞാൻതന്നോടമർചെയ്വാനായ് വന്നിവിടേ
ഇണ്ടലൊഴിഞ്ഞിനിയെന്നൊട്ടുമേ ശാർചെയ് കെന്നരചന്നറിയിക്കവിരഞ്ഞെ-
ന്നണ്ടർപുരാന്തരിയാകിയരാവണനവരൊടുചൊന്നതുകേട്ടവർചൊന്നാർ
൭൫൨

ഭൂത്തുവിളിച്ചമർചെയ്വാൻകാലമറിഞ്ഞിഹവന്നവനേനീനന്നിതു
നേത്തമർചെയ്തിനിനാളെയടക്കുംനിന്മദമിന്നുപകുലതിലകൻതാൻ
ചിത്തമദത്തോടിന്നേയുദ്ധംചെയ്വതിളയ്ക്കരുതെങ്കിലുഴറൊട്ട
നേത്തമർചെയ്യുങ്ങളെയുയിർകൊണ്ടാൽനൃപനൊട്ടുചൊരുകനിശാചര-
[വീര! ൭൫൩

ആനതുകേട്ടുപ്രഹസ്താദികളാമരിയനിശാചരവീരരണഞ്ഞെ
മാനഷ്ടർതമ്മെയടിച്ചുയർകൊണ്ടുമഹാകോലാഹലമായമർചെയ്താർ;
ആനതറിഞ്ഞുമഹീപതിയുംനീരാട്ടുകപേടിയൊഴിഞ്ഞിതവന്നേൻ
ഞാനരനാഴികവൈകാതെന്നേനാരികളോടുരചെയ്തനടന്നാൻ. ൭൫൪

നാനാഗുണമിയലുന്നമഹീപതിനർമ്മദതങ്കരയേറിമുതിന്നോ
1 വാനോരൊളിവിയലുന്നമഹാഗദവമ്പൊടെടുത്തുചുഴററിയട്ടത്താൻ
താനാകുലമൊടുവേറായ് വന്നുതടുത്താനന്നു 2 പ്രഹസ്തനനംവര
സേനാപതിനരപതിയെവിരന്തെരിതീചിതരുംമുസലത്തെയെറിഞ്ഞാൻ.
൭൫൫

അത്തലൊഴിഞ്ഞതുതന്നെയിഴക്കിയണഞ്ഞുമഹീപതിയെറിയതേറേ
ചിത്തവിമോഹത്തോടേവീണ്ണാർചെമ്മേമേദിനിമീതുപ്രഹസ്തൻ;
മെത്തിയശോകഭയാദികളോടുവിരന്തുകണ്ടുധൂമ്രാക്ഷാദിക-
ളുത്തലിയന്നോടിപ്പോയാർ,പുനരർജ്ജുനനംദശമുഖനൊടെതിർത്താൻ
൭൫൬

ദശശതഭുജനാകിയനൃപവരനർജ്ജുനനംദശമുഖനംതങ്ങളിലേ
പത്തുപതിയുംപിതൃപതിയുംപണ്ടുഭയംവരുമാറമർചെയ്തുപോലെ;
നിശിചരമാനുഷരാദികഠംകാണനിറന്നൊളിവാന്നുദാധരരായേ
ദശദിശിഘോഷമെഴുംപരിചാത്തെതിർനിന്നതിഘോരതരംപോർചെയ്താർ.
൭൫൭

പോരിൽമുറിഞ്ഞുടൽമണ്ണിടെവീണ്ണിതുചൊന്നിറമാന്ദശാനനകവചം,
ധീരതയോടതുകാലമടിച്ചാൻചെന്നുനിശാചരവരനെനരേന്ദ്രൻ.
3 നേരലർകാലനരക്കനതേറെതിർനിൽക്കരുതാതൊരുവില്പാടകലെ
താരണിമീതുതെറിച്ചുവീണതിസംകടമോടുമിരുന്നാനൊട്ടേ.
൭൫൮

ഒട്ടുംവൈകാതെപൊലസ്ത്യനെയോടിയണഞ്ഞുമഹാപാശത്താൽ
കെട്ടിയെടുത്തുനടന്നാനേതുംകേടിയലാകൃതവിസ്മിതനുജൻ;

---

1 ദിവ്യപ്രഭാവങ്ങളുള്ള. 2 പ്രഹസ്തനെന്ന മുഖ്യസേനാപതി 3 ശത്രുക്കൾക്ക് കാലൻ

മട്ടലർമാമഴപൊയ്യുപുകണ്ണാർമന്നവനേവാനവരാദികളവർ,
കഷ്ടമിതെന്നുണർവുറപ്രഹസ്തൻകണ്ടു 1 കരുത്തുചെറുത്തമർചെയ്യാൻ. ൨൨൯

അമരതിരാരുണമായേചെയ്യാരവിടെധൂമ്രാക്ഷാദിനിശാചരർ
ഭ്രമമെഴുമാറവർതമ്മൊടെതിർത്തുപെരുമ്പോർ ചെയ്തജയിച്ചനരേന്ദ്രൻ;
കമലവിലോചനമാരൊടുക്രുടെക്കാലംവൈകാതേനീരാടി
സമരജയേനദശാനനനോടുംതാഴ്വിയലാനിജഭവനേപുക്കാൻ, ൨൨൦

അനന്തരകാലമിരാവണനെക്കാരാഗൃഹമതിലേയിട്ടാനർജ്ജുന-
ന്തനമൊഴിന്തെന്നുള്ളവിശേഷ 2 മുപന്തവരവർപറയുന്നതുകേട്ടേ
മാനസഖേദമിയന്നുപുലസ്ത്യമഹാമുനിപുത്രസുതസ്നേഹത്താൽ
മാനിതനായമഹീപതിമേവിനമാഹിഷ്മതിയിലുഴറൊടുചെന്നാൻ. ൨൨൫

ചെന്നദിവാകരനോടെതിരാമൊളിചേർന്നുപുലസ്ത്യമഹാമുനിയെക്ക-
ണ്ടന്നെതിരേറുനമസ്കാരംചെയ്തർഘ്യാസനപാദ്യാദികളോടും
നന്നിവരുമ്പടിപൂജയിയറിനരേശ്വരനുംമുനിവരനൊടുചൊന്നാ-
നിന്നുസുഖംമമവന്നിതിവണ്ണമെഴുന്നരുളിയകാരണമറികെന്നേ. ൨൨൬

അറിവിയലുന്നപുലസ്ത്യനനന്തരമജ്ജുനഭൂപതിയോടരുൾചെയ്താൻ
കുറവിയലാബലവീര്യാദികളൊടുക്രുടിയിരുന്നിനിവാഴ്പലകാലം
മറികടൽതന്നെയുമാജ്ഞയിനാലേവായുവിനെയുമിളകാമലിരുത്തും
തിറമിയലുംശുഭമുഖനൊടുനിയമർചെയ്തജയിച്ചവനല്ലോമന്നാ, ൨൨൭

എല്ലയിലാബലമുള്ളദശാനനനെന്നുടെപൊരുതനവൻപുനരതിനാൽ
വല്ലപ്രകാരവുമവനെ 3 വിടുന്നതുമന്നാനിന്നൊടിരപ്പാൻവന്നോൻ;
4 ചൊല്ലിനിയന്നമഹീപതിയേതുംചൊല്ലാതോടിച്ചെന്നവരക്കനെ
യല്ലലൊഴിച്ചുനിജാഭരണങ്ങളണിഞ്ഞുപുലസ്ത്യസമീപേവിട്ടാൻ ൨൨൮

അനതിനാലതിസന്തോഷത്തോടർജ്ജുനനോടനുവാദംകൊണ്ടേ,
വാനിലയന്മഹാമുനിപോയവനന്തരമവിടേനിന്നുശാസ്യൻ
ഞാനിനിയാകിലധർമ്മംചെയ്യേൻനരപതിയേ 5 യറിവോയാകെന്നാദി-
മാനമൊഴിന്തൊരുസത്യഞ്ചെയ്തമകിഴ്ന്തവനോടുറവായേപോയാൻ. ൨൨൯

ആയുധപാണികളിൽതലവൻഞാനാരിനിയെന്നെതിരെന്നുനിനയ്ക്കിൽ
തേയുമവൻബലവീര്യാദികളതിതീമയിലാതതുശാന്തതയല്ലോ.
പോയദശാനനനായനിശാചരപുംഗവനമരന്മാരാദികളാ-
മായവരേവരെയുംപീഡിച്ചുളനായാൻപിന്നെയുമരചകളരചാ. ൨൨൩൫

---

1 കേപിച്ചു്, 2 സന്തോഷിച്ചു്, 3 വിട്ടുകൊണ്ടതു്, 4 കീർത്തിപ്പെട്ട 5 ഞാൻ

അരചാബലവാനായദശാനനനമരാവതിസമമാംകിഷ്കിന്ധാ-
പുരിമേവിപ്പൊരുവാനമരേശപരപുരൻബാലിയെ 1 വൈതുവിളിച്ചാൻ
വിരവാലതുകേട്ടേയെതിർചെന്നതിവീരന്താരനനുംകപിപുംഗവ-
നരചെയ്താൻപൌലസ്ത്യൻതന്നോ 2 ടാണ്മയിതരചാകേട്ടരുളെന്നേ. ൩൬൩

ഏവരിലുംബലശാലികപീശ്വരനിപ്പൊഴുതിവിടത്തോനില്ലറികതു
മൂവരനാഴികനേരംപാക്കുമുഹൃത്തംപാക്കിലു 3 മെയുമതല്ലാൽ
താവിയയാഴികനാലിലുമെയ്തിസ്സന്ധ്യയിയറിയവൻവരുമിപ്പോൾ
പോവതൊഴിഞ്ഞിവിടേനിന്നരുളുകപൊരുവാൻവന്നനിശാചരവീരാ൩൬൪

വീരാപണ്ടുംപലരുമിവണ്ണംവീറൊട്ടവന്നാവ്ളിച്ചമർചെയ്താർ
പാരായവരുടെയസ്ഥിസമൂഹംപനിമലപോലയകിന്നിതുമൂറും
ഓരായന്തകപുരിയിൽനിനക്കുമുഴറൊട്ടുപോകാമില്ലവികല്പം.
താരാപതിദേവേന്ദ്രതനുജൻസന്ധ്യമുടിച്ചിവിടത്തിനവന്നാൽ. ൩൬൫

അതലൊഴിഞ്ഞുതതെന്നകന്നായാകിലുനീകപിവീരൻവാലിയൊ-
ടെത്തിയെതിർത്തമർചെയ്കിൽമരിപ്പതിനില്ലൊരുസംശയമെന്നതുതേറായ്
സത്യമിതെന്നിമരിപ്പതിനേറിയസംഭ്രമമുണ്ടുനിനക്കെങ്കിൽപോ-
യെത്തുകദക്ഷിണസാഗരതീരമിരിക്കുമവൻപുനരിപ്പൊഴുതവിടെ. ൩൬൬

ഏവ 4 മിയമ്പിയതാരനെവാനരനെന്നിവനെന്നകമേനിന്ദിച്ചേ!
പോയ്വിരവോടുദശാനനവീരൻപുക്കാൻദക്ഷിണസാഗരതീരേ
പാവകതുല്യരുചാകനകാചലഭംഗികലർന്നശരീരികപീന്ദ്രൻ
ഭാവനചെയ്തുകളിച്ചുസന്ധ്യാംപരിചൊടിയാവുവതവിടെക്കണ്ടാൻ. ൩൬൭

കണ്ടതുകാലമരക്കൻതന്നെക്കാണാതേ 5 പുവിമീതിലിറങ്ങി
കൊണ്ടലെനന്നിറമുള്ളനിശാചരകുലപതിമന്ദംമന്ദമണഞ്ഞാൻ;
അണ്ടർപതിക്കുതനുജൻബാലിയുമവനറിയാതേതാനവനെക്ക-
ണ്ടങ്ങുപിടിപ്പതിലായവിനെന്നോത്തുതാനംകരുതിയിരുന്നാൽ. ൩൬൮

ആനവനണയെക്കക്ഷേചേത്തഴലാമാറവനെയുഴറൊടിട്ടുക്കി
താനഥപശ്ചിമസാഗരതീരേതാവിയണഞ്ഞുകുളിച്ചുജപിച്ചാൻ
മാനിതനായദശാനനവീരനെയൻപിലിടുക്കിയിരിക്കുചെയ്യേ
വാനിലുയർന്നുതിച്ചുവടക്കൻവാരിധിപുക്കുകുളിച്ചുജപിച്ചാൻ. ൩൬൯

കുളിച്ചുജപിച്ചാൻദശമുഖനോടുംക്രുടെചെന്നുകിഴക്കിൻദിക്കി-
ലിളക്കമെഴുംവാരിധിയിലുമവരവരേറെമകിഴ്ന്താരന്നതുകണ്ടേ.
7 ഇളക്കമൊഴിഞ്ഞുമരന്മാരാർദികപിതുമലർമാമഴചെയ്താരൊട്ട-
തളച്ചയൊടുംകിഷ്കിന്ധാപുരിയിൽതാവിയവാനരവീരൻവീണ്ണാൻ. ൩൭൪

---

1 എതിത്തു 2 പരമാത്മാ 3 ആകും-സാധിക്കും 4 പാഞ്ഞു 5 പുവി=ഭൂ
2) 6 ഭൂമിയിലുള്ളതെ

വീരൻദശമുഖനെക്കൈക്കൊണ്ടേവീരൊട്ടുവാലിയുയന്തുകണ്ടേ
ഘോരതരംചിന്തമോടുതൊഴിപ്പാൻക്രുടെയുയന്നിശാചരരെല്ലാം
പാരിന്മീതുയർമലകളുമിളകുംപരിചുകപീന്ദ്രൻപോംവഴിവേഗം
ചേരുംവായുബലംകൊണ്ടരികേചെല്ലരുതെന്നിടരോടുമകന്നാർ. ൧൯൭

അന്നുദശാനനനെക്കൈവിട്ടനാർനീയെന്തിഹവന്നനിമിത്തവു-
മിന്നിനിവേണ്ടുവതുംപുനരെന്നെന്നിന്ദ്രസുതൻചോദിച്ചതുകേട്ടേ.
നിന്നനിശാചരനവനൊടുചൊന്നാൻ,നിരുപമവാനരശ്രേഷ്ഠരാവീരാ
വെന്നിവരുംപടിനിന്നൊടുപൊരുവാൻവീരൊട്ടുവന്നദശാസ്യൻഞാനേ.
൧൯൮

ഞാനിനിനിന്നൊടുയുദ്ധംചെയ്യേൻ;നമ്മിലതിന്നിയുമഗ്നിയെമുന്നി-
ട്ടുനമൊഴിഞ്ഞൊരുസത്യംചെയ്തിന്നുടനെൻഭ്രാതാവാകേണംനീ.
ഭീനതക്രൂടാതെന്നെയെടുത്തേ നീവളർവാനിലുയന്നവനെന്നാൽ
മാനിതരാകിയവീരരിവണ്ണംമറൊരുവരുമുളവോകപിവീരാ! ൧൯൯

വീരാകേസരിമലങ്കാപുരിയും I വീറിലകുംധനദാരാദികളും
പാരായ്നീയുടയവനതുപോൽമമഭവനംകിഷ്കിന്ധയുമാകേണം
2 നേരാർകുലമറുമാറിന്നിമ്മിൽനിരക്കെന്നളവവനോടുമഹാകപി
താരാപതിയുമിതാമെന്നഗ്നിസമീപേസത്യംചെയ്തുനിരന്നാൻ. ൧൯൧൦

അനുമഹാകവിയോടുംകിഷ്കിന്ധാപുരിതന്നിൽനിജാമാത്യരുമായ്
മാനിതനാംദശാനനനേകംമാസമതിവസുഖത്തൊടിരുന്നാൻ;
മാനവവീരവര!പുനരേവംബാഹ്ലബല 3 ന്തികുംബാലിയെനീയേ
യുനമൊഴിന്തൊരുവാണംകൊണ്ടൊരുനൊടിയിൽകൊലചെയ്തായല്ലോ.
൧൯൧൧

൭എല്ലാരെയുമിഹമാനുഷർതമ്മെയെതിത്തമർചെയ്തുജയിച്ചുനടക്കും
പൊല്ലാമതിയിയലുന്നനിശാചരപുംഗവനോടതുകാലത്തൊരുനാൾ
4 ചൊല്ലേറിടിയനാരദനഖിലസുരാസുരവന്ദിതസുന്ദരദേഹൻ.
കല്യാണാത്മാദശമുഖവീരാകരുതായ്കായ്മതെന്നറിയിച്ചാൻ. ൧൯൧൨

അറികമഹാസുഖമായിതുകണ്ടളവതിനാൽനിന്നെയെനിക്കിതുകാലം
കുറവിയലാബലമുള്ളനിശാചരകുലതിലകാവീരാപൊലസ്ത്യാ.
പറവാൻഞാൻതവനല്ലതുമാനുഷർപലരെയുമിന്നുയിർകൊണ്ടാലതിനാൽ
നിറമിയലുംപുകളില്ലനിനക്കിവർനിതരാംതാമേചാമവരല്ലോ ൧൯൧൩

അവരവരേയാധികരംവ്യാധികരംപൂണ്ടന്തകവശരായെയുഴലുന്നോ-
രവനിയിൽമാനുഷജാതികളാമവരറികതതിന്നിയുമെന്നിതുകേളായ്
ശിവശിവ!പുത്രകളത്രാദികളിൽപൊമ്മേമോഹിതരാകിയിരുന്നേ
യവയുമകന്നവരന്തകഭവനേയറിയാതേപുകുന്നതുകാണായ്. ൧൯൧൪

---

1. പൊരുമയുള്ള 2. ഏതിരാളികളുടെവംശം. 3 വിളങ്ങുന്നുള്ള 4 വളരെപ്രസിദ്ധിയുള്ള

ഇന്നുമഹാധനവാനേഞാനെന്നോവരെയുംനിന്ദിച്ചാക്ഷേപി-
ച്ചൊന്നറിയാതേയന്തകപുരമതിലുടനേചിലർഖേദത്തൊട്ടുപൂവോർ.
നന്നിമികുംവിദ്യാകലശീലനയാദികളുള്ളവരാർനമ്മെപ്പോ-
ലെന്നാനിനച്ചാത്മാവിനെയറിയാതിടയേചിലർമൃതരാവതുപാരായ്. ൧൮൯

പാരായ്ചിലർമുറയിട്ടവതുകാലംപാടിനടഞ്ഞെയ്യുന്നതുകണ്ടേ
വീരാചിലരതിസന്തോഷിപ്പർവിവേകമൊഴിഞ്ഞുമദാന്ധതയാലേ
നേരേരാജഭടന്മാരോട്ടംകലനിലമണയുംചോരക്കടനേ
തീരാതഴൽവരുവതുപോൽവരുമിവതേറുകിൽനിശ്ചയമുള്ളിലൊരിക്കം ൧൯൦

ഇവപാരകിൽകാലംപോരാപുനരെന്നാലേവമനാരനമാരായ്
അവനിയിൽവാഴ്വവരോട്ടജയിച്ചാനതിനാലില്ലനിനക്കൊരുശൌര്യം
തവസമരായ്ബലവീരാദികളൊട്ടസവ്വജഗത്തുമടക്കിവസിക്ക-
ന്നവരൊട്ടപൊരുതുജയിപ്പുതവപുകഴറികെന്നാൻമുനിശേമുഖനോടേ.
൧൯൧

ഏറിയസന്തോഷേണമുനീന്ദ്രനൊയെഴുനിന്നടിമലർതൊഴതറിയിച്ചാൻ
തേറുക നീഷലോകമെനിക്കുമധീനമുരത്തതുമൊന്നയിതെന്നാൽ,
മാറിലയാതമഹാനാഗങ്ങളെവരുണനെയുംവെന്നുപാതാളം
വീരൊടടക്കിയമത്തൃരെവെൽവാൻവിരവൊട്ടമിതപോകുന്നേനെന്നാൻ.
൧൯൨

എന്നദശാനനനോട്ടമഹാമുനിയിമ്മിയന്നരചെയ്യാൻപിന്നെയു-
മിന്നിതുചെയ്യാനേതൊരുവഴിയേയിനിനീപോകുന്നതുപാതാളേ
എന്നുമെവക്മേതീവനടക്കുമിയറിമഷ്ടാത്മാവായകൃതാന്തൻ
വെന്നിമികുത്തമരാപുരിയരികേവീരാവഴിപോവാൻപണിമുറയും. ൧൯൩

മുറയുമതിവഭയംകരമതുവഴിമുനിവൊഴിയെന്നൊരുപായംപോവാൻ
മറനിനിയെന്നമഹാമുനിയോടുമദേനചിരിച്ചുദശാസ്യൻചൊന്നാൻ
പറയുമതറിവുറേറമുനിതിലകഭാവംഞാൻതവ 1 മുമ്പിതയത്തേൻ
മറയുസമസ്തവുമിനിയന്തകനെമറുത്തുജയിച്ചൊഴിയെച്ചെയ്യേൻകാൺ൧൯൫

കാണായന്തകനേക്കൊലചെയ്യുൻകാലവൈകാതെന്നുദശാസ്യൻ
വീണാധരനാംമുനിയൊട്ടചൊല്ലി,വിരന്തരവാദംകൊണ്ടേപോയാൻ.
കാണേണ്ണംപോരിന്നിതുവിസ്മയകരമായെന്നൊരുകൌതുകമോടും
2 വാണാളുള്ളവിൽപ്പാതമഹാമുനിവൈകാതന്തകഭവനംപുക്കാൻ. ൧൯൬

അന്തകനഖിലപ്രാണികൾചെയ്യുമശേഷസ്തുഭാസ്തുഭകർമ്മവിപാകം
ചിന്തനചെയ്യവമാത്യന്മാരൊട്ടചേന്നിതമായ്മരുവുന്നതുകാലം,
വന്ദനചെയ്തതിരേറച്ചിച്ചുമഹാമുനിനാരദനൊട്ടുചോദിച്ചാ
നെന്തൊരുവാർത്തജഗത്ത്രിതയത്തിലുമിടരില്ലല്ലീചൊല്ലുകയെന്നാൻ. ൧൯൦

---

1 മുമ്പേതുകാണ്മുഞാൻ മറന്നുപോയി. 2. സ്തുഭാവത്തിനുഅളവില്ലാത്ത

എന്നതുകേട്ടരചെയ്താൻമുനിവരനിന്തനയ!നിന്നോടമർചെയ്തേ
വെന്നിതനിക്കണ്ടാക്കുവതിന്നുവിരന്തിതദശമുഖനിവിടെവരുന്നോൻ
ഇന്നിതുചൊൽവാൻവന്നേനഴറിയിനിക്കരുതിക്കൊൾനീപൊരുവാൻപ-
ണ്ടെന്നുമൊരുത്തരുമേതവ 1 ദണ്ഡാലെറുണ്ടാൽമരിയാതേയറിഞ്ഞാൻ ൭൬

അറിയാമിതുമിനിയെന്നുമഹാമുനിയന്തകനോടറിയിച്ചതുകാലം
നിറമാമതിയുദയംപോലിടിയനിറമൊടുപുഷ്പകമാനവിമാനം.
നെറിയേചെൽവതുമുരെക്കണ്ടുനിശാചരപതിപുനരിതുപുനരെന്നേ
യറിവോടന്തകനുംനിജസൈന്യമനത്തുംപൊരുവാനായ്വരികെന്നേ. ൭൭

ആനതുകാലംകണ്ടാൻശമുഖനതിഭയകരമംമന്തകഭവനേ
യുനമെഴുംപാപികളെയോരോത്തരമുള്ളമഹാനരകങ്ങളിലിട്ടേ
മാനസഖേദംചെയ്തതുമുടനേമറുമഹാപുണ്യംചെയ്തോർകളെ
മാനിതമാംഭവനേചേർത്തൈമകിഴ്ന്തുസുഖിപ്പിക്കുന്നതുമവിടെ. ൭൮

അവിടേരൌരവമോടുമഹാരൌരവമസിപത്രവനംവൈതരണിയു-
മിവയാദികളാകിയനരകങ്ങളിലിടരൊട്ടുചിലർമേവുന്നതുകണ്ടാൻ;
2 കവിണ്ടുലെയുംനാനരികംകടിച്ചുടൽകീറുംതോറുംപാപം
ദിവസംതോറുംചെയ്തവയോർത്തുനിതരാംചിലർമുറയിട്ടവതുമുടനേ. ൭൯

ഉടലധികംവന്നുള്ളപുഴുക്കളുടൻഭക്ഷിപ്പതിനാലഴവോർചിലർ
ചുടുമണലാംമരുഭൂമിയിലേചിലർചുഴലെനടന്നിടരോടുഴലുന്നോർ
3 പടുമളുഖേദംവന്നിരുൾചേരുംപടുകഴിയിൽചിലർപോയ്വീഴുന്നോ-
രുടനുവരാമലയാഴിയിലേചിലരൊരുകരകാണാതേനീന്തുന്നോർ. ൮൦

ഓരോതേളൊടുസർപ്പാദികളുംവന്നുടലിലുറച്ചുകടിപ്പതുകാലം
തീരാതഴലൊടുമോഹിപ്പോർചിലർ, തീയിലുടൻചിലർപോയ്വീഴുന്നോർ
ആതേണ്ണീർതരുവതുപൈദാഹാദികളുണ്ടുനമുക്കെന്നേചിലർ.
ഓരാതെങ്ങുമുഴന്നുനടപ്പൊരുളർചിലർ 4 ചോരിനകൻകുടിപ്പോർ. ൮൧

പോരാദണ്ഡിപ്പിച്ചതുനിന്നെപ്പൊൻനിറമാമവളെത്തഴകെന്നേ
നേരേയന്നൊരുചെമ്പിൻപാവയെനിതരാംചുട്ടതിനെത്തഴകിച്ചേ
5 പാരാസുഖമുണ്ടല്ലീഎന്നുപറഞ്ഞവിടേയമകിങ്കരർനിൽപതു-
മോരോമലമീതേകരയേറിയുരുട്ടുവതുംചിലരെപ്പുനരവിടെ. ൮൨

ഏറിയവാളികളേറേറടനടനെയ്യുന്നവരാരെന്നറിയാതെ
ക്രൂരതതോളുംഖേത്തൊടുകൂടവിടെച്ചിലരുളർമുറയിട്ടവോർ
വേറവിടെച്ചിലർതമ്മെയടിച്ചുവിരുതുകിടത്തിയിരിമ്പതുരുക്കി
തേറിതുനീകുടിയെന്നവർവായിൽചിലയമ 6 കിങ്കരരുളവീഴ്ത്തുന്നോർ. ൮൩

---

1 അടിയാറാൽ. 2 ഒളിയമ്പുകൊണ്ടു. 3 സ്നേഹമായ ദുഃഖം. 4 രക്തം. 5 കണ്ടാലും
6 കിങ്കരന്മാർ.

ഓരാതേമഴയോടിടിയുംകൂളിരിരുൾകൂഴിമുള്ളുംവെള്ളവുമുണ്ടായ്
നേരിയലാവഴിയേചിലർപോയുളർന്നില്ലാതേമുറയോടുഴലുന്നോർ
വാരാകരസമമായേചലവും,വനമുഴവുംനിണവുംചേർപുഴയിൽ
1 പാരാതേചിലർവീണ്ണന്നീരേ 2 പരുകിയനേകംനാൾവാഴുന്നോർ. ൨൫൯

ഓത്തീടാദിയിൽനിപാപങ്ങളുഴറൊടുചെയ്തവയെന്നേകിംകരർ
3 മൂത്തിടുന്നമഹാശൂലങ്ങളിൽമുനിവൊടുപാപികളംചിലരെയിടുന്നോർ
ചീത്തീടുംതടിയിടകളിലിട്ടേചിലരെയരപ്പതുപോൽതേക്കുന്നോർ
പേത്തുംചുട്ടമഹാകൊടിൽകൊണ്ടേപിമ്പേചെന്നവരുടൽ4കവരുന്നോർ
൨൬൦

ഉടൽപലവുംതീമിതിൽവറുപ്പതുമുടനേഗ്രഹകളലിട്ടുകുപ്പതു
മിടരൊടുവൻമുള്ളുള്ളമരങ്ങളിലോറിച്ചിലരെയിഴപ്പതുമവിടെ,
കൊടിയമഹായാതനകളിൽമുറുംക്രൂരുതാതളുഷ്മ്മങ്ങളി-
ലുടയഫലംകൊണ്ടീവണ്ണംപലരുഴൽവതുദശമുഖവീരൻകണ്ടാൻ. ൨൬൧

കണ്ടാനങ്ങൊരുപാടുദശാസ്യൻകനിവൊടുപുണ്യംചെയ്തവർപലരെയു
മുണ്ടാകിയമണികനകാദികളാലൊളിർപീടിയഭവനങ്ങളിലെങ്ങും
വണ്ടാർകുഴൽമാരംഗനമാരൊടുകവകയേസുഖസാധനമഖിലവു
മുണ്ടായവരമരനാരെപ്പോ 5 ലൊളിവൊടിരുന്നുസുഖിപ്പതുമവിടെ. ൨൬൨

ഏറെമനോഹരഭൂഷണമാല്യവിലേപനവസ്ത്രവിഭൂഷിതരായേ
മാറിലയാമണികാഞ്ചനഭൂഷിതമാനവിമാനവരങ്ങളിലോറി
ചോറൊടുതണ്ണീരാദികളുംമുമ്പുസുഖേനകൊടുത്തമഹാപുണ്യത്താൽ
വേറമരാംഗനമാർപലരോടുംവിളയാടുന്നതുപലരെയുമവിടെ. ൨൬൩

ഏവമിതെല്ലാംകണ്ടുദശാനനനിടരൊടുനരകിലമന്നവർതമ്മെ
കേവലബാഹുബലത്താലോറിഖേദംതീർത്തുഭരിപ്പതുകാലം;
കാർവടിവൂറനിശാചരരോടുകുതുകവിടേയമകിങ്കരജാതികളും,
ഏവരിവണ്ണംചെയ്തവർനമ്മോടെന്നമർപൊരുവാനായേവന്നാർ. ൨൬൪

വനവർശൂലഗദാപരിഘാദിവരായുധപാണികളംപുഷ്പകമാമതിൽ
മിന്നിയതോരണഗോപുരമാദികളംവിരവൊടടുത്തുതകർത്തുകാലം
മുന്നമയന്തിരുവടിനിമ്മിച്ചൊരുമുഖ്യവിമാനമതാകയിനാലെ
പിന്നെയുമുണ്ടായ് വന്നിതതിന്മേൽപേർത്തുംപോയവപോയവയെല്ലാം.
൨൬൫

ആമളവുംവേഗത്തൊടടുത്താർത്തകസൈന്യംതന്നെനിശാചരർ
താമസിയാതെദശാനനസംപലസായകമെയ്തുവരോടു 7കിടച്ചാൻ

---

1 ഓർക്കാതെ, അറിയാതെ. 2 ചുടിച്ചു്. 3 ഉയ്യുന്ന ഊർച്ചയുള്ള 4 കവരുക-പിച്ചിയെടുക്കുക. 5 ഇരുന്നു് ൽ (ത്തേജസ്സു്) 6 ഭ്രഷ്ടിതരായ 7 പുതിച്ചു.

തുമമികുംവളർശൂലഗദാദികരംധൂമ്രാക്ഷാദികരംമേലവർവിട്ടാർ
പോർമുനിയോടേചെയ്താരവരവർപൊങ്ങിയഭയകരമാമൊലിയവിടെ.
൨൩൨൧

അവിടെപ്പൊരുതുതുലഞ്ഞാർനിശിചരരതിനദശാനനനസ്രൂബലത്താൽ
നവമേഘാവലിവഷ്ടിക്കുമ്പോൽനാനാസ്ത്രാദികളേവഷ്ടിച്ചാൻ
അവയേതുംപാരാതേമുനിയൊടണഞ്ഞുചുഴന്നദശാനനാരുയിർ
കാവാമ്പോലന്തകകിങ്കരരതുകാലംപലശൂലാദികരംവിട്ടാർ. ൨൩൨൨

വിട്ടമഹാശൂലാദികരംകൊണ്ടവിമാനേപുഷ്പിതരിംശപ്രസമമായ്
ഒട്ടതളർന്നടൽചോരയണിഞ്ഞുടനാകംക്രനമോടേനിന്നദശാസ്യൻ
കഷ്ടമിതെന്നോവില്ലൊടുവളികരം 2 കൈക്കൊണ്ടവനിയിലെപായ്ന്തവ-
[ക്കളെ
3 വിട്ടവിടേനയിരോടിനിയെന്നോവിരുതൊട്ടതാൻപാവകമസ്ത്രം.
൨൩൨൩

അസ്ത്രമതങ്ങവനിപിലുംവാനിലുമന്തരമിന്നിയെരിഞ്ഞതുകണ്ടേ
തത്രമഹാസുരമുനിയക്ഷാദികംതാവുമതീവഭയത്തൊടകന്നാർ
ശത്രുസമൂഹമടങ്ങുകയെന്നുദശാനനനംചിനമോടതുവിട്ടാൻ
അത്തലിയന്നുടനന്തകസൈന്യവുമതിനാൽവെന്തിതു,നിശിചരരാത്താർ.
൨൩൨൪

ആത്തതുകേട്ടേ,സൈന്യവിനാശമരക്കർജയിച്ചതുമന്തകനറിവു-
റോരാത്തനിഞാനമർചെയ്യജയിപ്പനഴറോടെന്നതികോപത്താലെ
4 പാത്തലമന്നതുപോലിടമോടുഭയംകരവാജികരംപൂണ്ടമഹാരഥ-
മാത്തുടനേറിയനേരംമൃത്യുവുമന്തകനുടെമുന്നേനടകൊണ്ടാൻ. ൨൩൨൫

ആനതുകാലംമിന്നൽനിറഞ്ഞേന്നഴകിയലുംവാളുംപാശങ്ങള-
മേനമൊഴിഞ്ഞിരുപാടുംചേർത്തുമുടന്തലമേല 5 യമുദ്ഗരമോടും.
താനൊരുമൂർത്തിധരിച്ചന്തകസവിധേപുക്കി,തുവന്നവരായുധ-
മാനമഹാണ്ഡഖിലജനങ്ങളുമന്തകകോപംകണ്ടഴിവുറ്റാർ. ൨൩൨൬

അഴിനിലയോടെധൂമ്രാക്ഷാദികളന്തകനംമൃത്യുവുമതികോപി-
ച്ചുഴറിവരുന്നതുകണ്ടുഭയത്തോടോടിപ്പോയാർനിൽക്കരുതാതേ
5 പഴിയിയലാതദശാനനവീരൻഭയമൊട്ടവേറായ്നിന്നാനെതിരേ
പിഴയിയലാതവരായുധജാലംപിന്നുകൃതാന്തനവന്മേൽവിട്ടാൻ. ൨൩൨൭

മേലവകൊണ്ടതുകാരണമെയ്തിയവേദനയുള്ളിലടക്കിയെതിർത്തേ
ചാലെമുതിർന്നന്തകനെമറച്ചാൻശരവരിഷംവഷ്ടിച്ചുദശാസ്യൻ
മേലവകൊണ്ടതിനാദരിയാതേവീറൊടണഞ്ഞകൃതാന്തനരക്കൻ
മേലതിലോരമഹാശൂലാദികരംവിട്ടുകൊണ്ടവനൊട്ടതളർന്നാൻ. ൨൩൨൮

---

1 ദശാനനനായിക്കാർവാന്നോ = ദശാനനൻറെ ജീവൻ അപഹരിക്കാനെന്നപോലെ. 2 അമ്പുകൾ 3 വിട്ടവിടേൻ=വിട്ടയയ്ക്കുകയില്ല 4 ശ്രീതലമെന്നപോലെ വിസ്താരത്തോടുകൂടിയ 5 ഉയ=ഉപദ്രവകരമായ 6 കുറം=കുറവ്

ഒട്ടതളന്നതടക്കിയശേഷമുറച്ചെയ്താനന്തകനെയരക്കൻ
കഷ്ടമിതെന്നേമമ്മംതോറുംകാലനുമായുധജാലംവിട്ടാൻ
ശിഷ്ടജനങ്ങളനന്തരമംബ്രഹ്മന്തിരുവടിമുതലായുള്ളവർകണ്ടാർ
വിട്ടുവിടാതമർചെയ്തതിവണ്ണംവേറൊരുപോരില്ലെന്നുകണ്ണാർ. ൨൫

ആകലിശോഷമിയന്നണയുമ്പോലലറിയരക്കനുമന്തകനുംതാൻ
1 പോർകലയാതേനിന്നമർചെയ്തേപോയിതഹോരാത്രങ്ങളൊരേഴും
വേഗമിയന്നുജയിപ്പൻഞാൻതാൻ 2 വെലമൊടെന്നപിന്തിച്ചിരുവരു-
മാകുലമിന്നിയണഞ്ഞമർചെയ്താർ, അവിടെപ്പിന്നെയുമതിശയമായേ. ൨൬

അതിബലനാമന്തകനൊടുപോർചെയ്തന്നുദശാനനനൊട്ടതളന്നാ-
നതുമരനാഴികകൊണ്ടുപൊറുപ്പിച്ചാത്തുഭയംവരുമാറമർചെയ്താൻ;
കതിരവനോടെതിരാമൊളിവീടിയകണകളുടൻനൂറായിരമെയ്താൻ
എതിർപൊരുതന്തകനുടെമെയ് മേലവയേഴവനുടെസൂതന്മേലെയ്താൻ.
൨൭

താനൊരുനാലുശരങ്ങളെയെയ്തറുപ്പാൻമൃത്യുവിനുടെമേയ് മേലും
വാനിൽനിറഞ്ഞിതുസായകപന്തികൾവന്നൊട്ടുദശമുഖനെയ്തുകാലം
താനതിനേറെമുനിഞ്ഞുകൃതാന്തൻതന്മുഖമാരുതമാന്നൊരുതീയാൽ
മാനിതരായനിശാചരരെച്ചുട്ടവതുകണ്ടവരവർവിസ്മയമാറാർ. ൨൮

ഉറുകൃതാന്തനൊടന്നുപറഞ്ഞാൻഉടനേമൃത്യുവുമെന്തിതയത്നം
കുറമൊഴിന്തിവനെക്കൊൽവൻഞാൻകലയാതെന്നെവിട്ടുനിതിന്നേ
മറിവനോടിനിഞാനെപോരും;വൈകാതെകൊൽവൻനീനില്ലെ-
ന്നുറുമുചെയ്തുപിടിച്ചാൻവൈരികളുയിർകളുംനിജദണ്ഡനകനും. ൨൯

അനുപമമാകിയകാലമഹാദണ്ഡതുകൊണ്ടോരോജീവിപ്പവർ
പുനരതുമൈമേലേറാൽനിന്നുപൊറുപ്പവരാർമൂവുലകിലുമുള്ളോർ.
മുനിവൊടുമന്തകനന്തിനെയെടുത്തതുമൂലംജ്വാലാമാലകരംതിങ്ങ-
പ്പുനരതിർനിന്നവരെച്ചുടുവാൻപോൽപൊങ്ങീതന്നഭിഭയകരമായേ.
൩൦

ഭയമൊടുയുദ്ധംകണ്ടുനിന്നവർപലരുമകന്നാർ;ചിലർമോഹിച്ചാർ,
തുയരെഴമാറുകൃതാന്തൻദണ്ഡതുതുലയാതേന്തിവരുന്നതുകണ്ടേ
ജയമിനിയുണ്ടാമെന്നതുകൊണ്ടുദശാനനനെച്ചിനമോടുകൃതാന്തൻ
ഭയമെഴുമാറുതറപ്പാനോങ്ങിയപഴുതില 3 യന്തിരുവടിയുമണഞ്ഞാൻ. ൩൧

ഞാനരചെയ്തതുകേട്ടേദണ്ഡിതിനാൽഇവനെത്താഡിക്കൊല്ലാനീ
വാനവരാൽമരിയായ്കെന്നവനവരംഞാൻമുമ്പുകൊടുത്തേൻമുറയും,
മാനിതമാംതവദണ്ഡിതുകൊൾകിൽമരിക്കുമസ്മദ്വചനമെന്നതുനിന്നോ-
ട്പുനമൊഴിഞ്ഞുരചെയ്തേൻ,പണ്ടതിലൊന്നിനിഴക്കംവരുമിതുചെയ്താൽ. ൩൨

---

1 ഉടവിടതെ 2 ഉയക്കോട്ടുകുടെ 3, അരുൾതിരുവടി (ഇഷാവു)

ഇതുകാലംമരിയാവ്വാനായുസ്സേറെയിവന്നുകൊടുത്തേൻഞാൻപ-
ണ്ടതിനാലുംചെയ്യാല്ലാ .ീയിതടങ്ങുകയെന്നായനന്തകനോടെ,
നിതരാംചൊല്ലിമറഞ്ഞതുകാലം,നിശ്ചയമിനിയമർചെയ്യുനെന്നേ
മതിമാനായകൃതാന്തനുമവിടെമറഞ്ഞേൻപൊരുതെതിർനിൽക്കച്ചെയ്തേ
൫൬൨

തേരൊടുക്രൂദിമറഞ്ഞോനയനൊടുദേവകളോടുംദേവമഹാമുനി
നാരദനോടുമമർത്ത്യപുരംപിതൃനായകനന്നുവിരന്തുപുകുന്താൻ.
വീരദശാനനനന്തകനോടുബലേനജയിച്ചുൻഞാനെന്നാത്തതു
നേരമണഞ്ഞാർബാന്ധവരാനനിശാചരവനെയതീവപുകണ്ണാർ. ൫൬൩

1 ഏതമകറിനിശാചരനവർക്കളെയിനിയവിമാനത്തിന്മേലേറി
ചെതതെളിഞ്ഞേതപോയദശാന്യൻചെന്നാൻവാസുകിയുടെഭവനത്തിനു
തീതിയലാനാഗങ്ങളൊടന്നമർചെയ്തവർക്കളെയുംതൻവശമാക്കി
ഖേദമകന്നുമഹാമണിവതിയാംകേടിയലാനിശിചരപുരിപുക്കാർ. ൫൬൪

വേറുവൃത്തം.

പുരിയതിലതീവബലമീടിയനിശാചരർ
പൂരാതനനിവാതകവചാദികളംവിരിഞ്ചൻ
വരബലവശേനഭയമേതുമറിയാതവർമ-
ഹാമലയിൽനേർവടിവിയന്നവിടെവാഴ്വോർ
പൊരുകവിരവോടെന്നുചെന്നദശമുഖനൊടവർ
പൊരുവതിനുചാപശൂലാദികൈക്കൊണ്ടുപോ
യൊരുവരൊഴിയാതുപോർചെയ്തപോതേതുമി
ങ്ങൊരുഭയമൊഴിഞ്ഞുപൌലസ്ത്യനമർചെയ്താൻ. ൫൬൫

ആനവർനിവാതകവചാദിക 2 തമുക്കുമേട-
നാദരവിനോടുപോർചെയ്തപൌലസ്ത്യനും
ദീനതയുംവെന്നിയുംവന്നതില്ലൊന്നുപോൽ
നീതിയിൽ 3 നിറന്നിതായോധനംപിന്നെയും
വാനവർകടംവൈരിമാർതമ്മിലീവണ്ണമേ
ബാഹുബലമോടുപോർചെയ്തസംവത്സരം
പോനപൊഴുതേവിരിഞ്ചൻവെളിപ്പെട്ടൊര-
ൻപോടുമന്നിവാതകവചന്മാക്കതറിയിച്ചാൻ. ൫൬൬

ആറികപൌലസ്ത്യനിവനെക്കൊലചെയ്വാൻപണി
യനാതമരർദാനവർനമുക്കുമിതുകാലം
കുറവുനിങ്ങടംക്കുമീനേവരാലുംവരാ
കൊട്ടമയിതിവണ്ണമേപോരിനുചെയ്കിലും.

---

1. ഏത ടുദിക്ക -കെട്ട്. 2 തന്നുക്കുമ 3 വരുത്തിച്ചു

ഉറവുമുറയുംനിങ്ങളിൽചെയ്കകൊൾവതേ
ഉചിതമിനിയെന്നയൻചൊന്നപോതെന്തിനി
ക്കുറവുമറെന്നുപൌലസ്ത്യനോടീടെഴും
കൊടിയവർനിവാതകവചാഭികൾനിരന്നാർ. ൨൫൬

നിരന്നവർനിവാതകവചാഭികളുമായേ
നീതിയിൽമഹാമണിവത്പുരിയിലോരാ-
ണ്ടിരുന്നവനുമാസമുടനൊന്നൊഴിയെന്തുമു-
ണ്ടിനുമമമേപായതുമിലംകയതകന്നേ.
വിരന്തുവരുണനുരിപുകിന്തിനിയവൻതൻ
1 വീടുകളവൻ;പെരികെ വൈകരുതുകാലം
പുരപുകുവതിന്നിതമൊടൊന്നുനിനയ്തേ
പോയദശകണ്ഠനൊരരക്കർപുരികണ്ടാൻ. ൨൫൭

പുരിയതിൽവസിക്കുമക്കാലകേയാദിയാം
പൊലിവെഴുമരക്കരിരേഴിനേക്കൊന്നുപായ്
നിരുപമമുദാരകൈലാസശൈലോപമം
നിഖിലസുഖസാധനാനന്ദപൂർണ്ണാമൃതം
വരുണഭവനത്തെകണ്ടതിന്നന്തികേ
വടിവൊടുതൊട്ടുചുറ്റുംപുറന്നീടുമ-
2 പ്പുരവകളിൽനല്ലപാലാഴിതന്മൂലമാം
പത്തുസുരഭിതന്നെയുംകണ്ടുകൈക്കൂപ്പിനാൻ. ൨൫൮

ഇനിവരുണനോടുചൊല്ലേണമെന്നോടുപേർ
ക്കെതിർപൊരുവതിന്നതല്ലായ്കിലവന്ദ്യപുത്ര-
ന്നനയനമൊട 3 നുസേനാധിപന്മാർചെറു
ത്തവർകളൊടരക്കർകോനറുരത്തിടിനാൻ
മുനിവൊടതുകേട്ടുതോയേശ്വരൻപുത്രർതു-
മ്മുടെപടയുമായ്പുറപ്പെട്ടുകണ്ടൊക്കുപോ-
രനുപമമിതെന്നുതോന്നീടുമാദേശാ-
നനനൊടുമമാത്യരോടും 4 കിടച്ചീടിനാൻ. ൨൫൯

ആത്തിവരുമാറുടനരക്കർപൊരുതന്നവരു-
ണായുധജരുടേപടയൊടുക്കിയതുകണ്ട
ധാത്രിയിലമന്നവർക്കംതേരൊട്ടുമയന്നോ
താഴ്ചയിയലാതുപൊരുതാരരികളോടെ
ആത്തവർദശാനനനെയെയ്യടൽപിളന്നാർ
ആത്തിയൊടുമോഹവുമിയന്നവനുംനിന്നൻ
കീർത്തിവരുമാറുടനഹോദരനെതിർത്തമർകി
ടച്ചവരുണാത്മജരഥങ്ങളെയഴിച്ചാൻ. ൨൬൦

---

1 വൻചു-പ്രതാപം 2 പുര=കടൽ 3 എന്ന 4 പൊർകിടച്ചിനാൻ=യുദ്ധംചെയ്തു.

ആനതിനുമേതുമൊരുവാധയിയലാതാ-
കാശഗതരായവർചിനഭത്തടമർചെയ്താർ;
ദിനനയടങ്ങിയശോനനുമന്നവർകഠം-
നിന്നവരെയെയ്തുമുനിവോടുടൽപിളന്നേ
മാനിതവരാസിശദശ്തുലപരിഘാദികളെ
വമ്പെഴുമരക്കരവർമെയ്യിലുടൻവിട്ടാൻ
ആനവയുമേറുടൽമുറിഞ്ഞുതളർവുറാ-
കാശഗതരായവർകഠംമേദിനിയിൽവീണ്ടാർ. ൨൯൨

മേദിനിയിൽവീണവർക്കളെപ്പുരിയിലന്നുചിലർ
വേറവിടെനിന്നവരെടുത്തുനടകൊണ്ടാർ;
നീതിയിലെതിത്തുപൊരുവാൻവരുണനിന്നെൻ
നേർവരുകയെന്നുടനരക്കനുമെതിത്താൻ
1 വാധയിയലാമതിനുലാതികഠംപ്രഭാസൻ
വാരുണനമാത്യനവനോടിതറിയിച്ചാൻ
തീതൊഴിജലാധിപതിയില്ലയിവിടേവ-
ന്തീടിയകുമാരരിവർനിജ്ജിതരുമായാർ. ൨൯൩

ആരുമിനിനിന്നൊടമർചെയ്തതിനുമററി-
ങ്ങായവർക്കളില്ലകമലോത്ഭവസമീപേ
2 വേരികലരുംമധുരഗീതമതുകേഠംപ്പാൻ
മേവിയിതമീടിയജലാധിപതിപോയാൻ
വീരതരനേതവജയിച്ചഫലമുണ്ടിവിടെ
വീറൊടിനിയെന്നവനരത്തപൊഴുതെങ്കിൽ
പോരുമിതുമെന്നൊരപഹാസമൊടുപോയാൻ
ഭൂതിപെരുകീടിനദശാനനനുമന്നേ. ൨൯൪

അന്നവിടമാടിയിലമന്നവഴിയേവീ-
ണ്ടംബരപഥാവരവിമാനഗതനായേ
വെന്നിയൊടിലങ്കയിലകാപുകവതിന്നായ്
വീറൊടണയുന്നരജനീചരനുഴറാൽ
നന്നികലരുന്നമുനിസിദ്ധരൊടുഗന്ധവ്വർ
നാഗനരനിജ്ജരകുലങ്ങളിലനുത്തും
ചെന്നുപരനാരിയരെയൊക്കപഹരിച്ചേ
തീമയിയലാനിജവിമാനമതിൽവച്ചാൻ. ൨൯൫

---

1 നല്ല ബുദ്ധസാരഥ്യമുള്ള നന്മയേറിയ പ്രദ്യോതൻ. 2 വേരി=മധു (മാധുര്യം)

മാനിനികൾനല്ലവക്ളാനവരെയെല്ലാം
ബാഹ്വബലമോടവർക്കുബാന്ധവരെവെന്നോ
ഊനമിയലാന്നിജവിമാനമതിൽവച്ച-
ൻപോടുരജനീചരകുലാധിപതിപോയാൻ
മാനിതനയോമമപിതാവുബതമാതാ
ബാലകനല്ലോതനയനിന്നു 1 മരിയാനോ
ന്നുനമിയുപാപഫലമെന്നിവണ്ണമെല്ലാം
നുരുവിധമ 2 മമടവർചൊല്ലിമുറയിട്ടാർ. ൨൯൫

വിട്ടുകളയാതിവൻവിഴുങ്ങുമുടനല്ലാൽ
ഇപ്പൊഴുതുകൊല്ലുമതിളയ്ക്കി 3 ലിടർചെയ്യും
ഉഷ്ണതയിതെന്നതറിയാനിവനയ്യോബ-
ന്ധുക്കളെയകന്നുബതനാമിവണ്ണമായൊം
മട്ടലർശരാതുരനിന്നീചനുവിനാശം
റൊരുവരാംഗനനിമിത്തംവരുകെന്നോ
ചുട്ടമനസാകുലവധൂജനമിവണ്ണം
ചൊല്ലിയഴുതാരവർകൾശാപസമമായേ. ൨൯൬

ശാപസമമായവരുരത്തതിനുമേലും
താപമിയലാതരജനീചരകുലേശൻ
4 വാപൊഴിലിലങ്കയിലകംപുകുമന്നേരം
വന്തടിപണിന്തുടനരക്കരെതിരേറാർ;
താപമൊടുരാവണനുശൂർപ്പണഖചൊന്നാൾ
താരണിയിലന്നഴുതുവീണുമുറയിട്ടേ
പാപമിതുനീപതിയെയുംകൊലചെയ്തെന്നോ
പ്പാഴ്വിധവയാക്കിയതുനന്നിതറികെന്നേ. ൨൯൭

എന്നവളൊടൊന്നുരചെയ്യാൻദശമുഖൻതാൻ
ഇന്നഴവതെന്നിയെഴനിന്നുഭഗിനീകേൾം
ഇന്നുമുനിപാലരികൾംബാന്ധവരെയുംമ-
റെന്നിയുള്ളൂരക്കരെയുംഞാനറിഞ്ഞില്ലേതും,
നിന്നപൊരുതെന്നൊടുമരിച്ചതിലൊരുത്തൻ
നിന്നുപതിയും,നിൽക്കതിനിയുംതവവരുത്താൻ
നന്നിവളർദ്ദണ്ഡകവനത്തിലിരുന്നൊങ്ങും
നാടിയൊരുവൻതന്നെവർക്ക 5 പതിയെന്നോ. ൨൯൮

---

1 മരിച്ചുപോകയില്ലയോ? 2. മടവർ=സ്ത്രീകൾ. 3 ദുഃഖിപ്പിക്കും 4 വാർപൊഴിൽ= ഉച്ചനേ സമുദ്രമദ്ധ്യസ്ഥമായ ത്രികൂടാചലത്തിന്റെ ചിപ് എന്നും അർത്ഥംവരാം 5 പതിയെന്നോടിതരുവയിട്ട്.

ഏവമിതുപോകുഖരനാമിളയവൻമ-
1 റേതമിയലാതമമദൂഷണനുമീരേ-
ഴായിരമരക്കരുമിതത്തൊടുജനസ്ഥാ-
നാമവനിവാഴ്വതിനിരിക്കവിടെനീയും
തീയവയൊഴിച്ചുവർഭരിപ്പുരിനിന്നെ
തേറുകിൽനമുക്കിതവുമൊണ്ടിവിടെ 2 വാഴ്ചാ-
നായെറവുരത്തപൊഴുതങ്ങവരൊട്ടുംപോയ്
ആകുലമൊഴിന്തവർകുംതാമവിടെവാണാർ. ൫൦൩

വേറുവൃത്തം.

ആത്തിയൊഴിപ്പതിന്നവർതന്നെയുറവർത്തമൊട്ടുംക്ര-
ടാക്കിനികുംഭിലാഗതനായരാവണനന്നുകണ്ടാൻ
ചീത്തതപോബലന്തികുംശുക്രമാമുനിപൻചൊല്ലാലെ
ദീക്ഷിതനായൊരോത്തരമുള്ളയാഗങ്ങടംചെയ്തുചെയ്തേ.
കീത്തിമികുംവണ്ണംവരംവാനുള്ളാരൊട്ടുകൊണ്ടുകൊണ്ടേ
കീഴ്പെട്ടമിന്ദ്രനാദികുംതാമുമെത്തുകിലെന്നുവമ്പാൽ
നേത്തവർകാലനാകിയമേഘനാദനെനന്തനുജൻ
നീക്കമില്ലാതതാപസവേഷമൊട്ടുമിരിപ്പതന്നേ. ൫൦൪

അന്നുദശാനനൻമകനുമേഘനാദനെയുറെറടുത്താ-
നന്ദവശേനപുൽകിനിവൃത്തി,നിൻതൊഴിലെന്തിതെല്ലാം
എന്നുരചെയ്തപോതവനോടു ശുക്രതപോധനൻതാൻ
ഇന്നുമെഴുംവണ്ണംമൊഴിഞ്ഞാനിയറിയകായ്മെല്ലാം.
3 നന്നികൊടുംനന്ദനനന്തവരാജസൂയമൊടശ്വമേധം
നന്മമികുത്തയാഗങ്ങടുംമറുമുള്ളവചെയ്തുചെയ്തേ.
ഇന്നുമഹേശ്വരനിന്നിതമായിയിയറിയിവണ്ണംമററി-
ങ്ങെന്നുംവരാതനന്മവരുത്തിഞാനതുകേടുംക്കവീരാ. ൫൦൫

വീരതരാ നിനന്തതുപോൽനടക്കുംമുഴുത്തതേരും
വീറൊടെതിത്തുനിന്നമർചെയ്യുംവൈരികളാരുമെങ്ങും
ചാരവരാതമാറുമറഞ്ഞുനിന്നമർചെയ്യുമാറേ
താഴ്വിയലാതബാണമറാതപൂണിയുംനല്ലവില്ലും
ഘോരതചേരുംദിവ്യമഹാസ്ത്രജാലങ്ങളുംകൊട്ടത്താൻ
ഗോപതിശൂലപാണിപിനാകിപന്നഗഭ്രഷണൻതാൻ
4 ആയുരയിരായമാമലമാതുമായിവിടത്തിൽവന്നേ
ആകമഴിഞ്ഞുനിന്മകനാമിവന്നറിനീയിതെല്ലാം ൫൦൬

---

1 ഏതം=കൂറ്,കാവു്. 2 വാഴ്ചുനായെനവുരത്തപൊഴുതു്=വാഴ്ചനായിട്ടെന്നു പറഞ്ഞപ്പോൾ. 3 നന്നികൊടുംനന്മയുള്ള. 4 ദ്രവ്യപ്പെട്ട ജീവനായ

എല്ലയിലാതകാരുണികൻപുരാണപുമാൻമറഞ്ഞോ-
1 രെല്ലയിൽനീവരുന്നതറിഞ്ഞുഞാനുമിരുന്നിതന്നേ
ചൊല്ലിയശുക്രതാപസനോടുരാവണനുമൊഴിഞ്ഞാൻ
ചൊൽവതിയശ്വമേധങ്ങളാദിയായവചെയ്തതോത്താൽ
നല്ലതല്ലേതുംവാനവരിന്ദ്രനാദികളേതുചെയ്യും
നമ്മുടെവൈരിമാർബതപൂജനാമവകംകൊചെയ്യാ-
നില്ലൊരുമൂലമെങ്കിലുമീശനോടുവരംവരിപ്പാൻ
ഇന്നിഹചെയ്തയാഗമതീവനന്നിതുകായ്മെന്നേ. ൫൦൪

എന്നദശാനനൻമകൻമേഘനാദനുമായുടൻപോ-
യിന്ദ്രമെഴുംവിമാനമമന്നാരികംതമ്മെയെല്ലാം
അന്നവിടേയിറക്കിയവാകണ്ടുവിഭീഷണൻതാ-
നണ്ടർകുലത്തിനന്തകനാമിരാവണനോടുചൊന്നാൻ
നന്നിവരാതകമ്മമിതിങ്ങുനീയറിയാതുചെയ്താൽ
2 നംകുലനാശവുംപഴിപാപവുംവരുമെന്നിയുമ്മ-
റെന്നുംവരാസുഖവുമവയിങ്ങതെന്നിയുംനീവരുംമു-
മ്പിങ്ങൊരനർത്ഥംവന്നതുകേളുതവകർമദോഷം ൫൦൫

തവസുഖമാസ്ഥരാപരദാരപീഡനംചെയ്തമൂലം
3 ചരതമിതമ്മകൈകസിതന്നുടേജനകൻസുമാലി-
ക്കവെന്നുടെമുൻപിറന്നവൻമാല്യവാനുള്ളപുത്രിപുഷ്പോൽ-
ക്കടയവർനമ്മുടേജനനിക്കുമൂത്തവളെന്നുതോറായ്.
അവളുടെപുത്രിയായുള്ള ളായകന്യകചാരുകുംഭീ-
നസി,യിവിടെയിരുന്നവർതന്നെവന്നമർചെയ്തമാത്യർ-
ക്കവശതചെയ്യടൻമധുവാമരക്കനെടുത്തുകൊണ്ടം-
ബരഗതനായുഴറൊടുപോയിനാ;നപകീർത്തിപാരായ് ൫൦൬

കീർത്തിമികുത്തനിന്മകനിങ്ങുയാഗങ്ങൾചെയ്തിരുന്നാൻ,
കേട്ടരുൾംഭാനുമപ്പൊഴുതില്ലയിങ്ങിവിടത്തിലെന്നും
വാർത്തയറിഞ്ഞുവന്നിതിയറിനാനവൻവന്നശേഷം
വാർത്തയിതുള്ളവാററിവുറുഞാനുംനിനച്ചുകണ്ടേൻ.
നേത്തവനോടുഞാനമർചെയ്യവന്തന്നെയിന്നുകൊന്നാൽ
നീക്കമൊഴിഞ്ഞുമംഗലസൂത്രയാഗമവകംകുമുണ്ടാം
ആസ്ഥയിയന്നുനാമവകംതന്നെയേകുകമറൊരുത്ത-
ന്നാക്കമിയന്നകന്യകതന്നെയെങ്കിലവന്നതെന്നേ ൫൦൭

---

1 അവസരത്തിൽ=എല്ല എന്ന ശബ്ദത്തിനു് അതിനു് എന്നാണു് പ്രസിദ്ധാർത്ഥം
2 നം=നമ്മുടെ 3 ചരതം=സത്യം,

എന്നതുകേട്ടുകോപമിയന്നരാവണനുംമൊഴിഞ്ഞാൻ
നിന്നമർചെയ്യുഞാനന്നിശാചരന്തന്നൈവൈകിയാതെ
കൊന്നമരേന്ദ്രനാദികഠംതമ്മെവെന്നുജഗത്ത്രയത്രീ
കൊണ്ടുനിരന്നുവാഴ്വനതിന്നുപോവനുഴറൊടിപ്പോം
ഇന്നുമമാനുജൻ 1 വളർകംഭകർണ്ണനുണർന്നുവന്നി
ങ്ങമ്പിറകേവരേണംമഹാനിശാചരസേനയോടും
നന്നികൊംമേഘനാദൻനടക്കുമുമ്പിലെതിർത്തുവെൽവാൻ
നമ്മുടെതേരുമിന്നിവിടേവരുത്തുകവേഗമോടേ. നഠവ

2 ഏകിയപോലിലങ്കയിലെവിഭീഷണനന്നിരന്നാ-
നേരെനിശാചരപ്പടയോടുപോയദശാനൻചെ-
ന്നാകുലമെന്നിയേമധുരാമരക്കനിതത്തിൽവാഴ്പോ
രാലയമെയ്തിതാനവനോടെതിർത്തുജയിപ്പതിന്നായ്
തുകിനകണ്ണനീരോടുചെന്നരാവണനോടുചൊന്നാൾ
സോദരിയാമിരാക്ഷസിയെൻപതിക്കിടർചെയ്തോലാനീ
ആകുലമെന്തിതിൽപരമെന്നപോതിവിടെവരുത്തീ-
ടാദരവോടവന്തന്നെയെന്നരക്കനവൾക്കുചൊന്നാൻ നഠൻ

അവനഭയംകൊടുപ്പൻവരുത്തു,കെന്നതുകേട്ടകുംഭീ
നസിവിരവോടുതന്പതിയാമരക്കനെയുറുണത്തി
തവസുഖമായ്വരുംമമസോദരൻഭുവനൈകവീരൻ
ചരതംനിന്നൊടുകണ്ടുനിരപ്പതിന്നിഹവന്നുനിന്നോൻ;
അവനോടുക്രൂടെനീയമരേന്ദ്രനാദികഠംതമ്മെവെൽവാ-
നഴകൊടുപോകയെന്നവൾചൊന്നപോതതുചെയ്തതെന്നേ
അവനുമിരാവണന്തന്നെവന്നുകണ്ടുയഥോചിതാചാ-
രവുമിതമൊടുചെയ്തനിശാചരേശനുമുറുരത്താൻ നഠഠ

ഉറവനായനിയിനിവാനുള്ളോർകളെവെൽവതിന്നായ്
ഒക്കെനമ്മോടുപോരികയെന്നപോതതുചെയ്തതെന്നേ
മറവനൊറിയറിയപൂജകൊണ്ടവിടേവസിച്ചാൻ
3 മൽഭയനായരാവണനന്നുമറുള്ളരക്കരോടും
പറവലർകാലനായനിശാചരൻമധുതന്നെമുന്നേ
പറിയസേനയോടുമണഞ്ഞതപോതവരോടുമേതും
കുറമിലാതതൻപടയോടുവാനവർതമ്മെവെൽവാൻ
കൊറവനാന്നിശാചരവീരൻവേഗമിയന്നുപോയാൻ. നഠഠ

---

1 വളർ=വളന്ന്=വലിയ, 2 ഏകിയപോൽ=കല്പിച്ചതുപോലെ, അഥവാ പറഞ്ഞതുപോ-
ലെ, 3 കയ്യുക്കുള്ളവൻ=വലിയ കൈയുള്ളവൻ എന്നുംവരാം.

പോയനിശാചരൻപുനരന്തിനേരംവസിച്ചതിനാൽ
പോട്ടയർ 1 കൈലമാമലതന്നുടേയടിവാരമെയ്തി
തുയകുബേരൻവാഴ്കളകാപുരിക്കരികേവസിച്ചാൻ
പൂഴനിശാചരപ്പടയുംവസിച്ചതുറക്കമോടെ;
വായുവുലാവിവന്നിതനന്തരംചുഴലത്തുനിൽക്കും
2 വാർപൊഴിലൂടുചെന്നുമണന്തുവന്നിതമോടുതാരാ
നായകൻവന്നുമിച്ചിരുളെക്കളഞ്ഞുടനംബരേചെ-
ന്നാനൊളിവാർനിലാവുലവീതുടിക്കുകംതോറുമപ്പോൾ. ന. ൧൨

അപ്പൊഴുതങ്ങുവൈശ്രവണാലയേവരകിന്നരന്മാ-
രപ്സരസാംഗനങ്ങളുമായിരുന്നിതമോടുപാടു-
ന്നുള്ളുതഗീതമാദരവോടുകേട്ടകതാരഴിഞ്ഞേ
അത്തലിയന്നുചന്ദ്രനെനോക്കിനോക്കിയിരുന്നാറേ,
പുഷ്പശരാതുരാശയനായുടൻനെടുവീർപ്പുമിട്ടേ
പുഷ്പങ്ങൾമന്ദവായുവശേനവീഴ്വതുമെയ്യിലേറേ-
ററിപ്പൊഴുതുണ്ടനംഗവികാരമുള്ളിലെനിക്കുപാത്താൽ
എത്തയുമെന്നിരാവണനുംനിനച്ചുനിനച്ചിരുന്നാൻ. ന. ൧൩

ആനതുകാലമാഭരണങ്ങളെങ്ങുമണിഞ്ഞുചെന്താ-
രാർമകളെന്നുമെയ്വടിവോടുകാണുമവക്കില്ലാക്കും
മാനസതാരഴിക്കുമുഴുത്തവൈഭവമിടുന്നിടാർ
വാനവർനാരിമാർമണിയായരംഭമനോജ്ഞശീലാ
താനവിടേവരുന്നുക,ണ്ടണഞ്ഞവംകൈപിടിച്ചു
സാഹസമായിരാവണനുംമൊഴിഞ്ഞിനുനാർത്തുഭേനീ
മാനിതയായനിൻപതിയാർ,മനോഹരിനീയുമായേ
വാഴ്വതിനേവനേബതഭാഗ്യമുള്ളവനോർത്തുകണ്ടാൽ. ന. ൧൪

കണ്ടതിലാരുമെന്നൊടുതുല്യരാമവരില്ലപാത്താൽ,
കഞ്ജദലാരുണായതലോചനേബതഞാനുമായി
ഇണ്ടലൊഴിഞ്ഞുനീയിവിടെയിരുന്നരുംപോവതേക്കാ-
ളിന്നിതുനല്ലതെന്നുദശാനനൻമൊഴികേട്ടുവാറേ
കൊണ്ടലിൻനേരിരുണ്ടുള്ളകേശഭാരമഴിഞ്ഞു 3 വീഴ-
ക്കുങ്കുമപങ്കമേവിനവാർമുലക്കലശങ്ങൾതുള്ള
4 കണ്ടലന്നീർനിറഞ്ഞുകലങ്ങനിന്നുടയേനചൊന്നാൾ
കല്യഷകാരിയായദശാനനനന്നോടുനിരുദ്ധ. ന. ൧൫

---

1 ഉയർകൈലമാമല=ഉന്നതമായ കൈലാസപർവ്വതം 2 പുഷ്പവനം ഉദ്യാനം 3 വീഴ= വീഴത്തക്കവണ്ണം ഇതുപോലെതന്നെ 'തുള്ള' ഇത്യാദി താഴെപ്പറയുന്നവയും 4 കണ്ടൽതല്ലാ.

ആകലമോട്ടംനീയിതുചെയ്യാല്ലാപുകഴിട്ടുന്നിൻഭ്രാ-
താവുകുബേരനുറ്റതനുജനാംനളകൂബരൻതാൻ
1 ആകമഴിഞ്ഞുപുൽകിനടായ്കയാകിയരംഭണനാനി-
ന്നാദരവീട്ടുംനിൻമകളായ് വരുംകരുതീടിലെന്നാ-
ലേകുകപോവതിന്നിനിയെന്നെമറിതടാതതന്നേ
യേറെയിരന്നപോതവഥംതന്നൊടുപുരനാരികഥംക്ക
ണ്ടോകയില്ലേതുമേയിതുകൊണ്ടുദൂഷണമെന്നുടൻവ-
ന്നാലവളെപ്പിടിച്ചവിടേയിരുത്തിനൻവല്യരക്കൻ. ൫൭൬

ആന്പൊടണഞ്ഞുരംഭയെവന്പിനാലിവണ്ണംപുണന്നാ-
നന്നുദശാനനൻപുനരങ്ങുചെന്നുനമസ്കരിച്ചേ;
തുന്പമെഴുന്നലഞ്ഞുതളർന്കേണവളുംമൊഴിന്താഥം
സുന്ദരനായവൈശ്രവണാത്മജന്നിയവസ്ഥയെല്ലാം.
പിന്പവനുള്ളവാററിവുറതീവരുഷാശപിച്ചാൻ
പെണ്മണിയായനിന്നൊടിതിന്നുചെയ്യുദശാനനൻതൻ
വന്പൊടിവണ്ണംമറൊരുനാരിമാരൊടുചെയ്യിലേഴായ്
വന്നുപിളർന്നവനല 2 വിണ്ടുപോകതുകാലമെന്നോ. ൫൭൭

അതുപൊഴതങ്ങുവാനവർഭേരിയുംമുഴങ്ങീതു;വിണ്ണോർ
അതിസുഖമായണഞ്ഞവൻമെയ്യിൽമാമലർമാരിപൊയ്യാർ;
അതിസുഖമായതന്നുപലക്കും,വാത്തയതങ്ങുകേട്ടാൻ
3പരപൊരുകോളനായദശാനനൻഭയമെയ്തുമാറേ.
അതുബതമൂലമായിണങ്ങുന്നനാരികഥംതമ്മോടല്ലാ-
ലവനൊരുജാതിയുംപുനരന്നുതൊട്ട 4 ണയാൻകളിപ്പാൻ.
കതിരവൻവന്നുദിപ്പതിന്മുമ്പുവാനവർതമ്മെവെൽവാൻ
കരുതിനിശാചരപ്പടയോടുരാവണനുറുപോയാൻ. ൫൭൮

പോയതുകാലമേറിയകോപമോടലയാഴിയേഴും
ഭ്രമിയിൽനിന്നുയർന്വരുന്നഘോഷമിതെന്നപോലെ.
തുയവനായവാസനാദിയാമവർകഥംക്കുതോന്നീ
ഹൂടകതാരിലെയ്യമരണ്ണംനിശാചരസേനയോടേ
നായകനാമിരാവണൻവാനിലൈതിയപോതിലിരുന്ൻ
ഞാനിനിയെന്തുചെയ്യുതുമെന്നതീവനടുക്കമോടേ
വായുദിവാകരാനലചന്ദ്രരുദ്രവസുക്കളെല്ലാം
വാധയൊഴിന്തെതിത്തവരോടുനിന്നമർചെയ്കയെന്നാൻ.
൫൭൯

---

1. ആകമഴിഞ്ഞു=മനസ്സുഴിഞ്ഞു. 2. വിണ്ടുപോക=തുണ്ടിപ്പോക. 3 അത്യന്തം ഭയപ്പെട്ടാൻ 4 അണയുകയില്ല.

എന്നപുരന്ദരൻ ഭയമൊട്ടുപാലലയാഴിയിൽപൂ-
ക്കിന്നമിയന്നനിന്നുപുകണ്ണുമാധവനോടുചൊന്നാൻ,
ഇന്നിനിരാവണാദികൾതമ്മെവെന്നുഭയംകളഞ്ഞി-
ടില്ലയെങ്കിലിന്നിനമുക്കിതിന്നൊരുപായമെന്നേ
അന്നഖിലേശനംബുജലോചനൻപുരുഷോത്തമൻ 1 കാ-
രമ്പിനമേനിയൻമലർമാതുചേർമണിമാവ്നവ-
ക്കെന്നുമൊരാകുലംതുടരാതുകാത്തരുളും പുരാന്താ-
നിന്നുനെവന്തുണന്തരുളിച്ചെയ്താനവനോടുകായ്യം. ൫൨൦

ഓടുവതെന്നിനിന്നമർചെയ്കിലിന്നുദശാനനൻതു-
ന്നോടുജയംവരാബതദേവജാതികളാക്കുമെന്നാൽ
കേടവനാലമത്ര്യഗണത്തിനുണ്ടതുനിശ്ചയംനീ
ഖേദമിളയ്ക്കമുമ്പിലയൻകൊടുത്തവരപ്രഭാവം,
വാടുവതില്ലനാമൊരുവൈരിമാരോടുപോർകിടച്ചാൽ
വാധയിവന്നുചെയ്തതു 2 മിന്നടാപുനരാകയാൽ ഞാൻ,
ക്രൂടവരേൻ,നമുക്കൊരുകാലംമറവർതമ്മെവെൽവാൻ
കോപമൊടന്നതിരുന്നുചൊല്ലിമാധവനുംമറഞ്ഞാൻ. ൫൨൧

3 മറുതലയായപന്നഗശായിചൊന്നതുകേട്ടു 4 വീണ്ടും
വരഗുണനായവാനവർകോനനന്തരമങ്ങുകേട്ടാൻ;
5 മറുതലരായരാക്ഷസദേവസേനകൾതമ്മിലേറ്റം
വടിവൊടണഞ്ഞുറച്ചമർചെയ്തപോതിലിയന്നഘോഷം.
കുറവിയലാതവാരണവാജിതേർകളൊടങ്ങുമിങ്ങും
കുലവുവരാതെതിത്തമർചെയ്തപോതടൽമന്നിൽവീണ്ണാർ
മുറിവൊടുദേവജാതികൾവേറരക്കരുമൊട്ടുപട്ടാർ,
മുറുകിയണഞ്ഞുവമ്പൊടുപിന്നെയുംപൊരുതാരന്നേരം. ൫൨൨

നേരലർകാലനായസുമാലിമറുളരക്കരോടും
നീതിയിനാലണഞ്ഞമർചെയ്തപോതവൻവാളിയേറ്റേ.
റാരഴലൊടുവാനവർപോയകന്നതുകണ്ടതിത്താൻ
ആകുലമൊടുമഷ്ടമനാംവസുപ്രവരൻമുനിന്തേ
ഘോരതരംചെറുത്തുനിശാചരപ്പടതന്നെവീഴ്ത്തി
ക്രൂടവിടെസ്സുമാലിതൻവാഹനത്തെയുമെയ്തഴിച്ചേ
ശൂരതയോടുടൻഗദകൊണ്ടടിച്ചവൻ മെയ്പൊടിച്ചാൻ
ചൂഴനിശാചരപ്പടശേഷംനിന്നതശേഷമന്നേ. ൫൨൩

---

1 കാരമ്പിനമേനിയൻ=കുത്ത നിറമുള്ള ശരീരത്തോടുകൂടിയവൻ. 2 ഇന്നടാ=ഇന്നു സാധിക്കയില്ല. 3 സർവ്വാശ്രയമായ 4 മടങ്ങിപ്പോകുന്ന. 5 ശത്രുക്കളായ

അന്നസുമാലി 1 പട്ടതുമറവുനിന്നനിശാചരന്മാ-
രഞ്ചിയകന്നുപോയപ്രകാരവുംചിനമോട്ടകണ്ടേ
2 വെന്നികൊൾമേഘനാദനിറന്നതേർകരയേറി 3 നീടാർ
വില്ലുമുടൻവളച്ചുതളച്ചുഞാണൊലിചെയ്തെതിത്താൻ.
അന്നതുകണ്ടുവാനവരാരുമേയടൽമന്നിൽനില്പാ-
തഞ്ചിയകന്നുമീഴ്വതുകണ്ടുവാനവർകോനുരത്താൻ
നിന്നമർചെയ്യുമെന്മകനാംജയന്തനവന്നുപിമ്പേ
നിന്നുതുണപ്പിൻനിങ്ങളുമൊടൊല്ലാഭയമൊട്ടുമെന്നേ. ൫൨൪

എന്നതുകാലമങ്ങെരിതീനിറന്തികൾംതേരിന്മീതേ
ഇന്ദ്രതനൂജനായജയന്തനേറിമുതിന്നുചെന്നെ.
നിന്നൊളിവീടും 4 വാളികളേറൈമാരിയിൻനേർപൊഴിച്ചാൻ
നിന്നനിശാചരപ്പടമേലുംമേഘനിനാദന്മേലും
നന്നമർചെയ്കനീയിനിയെന്നൊടെന്നുമുതിന്നട്ടത്താൻ;
നന്നമികുത്തവാളികൾംമേഘനാദനുമേറെയെയ്താൻ;
അന്നതുകൊണ്ടുവാനവരുംജയന്തനുമൊട്ടലഞ്ഞാ-
രങ്ങുമിങ്ങുംമുതിന്നതിഘോരമായിതുപോരനേരം. ൫൨൫

അമ്പുകൾംകൊണ്ടരക്കരുംവേറുവാനവർതാമുംവീണ്ണാ-
രന്നുടൻമേഘനാദനണഞ്ഞുകൊണ്ടുജയന്തസൂതൻ
വമ്പിലകന്നമാതലിപുത്രനാകിയഗോമുഖന്മേൽ
വല്ലഭമോട്ടമെയ്തുകണ്ടപോതമരേന്ദ്രപുത്രൻ.
തുമ്പമൊഴിഞ്ഞുരാവണിതന്നുടേവളർതേർനടത്തും
5 ചൊല്ലമർസൂതൻമെയ്യിലുമറവൻമെയ്യിലുംപൊഴിച്ചാൻ
കമ്പവരുംവണ്ണംപലവാളിയന്നെരിതീനിറഞ്ചേർ
ക്കൺകളൊടുംമുനിന്തെതിർനിന്നമേഘനിനാദനാത്താൻ.
൫൨൬

ആത്തതികോപമോടൊളിവീടുംവാളികൾംതോമരംവേ-
റാക്കമിയന്നവാൾംഗദശൂലംവെണ്മഴുകുന്തവുംവേൽ
ആത്തിവരുത്തുംമാമലയെന്നിതാദികളുംപൊഴിച്ചാൻ
ആശ്ചര്യമെവരുംവണ്ണംമേഘനാദനുംമന്ത്രശക്ത്യാ.
ചീത്തവിഷാദമോടവകൊണ്ടുവാനവർപോയകന്നാർ
ചീറലൊഴിഞ്ഞുനിന്നജയന്തനെക്കനിവോടുകൈക്കൊ-
ണ്ടാത്തികെടുപ്പുതിന്നവനമ്മതൻജനകൻ 6 പുലോമാ
വാറലകിത്തരക്കനെഴറൊടാർകലിപുക്കൊളിച്ചാൻ. ൫൨൭

---

1 മരിച്ചതുകണ്ടു. 2 വിജയമുള്ള. 3 ഉഗ്രമായ, വമ്പിച്ച. 4 അമ്പുകൾ. 5 ചൊല്ലുള്ള പ്രസിദ്ധിയുള്ള 6 പുലോമാ..... ചൻ=പുലോമാവെന്ന മഹാശക്തനായ അസുരൻ യോഗത്തിൽ സമുദ്രത്തിൽപോയി ഒളിച്ചു.

ആക്കലിനീരിലന്നമരേന്ദ്രപുത്രൻമറഞ്ഞപോതു-
ണ്ടായിതുനിന്നവാനവർകഠംക്കുമാനസതാപമൊട്ടേ
ശോകമകന്നരാവണൻനിന്നവാനവർമെയ്കഠംതോറും
തുകിനനേറെവാളികളിന്ദ്രനന്നവകണ്ടവാറേ.
1 പോർകലയാതുചെയ്വനിതിന്നരാവണന്നിന്നനേരേ
പോയ്മരുവീടുമാറിനിയിന്നനമ്മുടെതേർനടത്തീ-
ടാകുലമിന്നിയെന്നമഹേന്ദ്രൻമാതലിയോടുചൊന്നാൻ.
ആനവനംമുതിന്നമഹാരഥംവിരവോടുവിട്ടാൻ. ൯൨൭

ആനമഹാരഥത്തിനുമുന്നൽമിന്നൽകലന്നകാമ്മേ-
ഘാവലിവായുവേഗവശേനപൊങ്ങി 2 മുഴങ്ങിനീടാർ
വാനിടമേവു;വാർശിലയുംവളച്ചുതളച്ചുപോർചെ-
യ്വാനടനന്നവാനവർകോമുതിന്നണയുന്നനേരം;
മാനിതരാംവസുക്കളൊടശ്വിനീസുതസിദ്ധസാദ്ധ്യ
ന്മാരൊടുരുദ്രജാതികളുംദിവാകരന്മാരുമറും.
വാനവർക്രുടെവാസവനോടുമൊന്നിനടന്നനേരം
വാധവരുംപ്രകാരനിമിത്തദൂഷണംവന്നിതേറ്റം. ൯൨൮

വന്നതുകണ്ടുരാവണൻമേഘനാദനുമുൽപുകന്തു
വല്ലഭമോടുപോർചെയ്തിതിന്നുനിന്നതുകണ്ടുകോപി-
3 ച്ചൊന്നലരായവാനവരോടരക്കർപൊരുന്നപോർക-
ണ്ടുള്ളിലതീവകോപമിയന്നകുംഭകർണ്ണൻമുതിന്നേ
4 ഇന്നവരോടെന്നാതെതിർനിന്നവാനവർതമ്മെയെല്ലാ
മിണ്ടലിയററിമുഷ്ടികഠംദന്തപാദതലങ്ങടംകൊണ്ടും
പിന്നെയടൽക്കളത്തിടെവീഴ്ത്തിനാനതുകണ്ടെതിത്താൻ
പിമ്പവരോടുരുദ്രവനുഭീതിവരുംപ്രകാരം. ൯൨൯

ആരഴലോടുവീണ്ണനിശാചരാധിപർചോരിനീരാ
ലാറൊഴുകീതനേകനിശാചരപ്പടപട്ടിതപ്പോഠം;
നേരലർകാലരാകിയരുദ്രന്മാരമർചെയ്കയാലെ.
ദീനതവന്നവാറതുകണ്ടുരാവണനുംമുനിന്തേ
ശൂരതയോടണഞ്ഞമർചെയ്തപോതുനിറഞ്ഞിതെങ്ങും
തുമയിയന്നവാളികളിന്ദ്രനുംചിനമോടനേരം
ധീരതയോടുതീനിറമുള്ളവാളികളേറെയെയ്താൻ
തേറിയവാണജാലങ്ങടംതിങ്ങിയാരിരുളായിതെങ്ങും. ൯൨൭

---

1. പോർകലയാതുചെയ്വൻ=വാട്ടംകൂടാതെയുദ്ധംചെയ്യും 2. മുഴങ്ങിനീടാർവാനിടമേവു=ഏറവും ഗർജ്ജിച്ചുകൊണ്ടു ആകാശത്തിൽനിന്നു. 3. ശത്രുക്കളെയ 4 ഇന്നവരോടെന്നാതെ=ഇന്നവരേടെന്നില്ലാതെ.

എങ്ങുംനിശാചരർക്കിടർകണ്ടിരാവണനുംചിനത്തോ-
ടിങ്ങമരേന്ദ്രനന്തകനുംജലേശകുബേരന്മാരെ-
ന്നിങ്ങവരോടുഞാനമർചെയ്യ 1 മറവർതമ്മെവെൽവോം
മെന്നിതുസൂതനോടറിയിച്ചുമീണ്ടുമവനുചൊന്നാൻ;
അങ്ങെതിർനിന്നവാനവർതമ്മുടേനാടുവേചെലുത്തീ-
ടന്തരമിന്നിനമ്മുടെതേരെന്നന്നതുകേട്ടവണ്ണം.
പൊങ്ങിയതേരവ 2 കടവീടിനാനതുകണ്ടുചൊന്നാൻ
പുണ്യപുമാൻപുരന്ദരൻനിന്നവാനവർതമ്മാടെല്ലാം. നാനാ

എല്ലയിലാബലന്തികഴുംദശാനനനാമിവൻതാ-
നിന്നതിസാഹസംചെയ്യസേനയിങ്ങിതിലേപുകിന്താൻ
നല്ലതിവന്നുപോകരുതാതവണ്ണംവളഞ്ഞുകൊണ്ടേ
നമ്മുടെവീരരാമവർനിന്നുപോർചെയ്തെന്നിമറും
കൊല്ലരുതേതുചെയ്യന്നമുക്കിവനെന്നുമുമ്പിവൻതാൻ
കൊണ്ടവരങ്ങളാലിതുതക്കതുംപുനരെന്നിതിന്ദ്രൻ
ചൊല്ലിയപോതുരുദ്രദിവാകരാദിസുരാധിപന്മാർ
ചൊല്ലമരുംദശാനനനെച്ചുഴന്നമർചെയ്തുനിന്നാർ. നാനാ

ആത്തമർചെയ്തവാനവർതാമിരാവണൻമീണ്ടുപോകാ-
താക്കിയപോതുകോപമിയന്നുരാവണിതാനണഞ്ഞേ.
നേത്തമർചെയ്തതെന്നിമറത്തുനിന്നമർചെയ്തനേരം
നീക്കമിലാതവാളികളെയ്തവാനവർമെയ്പിളന്നേ!
പേത്തുമഹേന്ദ്രനാദികടംതമ്മെയൊക്കെമുറിച്ചുമുറും
വേപ്പെട്ടമാരുമാതലിയൊട്ടുവാജികടംതമ്മെയുംവേ-
റാത്തിവരുത്തുംവാളികളെയ്തുമൂടിയപോതിതിന്നാ-
ന്താവതുമെന്നുവാസവനുംവിഷാദമിയന്നുനിന്നാൻ നാനാ

നിന്നവനന്നുമേഘനിനാദനങ്ങുമറത്തുനിന്നേ
3 നെഞ്ചിടരെത്തുമാറുപൊരുന്നതെന്നതറിഞ്ഞുകൊൾവാൻ
വെന്നികിളന്തേരതകന്നുവാരണമേറിയെങ്ങും
വിണ്ണിലുയന്നപോതിലുമേതുമേയറിയായ്കയാലേ
ഒന്നിതിനേതുമാവതില്ലെന്നുതാപമിയന്നുനിന്നാ-
നമ്പർപുരാനവന്തന്നെമായയാലുടനന്നുബന്ധി-
ച്ചെന്നുംവിടേനെന്നുംനിനുവോടുരാക്ഷസസേനയിൽപോ-
ന്നിങ്ങവരോടുമിമ്പമിയന്നുരാവണിതാനിരുന്നാൻ.

---

1. മറവർതമ്മെവെൽവോം=വേഗത്തിൽ അവരെ ജയിക്കുന്നുണ്ട്. 2, കടവീടുക=നടത്തുക. 3 മനസ്സിൽ ദുഃഖ മുണ്ടാകുമാറ്.

66809

ആനതുകാലമാകുലമോടുവാനവർതാമിതിന്നി-
ന്നാവതില്ലേതുമെന്നുമുനിന്തുരാവണനോടെതിത്താർ
ആനവരേവരോടുമെതിത്തുനിന്നതനിച്ചപോർചെ-
യ്താവതില്ലെന്നുരാവണനംകുലഞ്ഞുതളർന്നുനിന്നാൻ.
താനവനോടുരാവണിചെന്നുചൊല്ലിനാനേതുമേസ-
ന്താപമിളയ്ക്കുവാനവർകോന്നെഞാനമർചെയ്യുവെന്നേ.
വാനവരോടിനിപ്പൊരുകെന്തുകായ്മിതത്തൊടുംപോയ്
വാഴ്കജഗത്ത്രയത്തിനുനീമുതിർന്നൊരുനാഥനായേ. ൫൫൬

ഏവരെയുംജയിപ്പനടക്കനാമിനി I യെന്നിവെല്ലാ-
മേറെവിരുന്തുതാതനുചൊല്ലിവന്നമർചെയ്തുചുറും
മേവിനവാനവക്കിടരെയ്തമാരുടനെതടക്കം
വീരുകെടുത്തുരാവണിതാതനോടുമുതിർന്നുപോയാൻ
അവികളുത്തുപുൽകിയിരാവണൻതനയനുചൊന്നാ-
നാകുലമററിതിങ്ങിതുമൂഢംനീയമരേന്ദ്രനോടും.
പോയ്പിരവുററിലംകയിൽവാഴ്ക ഞാൻപിറകേവരുന്നേൻ
2 പോയിതനംകുലത്തിനുതാപംനീയുളനായമൂലം ൫൫൭

മൂലവിനാശംവന്നിതുവാനവക്കിതുകാരണംഞാൻ
മൂവുലകാർംവനെന്നുരചെയ്തനിന്നദശാനനൻചൊ-
ല്ലാലതുകാലംമേഘനിനാദൻവാസവനോടിലംകാ
യാമിതമായമന്നിശാചരപ്പടയുംചിരിച്ചാൻ;
ചാലവിരുന്തുചെന്നവിടെദശാനനനുംപുകുന്താൻ
താപമിയന്നുവാനവരുംപിതാമഹനോടുക്രൂടെ
3 ചോലകർംചൂഴിലംകയിലന്നുചെന്നുയരത്തുനിന്നാർ
തുമമികംവിമാനങ്ങൾമീതതീവവിഷാദമോടേ ൫൫൮

ആരഴലോടണഞ്ഞുപിതാമഹൻപുനരന്നിലങ്കാ
യാമമരുംദശാനനനോടുചൊല്ലിനന്നല്ലനേററം
തീതിയലാതനിന്മകൻമേഘനാദനിവണ്ണമാരും
തേറുകിൽവീരരാമവരില്ലകേവല 4 മെങ്കയാലേ
ഖേദമൊഴിഞ്ഞുവന്നിതുനീനിനച്ചതുഞാൻമകീഴ്ന്നേ
കേളിനിയാലിവാസവനാമിവനെന്നെയിങ്ങയച്ചീ-
ടേതമൊഴിഞ്ഞിരാവണിയിന്ദ്രജിത്തനുംനാമമോടി-
ങ്ങേറിയകാലംവാഴ്കഴകോടുമിന്ദ്രനെവെന്നമൂലം. ൫൫൯

---

1. എന്നിവയെല്ലാം 2 പോയിതനംകുലത്തിനുതാപം=നമ്മുടെവംശത്തിനു ദുഃഖംതീർന്നു
3 ചോലകർം=ജലങ്ങൾ=സമുദ്രമെന്നർത്ഥം, 4 എന്നതുകൊണ്ട്.

വെന്നിതരുംവരംതരുവൻവിരന്തിതുകാലമേഞാൻ
വിണ്ണവർനായകൻതന്നൈവെകാതേയിനിനീയയച്ചീ-
ടെന്നചതുമ്മുഖന്തന്നോടന്നണ്ണനുപണിഞ്ഞുചൊന്നാൻ
ഇന്ദ്രനെവെന്നമേഘനിനാദനായനിശാചരേന്ദ്രൻ
നന്നിതെനിക്കുനൽകമരത്വമുറിതുചെയ് കയാൽഞാൻ
1 നന്മമികുത്തഹോമമിയറിയാലവിടേവരേണം
വെന്നിമികുത്തതേരതിലേറിനാലമരത്വമുണ്ടായ്
വെന്നുസമസ്തലോകരെയന്നുഞാനുളനാകമുറവും. ൫൪൦

ആകുലമോടടൻവരഹോമകർമ്മമുടിക്കുംമുന്നേ
യാവിതുപോർചെയ്യാൻപുനരെങ്കിൽഎന്നരണംവന്നാലും
വേഗമോടല്ലയാലമരത്വവുംവരുകേതുചെയ്യും
2 വീറൊടുമിങ്ങിതിനുവരംതരേണമിതത്തൊടിപ്പോൾ
3 ആകുകമഴിഞ്ഞുനിന്നുതപങ്ങൾചെയ്യുവരങ്ങൾമറെ-
ല്ലാരുവരിപ്പതെന്നിയെബാഹുവീര്യവശേനഞാനി-
ന്നാകിൽവരംവരിപ്പ,നതിങ്ങുനൽകുകിൽവാസവൻപോ-
യാലുമുഴറൊടെന്നതുമേഘനാദനുമുതിന്നുചൊന്നാൻ. ൫൪൧

ചൊന്നവനോടവണ്ണമതാകയെന്നുചതുർമുഖന്താൻ
ചൊല്ലിയപോതിലിന്ദ്രനെമേഘനാദൻമുതിന്നുവിട്ടാൻ.
അന്നവനോടുവാനവരുംപിതാമഹനോടടൻപൊ-
യല്ലലൊഴിഞ്ഞുവാനുലകെയ്തിയാദരവോടിരുന്നാർ.
പിന്നെയുമിന്ദ്രനാകുലമൊടിരുന്നതുകണ്ടുചൊന്നാൻ
പിമ്പവനോടയന്മതിഖേദംനീയിനിയോർത്തുകാൺപ-
ണ്ടുന്നകഹല്യയാമവളെപ്പുണർന്നപ്രകാരമെന്നാൽ
ഉള്ളിൽവരുംവിഷാദമതാക്കെമറന്നതിനുലമെല്ലാം. ൫൪൨

എല്ലയിലാതനന്മകളെയുമാരൊരുയാഗംനീചെ-
യ്കെന്നിവണ്ണമൊഴിഞ്ഞപിതാമഹൻമറവുറനേരം
നല്ലതിതെന്നുചൊല്ലവയാഗമാദരവോടുചെയ്തേ
നന്മയിയന്നുവാനവരോടുവാനവർകൊനിരുന്നാൻ
നല്ലദശാനനൻതനിലങ്ങതിവനിനച്ചുകണ്ടാൽ
നല്ലവമേഘനാദനെന്നുംനിശാചരനെന്നുമുന്നം
ചൊല്ലിയതിപ്രകാരമിരിക്കകാരണമെന്നിവണ്ണം
ചൊല്ലിനാൻമന്ദർമന്നനൊടന്നഗാസ്ത്യനെന്നുംമുനീന്ദ്രൻ.

---

1 നന്മമികുത്ത..... ...ഞാനുളനാകമുറവും=നന്മയേറിയഹോമം കഴിച്ചാൽ, ഉടനേ വിജയപ്രദമായ ഒരു തേര ആ ഹോമകുണ്ഡത്തിൽ നിന്നു ജനിക്കണം. ആ തേരിൽ കയറിയാൽ, സകലലോകരെയും ജയിച്ചു മരണമില്ലാത്തവനായി ഞാൻ നിൽക്കയും വേണം. 2 വിരൊട്ട=വേഗത്തൊടുകൂടി 3 മനസ്സിൽ ഭക്തിയോടു കൂടിനിന്നു.

അൽപൂടയോനിരാമനരേന്ദ്രനോടിളയോക്കുംമ-
റന്നഭിഷേകകമ്മമിയന്നശേഷമടുത്തുനിൽക്കും
വമ്പിലകന്നവാനരരാജനോടുവിഭീഷണൻപോർ
വല്ലഭമുള്ളവാനരർവേറുമാനുഷരാക്ഷസന്മാർ
1 എമ്പവരേവരുംമുനിചൊന്നവാത്തകൾകേട്ടിരുന്നേ.
യിമ്പമിയന്നപോതുനരേന്ദ്രനോടനുവാദവുംകൊ-
ണ്ടംബരമേതപോധനർമറുള്ളോരൊടുമുറുപോയാ
2 നമ്പാരിലനുചേരുമുഭരതാപസനാമഗസ്ത്യൻ. ൫൮൪

ആമളവുംമുതിന്നുമഹാജനങ്ങൾസഭാതലെമു-
മ്പാദരവോടിരുന്നവരന്തിനേരംനൃപാജ്ഞയാലെ
കാമിതമോടുപോയതുകാലംമന്നവർമന്നനുംചെ-
ന്നാനകമെപുകുന്തുടനന്തിനേരമടുത്തതല്ലാ-
3 ന്തേമരുവീടുംവിരുമായിരുന്നുസുഖേനനാനാ
ഭേദമിയന്നഭോജനപാനചോഷണലേഹ 4 മെന്നും
താമിവകൊണ്ടുഭോജനകമ്മമായതിയറിമറ-
ങ്ങാദരവാൽമനോഹരമാംമഹാശയനേവസിച്ചാൻ. ൫൮൫

ഏവരുമന്നുമാഗധരോടുവന്ദികൾതാ 5 മൂഷാകാ-
ലേതുയിൽനാമുണരുന്നുവരെന്നുനിന്നധികംപുകണ്ണാർ
കാർവടിവീടുംമേനിയനേദയാപരനേ,ചൊറുപ്പോർ
കാതൽകൊടുംചണ്ണംപൊരുംവീരനേ!നരപാലനേകേൾ.
നീവിരവോടുണരുന്നെഴുനിന്നുപാലനചെയ്കവിടൻ
നീതിമികുത്തമന്നവർമുന്നമരിചണ്ണംചിറന്നോർ.
കേവലമെന്നപോതെഴുനിന്നു 6 നീരിലിയന്നകമ്മം
കേടിയലാതമന്നവർകോനടുത്തവണ്ണംമുടിച്ചാൻ. ൫൮൬

ആനവനന്നുഹോമഴുപാടികമ്മമനുത്തമേചെ-
യ്താദരവോടുഭോജനമേവരോടുമിരുന്നിയററി
താനനുലേപനാഭരണാദിപൂണ്ടു 7 ചിറാരെല്ലാരും
താപമൊഴിഞ്ഞുകാണമുതിന്നിരുന്നരുളുന്നനേരം
മാനിതരായതന്നിളയോരമാത്യജനങ്ങൾചീടാർ
മാമറയോരൊരോമുടിമന്നർ,വാനരരാക്ഷസന്മാർ,
ആനവർസേവചെയ്തരികെയ്തിനാരമരേന്ദ്രൻവാനൊ,
രാനവരോടുവാനിലിരുന്നപോലൊളിവുററിതന്നേ. ൫൮൭

---

1 എന്നവരേവരും 2 അൻപ്രിലനുചേരും=ദയാലുക്കളിൽവച്ചു ശ്രേഷ്ഠനായ 3 അന്തേ=സമീപത്തിൽ 4 എന്നും താമിവകൊണ്ട്=എന്നുമുള്ള ആലസ്യംകൊണ്ട് 5 താമുഷാകാലെ=താമുംഉഷഃകാലെ 6 നിത്യകമ്മം=സന്ധ്യാനുഷ്ഠാനാദി 7 പുറന്നിന്നു വന്നവർ; അന്യന്മാർ

ഉറവനാംവിദേഹനരാധിപൻജനകൻതന്നെച്ചെ-
ന്നുത്തമനായരാമനരേന്ദ്രൻവന്ദനചെയ്തുചൊന്നാൻ;
മറുദശാനനാദികൾതമ്മെഞാനായിർകൊണ്ടതെല്ലാം
1 മദ്ഭൃയനേ!സമസ്തവുംനിന്നുടേകരുണാവിശേഷം,
മുറുമുഴത്തരത്നങ്ങൾഞാൻതരുന്നതുകൊണ്ടുടൻപോയ്
മുഖ്യതര!പെരുമ്പടയോടുനീപുരിപൂകയെന്നോ.
പറവുമിതന്നുജാനകികൈയിൽമറവവാങ്ങിനൽകി
പറവലർകാലനാദരവോടുപോയ്നഗരേപുകിന്താൻ നൂറ്റൻവ

താനഥകേകയാധിപനായമാതുലനാ 2 മുപാജി-
ത്താനവനോടണഞ്ഞുപണിഞ്ഞുയാത്രവിധിച്ചുടൻപോയ്
മാനിതനാംപ്രകൃനനായകാശിപതിക്കുമേവം
മാനവവീരനാദരവോടുയാത്രവിധിച്ചുശേഷം,
ഭീനതയോടുവേറിരുന്തുറുന്തുറുന്നരേന്ദ്രരൊന്നായ്
നീതിയിൽനിന്നവക്രമേതിൻയാത്രവിധിച്ചകാലം
ആനകൾതേർകൾവാജികളോടുസേനയുമായ്നൃപന്മാ-
രാനവർപോയെല്ലാരുംനിജാലയങ്ങളിലേപുകുന്താർ. നൂറ്റൻ

ആരുമിന്നാമണഞ്ഞുതുണപ്പതെന്നിമുതിൻപോയി
വാരിധിയുംകടന്നമർചെയ്തരക്കർകുലംമുടിച്ചേ.
വാരണിക്കൊങ്കമാർമണിയായജാനകിതന്നെവീണ്ടാൻ
മാനവർവംശജാതനിരാമൻമന്നവർമന്നൻമുന്നേ
വീരനവന്നുചെന്നുതുണപ്പതെന്നിയിന്നമ്മെയെല്ലാം
വേഗമിയന്നുടൻഭരതൻവിളിച്ചതുമെന്തിനിപ്പോഥം.
നേരലർകാലനാമവൻമേനികണ്ടതുകായ്മെന്നേ
നീതിയിൽമന്നർതമ്മിൽമൊഴിഞ്ഞുപോയ്നഗരംപുകുന്താർ നൂറ്റൻ

അന്നവരേവരുംനരപാലകന്നുകൊടുത്തുവിട്ടാ-
രംബരഭ്രഷണാദികളേറെനല്ലവതാ 3 മുവന്നേ.
ഇങ്ങിഹനിന്നവാനരരാക്ഷസാദികളാമവക്ക-
ന്നിമ്മിയന്നുനൽകിയമന്നനോടവർതാമുടമല്ലാം
ഭംഗിയിലാ 4 കലംതുടരാതതീവസുഖിച്ചിരുന്നാർ;
ഇന്ദ്രനുമായമത്യുജനങ്ങൾവാനിലിരുന്നപോലെ
തിങ്ങളിരണ്ടുപോയിതുരണ്ടുനാഴികയെന്നപോലെ
തിങ്ങിവരുംമുദാദിവസങ്ങൾപോയതറിഞ്ഞില്ലാരും നൂറ്റഥ

---

1 മദ്ഭൃയൻ=പരമ്പരയിൽ (കയ്യ്ക്കുള്ളവൻ) 2 യുധാജിത്ത്. 3 സന്തോഷിച്ചു(ഉവപ്പു=സന്തോഷം) 4 ആകുലത്തുടരാതെ=ദുഃഖംകലരാതെ സന്തോഷത്തോടുകൂടെ.

ആരെയുമേയുപദ്രവിയായ്കവാനർതമെന്നിയെ
നാദരവോടുപാലനചെയ്കമറിവർനമ്മൊടുംചേ
ന്നാരുയിർവാഴ്വിലാശകളഞ്ഞുനിന്നവരാകയാലെ
യാനവരോടുംനിനുരിപൂകപോയിനിയെന്നീവണ്ണം
വീരനിരാമൻനിന്നകപീരുനോടരുൾചെയ്തശേഷം
വേറുവിഭീഷണനു 1 മുരത്തനൻബത 2 ധമ്മമല്ലാ-
ലാരുമില്ലേതുണപ്പവർകാണവക്കുമുതിന്നിലാകാ-
യാമിനിവാഴ്ക്കനീമറവാഴ്ക്കനമ്മിലുള്ളമ്പിതന്നെ. ൫൭൨

എന്നരചെയ്തമന്നനെവേറുനിന്നവരുംപുകണ്ണാ-
3 രെല്ലയിൽവാനരാധിപനായമാരുതിയാഞ്ജനേയൻ
ചെന്നകതാരഴിന്തുപണ്ടിന്തുനിന്നവിടേമൊഴിന്താൻ
4 ചെന്തിരുമാതിനിന്മമിയന്നമന്നവർമന്നനോടെ
ഇന്നടിയന്നുപോവതിലാശയില്ലതുമെന്നിയുംകേഴം
എന്നളവുണ്ടുനിങ്കഥയെന്നതൻപൊട്ടകേട്ടകൊഴംവാൻ
അന്നളംഞാനുമിങ്ങുളനായ്വരേണമതെന്നിയേമ-
റന്നവരിലമ്പനേപുനരാശയൊന്നിലുമില്ലയെന്നേ. ൫൭൩

എന്നരചെയ്തനിന്നതുകാലംമന്നവർകോനുമന്നേ
ഇമ്പമിയന്നുമാരുതിതന്നെമാവിലണച്ചുചൊന്നാൻ;
ഇന്നിതുകേളിലോകങ്ങളേഴരണ്ടുമുള്ളന്നുമാറാ-
തെമ്പുകഴം,നീയുമന്നളവിങ്ങുവാഴ്പുകളോടുമെന്നേ.
ഇന്നുപൊറാനമുക്കരചൻതന്നോടുപിരിന്തുപോയാ-
ലെന്നകതാരഴിന്തുകൺനീർപൊഴിന്തുകരഞ്ഞുപോയാ-
രൊന്നിയരാനുസുനുവിഭീഷണാദികളേവരുംവേ-
റുള്ളവരോടനന്തരംമന്നനുംമകിഴംവുററിരുന്താൻ ൫൭൪

അനന്തുകാലമംബരമെയ്തിനിന്നരചൻതന്നോ 5ടേ-
റാകുലമോടുരത്തിതുവന്നുപുഷ്പകമാംവിമാനം.
ഞാനിതുപുഷ്പകംധനദാലയത്തിനുചെന്നശേഷം
നായകനാമവൻപുനരെന്നെയിങ്ങുവിധിച്ചുവിട്ടാൻ,
താനനുജൻദശാനനനെന്നൊവെന്നുപറിച്ചുകൊണ്ടാൻ
താപമൊഴിഞ്ഞുപിന്നെയവനെക്കൊലചെയ്കൊണ്ടാൻ
മാനവവീരൻനിന്നെമുതിന്നവൻതന്നെനീവഹിച്ചാൽ
വാധയില്ലേതുമേമമസൌഖ്യമായതുമിന്നിതെന്നെ ൫൭൫

---

1 ഉരത്തനൻ=പുറത്തു 2 ധമ്മമല്ലാതെ ആരും ആർക്കും സഹായമില്ല 3 ഒടുവിൽ 4 ചെന്തിരുമാതു=ലക്ഷ്മി-ചെന്തിരുമകൾ=ലക്ഷ്മി 5 ഏറാകുലമോടു=അത്യന്തം ഭയത്തോടുകൂടി

1 ഏവമിയമ്പിനിന്നതുകാലംമന്നവർകോനെഴുന്നി-
ന്നേറെമുതിർന്നപൂജയിയറ്റി 2 മറന്തിനോടുചൊന്നാൻ
ഏവമിതെങ്കിൽനിയിനിഞാൻനിനപ്പതുകാലംവന്നീ-
ടേണമിതന്നമുള്ളടിനങ്ങൾവാഴിടവാഴ്കയെന്നേ;
ആയതിവണ്ണമെന്നരചെയ്തുപോയിതുപുഷ്പകംവേ-
റാകുലമേതുമിന്നിയിരുന്നമന്നവർമന്നനുംതാൻ
പോയ്വിരവോടുജാനകിയോടുക്രമെനടന്നുകണ്ടേ
3 പൂമിമികുംപുരോപവനേകളിപ്പതിനായ് മുതിർന്നാൻ. ൫൭൫

ആയതപൂതചമ്പകചന്ദനാഗരുവീലപചാമ്പേ-
യാസ്രകല്പകാദികളാമനേകമരങ്ങൾതിങ്ങി
തുയമണം 4 പുണ്ഡ്ര 5 യർവാർപൊഴിന്തകമേതടാകം
തോറുമമർന്നു, 6 പങ്കജകൈലാസവാസികളുംവിശേഷാൽ
പോയിടതിങ്ങിമിതുപടർന്നപുഷ്പലതാന്തരാളെ
പൂമിമികുംപ്രദേശവിശേഷ,മെന്നിവപാർത്തുകണ്ടാൽ
ആയതമായചൈത്രരഥത്തിനോടെതിരാമയോദ്ധ്യാ-
യാമമരുന്നിപൂമ്പൊഴിലൂടുമന്നവർകോൻനടന്നാൻ. ൫൭൬

ആനതുകാലമങ്ങൊരുപാടുകല്പിതപുഷ്പശയ്യാ-
യാമധികംമനോഹരമന്ദമാരുതമെയ്തിലേറേ
മാനിതകേകികോകിലഷഡ്പദാദികൾനാദമെന്നും
വാർപൊഴിൽതന്നിൽനിന്നുളവായിചന്നവകേട്ടിരുന്നേ.
മാനവവംശജാതനിരാമൻമന്നവർമന്നന്നീടാർ
മാനിനിയായജാനകിതന്നൊടുംമധുപാനസൌഖ്യം
താനഴകോടിയന്നമരുന്നപാതിചിതംവരുംന
ത്താദികൾകൊണ്ടുടൻനരനാരിമാർപലർസേവചെയ്താർ. ൫൭൭

8 ആരണമുള്ളവാററിവോർകൾചൊന്നപ്രകാരംനിത്യാ-
ചാരമനുത്തമാദരവോടിയറ്റിമുടിത്തുമുറ്റും
ധീരതയോടുടൻചമയംകൊടുത്തുപുറത്തിരുന്നേ-
തീമയിലാതകായ്വുവിചാരമാദരവേറുചെയ്തേ
വാരണിക്കൊങ്കമാർമണിയായജാനകിയോടും 9 നീടാ
വാർപൊഴിലൂടുപോയിവണ്ണംമുതിർന്നുകളിച്ചിരുന്നേ
നേരലർകാലൻമന്നവർകോനുപോയിതുനാലുമാസം
നീതികെടാതിതംവരുംനാലുനാഴികയെന്നപോലെ. ൫൭൮

---

1 ജയന്തക=പുരുക, 2 മറു=എന്നിട്ടു ഉടനേ, 3 പൂമിമികും=വിസ്താരമുള്ള 4 തുയമണംപുണ്ഡ്ര=നല്ല സുഗന്ധമണിയുള്ള 5 ഉയർവാർ...അമർന്നു=നിർമ്മലമായ ജലം അതിനുള്ളിലുള്ളവരുടെ മേൽ നിറഞ്ഞു 6 പങ്കജകൈലവാസികൾ=പങ്കജത്തിലും കൈലാസത്തിലും വസിക്കുന്നവർ ബ്രഹ്മാവും ശിവനും, 7 പൂമ്പൊഴിൽ=പൂങ്കാവു് 8 ആരണം=വേദം 9 അരുകേറിയ=മനോഹരമായ.

വേറുവൃത്തം

ഏറെമുതിൻവിടേ വൈദേഹിയുമിടിയദേവസമാരാധനമാം
മാറിലയാനിയമംചെയ്തൊരുപോൽമറ്റുജനങ്ങളെയുംപൂജിച്ചേ
വേറനുലേപനഭൂഷണമാല്യവിഭൂഷിതയായേശേഷംകാലം
തേറിനരേന്ദ്രനുമായിതമോടൊരുദിനതു1യിന്നിയവണ്ണമിരുന്നാൾം. ൯൯൦

ഇരുൾംകുഴലാൾംവൈദേഹിയൊടന്നാളിനകുലജാതനിരാമനരേന്ദ്രൻ
പെരുകിനസന്തോഷേണമൊഴിന്താൻ,പ്രിയസമയേമമജാനകിനീകേൾം
കരുതുകിലുണ്ടിതുകാലംഗർഭംകാമിനിതവവാഞ്ഛിതമിനിയെന്തെ-
ന്നരചെയ്താല 2 തിയറുവനല്ലാലുണ്ടാമല്ലോഗർഭവികാരം. ൯൯൧

കാരുണികൻകാകുൽസ്ഥൻതിരുവടികനിവൊടിവണ്ണംചൊന്നതിനപ്പോൾം
ചാരുതരാകൃതിയാകിയജാനകിതാനനരാഗവശേനമൊഴിന്താൾം;
വീരതരാ!ഫലമൂലാശനരായ് വേദപരായണരായേഗംഗാ-
തീരനിവാസികളാനതപോധനസേവനമിന്നിവാഞ്ഛിതമെന്നേ. ൯൯൨

ഏറിയതാപസർമേവിയപുണ്യവനേവരതാപസർപത്നികളോടും
വേറിതമായൊരുരാത്രിവസിപ്പാൻവീരതരാചിന്തിച്ചേനന്നേ
ക്രൂരിയജാനകിയോടതിനെന്തേകുറവിതുനാളെയിയറുവനെന്നേ
തേറിമകിഴ്ന്നുരചെയ്തുപൻപോയ്ചെന്മേവേറൊരുശാലപുകുന്താൻ.
൯൯൩

താനവിടേവിജയൻമധുമത്തൻതാപമിലാകാശ്യപനംപിംഗല
നുനമിലാതസുരാജിതമാഗധനോടഥകാലകഭദ്രോദികളാം
മാനിതസേവകരാകിയചെരമഹാജനമാമിവർസേവിച്ചാർവ-
ന്നാനതുകാലമൊരോവിധമാംപരിഹാസകഥാകഥനേനനരേന്ദ്രം ൯൯൪

അംബുജലോചനനായനരേന്ദ്രനുമന്നവരോടവിടെച്ചോദിച്ചാൻ
സമ്പ്രതിനമ്മുടെവാത്തകളെന്തിഹസകലജനംപറയുന്നതുമുറയും
പിമ്പനുജന്മാർജാനകിതാനുംപിഴയിയലാമമമാതൃജനങ്ങളു
മെമ്പവരേവരെയുംകൊണ്ടവരവരെന്തിവിടെത്തമ്മിൽപറയുന്നോർ.൯൯൫

പറകെന്നുളവെഴനിന്നുടിതൊഴുതുപറഞ്ഞാൻമനുകുലവരനൊട്ടുഭദ്രൻ,
ചിറയുംമറികടൽതന്നിലിയററിച്ചെന്നുദശാനനനെക്കൊലചെയ്തേ.
നിറയുംപുകഴിയുലകിലിവണ്ണംനിത്തിയതാരിവനെപ്പൊലെന്നെ
പറയുന്നിതുപുരവാസികളിന്നുഭവാനെയതിവപുകണ്ണെയെന്നാൻ. ൯൯൬

4 പുകണ്ണുമകിണ്ണുംനമ്മുടെ വാത്തകൾംപുരവാസികളവരവരുരചെയ്യു-
തകംകനിവോടുരചെയ് കേസകലവുമറവാതെഭദ്രാനീയെന്നാ

---

1 ഇല്ലാത്തവണ്ണം 2 ഇയറുവൻ=സാധിപ്പിക്കാം. 3 ഇളകുന്നസൂര്യൻ 4 സ്തുതിച്ചും ദ്വേഷിച്ചും
* വ.

സുഖംവരുമാറുനരേന്ദ്രനിരാമൻചോദിച്ചളവവനടിമലർതൊഴുതു 1 പു-
കണ്ണനനന്തരവരനോടവനും,പുരവാസികളംപറയുന്നവയെല്ലാം. ൫൯൭

എല്ലാരിലുമധികൻനരവീരനിവന്തിരുവടിയിതുചെയ്തുപറഞാ
പൊല്ലാനിശിചരവീരനെടുത്തുപുരോത്തമമാകിയലങ്കയിൽവാഴ്ച്ച
വല്ലാനിലയൊടുക്രൂരതപാലമാസമിരുത്തിയജാനകിയെത്താ-
2 നൊല്ലായെന്നോരുതേകൈക്കൊണ്ടുഴറിപ്പോന്നതൊരനുചിതമല്ലോ.- ൫൯൮

അനുചിതമേചെയ്കിലുമിന്നല്ലാമരുവയരോടുനമുക്കെല്ലാക്കും
പുനരൊരു 3 പഷ്ടംപറവതുമിനിനീപോകനരചെയ്തുതുമരുതല്ലോ;
മനസികനിതുന്നുപന്മാർചെയ്തുമാചാരംപൊയരന്മാക്കെന്നും
അനുചിതമെന്നികഴാമോയെന്നതുമവരവരേപറയുന്നോർമന്നാ. ൫൯൯

ആനവനെന്നതുചൊന്നതുകേട്ടനരാധിപനംവിജയാദികളംതമ്മോ-
ട്ടനമിയന്നവലോകനമതിനാൽനൊടിയളവിൽചോദിച്ചാനവ 4 രരുംം
ദിനതയോടടിതൊഴുതതിവണ്ണംയുപകൃലതിലക!എന്നതുകേട്ടേ
മാനവവംശവരൻപുനരവർക്കളൈകാതെപോകെന്നുവിധിച്ചാൻ ൫൯൦

വിധിബലമിന്നിതുമെന്നകതാരിൽവിഷാദമിയന്നനരേന്ദ്രനിരാമർ
അതുപൊഴതേപ്രതിഹാരികളംതമ്മോടനുജന്മാരെവരുത്തുകയെന്നേ.
അതുപുനരവരറിയിച്ചതുകേട്ടടനരനാഴികവൈകാതേവന്നാർ
മതിനലമീടിയലക്ഷ്മണനാടികളംമന്നനെയടിതൊഴുതരികേനിന്നാർ. ൫൯൧

അരികേനിന്നതുകാലംസിഹാസനഗതനായിയധോമുഖനായേ
പരിതാപംപെരുതായ്മുഖകാന്തിപകൻടൽവാടിയതീവതളന്നേ
പെരുതാകിയകണ്ണിണനീരോടുംപൃഥിവീപതിയാകിയശ്രീരാമൻ
മരുവീടുന്നതുകണ്ടനുജന്മാർമനസിമഹാശോകത്തൊടുനിന്നാർ. ൫൯൨

നിന്നവരെയാശ്ലേഷിച്ചവിടെനിറുത്തിയിരിക്കെന്നേകിയിരുന്നട-
നന്നിടരോടുമുരത്താൻനരവരനാത്മാവായതുനിങ്ങളിനിക്കോ
നന്നിമികുംനിങ്ങൾക്കൊവ്വാതേനാടുകിലില്ലനമുക്കൊരുകാര്യവു-
മിന്നവനിപാലനവുംനിങ്ങൾക്കെല്ലാംവേണ്ടിയിയറുന്നേൻഞാൻ. ൫൯൩

ഇന്നുസമസ്തവുമായതുനിങ്ങളെനിക്കുനരേന്ദ്രകുമാരന്മാരേ!
എന്നതുഭ്രതിചൊന്നതുകാലത്തെന്തുനിനച്ചുരചെയ്തതിന്നേ.
അന്നകതാരിലതീവവിഷാദമൊടഞ്ഞിയിരുന്നനുജന്മാരോടേ
ഒന്നിതുകേൾക്കെന്നേറെവിഷാദമോടുരചെയ്താൻനരവരനതുകാലം. ൫൯൪

---

1 പുകണ്ണനൻ=പറഞ്ഞു 2 ഒല്ലായെന്നോരാതേ=യേശ്യമല്ലെന്നു വിചാരിക്കാതെ. 3 പരുഷം 'സ്ത്രീകൾ ഉച്ചതമല്ലാത്തതു ചെയ്താലും അവരോടു പരുഷം പാടവുണ്ടോ പോകാൻപാടയുണ്ടോ നമുക്കു നിവൃത്തിയില്ല' എന്നു പൂർവാർദ്ധത്തിന്റെ അർത്ഥം. 4 അവരുടെ വാക്കു് അവരുടെ അഭിപ്രായം എന്താണെന്നു് നോക്കിക്കൊണ്ടു ചോദിച്ചു എന്നു സാരം.

അംബുജബാന്ധവവംശമതിൽപോന്നരചകളരചനനന്ദനനായേ
മുമ്പുളനായനമുക്കുപവാദംമൂലംവന്നുപരന്നിതിദാനീം
സന്ത്യതിരാവണദൂഷിതയാകിയതരുണിമൈഥിലിയെക്കൈകൊണ്ടേ-
നിമ്പമിയന്നേഞാനന്നേല്ലാംമീവിടെപ്പുരവാസികൾപറയുന്നോർ നൂ൬൫

ഓരാതേമൈഥിലിയെക്കൈക്കൊണ്ടോളിവിൽപോയാൻദശമുഖനന്നതി-
നാരാഞ്ഞവിടെച്ചെന്നവനുടെപടയടയക്കൊന്നവനെയുമയിർകൊണ്ടേൻ;
പാരായ്ദൂഷണമില്ലയിവംക്കിതുഭാവിക്കൊല്ലാഎന്നുടനെന്നോട്ട
നേരേപാവകനന്നുരചെയ്തുനികേട്ടായല്ലീസൌമിത്രേ! നൂ൬൬

മിത്രസമീരണദേവേന്ദ്രാദികൾംവേറഖിലേശ്വരനുംധാതാവും
നിത്യതപോബലമുള്ളതപോധനർനിരുപമഗന്ധവ്വാദികൾംതാമും
തത്രസമാഗതരായവരെല്ലാംതരുണിയിവംക്കില്ലേതുംദൂഷണ-
മുത്തമയെന്നുരചെയ്താർ,ചിന്തിച്ചുണ്മയിതെന്നറിവുറേൻഞാനും. നൂ൬൭

ഞാനേവംകൈക്കൊണ്ടേൻജനകനരേന്ദ്രതനുജയെയെങ്കിലുമിന്നിതു
താനേകാരണമായപവാദംതാപമെഴുംപടിവന്നിതെനിക്കോ-
നാനാസുഖമാരുയിരിവകളെയാർനാട്ടുവരുപവാദംകളുവാനായ്
മാനേന്മിഴിമൈഥിലിയെക്കളുവാൻമടിയുണ്ടോമമപഴിതീപ്പാനായ്. നൂ൬൮

പഴികളയാൻകളയാന്നിങ്ങളെയുംപാക്കിൽനമുക്കെന്നാൽമറെറന്തേ
വഴിവഴിയേകളുവാനരുതാതതുവന്നുപരന്നമഹാപഴിതീപ്പാൻ
പിഴയിതിലേറെറമൊരുത്തനുമുണ്ടോപിന്നെമരിച്ചാലുംനരകിൽപോ-
യഴുതുകിടപ്പതുമാറാപരിചങ്ങവരവർപറവതു1മാറുവളന്നാൾ നൂ൬൯

മാറിലയാതസുമന്ത്രരഥേനീമൈഥിലിതന്നെയുടൻകരയേറി
തേറിമുതിർന്നദിയേജാഹ്നവിയുടെതീരതപോവനമെയ്തിയശേഷം
ചേറവളെപ്പുനരവിടെയിരുത്തിവിരന്തിനിനീവൈകാതേപോരുക
ക്രൂരകിൽവേറൊരുപായവുമുണ്ടിതുകലയാതേചെയ്യാൾസൌമിത്രേ. നൂ൭൦

2 വാനിലകുംപുകഴുള്ളതപോധനർവാഴുമരണ്യമതിങ്കൽവസിപ്പാൻ
ഞാനഭിവാഞ്ഛിപ്പെന്നാളവം,നാളയതേവമിതാമെന്നാൻഞാൻ;
ആനതുതന്നേകൊള്ളാംവാല്മീക്യാശ്രമദേശേമറവുളെക്കള-
വാനൊരുപായമിതിന്നുമറിപ്പുവർവൈരികളേമമനിശ്ചയമെന്നാൻ. നൂ൭൧

ആനതുചൊല്ലിനരേന്ദ്രനുമെഴുനിന്നാറൊഴുകുംപടികൺനീരോട്ടം
ഊനമിലാനിജഭവനംപുക്കാനടനേരാതികഴിഞ്ഞുപുലർന്നിതു;
മാനിതമായസുമന്ത്രരഥംതാൻമൈഥിലിയേയിതിലേറിപ്പോരുക
കാനനമടയക്കാണ്മാനെന്നാൻകാലയിലേലക്ഷ്മണനവളോടേ നൂ൭൨

---

1 മറ്റൊരിവസംപോരെ 2 സ്വർഗത്തിൽ പരന്ന മാഹാത്മ്യമേറിയ എന്നുമാകാം.

ഏതമൊഴിഞ്ഞവർസന്തോഷിച്ചാളെന്നോടിന്നലെമന്നവർമന്നൻ
നീതിയിനാലുരചെയ്തതിനേതുംനീക്കംവന്നില്ലെന്നുനിനച്ചേ
തിതിയലാവസ്ത്രാഭരണാദികൾതേറിമഹാമുനിപത്നികളെക്ക-
ണ്ടാദരവോടുകൊടുപ്പാൻകൈക്കൊണ്ടരിയരഥേപൂക്കാൾമൈഥിലിയും. ൩൨൩

മൈഥിലിചൊന്നാൾപോവതുകാലംവന്നനിമിത്തപ്പിഴപലകണ്ടിവ
യെയ്തിയതെന്തിതുകാലംകേവലമിമ്മതീവവരുന്നാളെന്നാൽ
പൊയ്തടവാർമമഭർത്താവിന്നംപുനരനുജാതന്മാർനിങ്ങൾക്കും
കൈതവമെന്നി1മചാസുഖമല്ലീകാണായ് സൌമിത്രേചൊല്ലെന്നാൾ൩൨൪

എന്നവൾതന്നെനമസ്കാരംചെയ്തിടരെല്ലാർക്കുംകേവലമെന്നാൽ
നന്നിതുധീരതയോടേലക്ഷ്മണനകമേപരിതാപത്തെമറച്ചേ
ചെന്നടനേഗോമതിയാംനദിതൻതീരംപുക്കുവസിച്ചുപുലർന്നിതു
ചെന്നിനിവൈകാതേനാംഗംഗാതീരംപൂവോമെന്നുമുതിർന്നാർ. ൩൨൫

മുതിർന്നുസുമന്ത്രർനടത്തിയവാഹനമുഖ്യമതിന്മീതേകരയേറി
നിതംബിനിമാർമണിജാനകിയരികേനിന്നസുമിത്രാസുതനതുകാലം
ഇതംവരുമാറുപുരാസഗരാത്മജരേവക്കോവാനോർമരുവുന്ന
പദംവിരവോടുകൊടുത്തരുളീടിയഭാഗീരഥിയെയുടൻദർശിച്ചാൻ. ൩൨൬

ആനതുകാലമതീവവിഷാദിച്ചഴതസുമിത്രാപുത്രനെനോക്കി
ത്താനതിവേദനയോടേജാനകിസഹസാചോദിച്ചാളവനോടേ
മാനവവംശവരാസൌമിത്രേ!വാവിട്ടെന്തേനീമുറയിട്ടുവാൻ
ഭാനുകുലോത്ഭവനാകിയനമ്മുടെഭർത്താവോട്ടുപിരിഞ്ഞതിനല്ലീ? ൩൨൭

എല്ലയിലാതമഹാഗുണവാനാമെൻഭർത്താവൊട്ടുവേറായ് വാഴ്വാ-
വല്ലഭമില്ലനിനക്കൊരുനാളുമറിതുരണ്ടുദിനംകൊണ്ടല്ലീ?
ചൊല്ലുകിൽമുറവംബാലകനേനീ ശോകമടക്കിയിരുന്നേനോരാ-
ണല്ലലൊഴിഞ്ഞെന്നെപ്പോൽനീയുമടങ്ങുകവൈകാതേസൌമിത്രേ ൩൨൮

ഏറെമഹാമുനിമാർഗംഗാതടമെയ്തിവസിപ്പവർതമ്മെ2യിനേക-
ണ്ടേറെമകിഴ്ന്നവർപത്നികളുംതമ്മോടേകദിനംപുനരിവിടെവസിച്ചാൽ
മാറിലയാതവിമാനമതിന്മേൽ3വൈകാതേകരയേറിപ്പോനാ-
ലീരിലയാതവിഷാദംതീർക്കാമിനകുലവരനേക്കണ്ടാലന്നേ. ൩൨൯

എന്നവൾചൊന്നതുകേട്ടേലക്ഷ്മണനേറെവിഷാദംവന്നതടക്കി
ച്ചെന്നഥജാനകിയോടുംനാവംചെമ്മേകരയേറുന്നതുകാലം
നിന്നസുമന്ത്രർവിഷാദാദികളെനിറുത്തിയുടൻഗംഗാതരണംചെ
യ്തുന്നടവിയിൽനിന്നുഴതറിയിച്ചാൻഅവളോടേഏവംവൃത്താന്തം ൩൩൦

---

3 മഹാരുസ്സുഖം 4 ഇന്നുകണ്ടു 5 അതിരില്ലാത്ത

അംബുജലോചനനാംതവഭർത്താവതിഘോരംചെയ്താൻ
ഇമ്പമിലാതൊരുകായ്മംനീയതിളയ്ക്കരുതെന്നൊട്ടവൈദേഹീ!
സമ്പ്രതിതീയിൽപാഞ്ഞുമരിപ്പാൻതന്നെയുമാമെങ്കിലുമരുതാതോ-
ന്നെമ്പരിതാപമിയറിയകായ്മമിതെന്തിതിലേറൊരുപാപവുമുണ്ടോനൻ൭

പാപികളിൽതലയാളായേൻഞാൻപലജന്മാകച്ചെയ്കേയെന്നൊട്ട
താപമിയറുംകായ്മമിതേവംധാത്രീപതിയുരചെയ്തതുമൂലം
ഹാപരിതാപമെനിക്കുവരുന്നതിതാരോടെചൊൽവൻമരണംമമ
ശോഭനമിന്നിതിലെന്നേറഴുതുസുമിത്രാസുത വനിയിലേവീണ്ടാൻ. നൻ൮

ആനതുകണ്ടവിടേവൈദേഹിയുമാകുലമോടേചോദ്യംചെയ്താൾ
ഞാനിതിനൊന്നൊരുകാരണമറിയേന്നാടുകിലുണ്ടുനിനക്കതിഖേദം
മാനവവംശവരൻശ്രീരാമനുബാധയിയന്നില്ലല്ലീചൊല്ലിനി
യാനതുമെന്നൊടുനീയവനാണേയവസ്ഥയിതറിവ 2 തിളയ്ക്കരുതെന്നേ.
നൻ൯.

അരുതിതുചൊൽവതിനെന്നറയായ്കെന്നവളുരചെയ്തതുകേട്ടേലക്ഷ്മണ
നിരുധംകഴലാധംമൈലിയൊടുചൊന്നാൻഇടരൊടധോമുഖനായേനിന്നേ
പുരവരമായയയോദ്ധ്യയിലെങ്ങുംപൊങ്ങീതപവാദംതവകേവല
മരചനമതിനാൽനിന്നെക്കളവാനായിങ്ങടവിയിൽവിട്ടാൻമുറവും. നൻ൰

മുറവുംചൊൽവാൻവല്ലെന്നറിതവമന്നിന്നതുദൂഷണമെന്നിതുകേൾം
കുറവിലാതവളേനീയെന്നാൽകുറവിയലാതതപോവനമിതിലേ
ഉറവനാംവാല്മീകിയെയാശ്രിച്ചുള്ളിൽവിഷാദമൊഴിഞ്ഞുവസിച്ചരുൾം
പറവലർകാലൻരാമനൊടേതുംപരുഷമിളച്ചതുനന്നേഎന്നാൻ നൻ൱

എന്നരചെയ്തതുകേട്ടേജാനകിഏറിയസന്താപേനവിറച്ചേ
നിന്നപൊറാതെമോഹിച്ചവിടെനിലത്തേവീണുകിടന്നാളൊട്ടേ
നിന്നസുമിത്രാത്മജനൊടുപിന്നെനിരുപിച്ചഴതാകുലമൊടുചൊന്നാൾ
എന്നംഭംഗിപ്പാനേകേവലമെന്നെവിധാതാനിർമ്മിച്ചാനോ നൻ൲

ഓരാതേഞാൻപണ്ടതിപാപമുടൻചെയ്തുനോപുനരിതുവരുവാൻ
ദാരാദികളൊട്ടുവേറുപെടുത്തുസദാപലരെച്ചേർപ്പിച്ചുനോ
വീരാധിപനാമെൻഭർത്താവുവിവേകമൊഴിഞ്ഞെന്നെക്കളവാനെ-
ന്താരേഗതിയിനിയാശ്രമമതിൽഞാനാരുംകൂടാതെവാഴ്വേനോ. നൻ൴

ഓത്തവർമുനിവരരോടുംപതികളോടുംഞാനിനിയെന്തുചൊൽവൻ
ധാത്രിപാലകനെന്തേനിന്നെത്താൻകളവാനെന്നവർചോദിച്ചാൽ;
പേത്തുംഞാനിരിയാതെമരിപ്പൻപിമ്പൊരുസന്തതിയില്ലായ്കയിനാൽ
മാത്താണ്ഡാനപയവുമുടിയുംവദമമപാപമിതെളുതാസൊമിത്രേ. നൻ൶

1 പലജന്മങ്ങളായിരുന്നിട്ടും 2 ഇളയ്ക്കരുത് = ഒളിക്കരുത്. മറ്റു ചിലയിടത്തു കാണുന്നപാഠം 3 മടിക്കരുതെന്നു്.

ഏതാകിലുമിനിയെന്നെക്കളനിഏതമൊഴിഞ്ഞിവിടെസ്സെമിത്രേ
ചേതോഹരനെൻഭർത്താചൊന്നവചെയ്കനിനക്കിതിളയ്ക്കരുതെന്നേ.
തീ 1 താപ്പരുമപവാദംകളവാൻ 2 തീർതിതുമന്നവർമന്നനിതെന്നാൽ
വാധുമൊഴിയെവസിപ്പനിനിക്കോവരുമല്ലോതുയർവല്ലപ്രകാരം. നൽൻ

വല്ലപ്രകാരവുമേജനരഞ്ജനവരുമാറരചാരംവതുന്യപധമ്മം,
ചൊല്ലിവയെല്ലാംനീയടിതൊഴുതുസുഖംവരുമാറെൻഭർത്താവോടെ
നല്ലവരാകിയമാതുജനങ്ങളെനലമൊട്ടകണ്ടടിതൊഴുതിയവസ്ഥകളം
ചൊല്ലുകപോകെന്നാരംജാനകിയതിശോകത്തൊടിലക്ഷ്മണനടിതൊഴുതാൻ.
൪൦൦

അടിമലർതൊഴുതെഴുനിന്നരിയാടാതതിശോകത്തോടേലക്ഷ്മണനു-
മുടനവരംതന്നെവലംചെയ്തുഴുതുഴുത്തമയാകിയഗംഗകടന്നേ.
3 പടുമളുഖത്തോടേജാനകിപാർമേൽവീണുകിടന്നരുളുന്നതു
മുടനുടനേനോക്കിസ്സൌമിത്രിയുമുരുതരവേദനയോടേമീണ്ടാൻ. ൪൦൫

ആനതുകാലംഗംഗാതീരമഹാവനഭൂമിയിൽവീണ്ണുകിടന്നെ-
മാനിനിജാനകിയേറുഴുതാളതു 4 മഹരഷിപുത്രന്മാർചിലർകേട്ടേ.
ദീനതയോടടിതൊഴുതറിയിച്ചാർദിവ്യമഹാമുനിവാല്മീകിയോടിഹ
വാനവർനാരികളോടൊത്തവളൊരുമാനിനിയേറെവിലാപിക്കുന്നോരം. ൪൦൬

5 എന്നവരംമംഗലദേവതതാൻപുനരെന്നേതോന്നുമവരംക്കിതുകാലം
നന്നിയിലാതമഹാശോകംബതനാമറിയോംവന്നതിനൊരുമൂലം
ചെന്നവളെസ്സൽക്കാരംചെയ്തുചെമ്മേവേഗംവേണമതിന്നവരം
നന്നിമികുംമുനിതിലകാഎന്നവർനാടിമഹാമുനിവനുമതറിഞ്ഞാൻ. ൪൦൭

അറിവിയലുംമുനിശ്രീവാല്മീകിയുമർഘ്യാദികരംകൈക്കൊണ്ടുടനേചെ-
ന്നുറവൊട്ടുമൈഥിലിയോടുചരഞ്ഞാൻഉടനേആശ്രമവരുമാറേ.
കുറവിയലാദശരഥനുപസുതനാംഗുണഗണനിലയനിരാമനുഭാര്യാ
നിറപുകഴീടിയജനകനനന്ദനനിയിതുഞാനറിവുറേൻഭദ്രേ. ൪൦൮

ഉറവനാകിയഭർത്താനിന്നെയുപേക്ഷിപ്പാൻകാരണവുമറിഞ്ഞേൻ,
മറുതിത്രുദ്ധതയുള്ളവളേനീമൈഥിലികേവലമെന്നുമറിഞ്ഞേൻ
കുറമിലാമമദിവ്യദൃശാഞാൻകുറവിയലാതിവയെല്ലാംകണ്ടേ
പറവതിനിനിയിവിടെയിരിപ്പതു 6 പലരുളർതാപസിമാരിഹവാഴ്വോർ
൪൦൯

ഓരോതാപസപതികരംനിന്നെയുവന്നുഭരിപ്പർമമാശ്രമദേശേ
നേരേതവഗ്രഹമെന്നതുപോലൊരുദീനതയിന്നിയിതത്തൊടിരിക്കാം
പാരായർഘ്യമതുംകൈക്കൊൾകമഹാസുഖമായ് 7 നൽവരവാകുന്നാർ
കാരാർകുഴൽമൈഥിലിയതുകേട്ടുനിന്തമ്മുനിവനെയന്നടിതൊഴുതാൾ.

---

1. തീതായ്വരുക=ദോഷമായിത്തീരുന്നു, 2. തീർതിതു=ചെയ്തിതു. 4. ഉസ്സഹമായ 5. മഹർഷി ,6. ആയവർ 7പലരുളർ=പലരുംനു, 8 നൽവരവാകുന്നാർ=സ്വാഗതം

അടിമലർതൊഴുതിതവണ്ണംചെയ്വാനനുവാദംചെയ്താൾമൈഥിലിപുന-
രുടനവളോടുംപോയിമഹാമുനിയുഴറിനിജാശ്രമമണവതുകാലം
തടമുലയാൾവൈദേഹിയെമാനസതാപംതീർത്തിവളെപ്പാലിക്കെ-
ന്നുടമയിലേതാപസികളൊടെല്ലാംഉരചെയ്താശ്രമമെഴുതിയിരുന്നാൻ. ൭൦൬

നാനാതാപസപതികളോടുംനല്ലാശ്രമമതിൽമൈഥിലിപൂവതു
താനാകുലമൊടുകണ്ടുസുമന്ത്രർതനിക്കതുചൊന്നസുമിത്രാപുത്രൻ
മാനേൽമിഴിമാർമണിസീതയ്ക്കുംമന്നനിരാമനരേന്ദ്രനുമേറ്റം
ദീനാവസ്ഥയിയറിയധാത്രനിയോഗബലംബതവിസ്മയമെന്നാൻ. ൭൦൭

എന്നെല്ലാമഗ്രജവൃത്താന്ത I മിരക്കമിയന്നുപറഞ്ഞുപറഞ്ഞുട-
നന്നസുമന്ത്രരുമായ് തേരേറിയയോദ്ധ്യായാംപൊരുന്നതുകാലം,
നന്നിമികുത്തസുമിത്രാത്മജനൊടുനാടിമുതിന്നസുമന്ത്രരുരത്താ-
നിന്നുവിഷാദിക്കൊല്ലാചൊന്നാനിതുവതാതനുപണ്ടൊരുമുനിവര്യൻ. ൭൦൮

മുനിവരനീശകലാസംഭ്രതൻമഖ്യഗുണാകരനത്രിതനുജൻ.
കനിവിയലുംദുർവ്വാസാപണ്ടൊരുകാലംചതുർമാസ്യമിരുന്നാൻ,
മനുകുലമിതിനുപുരോഹിതനായവസിഷ്ഠമഹാമുനിയുടെയാശ്രമമതിൽ
വിനയമൊടതുകാലത്തൊരുനാൾതവഹീ!താതനുമവിടെച്ചെന്നാൻ. ൭൦൯

അവനിപതീശ്വരനമ്മുനിവരരെയുമടിതൊഴുതവരാലെപൂജിതനാ-
യവിടെയിരുന്നതുനേരംശ്രീദുർവ്വാസാവോടേചോദ്യംചെയ്താൻ;
ദിവസകരാന്വയജാതനിരാമൻദീർഘായുഷ്മാനോമമനന്ദന.
നവനുളരാമോപലതനയന്മാരവർക്കുമതിഗുണവാന്മാരാമോ? ൭൧൦

ഗുണവാന്മാരായുള്ളവർനമ്മുടെകുലമതിലെന്നുളവുണ്ടായ് വരുമിനി
2 ഉണവീടുംമമതനയനുമേൽനാളുളവാംഗുണദോഷങ്ങളുമെന്തേ
പണിയേതുംക്രൂരാതിവയെല്ലാംഭവതാമകമേകാണാമെന്നാൽ
ക്ഷണകാലംപാർത്തിവചൊൽകെന്നതുകേട്ടുമുനീന്ദ്രനുമരചനുചൊന്നാൻ. ൭൧൧

നാനാഗുണഗണമുടയകുമാരൻനർപതിയേതവപുത്രനിരാമൻ
വാനോർപുകഴൊട്ടുപതിനോരായിരവഷ്ടംമേദിനിമീതിലിരിപ്പോൻ
3 നാനാകുലമിടയിടയേയെയ്തംതനയരുമിരുവരവന്നുളവാംകേടം
താനേജാനകിയേയുമുടനനുജന്തന്നെയുമവസാനേകളയും. ൭൧൨

അവസാനേപോയ്വാനുലകെയ്തമയോദ്ധ്യാവാസികളെല്ലാരോടും.
ഭവനാധിപരായ്വാഴിക്കുംനിജപുത്രരെവേറൊരുദേശത്തെന്നാൽ
ഇവയെല്ലാമുരചെയ്തമഹാമുനിയിനകുലമതിലവസാനംവരുമള-
4 വവയവയുണ്ടാംവാത്കളെയുമിവയരുളിച്ചെയ്താൻദശരഥനോടെ. ൭൧൩

---

1 ഇരക്കാ=അങ്കകമ്പം മനസ്സലിവ് 2 ബോധമുള്ള 3 പലയിടത്തിലുള്ളദുഃഖം ഇടയ്ക്കിടെ ഉണ്ടാകും. 4 ഉണ്ടാകുന്ന അതതുവാർത്തകളെയും

ഏവമിതെല്ലാംകേട്ടമഹീപതിയെന്നൊട്ടനീയിവചൊല്ലൊല്ലാമ-
റേവരൊട്ടംപുനരെന്നതുറപ്പിച്ചിനിയമുനീന്ദ്രനനുജ്ഞയിനാലേ
കേവലമിങ്ങിവയോദ്ധ്യപുകുന്താൻകേളായ്നീയിന്നളവുംഞാനുമി-
തേവരൊട്ടംചൊന്നേനല്ലഖിലവുമിഹനിന്നോട്ടരചെയ്യേനെല്ലോ. ൫൫൭

എല്ലാജാതിയുമൊഴികവിഷാദമിതെന്നരചെയ്തസുമന്ത്രരുമായേ
നല്ലാറാകിയകൈശികിതങ്കരെനരവരനസ്തമയത്തിനുപുക്കാൻ;
ചൊല്ലാനിയമമനത്തുമിയറിസുഖമായവിടെവസിച്ചുദയത്തിനു
1വല്ലാനിലയൊട്ടുപോന്നവയോദ്ധ്യയിൽമദ്ധ്യാഹ്നേസൌമിത്രിപുകുന്താൻ.
൫൫൮

ആനനകാന്തികംതാപവശേനതളർന്തുകുലഞ്ഞുകുലഞ്ഞേ
ദീനതയോടൊളിവീടിയകൺമലർനീർനിയുംപരിചാതുരനായേ
മാനസഖേദംകാണുമവയ്ക്കേവരുമാറവിടെയധോമുഖനായേ
മാനവവീരനിരുന്നതുകണ്ടേവന്നസുമിത്രാസുതനിടരുറാൻ. ൫൫൯

ഇടരൊട്ടുമെന്തേചൊൽവൻഞാനെന്നെണ്ണിയണന്തടിതൊഴതെഴനിന്നേ
പടുതരനായസുമിത്രാപുത്രൻപാർത്ഥിവനോട്ടുപറഞ്ഞാനവിടേ
ഇടമകതാരിൽവരാതവരെപ്പോലെന്തെനിന്തിരുവടിഖേദിപ്പാ-
നടലൊട്ടുപുത്രകളത്രാദികളോട്ടുണ്ടോവേറുപെടാതവരാരും. ൫൫൰

ഉമ്പർപുരാനുസമൻനിന്തിരുവടിയുരചെയ്തതിനാൽവൈദേഹിയെഞാ –
നൻപൊട്ടുവേറായ്വാല്മീക്യാശ്രമമതിനരികടവിയലാക്കിപ്പോന്നേൻ;
സന്പ്രതിയമ്മുനിയാശ്രമമെയ്തവർതാപസിമാരൊട്ടുമായതിലേതും
തുന്പമെഴാതെവസിക്കുന്നോർ,തവദുഃഖമതിന്നിനിയുണ്ടാകൊല്ലാ. ൫൫൱

ആദരവാൽവഴിയമ്പലമെയ്തിയതീവസുഖേനപറഞ്ഞരനാഴിക
നീതിയിൽനാനാദിക്കുകടംതോറുംനിന്നുവരുന്നവരൊ 2 ന്നിയിരുന്നാൽ
ഖേദമൊഴിഞ്ഞുപറഞ്ഞോരോവഴിഗതരാവതുപോൽബാന്ധവസുതദാ-
രാദികളൊടിതമായ്വാണ്ണാലുടനവരവർപോവതൊരോവഴിമുറവും. ൫൫൲

മുറവുംപിരിയരുതെല്ലാനാളുംമുഖ്യതര!സുതദാരാദികളൊട്ട
3 മറിവില്ലാതസുഖേനവസിപ്പവരാരുളർമൂവുലകത്തിലുമോത്താൽ
മുറവുംനീയറിയാതവയില്ലമനോഗതശോകവശേനമറന്നവ
യുറവുണവാനറിയിച്ചേൻകേവലമൊഴികവിഷാദംമനുകുലതിലക! ൫൫൳

കുലദൂഷണമപവാദംചേരുംകയിൽമൊഴിയാളെക്കൊണ്ടതിതന്നെ
പലനാളുംപരമന്മാർപറയുംപഴികേട്ടിനിയതുപറവായെന്നേ
നിലക്രൂടമാനസമൊട്ടുദേവിയെനീക്കിയകാരണമാതുരനായാൻ
നലമീടിയരാജാവെന്നവരവർനാഥ!പറവതുമഴകല്ലല്ലോ. ൫൫൴

---

1 ദുഃഖസ്ഥിതിയോടുകൂടി=ദുഃഖീതായ മനസ്ഥിതിയോടുകൂടി എന്നർത്ഥം 2 ഒന്നി=ചേ
ന്ന് 3ഭേദമില്ലാത്ത

എല്ലാജാതിയുമെഴികവിഷാദമിതെന്നുസുമിത്രാപുത്രൻചൊന്നതു
കല്യാണാത്മാവായജഗൽപതികാകുൽസ്ഥൻതിരുവടിശ്രീരാമൻ
ചെല്പോർമന്നകലതിലകൻകേട്ടസുഖേനമഹാശോകംകൈവിട്ടേ
1 നല്ലാനന്തരംചെയ്തതിതന്നേനലമൊടിലക്ഷ്മണനോടുരചെയ്താൻ. ൭൨൩

അരുൾചെയ്താൻശ്രീരാമൻതിരുവടിയനുപമനാകിയലക്ഷ്മണനോടും
പരിതാപംപൂണ്ടേവമിരുന്നേപകലൊരുനാലുകഴിഞ്ഞുതനിക്കോ
ഒരുകായ്ചിന്തിപ്പാനവസരമുണ്ടായില്ലനുപമാക്കെല്ലാം
വരുമാപത്തനുദിനവുംകായ്ചുവഴിവഴിയേചിന്തിപ്പതി2ളച്ചാൽ. ൭൨൪

ഇളയാതേനുഗനായനുപൻപണ്ടിനിയഗവാമൊരുകോടികൊടുത്താൻ
3 വളരായ്നിന്ദയാചിനോടേറംമഹിമമികുംവിപ്രവരന്മാക്കായ്;
വിളയാട്ടന്നകിടാവിനൊടുംപോയ്വേറൊരുപശുവക്കുട്ടംപുക്കതു
മളകാധിപസമനാമന്നരപതിയറിയാതെല്ലാംജ്ഞാനംചെയ്താൻ. ൭൨൫

താനറിയാതെവിപ്രനുടെപശുതന്നെയുമന്നൊരുവിപ്രവരന്നായ്
ദാനവുമനുകൊടുത്താൻനരപതിതാസകലഗുണാകരനുടനേ,
താനതിനെക്കാണാഞ്ഞുദരിദ്രൻതാപസനന്തികുശനഗ്നിസമാനൻ
ദീനതയോടുനടന്നാരാഞ്ഞാൻചെന്നിതുകാണാതെപലദിവസം ൭൨൬

പലനാൾചെന്നതുകാലംകണ്ടാൻപശുവവനംതന്നെമുതിന്നുകിടാവൊട്ടു
മുലവേതുംവാരാതതുപോബലമുടയൊരുവിപ്രനുടേഗൃഹമതിലേ
കുലയാതേശബളെ!വാ!യെന്നതുകുറിവിളിച്ചതുപോധനനരികേ
നലമീടിയപശുപോയളവവളുടെനാഥൻവിപ്രവരൻകോപിച്ചാൻ ൭൨൭

ആനവനംഗുഗനാകിയരാജാവാനവനേമമതന്നതിതെന്നാൽ
4 ഞാനുടയൻപശുവാമിവനംതന്നെനരാധിപനല്ലെന്നാൻപുനരപരൻ
ജ്ഞാനമിയന്നുപൻചൊല്ലേണംനമ്മോടൊ 5 ന്മയിതെന്നിരുവരുമായ്
മാനിതയാകിയഗോവിനൊടുംപോയ്മന്നൻഗോപുരവാതിൽപുക്കാർ.
൭൨൮

താരണിപാലകനെക്കാണ്മാനരുതായവിടെപ്പലകാലംനിന്നാർ,
ധീരതയേറിയവിപ്രവരന്മാർഭിന്നതയാകോപിച്ചാരുടനേ
പാരഖിലംപരിപാലനചെയ്യുംപാർഥിവനെക്കാണ്മാൻവരുവോക്കൊരു-
നേരവുമേകാണ്മാനരുതാകിയനുപനെമുതിന്നുശപിപ്പോമെന്നാർ ൭൨൯

ആരുംകാണാതേനീകുകലാസാകൃതിപൂണ്ടുകിണറ്റിൽവസിക്കായ്
6 കാരിന്നേരൊളിവോനഖിലേശൻകരുണാകരനയനച്യുതനമലൻ

---

1 ഹേനന്ദനുള്ളവനേ! നീ പഠഞ്ഞതു നന്നു് 2 വിപ്പുപ്പെട്ടുതായാൽ 3 അത്യന്തമായ കോപ
ണ്യത്തോടുകൂടി 4 ഞാൻ ഉടമപ്പെട്ടതു (ഉടമസ്ഥനായിരിക്കുന്നതു) 5 ൺമ=സത്യം. 6 മേ
ഘംപോലെയുള്ള നിറമുള്ളവൻ.

പാരിന്നിടർതീർപ്പാനിനിയുണ്ടാംപുത്രപാലകനായന്നവനരുളാൽ
തീരുന്തവശാപമിതന്നളവുംതീരായ്വരികെന്നാത്മശപിച്ചാർ ൪൯൦

അവരിരുവരുമായ്ന്നുഗനെയിവണ്ണംഅതീവരുഷാബതശാപംചെയ്തേ
ശവളയെമറൊരുവിപ്രനുനൽകിത്തമ്മുടെയാലയമെയ്തിവധിച്ചാർ.
അവനിപതീശൻകൃകലാസകൃതിയായുള്ളനിന്നുമവൻകേളതുപോൽ
ഇവിടെയുമുണ്ടാംനാശംനിയതവുമിതമൊടുകായ്വിചാരമിളച്ചാൽ ൪൯൧

ചാലെചിരന്തിവിടത്തിൽവരുത്തുകസെന്നുമിത്രേനമ്മെക്കാണ്മാനാ-
യാലയമിതിൽവന്നുള്ളവർക്കളെയുമമാത്യന്മാരെല്ലാരെയുമിനിനീ
പാലനചെയ്യേണംപരിതാപംപാരിൽവരാതേഎന്നതുകേട്ടേ
കാലിണതൊഴുതുസുമിത്രാപുത്രൻകാകൽസ്ഥൻതിരുവടിയൊടുചൊന്നാൻ.
൪൯൨

നാനാഗുണമുടയവനെനരേന്ദ്രനെനല്ലതപോധനരിപ്പിഴമൂലം
ദീനാവസ്ഥവരുംപരിചോടം 1 നിലയോശാപമിയറിയതരചാ!
നാനാകുലമൊടുഗതറിഞ്ഞുതദാചെയ്തുമറിവാനിച്ഛിച്ചേൻ
ഞാനാദരവൊടുമെന്നസുമിത്രാനന്ദനോടതുപനറിയിച്ചാൻ ൪൯൩

അറിയിക്കാമതുകേൾംവിപ്രന്മാരവരിരുവരുമരയോജനമാത്രം
2 നെറിയിൽപോയളവെയ്തിയശാപംഗുഗനറിവുറുവിഷാദിച്ചുടനേ
അറിയിച്ചാനിതമാത്മപുരോഹിതരാദികളംതമ്മെവിളിച്ചുവസുവാം
അറിവുറീടിനസുതനൊടുനീവാഴ്കവനെയ 3 യറനെറിപിഴയാതെന്നെ
൪൯൪

പിഴയാതേവാഴ്കവനിയെയല്പംപിഴയുണ്ടാകിലിവണ്ണംവരുമെ-
ന്നഴകൊടുതേറുനമുക്കിതുവന്നതിലഴലൊഴിമമവിധിലിഖിതമിതെന്നാൽ
മഴയിയലുന്നാളംപനിപൊഴിയുംമാസങ്ങളിലുംവേനൽക്കാലവു-
മഴകൊടിരിപ്പാനൊരോകിണറുകളതിസുഖമാക്കിയിയറുകയെന്നാൻ ൪൯൫

എന്നുമിതംകലരുംപലജാതികളീടിയവൃക്ഷവിശേഷങ്ങളെയും
നന്നിമികുംകുസുമങ്ങളിണങ്ങിയനാനാലതകളെയുംപുനരവിടേ
ഇന്നരയോജനചുറുമിയറുവതിതമൊടെനിക്കുവസിക്കാനെന്നേ-
യന്നുവിധിച്ചമഹീപതിസുതനെയുമാദരവോടഭിഷേകംചെയ്താൻ ൪൯൬

താനവിടേകൃകലാസാകൃതിയായ്താപസശാപവശേനപുകുന്തേ
മാനിതനായനൃപൻകൃപത്തിൽവസിക്കുന്നോനിതവൻവൃത്താന്തം
ദീനതയോടിനിയിന്നുംകഥകേൾപ്പാൻനീചിന്തിച്ചാകിലുരപ്പൻ
മാനിതമായമഹാകഥയെന്നാൻമനുകുലതിലകനിലക്ഷ്മണനോടേ ൪൯൭

---

1 നിലയേ=ഗുണമോ (ന്യായമൊ) 2 നെറി=വഴി 3 അറനെറി=ധർമ്മനീതി.

ഏവമോരോകഥകേട്ടാൽമതിയെന്നെന്നുംതോന്നാംയന്നേലക്ഷ്മണ
1 നാവികനിസ്തുരചെയ്യുളവവനോടരിയിച്ചാൻശ്രീരാമനരേന്ദ്രൻ.
ഭേവസമൻനിമിയാകിയഭൂപതിനിരുപമനാകിയഗൌതമനമരും
പാവനമാമാശ്രമമതിനരികൊരുഭവനമിയററിവസിച്ചാൻപലനാൾ ൫൯

പലനാളവിടെവസിച്ചമഹീപതിപാവനമായൊരുയാഗംചെയ്വാൻ
2 നലമേറുള്ളവസിഷ്ഠനൊടിതുമമനന്മവരുംപടിചെയ്യിക്കെന്നാൻ
വലശാസനനൊരുയാഗംചെയ്വാൻവരികെന്നെന്നെവിളിച്ചാൻമുന്നേ
ചിലനാൾനീപാത്താലിതുമാമതുചെയ്തിഹവന്നാലെന്നാൻമുനിവൻ ൫൰

മുനിവരനങ്ങമരുലകിനുപോയാൻ;മുനിതിലകൻഗൌതമനൊടുനിമിയും
തനിയേയാഗംചെയ്യടനായിരസംവത്സരവുമിരിക്കുന്നിഞ്ഞാൻ
പുനരായിരവർഷംകൊണ്ടങ്ങുപുരന്ദരയാഗസമാപ്തിവരുത്തി-
ക്കനിവോടാഗതനായവസിഷ്ഠൻകണ്ടാനരചനിയററിയയാഗം. ൫൱

അരചനിയററിയയാഗംകണ്ടമവൻനിദ്രാവശനായതിനാലേ
വിരവൊടുസൽക്കാരംചെയ്യാഞ്ഞുംവേധാവിനസുതനായവസിഷ്ഠൻ
പെരുകിയകോപംകൊണ്ടുശപിച്ചാൻപിഴയതിനാലുടൽപോകനിനക്കെ-
ന്നരചനുമന്നുണരുംമുശപിച്ചാൻഅരിയതപോധനനെക്കോപത്താൽ ൫൲

കോപമിയന്നുശപിച്ചഭവാനുംക്രുടെവിരന്തുടലില്ലായ്വരികൊരു
പാപമിതെന്നൊടുചെയ്തതിനെന്നുപാർത്ഥിവനുംചിനമോടുശപിച്ചാൻ.
താപസനായവസിഷ്ഠനുമിന്നിമിതാനുംദേഹത്തൊടുവേറായേ
താപമോടന്നവയെല്ലാംചെന്നുവിധാതാവോടരിയിച്ചാൻമുനിവൻ ൫൴

മുനിവരനന്നൊരുവായുവിനെപ്പാൽമുറുമുദേഹംക്രുടാതെചെ-
ന്നനുപമനായവിരിഞ്ചൻതന്നോടരിയിച്ചതിനൊരുപായംചൊന്നാൻ.
അനുപമരാകിയമിത്രാവരുണന്മാരുടെബീജംകൊണ്ടൊരുദേഹം
തനിയേ 3 നീയുണ്ടായ്ക്കൊൾകതിനൊരുജാതിയുമില്ലൊരുസംകടമെന്നോ ൫൵

എന്നളകേമുനിപോയ്വരുണാലയമെയ്തിയപോതവിടേയുർശിയും
നന്നിമികംമിത്രാവരുണാശ്രമമായന്നാളിൽചെൽവതുവരുണകുണ്ടേ.
ഒന്നിയമാനസമോടവനരുളാലുള്ളമഴിഞ്ഞൊരുകുംഭേബീജം
നന്നിവരുംപരിചാക്കിയശേഷം നല്പതപോധനരതിലുളരായാർ. ൫൶

അതിലുളവായാൻമുമ്പിലശസ്ത്രനശേഷതപോധനമുഖ്യന്തിരുവടി
മതിനലമുള്ളവസിഷ്ഠനുമവിടെമഹാകുംഭത്തിൽനിന്നുളനായാൻ;
അതുപൊഴുതവിടെച്ചന്നിക്ഷ്വാകുമരിക്രുപുരോഹിതനെന്നിഞ്ഞൂറും-
ക്കിതമൊടുമെന്നരവിച്ചുവസിഷ്ഠനൊടിങ്ങയോധ്യയിൽവന്നുപുകന്താൻ.

---

1 മനസ്സലിഞ്ഞു 2 ഗുണാധിക്യമുള്ള 3 നീ ഉണ്ടാക്കിക്കൊൾക.

താനമരോത്തമനാകിയമിത്രൻതാപമൊട്ടവ്വശിതന്നെമുനിന്തേ-
ഞാനറിനിന്നെവരിച്ചേൻമുന്നറനാട്ടകിൽനീയതുപേക്ഷിച്ചിപ്പോ,ം
മാനസസംഗമമങ്ങാരുവനൊടിഹവടിവൊടിയന്നതിനാൽനീയവനിയിൽ
മാനിതനായപുത്രരവസ്സോടിഹവാഴ്ക്കിലനാളിനിയെന്നുശപിച്ചാൻ. ൪൪൩

1 ആനവിശേഷമറിഞ്ഞുനിമേരുടലവിടെയിരുന്നതുപോധനജാതിക -
ളൂനമൊഴിന്തുഭരിച്ചേയാഗവുമുടനേശേഷംചെയ്തുമുടിച്ചാർ
വാനവരാദികൾംതാമതുകാലംമാനസമേറെമകിഴ്ന്തുരചെയ്താർ
ഭീനതതീരനിമേരാത്മാവൊട്ടനീചൊല്ലുണ്ടോക്കാമുടലെന്നോ. ൪൪൪

ഉടലിലകഃ 2 പൂകേൻഞാനെങ്ങു 3 മുപദ്രവമിന്നിവരായിതെട്ടത്താൽ
വടിവിയലുംപ്രാണികൾംനേത്രങ്ങളിൽവാസ്യാത്മകനാംപൂവേനെന്നാൻ
4 കടുകതുചെയ്കതവാശപാസതിനാകൺകളിമയ്ക്കുചിലപ്രാണികളും
ദൃഢമിതുപോകെന്നാദരവൊട്ടുപോയ് ദേവാദികൾംവാനലകംപുക്കാർ.
൪൪൫

താരണിപാലനടേയുടലുംപലതാപസർക്രുടിയുടൻമഥനംചെ-
യ്താരതുകാലമതീവഗുണാകരനായവിടേയുളനായാൻമിഥിയും.
വീരനവമൂതലായനരാധിപർവേറതിനാലെമൈഥിലരായാർ
പാരിൽവിദേഹോത്ഭവരായതിനാൽ 5 പാരാവൈദേഹന്മാരായാർ. ൪൪൯

ആയാർജനകന്മാർജനനംകൊണ്ടനുതുടങ്ങിമഹിപതിമാരവർ
നീയാദരവൊട്ടുമിവയറികെന്നേനിരുപനാകിയരാമനരേന്ദ്രൻ
6 കായാനിറമുടയവനരുൾചെയ്യുകനിവൊട്ടുലക്ഷ്മണനുംചിന്തിച്ചാൻ
7 ആയാതെന്നേക്രുടെവസിഷ്ഠനെയന്നുശപിപ്പാൻതുപനിവനെന്നോ. ൪൫൦

എന്നവനോടറിയിച്ചാനരചനുമേവക്രംക്ഷമയുണ്ടായ്വാരാ
നന്നിമികത്തയയാതിമഹീപതിനാഹുഷാത്മജനെപ്പോലതുകേളായ്
വെന്നിമികുംദൈത്യേശ്വരനാകിയവൃഷപർവ്വാവിനസുതശർമ്മിഷ്ടയു-
മന്നുമഹാമുനിശുക്രനുടേമകളാനവളുംദേവികളവനറിനീ ൪൫൧

അവനസുരാത്മജതന്നെയതിപ്രിയമവൾംമകനാകിയപൂരുവിനെയുമറി
തപമിയലുംമുനിപുത്രിയെയവളുടെതനയനെയദ്രുവിനെയുംചേരാകേൾം
8 തപനമൊടെണ്ണിയിരുന്നവൾംചൊന്നാളാകുലമായിപിതാവിനവസ്ഥക-
ളവളിടരെല്ലാംകേട്ടശപിച്ചാനരശത്തോട്ടയയാതിയെമുറവും. ൪൫൨

മുറവുംനീമമപുത്രിയെന്നീകിമുതിന്നസുരാത്മജയെകൈക്കൊണ്ടാ
മറതിനാലെയൊവനമിന്നിമഹാജരയാപരിപീഡിതനായേ

---

1. ആവിരക്ഷമറിഞ്ഞിട്ട് നിമിടെദേഹം 2 പൂകുകയില്ല 3 ഉപദ്രവമിന്നി= ഉപദ്രവമില്ലുതെ. 4 കടുക്=ക്ഷണത്തിൽ, വേഗേന.5 പരാ=പാരുൽ=കനപ്പുള്ള 6. കാ യം=കായം=പു. 7. ആയാതെ=അടങ്ങാതെ 8. തപനം=ദുഃഖം,

കുറമൊഴിഞ്ഞുകിടക്കുന്നേവംക്രിമഹാമുനിപോയതുകാല
ത്തുറതിതിന്നറിവുറേയദുവിനെയുഴറിവിളിച്ചുമഹീപതിചൊന്നാൻ.
൫൩൩

ചൊന്നതുകേട്ടെന്നുടെവൃദ്ധതനീസുതനേമടിയാതെകൈക്കൊണ്ടാൽ
നന്നറിയേയെന്നവനുമിയന്നനാനാസുഖമൊട്ടുചിലനാൾവാണാൽ
പിന്നെയതുഞാനേകൈക്കൊൾവൻപെരികെവരുന്തവപുണ്യവുമതിനാ-
ലെന്നമഹീപതിയൊടേയദുവുമിതെന്നൊട്ടുചൊൽവാനെന്തേയെന്നാൻ.
൫൩൪

എന്തേകാരണമാത്മജനേഞാ,നേവരിലുംപ്രിയനേതവപൂരുവു-
സന്തോഷിച്ചുശനാദികൾചെയ്വാൻസന്തതമവനൊട്ടുക്രുടെനരേന്ദ്ര!
സന്താപംതവവന്നതുമവനേസഹസാതീക്ഷ്ണംകേളെന്നേയദു
നിന്ദാഗർഭംചൊന്നതുകേട്ടേറ്റുപനടനേപൂരുവിനെവിളിച്ചാൻ. ൫൩൫

ആനവനോടുമിവണ്ണംചോദിച്ചളവവനടിമലർതൊഴുതെഴുനിന്നേ
ഞാനിതുകൈക്കൊൾവൻതാതാകേൾ,നൽകുകവൃദ്ധതവൈകാതെന്നേ
താനവനുടമേൽവൃദ്ധതയാക്കിത്താരുണ്യംകൈക്കൊണ്ടുയയാതിയു-
മൗനമൊഴിഞ്ഞവനീപാലനചെയ്തുരുതരഭോഗാദികളൊടിരുന്നാൻ. ൫൩൬

ആനവനുംഭോഗങ്ങളിലാഗ്രഹമറുതിവരുത്തിനിജാത്മനൊടുനീ
താനിനിനൽകുകനമ്മുടെവൃദ്ധതതാരുണ്യംതരുവൻഞാനിപ്പോൾ;
മാനിതനാകിയഭ്രപതിയായേവാഴ്ക്കണം1പിഴുകേണമിവൻയദു
വുനമിയന്നസുതന്മാരുംപുനരുണ്ടാമിനിയിവനെന്നരുൾചെയ്താൻ. ൫൩൭

എന്നയയാതിമഹീപതിയദുവിനെഏവമതീവമനിന്ദുശപിച്ചു
വെന്നിമികുംബാല്യംനൽകിത്തൻവൃദ്ധതപൂരുവിനൊട്ടുകൈക്കൊണ്ടാൻ;
അന്നവനിപതിയായഭിഷേകവുമവനഴകോടുമിയറിയനന്തര
2 മൊന്നിയപുണ്യത്താൽവാനലകിനുടൻപുക്കാനന്തേ വസിച്ചാൻ. ൫൩൮

ആനന്തേനസുരേന്ദ്രനുസമനായമരുലകെയ്തിവസിച്ചമഹീപതി
താനവനമ്മുനിയൊട്ടുമുനിയാതെസഹസാശാപമതേറാനന്നേ.
ന്യൂനംന്യഗനെയ്തിയപോലങ്ങൊരുദൂഷണമങ്ങുനമുക്കുണ്ടാകായ്
വാനിങ്ങുഴറിവരുത്തുകകാണ്മാൻവന്നവർകളെനീയുടയേഎന്നാൻ. ൫൩൯

പിന്നിവചൊല്പിനരേന്ദ്രനിരാമനുമിനിയസുമിത്രാത്മജനുംതങ്ങളി-
ലൊന്നിയിരുന്നേപോയിതുരാത്രിയുദിച്ചാൽവന്നുടനേദിനപതിയും
നന്നിമികുംനിയമങ്ങൾമുടിച്ചനരേന്ദ്രനിരാമനുമാസ്ഥാനേവ-
ന്നന്യുപാസനമെയ്തിയിരുന്നാനവരവരാലതിപൂജിതനായേ. ൫൪൦

ഏറെമുതിന്നുകാലംപോരപനിനകുലതിലകനെയടിമലർതൊഴുതേ
ക്രൂരിനനരചിതാപസർ 3 ഭാർഗ്ഗവകുലവാർകാഞ്ചനനാദികൾപലരും;

1 പിഴുക=കെടുക=ഇല്ലാതിരിക്കുക 2 ഉരുക്കുടിയ 3 ഭാർഗ്ഗവകുലവാർ=ഭാർഗ്ഗവകുലത്തിൽജനിച്ചവർ.

തേറിമഹായമുനാഗ്രഭിതന്നുടെതീരനിവാസികൾകാണ്മാൻവന്നുളർ
മാറിലയാതവരെന്നു;മഹീപതിവൈകാതവരെവരുത്തുകയെന്നാൻ. ൪൯൫

ഇനിയവുപാജ്ഞയിനാലവയോദ്ധ്യയിലിതമൊട്ടവാണനരേന്ദ്രനിരാമനു
മുനിവരർകാഞ്ചനനാദികളുവരവർമൂലഫലാദികൾകാഴ്ചകൾവച്ചാർ.
അനുപമതീർത്ഥജലങ്ങളെയുംപുനരവർകൈയടിതൊഴുതവകൈക്കൊണ്ടേ
മനുകുലവര,നാസനഗതരായമഹാമുനിവരരൊട്ടുചോദ്യംചെയ്താർ ൪൯൬

താനടിതൊഴുതുരചെയ്താനരചൻതാപസരോടുംസുഖമായല്ലീ?
ഊനമിലാതതപസ്സിന്നേതുമുപദ്രവമില്ലല്ലീവനഭ്രമെയു?
ഞാനയിരുന്ധനദാരാദികളൊട്ടുനാട്ടുമുപേക്ഷിച്ചുംപാലിപ്പൻ
മാനിതരാകിയവിപ്രരെയെന്നും,മറിതുസത്യംകേവലമെന്നോ. ൪൯൭

കേവലമിന്നൊരുസത്യമിതെന്നതുകേട്ടതപോധനജാതികളവരവർ
ആവികളുത്തവിടെശ്രീരാമന്നാശീർവ്വാദംചെയ്തറിയിച്ചാർ;
ആവതുകായ്മിതെന്നറിയാതേഅഖിലവുമേസാധിപ്പൻഞാനേ-
ന്നേവമുരപ്പതിനാമോമറിന്നേവക്ഷ്മനരവരനേ!എന്നാർ. ൪൯൮

ആരണരോടരചൻചോദിച്ചാൻ,അടവിയിൽനിന്നിവിടത്തിനുവരുവാൻ
കാരണമായതുചൊൽകെ,ന്നളവതുകാഞ്ചനതാപസനറിവുരചെയ്താൻ;
വീരതരരജനീചരപുത്രൻവിരവരന്മധുവെന്നൊരുദൈത്യൻ
സാരതചേർധർമ്മിഷ്ഠനതീവതപോബലമൊട്ടുമാദിയിലുളനായാൻ. ൪൯൯

ഉളവാകിയമധുവാനവനുടെഗുണമുള്ളിലറിഞ്ഞതിസന്തോഷിച്ചേ
അളകാനാഥനുസഖിയായമരുമശേഷജഗൽപതിപശുപതിരുദ്രൻ;
1 വളരാമതിയണിയുന്നപിനാകിമഹാദേവൻശൂലമതിനുവല്ലഭ-
ന്നുളയാതേരുശൂലംനിർമ്മിച്ചിതമൊട്ടുമവനുകൊടുത്തറിയിച്ചാൻ. ൪൯൯

അരികനിനക്കിതൊരായുധമിതുചെന്നമരിലെതിർപ്പവരെക്കൊലചെയ്തേ
ഉറവൊട്ടുനിന്നുടെകൈയിൽവരുംപുനരുത്തമശൂലമിതെന്നിയുമിതുകേൾ.
അറിവിയലുംവിപ്രന്മാർഗോക്കളുമമരന്മാരിവരേവരൊടുംനീ
2 യുറവുകെടുന്നാറംനിന്നൊടുവേറായുഴറിപ്പൊരുമിതെന്നരുൾചെയ്താൻ.
൪൯൦

അരുതിതുനമ്മുടെസന്തതികൾക്കേതുയുദ്ധമായ് വരുമാറരുളെണം.
പുരഹരനേവരശൂലമിതെന്നുപുകണ്ണനിശാചരനോടരുൾചെയ്താൻ
കരുതുകിലരുതതവണ്ണംനിന്നുടെകാംക്ഷിതവുംപഴതാകരുതെന്നാൽ
വരുമറിനിന്നുടെസുതനൊരുവനുവരായുധമായിതുവല്ലപ്രകാരം. ൪൯൨

വല്ലഭമോടിതുകൈയിലിരിക്കിൽമരിപ്പാൻപണിതവസുതനമരിൽപുന-
രില്ലയതല്ലാലാവതു:ശൂലമിതിങ്ങേപോരുമവൻമൃതനായാൽ

---

1 വളരാമതി=ചന്ദ്രകല 2 ഉറവുകെടുംനാൾ=സകലചരാചരങ്ങളും നശിക്കുന്നകാലം

നല്ലനിശാചരവീരായെന്നു 1 മനായകനരുളിച്ചെയ്തതുകേട്ടേ
ചൊല്ലരുതാതളസന്തോഷത്തൊടുശൂലമതസുരേശൻകൈക്കൊണ്ടാൻ.
൫൯൯

ആനവനണ്ടായാനൊരുപുത്രനനന്തരമേറ്റുഷ്ടാത്മലോവണൻ,
താനവനാദിയിലേചലനിചതസഹസാചെയ്തുകണ്ടുപിതാവും
ദീനതയോടിവനേലായെന്നുനിനച്ചവനേശിക്ഷിപ്പതിളച്ചേ
മാനിതശൂലമവനുകൊടുത്തേമനസിവിചിഷാഭമിയന്നേപോയാൻ. ൫൧൦

പോയതുകാലമതിവമദിച്ചുപുരാന്തകശൂലബലേനാജഗത്ത്രയ.
നായകനായതുഞാനിനിയെന്നുനടുക്കമിയറിയനത്തമരക്കും
ന്യായതപോധനരാമവക്ത്രംക്രൂഷണമേചെയ്തി 2 നുമുളകൊ-
ല്ലായതുമില്ലവനെക്കേൾപ്പണ്ടുണ്ടായവർകാൾക്കുനരവീര! ൫൧൭

വീര!രാവണനാദികൾതന്നുടെവീടുകെടുത്തനിനക്കെളുതാമിതു
നേരേലവണനിശാചരനവനെനിരാകുലനായമർചെയ്യുയിർകൊൾവാൻ;
പാരാന്തപസരാമവക്ത്രംക്കൊരുഭാഗ്യമവൻമൃതനാകിലതല്ലാൽ
വാരാസുഖമെന്നെല്ലാംമുനിവരവാക്യംകേട്ടരചൻചോദിച്ചാൻ. ൫൧൬

അരചൻചോദിച്ചാനാഹാരവുമാചാരവുമാലയവുമവന്നേ-
തുരചെയ്കെന്നളവേ,മൃഗജാതികളൊട്ടമനുഷ്യരുമവനാഹാരം.
നരപാലകനേ!രെന്ദ്രാചാരം,നാടുകിൽമധുവനമവനുടെഭവനം,
കരുതായെന്നതപോധനജാതികൾകാകുൽസ്ഥൻതിരുവടിയൊടുചൊന്നാർ.
[൫൧൯

രുടുക്കമിലാബലമുള്ളവനെക്കൊന്നുപരോധംതീർപ്പാൻനിങ്ങൾക്കി-
3 തടുത്തതെനിക്കെന്നമ്മുനിവരരോടരുളിച്ചെയ്തനരേന്ദ്രനിരാമൻ
പടുതമിയന്നരികേനിന്നരുളിയഭരതനൊടുടനേശത്രുഘ്നനൊടും
അടുത്തവക്കളെവെന്നിവക്കളെരക്ഷിപ്പാനാർപോവതുനിങ്ങളിലെന്നാൻ.
[൫൨൫

എന്നതുകേട്ടിതുചെയ്വൻഞാനെന്നേറെമുതിന്നാൻഭരതനനന്തര-
മിന്നിതിളയ്ക്കുന്നേശ്രീരാമനെയെഴുനിന്നാടിതൊഴുതേശത്രുഘ്നൻ
നിന്നാശിയിച്ചാൻമനുകുലവരനൊടു,നിന്തിരുവടിവനവാസത്തിനുപോ-
യന്നടനായ്വനിവൻനിന്തിരുവടിയരുളാൽനാടുഭരിച്ചാനല്ലോ. ൫൨൬

എല്ലയിലാതളശോകത്തോടുമിരുന്നാനിവിടെയിവന്തിരുവടിതാൻ
നല്ലതുമായ്വനവരുമതിനാലും,നാടുകിലെൻഭ്രാതാലക്ഷ്മണനും
ചൊല്ലിയതുംചെയ്താരോവഴിയേശോകമിയന്നുംക്രൂടെനടന്നാ-
നില്ലയതല്ലാൽവേണ്ടുവ,തെന്നാലിവയൊന്നുംചെയ്യാതവനേഞാൻ. ൫൨൭

---

1 ഉമനായകൻ ഉമാനായകൻ (ശിവൻ) 2 ഇന്ദ്രമുളൻ=ഇന്ദ്രം ഉള്ളവൻ, 3 അടുത്തതെനിക്ക്= എന്റെ ധർമ്മമാണ്.

ഞാനൊരുവൻചൊല്ലുന്നവചെയ്വാൻനാടുകിലിങ്ങുള1 നെന്നാലെല്ലാ-
ദിനതയെതുകിലായ്മ്മാരിനി,നിശ്ചയമിതുഞാനേസാധിപ്പൻ
മാനവവീര!നിന്നരുളാലേവൈകാതന്നവിടെശ്ശത്രുഘ്നൻ
താനരചെയ്തതുകേട്ടേനരപതിസന്തോഷിച്ചേ,തക്കതിതെന്നാൻ. ൫൫

ഇതുനീചെയ് കമമാജ്ഞയിനാലേയിനിയതപോധനരിവക്കൊടുംപോയ്
മധുസൂതനാമവനെക്കൊന്നവനടെവനമൊരുരാജ്യവുമാക്കിവിശേഷാൽ,
ഇതമൊടുപുരിയവിടേനിർമ്മിച്ചിഹിനീവാഴ്ഗഴകോടതിന്നായേഞാൻ
വിധിയാലഭിഷേകംചെയ്യൻതവവേറതിനിന്നുമറുപ്പതുപററാ ൫൬

പററാനീമമചൊല്ലുമറുപ്പതുപരിചൊടുമിന്നഭിഷേകംചെയ്യൻ
2 നററാമരനയന!സവ്ജ്ഞ!നരപതികുലതിലക!ശത്രുഘ്ന!
3 പററാർകുലബലകാല!ബാല!പരിചിയലുംനരവീര!ശൂര!
4 വററാതപഗുണവാരിധിയെന്നാൻമനുകുലവരനനുജനൊടതുകാലം. ൫൭

അനുജന്നഭിഷേകംചെയ്യാമോഅരച!മൂത്തവർനിൽക്കെച്ചെയ് കെ
വിനയംക്രൂടാതേനിന്നോടിവവീര!പറവതെനിക്കുതെന്നാൻ;
ഇനിയേതുംധർമ്മസ്ഥിതിപിഴയാതിതമൊടുനിൻവചനംകടവാതേ,
തനിയേഞാൻമരുവുംപരിചേകുകതാപമൊഴിഞ്ഞെന്നാൻശത്രുഘ്നൻ. ൫൮

അൻപൊടുശത്രുഘ്നന്നഭിഷേകമനന്തരമവിടെയിയററിമുടിച്ചാൻ,
ഇമ്പമിയന്നവസിഷ്ഠാദികളോടിളയവരോടുംക്രൂടെനരേന്ദ്രൻ;
തുമ്പമൊഴിഞ്ഞേതസന്തോഷിച്ചാർസുതരാമതിനാലേപുരവാസികളം
പിമ്പവിടെക്കൌസല്യാദികളൊട്ടുപേത്തുസമസ്തപ്രാണികളംതാമും. ൫൯

ഉമ്പർപുരാനുസമാനനിരാമനെ;യുഴറിയണന്തടിതൊഴതൊഴനിന്നേ
അംബുജബാന്ധവനോടെതിരാമൊളിവാന്ൺശരീരിതദാശത്രുഘ്നൻ,
പിമ്പവനെത്തഴകിത്തൻമടിയിൽപ്രിയമൊടിരുത്തിമഹീപതിവരനം
വമ്പവനേറവുമുണ്ടാമാറേമനസിനിനച്ചവനോടറിയിച്ചാൻ. ൬൦

അറികപുരാമധുകൈടഭരെക്കൊൽവാനുണ്ടാക്കിയബാണമിതതിനാൽ
അറുതിവരാതവരില്ലാരുംകേം. 5 അമരതിലൈതേനല്ലൊരുനാളം
6 കുറവമർകണ്ടേനിൽപവക്ംക്കുംക്രൂടെവരുംപുനരെന്നുനിനച്ചേ
തിറമൊടുനീയിതിനെക്കൈക്കൊംകജയംവരുമെന്നതവന്നുകൊടുത്താൻ
൬൧

താനവിടെശ്രീരാമൻതിരുവടിതാല്പ്യുത്തോടുചൊന്നാൻചിന്നെയു-
മൂനമിലാതമഹേശ്വരശൂല2മുപേക്ഷിക്കുതവനതുകൈവിട്ടേ

---

1 എന്നാൽ ഇനിയും ജ്യേഷ്ഠന്മാർ ഇരിക്കുമ്പോൾ ഞാൻ അതു പാടില്ല. 2 നൽതമരനയന! 3 പററാർ=ശത്രുക്കൾ 4 തപോഗുണങ്ങൾക്കു കരുക്കലും വാറാത്ത സമുദ്രം 5 യുദ്ധത്തിൽ ഒരിക്കലും ഞാൻ അതു പ്രയോഗിച്ചില്ല. 6 കണ്ടുനിൽക്കുന്നവർക്കുടി നാശം വരുത്തുമെന്നുവിചാരിച്ചിട്ട്

താനുടനാഹാരംതേടിപ്പോയ്ത്തന്നുടെഭവനേവരുമസ്മയേ
മാനവവീര! ഗോപുരമതിൽനീബാഹുബലത്തൊടുനിൽക്കുനേരം ൪൨൪

നേരലർകാലനരക്കനെവന്നുനിരുപമശൂലമതെത്തുകിൽമററി-
ങ്ങാരവനെക്കൊല്ലുന്നവരെന്നാലതിനുകൊടായ്കവസരമിതുപായം;
വാരിധിയോടെതിരാകിയഗംഗയെവരിഷദ്ധിനങ്ങൾവരുംമുൻ1 കരകൊ-
ണ്ടാരണരാമിവരോടുംപോയ് വഷ്ടാദിയിലവനെയെതിർത്തുജയിക്കാം. ൪൨൫

തുമളറുംവിരവൊടുനാലായിരമശ്വങ്ങളുമാനകളൊരുനൂറും
തീമയിലാത2മഹാരഥമേറിയതേരിരായിരവുംനരവീരാ
കാർമുകിൽപോലലറിപ്പോയ് ചെല്ലുംകാലാളെണ്ണില്ലാതളൗമാവണ
മാമളറുംധനവുംപോരുംനിന്നരികേയെന്നവിധിച്ചാനരചൻ. ൪൨൬

അൻപൊടുകൌസല്യാദികളംതമ്മെയുമനുപമഭരതനെയുംലക്ഷ്മണനെയു-
മിമ്പമിയന്നവസിഷ്ഠാദികളെയുമിതമൊടുതൊഴുതനുവാടംകൊണ്ടേ
4 എനുവലഞ്ഞെയ്ടിമലർതൊഴുതാൻപേത്തുംനരപതിയെഷ്ടുത്രഘ്നൻ
തന്പ്രിയമോടവനെത്തഴുകിത്താൻതലയിൽനുകന്നാൻമനുകുലവരനും. ൪൨൭

മനുകുലവരനിവനോടമർചെയ്കിൽമരിക്കുംനിശിചരനാകിയലവണൻ
പുനരതിനില്ലൊരുസംശയമെന്നുപുകണ്ണാരന്നുതപോധനർതാമും
മനസിമഹാസുഖമായിതെവക്കുംമന്നനനുജ്ഞയിനാലെല്ലാരെയു-
മനുപമശത്രുഘ്നൻമുന്നേവിട്ടരിയമുനീന്ദ്രരുമായ് നടകൊണ്ടാൻ. ൪൨൮

നടന്നതിമനുമനഃചെന്നുനരാധിപനുംവാല്മീകിവസിക്കു-
മിടംവടിവോടുപുകന്തമ്മുനിവനെയിതമൊടുകണ്ടടിതൊഴുതറിയിച്ചാൻ
അടങ്ങിവസിച്ചിവിടേനാളെപ്പോവാ5നായ്ത്തിരുവടിയരുൾകൊണ്ടു
നടന്നിഹവന്നേനെന്നളവേമുനി 6 നൽവരവാകെന്നേറെമകിഴ്ന്താൻ
൪൨൯

താനവിടേവാല്മീകിമഹാമുനിസംഘസാപൂജിച്ചാൻശത്രുഘ്നനെ
യാനവനുംചോദിച്ചാൻയാഗമിതാരിഹചെയ്വരാദിയിലെന്നേ
ഉണ്ടനമിലാമുനിവാല്മീകിയുമവനോടറിയിച്ചാൻ,പണ്ടുളനായാൻ
മാനവവംശസമുദ്ഭവനാകിമഹാത്മാവായസുദാസനുപുത്രൻ ൪൩൦

പുത്രൻമിത്രസമൻസൌദാസൻപോമടവിയിൽനായാട്ടിനുബാല്യേ;
തത്രനിശാചരരിരുവർവനേവരശാർദ്ദൂലാകൃതിപൂണ്ടമരുന്നോർ
എത്തിയസൌദാസനുമതിലൊരുവനെഎയ്യുയിർകൊണ്ടാൻനിന്നനിശാചര
നത്തൽനിനക്കുമതീവവരുത്തുവനാറികെന്നവനൊടുചൊല്ലിമറഞ്ഞാൻ.
൪൩൧

---

1 കരകൊഴുകുകടക്കുക. 2 മഹാരഥങ്ങൾ (പലിയ തേരുകൾ)ളുടെ കൂട്ടത്തിലുള്ള രണ്ടായിരംതേരുകളും 3 ആവശ്യമുള്ളിടത്തോളം 4 ഏട്ടുവട്ടം പ്രദക്ഷിണം ചെയ്തിട്ട് 5 ജ്യേഷ്ഠന്റെ കല്പനയനുസരിച്ച് 6 സംഗതം

1 ഞാനമിയന്നസുദാസതനുജൻനരപതിയായാൻപുനരൊരുകാലം
മാനിതമാകിയയാഗവുമവിടെവസിഷ്ഠനിയോഗത്താലേചെയ്താൻ
ആനതുകാലമവന്നിടർചെയ്യാനരിയനിശാചരനവനിവിടേവ-
ന്നാനമിലാതവസിഷ്ഠാകൃതിപൂണ്ടരചെയ്താൻമനുകുലവരനോടെ ൪൯൨

മനുകുലതിലക!ക്രൂട്ടുപതിന്നായ് മാംസംനീനൽകേണമിനിക്കെ-
ന്നനുപമ 2 ഭോജനബലയാ? ഗുരുവരനരുൾചെയ്തതുചെയ്താൽവരുമിമ്പം
കനിവൊടുമെന്നനരേന്ദ്രൻ,നിയറുകകറിയതുമെന്നതുകേട്ടേസുതനു-
മിനിമാംസംതരികെന്നുടെ,നരചനിറച്ചികൊട്ടപ്പവനോടറിയിച്ചാൻ ൪൯൩

ആനതുകാലമിറച്ചികൊട്ടപ്പവനായ് നിന്നിതുനൽകാമിനിയെന്നേ
മാനുഷമാംസംസുതൻകയ്യിൽമകിഴ്ന്തുകൊടുത്തുമറഞ്ഞാനസുരൻ,
താനതിനെക്കറിയാക്കിനസുതൻതന്നൊടുവാങ്ങിവിളമ്പിമഹീപതി
താനെവസിഷ്ഠനെയന്നുണ്ണാറിസ്സൽക്കാരംചെയ്താൻഭാര്യയുമായ് ൪൯൪

മായയിയന്നനിശാചരർചതിയാൽവന്നപ്രകാരമതോത്തറിയാതെ
തീയതിതേറരംമാനുഷമാംസംതിന്നവനോഞാനെന്നമുനിന്തേ-
തുയതപോധനനാനവസിഷ്ഠൻ 3 തുലയാതരചനെയന്നുശപിച്ചാൻ
പോയിനിനീനിശിചരരെപ്പോൽമുനിപുംഗവരാദികളെത്തികെന്നേ ൪൯൫

എന്നതുകേട്ടേമദയന്തിയുമായിനകുലവരനമ്മുനിവനെയടിതൊഴ-
തൊന്നൊഴിയാതേചോത്തകമംചൊന്നളവോത്തറിവുറുമഹാമുനിചൊന്നാൻ
ഇന്നിതുനീയറിയാതേചെയ്തായെങ്കിലുമീരാറാണ്ടുകഴിഞ്ഞാ
4 ലന്നിവരാറിഹശാപമിതിന്നിനിയുതിസുഖംപുനരുണ്ടാകുന്നേ ൪൯൬

5 ഏതുംവേണ്ടാശാപമിയന്നാലീരാറാണ്ടുംനീചെയ്യുന്നവ-
യേതുംപിന്നെനിനക്കറിയരുതാകെന്നരുളാലെന്നാൻമുനിതിലകൻ;
6 തീതൊന്നിയശാപത്തിനവശനായ്ചെമ്മേപന്തീരാണ്ടുമുഴന്നേ
യാതങ്കത്തൊടുവേറായ്നരപതിയവനിയെയഴകോടേപാലിച്ചാൻ ൪൯൭

ആനവനിവിടേയാഗംചെയ്യവനാദിയിലെന്നേശ്രീവാല്മീകിയു-
മൂനമിലാശത്രുഘ്നനുചൊല്ലിയുറങ്ങുകനാമിനിയെന്നുകിടന്നാർ
പോനതുകാലംപാതിയിരാവു,പുകണ്ണാർശിഷ്യന്മാർമുനിവരനൊട്ടു
ദീനതയിന്നിയുടൻപ്രസവിച്ചാർദിവ്യസ്ത്രീജാനകിയറികെന്നേ ൪൯൮

അറികകുമാരന്മാരുടനിരുവരവർക്കുപിറന്നുളരായാരവർകർം
7 ക്രൂരതിവരുംപടിരക്ഷകർംചെയ്കെന്നരചെയ്താൻമുനിയൊടുശിഷ്യന്മാർ
കുറവിയലാതതുചെയ്താൻമുനിവൻക്രൂടറിവുറേശത്രുഘ്നൻതാൻ
ഉറവൊടുസന്തോഷിച്ചാൻപിന്നെയുറങ്ങിയുണർന്നുടയേയെഴുനിന്നാൻ ൪൯൯

---

1 ജ്ഞാനമുള്ള 2 ഭക്ഷണത്തിയോടുകൂടി 3 ക്ഷമിക്കാതെ 4 അന്നിവരാറിഹ=അല്ലാതെവര
ത്തില്ല 5 ഏതും=ഏതുകാ 6 മോക്ഷമേറിയ 7 നന്മവരുത്തുക്രൂരം.

നിന്നുജപാദികൾംചെയ്തേസന്ധ്യാനിയമമിയററിമുടിച്ചുമുനീന്ദ്രനൊ-
ടന്നനുവാദംകൊണ്ടുടനേപോയന്തകസോദരിതൻകരപുക്കേ
നന്നിമികുംശത്രുഘ്നനിരുന്താൻനല്ലമുനീന്ദ്രരുടേയാശ്രമമതി
ലൊന്നിയമുനിമാരുംപലകഥകളുരത്തിതമായവണ്ണോടുമിരുന്നാർ ൭൦൦

ആരണരോടെചോദ്യംചെയ്താനറിവാനായവിടെശ്ശത്രുഘ്നൻ
പോരിൽമഹാശൂലംകൊണ്ടാരെപ്പൊരുതുജയിച്ചിതവൻമധുപുത്രൻ
ധീരതയുള്ളവനോലവണൻതാൻചെമ്മേയറിയിക്കെന്നതുകേട്ടേ
സാരതരൻമുനികാണപനനിതുകേൾംസൌമിത്രേനീയെന്നറിയിച്ചാൻ. ൭൦൧

അറിവിയലുന്നമഹീപതിമാന്ധാതാവുപുരാമേദിനിയെയടക്കി
തിറമിയലുംവാനലകിനുപതിയായ്ചെമ്മേവാഴ്ചാനദ്ധ്യവസിച്ചാൻ
കുറവിതെനിക്കെന്നോത്തിതൊഴിപ്പാൻ ക്രൂരൊരുപായവുമെണ്ണിനരേന്ദ്രൻ
പറകനരേന്ദ്ര!നീയല്ലോകേൾംപതിവാനവരുലകിന്നാപണ്ടും. ൭൦൨

പണ്ടുംനീപതിയിന്നുംവാഴുംപതിയായ്വാനലകിന്നായ്,നിൽക്കതു,
കണ്ടകരാമവർതമ്മെയടക്കിക്കാത്തവനിയെവാണായോരാജൻ!
ഉണ്ടൊരുപാടവനിയിലൊരുരാക്ഷസനുത്തമനാകിയമധുവിനുപുത്രൻ
പണ്ടവനോടുജയിച്ചവരില്ലറി,പാരായവനെജയിച്ചായോനീ? ൭൦൩

ഉയിരൊടുവാഴുന്നാളന്നിശിചരനൊരുവനുവശമാക്കാമോമധുവന-
മയുഗശരാരിസമാനപരാക്രമനതുനീയറിവായെന്നുമഹേന്ദ്രൻ;
തുയരൊഴിവാനുരചെയ്തതുകേട്ടേതുലയാതവനെയിനിക്കൊലചെയ്വാൻ
ഭയമിനിയില്ലമഹേന്ദ്ര!യെന്നുപറഞ്ഞരചൻമധുവനമേപുക്കാൻ. ൭൦൪

അനവനുംമധുനന്ദനനായനിശാചരനുംചൊരുതാരതിഘോരം
മാനിതമായമഹേശപരശ്ശൂലംവൈകാതേകൈക്കൊണ്ടെതിർചെന്നേ
ഭാനുകുലോത്ഭവനായവനുപന്മേൽപറവൂർകാലനരക്കൻവിട്ടാൻ
ആനതുകൊണ്ടരചൻനീറായാനങ്ങവനുടെകൈപുക്കിതുശ്ശൂലം. ൭൦൫

ശ്ശൂലബലംകൊണ്ടന്നരചനുടേചുറ്റുംനിന്നവരുംപൊടിയായാർ
1 വാർകുലയാനീയിവനെക്കാന്നുഭയന്തീക്കെങ്ങളെയുംനരവീര!
കാലനുകാലൻനൽകിയശ്ശൂലംകയ്യിലവന്നില്ലാതതുനേരം
തോലിവരാതവനിശ്ചയമറികതു,ശ്രുഭമായ്വരികെന്നാൻമുനിതിലകൻ.
[൭൦൬

മുനികുലവരനാകിയകാഞ്ചനനിവമൊഴിവതുകാലംരാത്രികഴിഞ്ഞിതു
മനുകുലവരനുദയത്തിനു 2 മിക്കമഹാനിയമങ്ങളിയററിമുടിച്ചേ
വനമതിലന്നിശിചരനാഹാരംവകവകതേടിപ്പോയതുകാല-
ത്തനുപമചാപശരാദികൾംകൈക്കൊണ്ടവനുടെഗോപുരവാതിൽപുകുന്താ-
[ൻ ൭൦൭

---

1 ബഹുത്തിങ്കൽ കാണുന്നു ഇപ്രകാരം 2 മികച്ച, പ്രധാനമായ

താനവിടേവന്നാൻ മദ്ധ്യാഹ്നേതന്നുടെയാഹാരത്തിന്നുള്ളവ
ടിനതയിന്നിയുടൻകൈക്കൊണ്ടേനിശിചരകുലവരനാകിയലവണൻ;
ആനവനംകണ്ടാൻശത്രുഘ്നനെയായുധമൊട്ടുംപുരമതിൽനിന്നതു,
ന്തനമിവൻപൊരുവാനെന്നോത്തു 1 നവുങ്ങപഹാസംചെയ്തരചെയ്താൻ.
[൫൦൨

ചെയ്തമുടിപ്പതിനായ്നമ്മെക്കൊല,ചെമ്മേനിന്നെപ്പോലൊപലർപ-
ന്നെയ്തിനമുക്കുടലാഹാരത്തിന്നിവിടെത്തന്നമരുലകുപുകുന്താർ
2 പൈതികയെത്തീരാതിന്നാലിവപലവുംനീയതുതീപ്പാൻവന്നാ
കൈതവമുറെന്നോമധുപുത്രൻകാകുൽസ്ഥനുചൊന്നാനതുകാലം. ൫൦൯

അതുകാലംകോപാവേശംപൂണ്ടവിടേനിന്നസുമിത്രാപുത്രനെ
നിതരാംനോക്കരുതായിതുമാദ്ധ്യന്ദിനകരസൂര്യനുനേരൊളിവായേ
സുതരാമശ്രുജലങ്ങൾപൊഴിച്ചേസുരനരരാക്ഷസരാമവർപലരുമി-
തധുനാമൃതരാമിവനൊടെതിർക്കിലൊരനാഴികകൊണ്ടെന്നാർപലരും.
[൫൧൦

ഉമ്പർപുരാനുസമാനൻദശരഥനുടയതനുജൻരാമനരേന്ദ്ര-
ന്നിമ്പമിയന്നസുമിത്രാപുത്രന്നിളയവനാകിയശത്രുഘ്നൻഞാൻ
തുമ്പമനത്തുലകത്തിനുനൽകുംദുഷ്ടൻനിന്നെയിനിക്കൊലചെയ്വാൻ
വമ്പൊടുവന്നേനെന്നാൻമനുകുലവരനന്നിശിചരപുംഗവനോടെ. ൫൧൨

ഏവംചൊന്നതുകേട്ടുനിശാചരനിടിയലുംപോലലറിയുരത്താൻ
ദേവകുലാന്തകനായുളനാകിയദശമുഖനെന്നുടെമാതുലനറിനീ
കേവലമവനെയിരാമൻകൊന്നതുകേട്ടമടങ്ങിരുന്നേൻഞാനെ-
ന്നാവതുസാരന്മാർപിഴചെയ്യുംലതിവീരന്മാരെന്നുനിനച്ചേ. ൫൧൫

എന്നാൽമനുകുലമതിലുളരാമവരേവരുമേമമവൈരികളറികതു
കൊന്നാലൊഴിയെവിടേനിനിന്നെ,കുലയാതരനാഴികനില്ലിവിടെ
ചെന്നായുധവുമെടുത്തെതിർവരുവൻചിനമൊട്ടുമെന്നനിശാചരനോടിതി-
3 നൊന്നാകിൽപണിനിന്നെവിടേൻഞാൻഉയിരോടിനിയെന്നാൻശത്രുഘ്ന.
[ൻ. ൫൧൮

അമ്പിലകുന്നതപോധനജാതികളവരവരെപ്പീഡിച്ചതിശയമായ്
വമ്പൊടുപോരുംനീചൻനിന്നെമൃത്തയിർകൊൾവാനായേവന്നേൻ
സംഭ്രമമോടമർചെയ്തുതൊഴിഞ്ഞു4തകാനിതുപോവതുദുഷ്ടജനങ്ങളെ
മുമ്പിലുടൻകണ്ടാലപ്പൊഴുതേമുറുംകൊൽവതുമന്നവർധർമ്മം. ൫൧൯

മന്നവർനിന്നൊടുമന്വെതിർപൊരുതുമരിച്ചവരെപ്പോലെന്നികഴാതേ
യെന്നെ,നിശാചരനേഎന്നുടെശരമേറാൽമരണംപ്രാപിക്കുംനീ

---

1 നവുങ്ങ്=ഒരല്പം 2 പല വിധത്തിലുള്ള ഇറച്ചി മുതലായതും തിന്നാൽ വിശപ്പുമുഴുവൻ തീരുകയില്ലാ. 3 ഇയിരൊന്നെങ്കിൽ പണി=ഇരിക്കുന്നതിൽ പ്രയോജനമുണ്ട്. 4 തകാൻ=തക്കുകയില്ല. പോകുന്നതല്ല.

ചൊന്നതുപോൽവരുമെന്നുനരേന്ദ്രൻചൊല്ലെനിശാചരനേറെമുനിന്തേ
തന്നുടെകൈകഠിനംതെരിച്ചെ 1 കിറുകളുംതമ്മിൽമുതിർന്നുകടിച്ചെതിർചെ
[ന്നാൻ. ൭൫൭
എതിരേചെന്നൊരുവൃക്ഷംകൈക്കൊണ്ടിനകുലവരനെയെറിഞ്ഞാനസുരൻ
നിതരാമെയ്തുതന്നൊരുക്കിനിരാകുലനായ് നിന്നാൻനരവീരൻ;
ചതിമേവിയരാക്ഷസനുംവൃക്ഷസമൂഹംവഷ്ടിച്ചാനവനുടെമേൽ
അതിനേതുംഖേദിപ്പതിലച്ചെയ്യുവയുമറിച്ചാൻമനുകുലവീരൻ. ൭൫൮

വീരൻബാണങ്ങളെവഷ്ടിച്ചാൻവീരൊടുനിന്നനിശാചരനുടെമേൽ
ധീരതയോടുകൊണ്ടതിനാലൊരുദീനതകൂടാതേനിന്നവനും
ഘോരതരംനരവരനെമരംകൈക്കൊണ്ടാ 2 രിമുപ്പളവിങ്കലടിച്ചാൻ
പാരിലതേറുതളന്നേവീണ്ടാൻപരവശനായവിടെഗ്ഗുഹ്യൻ. ൭൫൯

അവിടെഗ്ഗുഹ്യൻമോഹിച്ചളവവനെമരിച്ചാനെന്നുനിനച്ചേ
ഭവനംപുക്കായുധമതെടുപ്പാൻഭാവിക്കാതേനിന്നാനസുരൻ;
തപമീടിയമുനിഗന്ധവ്വാദികഠംതാമതിദീനതയോടേനിന്നാർ
ശിവമായ് മോഹംതീർന്നെഴനിന്നാൻ ചിനമൊട്ടുസുമിത്രിയുമതുകാലം.
[൭൫൰
അതുകാലത്തുസുമിത്രാപുത്രനുമതികോപത്തൊടരക്കനെവെൽവാൻ
മതിമാനായനരേന്ദ്രനിരാമൻമകിഴ് വൊടുനൽകിയബാണമെടുത്തേ
3 വിധിയാലേഞാൺവായിലുടക്കിബലേനവലിച്ചുനിറച്ചതുകാലം
കതിരോൻഉദയംചെയ്തകണക്കേകാണായിതുബാണപ്രഭയെങ്ങും. ൭൫൱

എങ്ങുമെരിഞ്ഞുവരുംപ്രളയാഗ്നിയിതെന്നുഭയേനമുതിർന്നമരനാ-
രങ്ങുപിതാമഹനോടറിയിച്ചാരുള്ളച്ചെയ്കപിതാമഹനേനി
പ്പൊങ്ങിവരുംഭയമെന്തിതുവിശ്വംപോയ് 4 മുടിവെയ്യുംകാലമിതോമ-
റിങ്ങുജഗത്ത്രയവാസികളുംപട്ടമിടർകാണിതുനാമറിയോമെന്നാർ. ൭൬൦

എന്നതുകേട്ടുചിരിച്ചുപിതാമഹനിന്ദ്രാദികളോടരുളിച്ചെയ്താൻ
വെന്നിമികുംമധുകൈടഭർതമ്മെവിനുയിർകൊംവാനായതുകാലം
നന്നിമികുംപുരുഷോത്തമനമലൻനാരായണനാടനേനിമ്മിച്ചാൻ
ചെന്നുസമസ്തജനങ്ങളെയുംകൊലചെയ്യാകുന്നൊരുത്തമബാണം. ൭൬൧

ഉത്തമനാകിയശത്രുഘ്നൻതാനുഴറിക്കുലചെയ്താനേലവണനെ
അതലൊഴിഞ്ഞുകൊടുത്താൻബാണമതിനാൽവന്നിതുഭയവുംമുറവും.
നിത്യനശേഷജഗൽപരിപൂർണ്ണൻനിരുപമശരമായതുമതിനാലുട-
നത്തലിളയ്യുസുഖംവരുമെന്നാനയനതുകേട്ടമരരുമിതമുറവാർ. ൭൬൨

---

1 പല്ലുകൾ. 2 കണ്ണടച്ചു് മിഴിക്കുന്നസമയത്തിനകം ക്ഷണനേന എന്നർത്ഥം 3 വിധി അനുസരിച്ചു് അസ്ത്രപ്രയോഗത്തിനു ഉപദേശിച്ചിട്ടുള്ള ക്രമമനുസരിച്ചു് എന്നർത്ഥം. 4 നശ്വരപ്രപഞ്ചം.

ആത്തുവിളിച്ചെയ്യുന്നരപുംഗവനരിയമഹാശരമസുരവരൻ I മൈൽ
ചേത്തുചെന്നുനിശാചരമാർവുപിളർന്നുടനേപാതാളംപുക്കേ
വാരിധിയിൽനീരാടിപ്പോന്നിനകുലവരനുടെപൂണിപുകുന്തിതുഴറൊട്ട
ആത്തിമുഴുത്തുടൽവേർപെട്ടസുരനുമമരപുരംപുക്കാനതുകാലം. ൭൮

ആനതുകാലംനിശിചരപുരിനിന്നംബരമാർഗ്ഗേക്രുടെപ്പോയിതു
മാനിതനായമഹേശ്വരനരികേമരുവീതനുപമമാകിയശൂലം
വാനവരാദികൾവന്നുപുകഴ്ന്നുമകിഴ്ന്തുരചെയ്യാർമനുകുലവരനൊടു
ദീനതകൂടാതെനമ്മൊടിനിനീചൊല്ലിക്കൊൾവേണ്ടുവതെന്നേ. ൭൯

എന്നവരോടുമഹാമധുവനമതിതംകലരുംമധുരാപുരമാകാ
നിന്നുവരംതരികെന്നനരേന്ദ്രനൊടെങ്കിലവണ്ണമതായ്വരികെന്നേ.
നിന്നുരചെയ്യമറഞ്ഞാർവാനവർ;നിരുപമനാകിനശത്രുഘ്നൻപുനാ-
രന്നുതുടങ്ങിയൊരീരാറാണ്ടിനകത്തവിടംപുരമാക്കിച്ചെയ്യാൻ. ൮൦

ആക്കമെഴുംതെരുവുദ്യാനോപവനാടികളരിയകിടങ്ങൊടുകോട്ടകവും
നീക്കമിലാമതിൽഗോപുരമാളികനിർമ്മലജലവാപികതോരണവും.
വായ്ക്കുമുദാരതമേവിയചാതുർവ്വർണ്യജനാലയദേവാലയമൊട്ട
2 പാക്കുംപൊഴുതിതമീടിയപാർത്ഥിവഭവനവുമവിടെത്താൻനിർമ്മിച്ചാൻ
൮൧

ആനവനവിടെയിരുന്നീരാറാണ്ടന്നിനിയാകിലയോദ്ധ്യപുകുന്തേ
മാനിതനാകിയശ്രീരാമനെയടിമലർതൊഴുവൻഞാനെന്നുനിനച്ചേ,
ദീനതയെന്നിമഹാരഥമേറിനിറന്നുകുറഞ്ഞജനങ്ങളുമായേ
ഊനമിലാവാല്മീകേരാശ്രമമുടനെപുകുന്താനേഴെട്ടാംനാൾ. ൮൨

പുക്കടിതൊഴുതനരാധിപനോടുപുകന്നാൻശ്രീവാല്മീകിമഹാമുനി
നിഷ്പുപനാകിയലവണനെനീയേനിമിഷംകൊണ്ടുയിർകൊണ്ടായല്ലോ.
അക്കുലോത്ഭവശത്രുഘ്ന!പുണ്യാത്മാവേ,നരവീര!ദശമുഖ!
നിഗ്രഹമുത്സാഹേനവഹിച്ചാൻയുപ,നിതുനീകളിയായേചെയ്യാൻ. ൮൩

താപമൊഴിഞ്ഞിതനുജനത്തിനു,സന്തോഷിച്ചാർവാനവരവരവർ
പാപനിശാചരനാകിയലവണൻപട്ടതിനാലേമനുകുലതിലക!
താപസരോടുംക്രുടെമഹേന്ദ്രസഭാഗതനായേഞാനുംകണ്ടേൻ
ശോഭനമാകിയയുദ്ധമിതെന്നേചൊല്ലുതാ 3 തളസന്തോഷിച്ചേ. ൮൪

സന്തോഷംപെരുതായാൽതഴകിത്തലയിൽനകുപ്പുതക്കുതുമെന്നേ.
യിന്ദ്രോപമനാകിയശത്രുഘ്നനെയിതമൊടിവണ്ണംചെയ്യമുനീന്ദ്രൻ
4 വന്നീടിയജനമോടവനെയുമതിമാനസസുഖമോടേപൂജിച്ചാൻ
വന്ദേതവപാവനപദമെന്നുമകിഴ്ന്തവിടെഴുന്നുഘ്നനിരുന്നാൻ. ൮൫

---

1 രഥയിൽ-ശരീരത്തിലെന്നർത്ഥം. 2, ഒത്തുനോക്കിയാൽ മേന്മയുള്ള-ഭംഗിയുള്ള. 3 ചെറുതായതോളം-പറഞ്ഞതിയക്കാൻ പാടില്ലാത്തവണ്ണമെന്നർത്ഥം. 4. കൂടെവന്നിട്ടുള്ളജനങ്ങളോടുകൂടി.

നാനാകഥകൾമഹാമുനിചൊന്നവനയമൊടുകെട്ടുകാലത്തവിടെ
മാനാതിതരസം1കടവീടിനവരഗീതംകേൾക്കായിതുമുറവും
വാനോർപതിനികരാകിയരാമമഹീപതിവൃത്താന്താശ്രിതമായേ
താനന്നതുകേട്ടാനന്ദിച്ചേശത്രുഘ്നനമിളകാമലിരുന്നാൻ ൩൯൫

ഇളകാതേമറൊന്നറിയാതെഇനകുലവരനാകിയശത്രുഘ്നൻ
പുളകാഞ്ചിതസർവ്വാംഗനുമായേപുനരാനന്ദാശ്രുക്കൾപൊഴിച്ചേ.
തളരാതവിടെയിരുന്നളവവനൊടടെസന്നികരുംപരവശരായവരവ-
രിളകാതിതുചെയ്യുന്നവരാരെന്നിമ്മുനിയൊടുചോദിച്ചരുളെന്നാർ ൩൯൬

അരുതിതുചോദിപ്പാനിമ്മുനിയുടെയാശ്രമമതിലുണ്ടാംപലവിസ്മയ-
മരുതവയിങ്ങുനമുക്കെല്ലാമറിവാനെന്നാലിതടങ്ങുകയെന്നാ
നരവരനവർകളൊടെല്ലാംപിന്നെനയേനപറഞ്ഞുട2നസ്തമയത്തിനു
കരുതിമഹാനിയമങ്ങൾമുടിച്ചേകനിവൊടുരാത്രിയിലവിടെവസിച്ചാൻ.
൩൯൭

അവിടെയുടൻശ്രീരാമൻവൃത്താന്താശ്രിതമായമനോഹരഗീതമ
3രുപവിയൊടുംകേട്ടേശത്രുഘ്നനറക്കംവന്നില്ലനനിശായാം;
ദിവസമുഖേനിയമങ്ങൾമുടിച്ചേനിർമ്മലമുനിവരനരുളാലെപോയ്
ഭവനാധിപനാംശ്രീരാമപുരാനെയുമടിമലർതൊഴതാൻശത്രുഘ്നൻ ൩൯൮

താനറിയിച്ചാൻശത്രുഘ്നൻഭരതാഗ്രജനോടരുളിച്ചെയ്തതുപോൽ
ഞാനസുരനെവെന്നമ്മധുവനമൊരുനഗരവുമാക്കിവസിച്ചേനവിടെ;
മാനവവീരാ!നിന്നൊടുവേറായ് വാഴ്വാനെന്നെവിധിക്കരുതെന്നും
ദീനതയുണ്ടുപിരിഞ്ഞാലെന്നാൻനൃപവരനോടുസുമിത്രാപുത്രൻ ൩൯൯

അമ്പിലകുംമാതാവൊടുവേറായാലാമോരിത്രുവിനുപൊറുപ്പാൻ?
മുമ്പതുപോൽനിന്നോടുപിരിഞ്ഞാൽമുഖ്യതര!മമഖേദവുമെന്നേ
തുമ്പമിയന്നരചെയ്തസുമിത്രാസുതനെമുതിന്നാശ്ലേഷംചെയ്തേ
യിമ്പമൊടന്നരചെയ്താനഗ്രജനിതുനൃപധർമ്മവുമല്ലറികെന്നേ ൪൦൦

എന്നാലിഹനാലഞ്ചുദിനംനീയിതമൊടിരുന്നാൽപിന്നെയുമങ്ങേ
ചെന്നാദരവൊടുവഴ്കവരാംകേൾചെമ്മേയിടയിടയേപുനരിങ്ങും
നന്നാകെന്നുനൃപൻതിരുവരുളാൽനരവരനതുചെയ്താജ്ഞകൾകൊണ്ടേ
ചെന്നാദരവൊടുമധുരാപുരിയിൽചെമ്മേപുക്കിതമോടുവസിച്ചാൻ. ൪൦൧

4 ഇതമൊടുവേറായൊരുവിപ്രൻവന്നിനകുലവരനുടഗോപുരമതിലേ
മൃതസുതദേഹവുമിട്ടേറ്റഴുവിലാപിച്ചുരചെയ്താനതുകാലം
5 ചതിയറിയേനൊരുജന്തുവിനെക്കൊലസഹസാചെയ്യേകേവലമെന്നാ
ലിതുവരുവാനൊരുകാരണമറിയേനെന്മകനേനീ6യെങ്ങേപോനാ. ൪൦൨

---

1 ഉണ്ടാക്കുന്ന 2 അസ്തമയത്തിനു...മുടിച്ചേ=അസ്തമയ സന്ധ്യയെ ഉദ്ദേശിച്ചുള്ള അരുക്കും നങ്ങൾ നിവർത്തിച്ചു. 3 ഇമ്പത്തോടുകൂടി 4 ഇതമൊടുവേറായ=സന്തോഷത്തോടുവേർപെട്ടദുഃഖിച്ച എന്നർത്ഥം. 5 ചതിയറിയുന്നില്ല. 6 എങ്ങേപോനാ=എവിടെപ്പോയി

നാനാജാതിയുമേനരകങ്ങടംനമുക്കില്ലെന്നതുനിശ്ചയമെന്നാൽ
താനയ്യാണ്ടുവയസ്സിലിവന്മമതാനേമുതനാവാൻവിധിയുണ്ടോ?
കോനാകിയശ്രീരാമൻതന്നുടെകുറമിതെന്നാലുഴറിമരിപ്പൻ
ഞാനേതാകിലുമെൻപതിയുമായ് നരപതിതൻഗോപുരമതിൽമുറുകുനൻ

മുറുമിവണ്ണമുരത്താവിപ്രൻമുറയിട്ടവതുകേട്ടേശ്രീരാമനു
മുറമിലാതവിഷാദത്തോടേയനുജന്മാരൊടമാതൃരെമുറും
1 നറവരാകിയഗൌതമകാശ്യപനാരദമാക്കണ്ഡേയാദികളെയു
മുറവരേവരെയുംപുനരവിടെയുഴറിവിളിച്ചവരോടറിയിച്ചാൻ ൪൯൦

അറിവിയലുംനരപതിശ്രീരാമനുമവരെയഥോചിതസൽക്കാരംചെ-
യ്തുറുതിയിലാതവിഷാദത്തോടെയറിയിച്ചാൻബ്രാഹ്മണവൃത്താന്തം
കുറവിയലാമുനിശ്രീനാരദനതു 2കലയാതേകേട്ടരുളിച്ചെയ്താ
നറികനരേന്ദ്ര!വിപ്രനുടെസുതനന്തകനൂർപുക്കതിനൊരുമൂലം

ഒരുവരുമേവിപ്രന്മാരില്ലാലുറുതപസ്സുകൾചെയ്യാമുന്നം
നിരുപമമാകിയകൃതയുഗകാലേഭീർഘായുസ്സുകളെല്ലാപേരും
3 പരിചിയലുംധർമ്മത്തിന്നരചപാദംനാലുണ്ടന്നാൾനിൽക്കതു
മരചർകളുംത്രേതായുഗകാലത്തവരവരേചെയ്തമരായാർ; ൪൯൧

ഉത്തമധർമ്മത്തിന്നോരോകാലോരോയുഗനാശേപോമെന്നറി
ഞ്ഞിത്തവിഷാദമിയറുംധർമ്മം,ചെമ്മേവർദ്ധിപ്പതുമിതുപോലെ,
ഭക്തിയൊടേവൈശ്യന്മാരുംദ്വാപരയുഗമതിൽനിതരാംചെയ്യുന്നോർ,
കൃത്യമിയന്നതപസ്സുകൾചെയ്യുംകേൾകലിയുഗകാലത്തിൽശൂദ്രൻ ൪൯൨

ശൂദ്രൻത്രേതായുഗമിതിലൊരുവൻതുലയാതേതപമേചെയ്യുന്നോൻ
പാർത്ഥിവനേതവരാഷ്ട്രമിയിലിതുവേപാതകമായിതുമന്ന!യിനിനീ
ഓർത്തറിവുറവനെക്കൊലചെയ്താൽഉണ്ടാംവിപ്രനുപുത്രനുമെന്നേ
പൂത്തിവരുംപടിശ്രീനാരദമുനിപുംഗവനരചകളരചനുചൊന്നാൻ ൪൯൩

ചൊന്നതുകേട്ടരചൻസൌമിത്രേ!ചൊല്ലിയടക്കുകവിപ്രവിലാപം
4 നന്നെറിയേശവമെണ്ണയിലിടുകതുനാശംവാരായ്വാനെന്നെല്ലാം
ചൊന്നമഹീപതിപുഷ്പകമാകിയശുഭകരമായവിമാനംതന്നെ
പിന്നെനിനച്ചാൻ വന്നടതൊഴുതിതുപേർത്തന്നരചനെയാദരവോടെ ൪൯൪

ആദരവാലേഭരതനെയുംപുനരനുപമനാകിയലക്ഷ്മണനേയും
ഖേദമൊഴിഞ്ഞവയോധ്യയിലാക്കിയിരുന്നമുനീന്ദ്രനെയടിമലർതൊഴുതാൻ
തീതിയലാതനരേന്ദ്രനിരാമൻചെമ്മേചാപശരാദികളംകൈക്കൊ-
ണ്ടാധിയൊഴിഞ്ഞുപടിഞ്ഞായിറുപോയന്നേഷിച്ചുത്തരദിശിപുക്കാൻ

---

1 നറവൻ=നല്ലതപസ്സുള്ളവൻ. 2 കലയാതെ=കുറവുവരുത്തെ 3 പരിചിയലും...നാലും=ശ്രീരാമായണത്തിലെ കൃതയുഗകാലത്തി* കാലുകൾനാലുണ്ട്. 4 വേണ്ട ക്രമമനുസരിച്ച്

ഉത്തരദിക്കിലുമെങ്ങുമധർമ്മമുടൻചെയ്യുന്നവരെക്കാണാതെ
ഉത്തമമായകിഴക്കുംദിശിപോയുഴറിത്തെക്കുംദിക്കുപുകന്താൻ;
തത്രജലാശയമതിനരികൊരുവൻതലകീഴായിത്തൂങ്ങിക്കൊണ്ടേ
നിത്യവുമരിയതപഞ്ചെയ്യൊരുപോൽനിൽപതുകണ്ടാനൃപകുലതിലകൻ
൭൮

നൃപകുലവരനാവനൊടുചോദിച്ചാൻനീയാരെന്തുകുറിച്ചുതപസ്സിതു
ചപലതയിന്നിയിവണ്ണംചെയ്തതു?തവഭാവംചെല്ലൊന്നയുമെന്നാൻ:
നൃപവരജംബുകനാകിയശൂദ്രൻനീയറിഞാനമരത്വംതരുവാൻ
കൃപയൊടുചെയ്യുന്നതപമിന്നിതുകേൾം I വളരുംപറയേനൊരുനാളും

ഒരുകാരണമിതിവണ്ണംചെയ്യാനുണ്ടെയിതെന്നോശൂദ്രൻചൊന്നതു
വരനാകിയ സൂരിരാമൻകേട്ടേവാളറയൂരിയുഴറെടുടെത്തേ
അരുതാതതുചെയ്യാനിവനെന്നോത്ഭവനുടെതലയെയറുത്തുയിർകൊണ്ടാൻ
പരിതോഷത്തോടിന്ദ്രാദികളുംപരമപുമാനെയതിവപുകണ്ണാർ. ൭൯

ആത്തികെടുംപടിവിപ്രനപുത്രനവൻജീവിച്ചാൻതരികവരം-
റാസ്ഥനമുക്കില്ലൊന്നിലുമോത്താലമരന്മാരേ,എന്നാനരേന്ദ്രൻ
പേത്തുമിരന്നാളവിന്ദ്രൻചൊന്നാൻപിഴയിയലുംജംബുകനെന്നരേന്ദ്ര!
കീത്തിവരുംപടിനീകൊന്നതിനാൽകേടുംജീവിച്ചാൻദ്വിജസുതനിപ്പോൾം.

അപ്പൊഴതേജീവിച്ചുളനായാനരച!വിപ്രതനൂജൻനിശ്ചയ-
മെപ്പൊഴതുംസുഖമായേവരികനരേന്ദ്ര!നാമിതുകാലംപോവോം
കെല്പൊട്ടുപന്തീരാണ്ടൊരുനിയമംകേൾം കുംഭോത്ഭവനമ്മുനിചെയ്താ-
നിപ്പൊഴതതിനവസാനം,ചെൽവതിളയ്ക്കുതവിടെനമുക്കെല്ലാക്കും. ൮൨

എല്ലയിലാതമഹാഗുണവാനാമിനിയമുനീന്ദ്രനഗസ്ത്യനെയരച!
നല്ലതുകാങ്കുനിനക്കുമിടാനീ, 2 നാമൊക്കെപ്പോകെന്നമരേന്ദ്രൻ.
ചൊല്ലുമഹീപതിപുഷ്പകമേറിത്തുയസുരേന്ദ്രാദികളൊട്ടടൻപോ-
യല്ലലൊഴിഞ്ഞുമഹാമുനിപുംഗവനമരുംപുണ്യാരണ്യംപുക്കാൻ. ൮൩

പുക്കമഹേന്ദ്രാദികളംമുനിവരനാൽപൂജിതരായ് മുനിയെയുമവർപൂജി-
ച്ചൊക്കെവിരന്തമരുലകിനുപോയളവുഴറിയിരുന്നിയണഞ്ഞുനരേന്ദ്രൻ.
3 മിക്കതപോബലമീട്ടമഗസ്ത്യനെവീണ്ടുതിതൊഴതേനിന്നുകണ്ടേ
തക്കതിതെന്നതിസന്തോഷിച്ചേ,താപസവരനവനെപൂജിച്ചാൻ. ൮൪

അനവനോടറിയിച്ചാൻമുനിവരനരച!വിപ്രവിലാപമൊഴിപ്പാൻ
ദീനതകൂടാതേജംബുകനാംനീചനെയുംകൊന്നമരരുമായേ
മാനിതനാകിയനീയിഹവന്നതുവാസവനെന്നൊടുമുന്നംചൊന്നാൻ
ഞാനൊരുപോതൊഴിയാതകതാരിൽ,നരേന്ദ്ര!നിന്നെയുടൻകാണുന്നേൻ.

---

1 വളരുംപറയേൻ=കള്ളംപറകയില്ല. 2 നാമൊക്കെപ്പോക=നാമെല്ലരുമിപ്പോക.
3 മിക്കതപോബലമീട്ടം=വച്ചിയതപോബലമുള്ള.

ഇന്നുമഹാസുഖമായിതുനിന്നെ യിവണ്ണംകണ്ടതിനാലേ,യെന്നാ-
ലിന്നിവിടത്തിൽവസിച്ചാൽനാളേയിതൊട്ടുപുഷ്പകമേറിപ്പൊകാം;
നന്നിമികുത്തൊരാഭരണംകാൺനാട്ടകിലിതിനെമുതിന്ധരിപ്പതി-
നിന്നറി 1 തവതക്കവനേമറിങ്ങില്ലജഗത്ത്രിതയത്തിലുമാരും. ൭൭൭

ആരേവിശ്വകർമ്മാവല്ലാമറ്റാപരന്മാരേവംനിർമ്മിപ്പതു?
വീര!നീയിതുകൈക്കൊൾകെന്നുവിരന്തുത്തുപനകൊടുത്താൻമുനിവൻ.
നേരേഭാസ്കരനോടെതിരായേനിറമെഴുമാഭരണംകൈക്കൊണ്ടു.
പാരാളുംനൃപനാശ്വയ്ക്കണപറഞ്ഞാൻമുനിവരനോടതുകാലം. ൭൭൮

അംബുജബാന്ധവനേപ്പോൽനിറമെഴുമാഭരണംതവതന്നവരാരിതു
സംഭ്രമമുണ്ടറിവാനരുൾചെയ്കസമസ്തവുമെന്നനരാധിപനോടേ
കുംഭസമുദ്ഭവനാകിയതാപസകുലതിലകൻമുനിമൈത്രാവരുണിയു-
മിമ്പമിയന്നറിയിച്ചാൻനൃപനോടിതുഞാനറിയിപ്പൻകേളെന്നേ. ൭൭൯

അറിയിക്കാംത്രേതായുഗകാലത്തരിയമഹാടവിപുക്കനടന്നേൻ
2 നെറിയിൽകണ്ടേനതിനുടെനടുവേ,നിരുപമായുണ്ടായതടാകം
കുറവുറീടാതാശ്രമമാരുംക്രൂരാതേകണ്ടേനതിനരികേ
നിറമുറ്റോരുമഹാശവമവിടെ,നൃപേന്ദ്ര!വാപീതീരേകണ്ടേൻ. ൭൭൰

വാപിയതിൻകരെഞാനിവയെല്ലാംവടിവൊടുകണ്ടുമുഹൃത്തംനിന്നേൻ
ഭൂപതിയേയതുകാലത്തനുപമഭ്രഷ്ണഭ്രഷ്ടിതനായാകാശേ,
ശോഭനമായവിമാനേനിരുപമസുരവനിതാജനപരിവൃതനായേ
താപമിലാഗന്ധവ്വജനാദികളംതമ്മാലധിസേവിതനായവിടെ. ൭൭൱

ആയതമാകിയരത്നമഹാദണ്ഡാലതിശോഭിതചാമരയുഗ്മം
തൂയസുരാംഗനമാർചിലർവീശ 3 ത്തുലയാവെൺകൊറ്റക്കൊടതൻകീഴ്-
നായകനാകിയിരുന്നൊരുവൻതാൻനരപതിയേ,വന്നവിടെയിറങ്ങി
തീയശവന്തന്നപ്പായ്കയിലേതിറമൊടുദേഹവിശുദ്ധികളംചെയ്യാൻ.

ആനവനോടേചോദിച്ചേൻഞാനമരോത്തമനാകുന്നഭവാൻപുന-
രാനമിയന്നശ്വന്തിമ്മാനെന്തൊരുകാരണമിതുവിസ്മയമെന്നേ:
താനുംചൊന്നാനെന്നോടുധരാപതിവൈദർഭകനുളനായാ-
നുനമിലാതസുദേവനവന്നുടനുളരായാർകേളിരുവർസുതന്മാർ. ൭൮൧

സുതരിരുവരിലുംമൂത്തവനാകിയശ്രേതൻഞാനനുജൻമമസുരഥൻ
പിതൃമരണംമമവന്നതുകാലംപൃഥിവീപതിയായ്വാണേൻപലനാളം,
4 ഇതിലൊരുകായ്വുമില്ലയെനിക്കെന്നിളയവനാകിയസുരഥനെവാഴി-
ച്ചിതമൊടുതാപസവേഷംകൈക്കൊണ്ടിവിടെയതീവതപസ്സൊടിരുന്നേൻ

---

1 തവതക്കവൻ=നിന്നെപ്പോലെ യോദ്ധാവ് 2 വഴിയിൽ 3 തുലയാ=തുലയാത്ത—തൂയ്യ(ശുദ്ധമായ) 4. ഇതിലൊരു...ക്കെന്ന=ഈ രാജ്യഭാരം കൊണ്ടു എനിക്കു ഒരു ഫലവുമില്ലെന്നു നിശ്ചയിച്ചു;

ഇരുളിയലാമാനസനായ് ഞാൻപുന 5 രിമയമരുലകുപുകുന്തുകാലം
പെരുകിയപൈദാഹങ്ങൾനിമിത്തംപീഡിതനായയനോടറിയിച്ചേൻ;
സുരവരദേഹമിതിൽചേരാപോൽതുലവിയലുംപൈദാഹാദികളിതു
കരുതുകിലെന്തുനമുക്കുണ്ടാവാൻ,കാണാഹാരവുമെന്തിനിയെന്നേ. ഒന്നുവ

എന്നതുകേട്ടരുളിച്ചെയ്താനായനേതുമൊരുത്തക്കുംനൽകാതേ
യന്നുഭരിച്ചാനിദേഹത്തെയതേതവകേളാഹാരവുമിപ്പോഴം
ഇന്നിഹപൈവന്നതുമതുകാരണ,മിനിനീതിങ്കശവംതവനിത്യവും
3 നന്നമതോപമമാമതതിന്നൊരുനാശവുമില്ലറിതിന്നുംതോഴം. ഒന്നര

ഉമ്പരിലുംബലമുള്ളതപോനിധിയുത്തമനായമുനീന്ദ്രനഗസ്ത്യൻ,
നിൻചരിതാപമടക്കമിതൊട്ടദിനങ്ങളംകഴിഞ്ഞാലാജ്ഞയിനാലേ.
തുമ്പമൊഴിഞ്ഞിനിയന്നളവുംനീതുലയാതേതവശാപമേതിങ്കെ.
ന്നൻപൊടയൻതിരുവടിയരുൾചെയ്തതിനാലിതനേകംനാൾതിന്നോൻ
ഞാൻ. ഒന്നര

ഇന്നിഹവന്നഭവാൻകുംഭോത്ഭവനെന്നുനമുക്കോതോററവുമെന്നാൽ,
നന്നിനമുക്കവരുത്തുക,മററിനിനാട്ടുകിലേതുമൊരാശ്രയമറിയേൻ;
എന്നരചെയ്യനമുക്കാഭരണമിതിതമൊട്ടതന്നാ,നങ്ങവനുടെശവ-
മന്നുമറഞ്ഞതിനിർമ്മലനായവനരിയവിമാനവുമേറിപ്പോയാൻ. ഒന്നന്ന

4 ആനവനയ്യിരുപതുയോജനവിസ്താരമൊട്ടുംമൃഗജാതികൾപക്ഷികൾ.
മാനുഷരെന്നിവരാരുംചെല്ലാവനമതിൽനിന്നതുകാലത്തരച!
ദീനതപോവനായേനൽകിയദിവ്യാഭരണമിതെന്നറികെന്നേ:
മാനവവംശസംഭവനോടുമഹാമുനികുംഭോത്ഭവനറിയിച്ചാൻ. ഒന്നര

അറിവിയലാനരപതിശ്രീരാമനഗസ്ത്യനോടുടനെചോദ്യംചെയ്താൻ
കുറവിയലാവനമതിൽമൃഗപക്ഷികൾക്രൂടെച്ചെല്ലാസ്യാൻപുനരെന്തേ?
അറികയിലാഗ്രഹമുണ്ടതുമെന്നളവതുമറിയിച്ചാൻമുനിവരനവനോ-
ടറിമനുസുതനിക്ഷ്വാകുമഹീപതിയാദിയിൽമനുകുലമതിലുണ്ടായാൻ. ഒന്നവ

ഉണ്ടായാരവനാത്മജരൊരുനൂറുടനവർക്കുളിലെല്ലാരിലുമിളയോൻ
ദണ്ഡാഭിധനവനുണ്ടാംമേലൊരുദണ്ഡവുമെന്നതറിഞ്ഞുപിതാവും,
കണ്ടാലഴകിയവിന്ധ്യസമീപേ,കനിവൊടുവാഴിച്ചാൻപുനരവനെ
പണ്ടേതിലുമിതമൊടവനവിടെഭവനമിയററിമുതിന്നുവസിച്ചാൻ, ഒന്നൻ

ആനവനവിടെശുക്രനെയേറ്റുരുവാക്കിക്കൊണ്ടുലോംനാംവാണാൻ
മാനിതമാകിയപൈത്രമാസിമഹീപതിയതിലൊരുദിവസേപോയാൻ

---

2. ഇമയരുലകു=ഇമ=സഞ്ചിയും അമരുലകു=സ്വർഗ്ഗം. (പൈന്നു സഞ്ചിയും, അതായതു സുഖകരമായസഞ്ചിയും) 3 നന്നമതോപമമായതു=അമൃതുപോലെ അതു നല്ലരുചിയുള്ളതായിരിക്കും. 4. ഹേരാജൻ! അവൻ, നൂറുയോജനവിസ്താരമുള്ളതും മൃഗംപക്ഷികൾപോലും ചെല്ലാത്തതും അയ കാട്ടിൽ നിന്നുകൊണ്ടു—എന്ന പൂർവ്വഭാഗത്തിന്റെ അർത്ഥം

ഉത്തമമിലാമുനിശ്രേഷ്ഠനെയടിതൊഴുതുടനരുൾകൊൾവാ,നന്നവിടെക്ക-
ണ്ടാനൊരുകന്യകയാശ്രമമതിനരികഴകൊടുവിളയാടുന്നതുമുറവും. ൭൯

മുറുംകാമശരാതുരനായേമൂഢൻനരപതിയാകിയബ്ഭേൻ
1 പറവുമതല്ലയിതെന്നാരാതേപരവശനായവളോടുപറഞ്ഞാൻ;
കുറവിതിതിനാലുണ്ടാംദോഷം കൊടിയതപോനിധിയെന്നുടെതാതൻ
2 മറവനോടുപറഞ്ഞുവിവാഹംവഴിയേചെയ്കവനരുളിച്ചെയ്താൽ. ൮൦

അരുൾചെയ്തെന്നെ 3 വിവാഹംചെയ്താലെന്നിയടാതതുചെയ്താൽനിന്നുടെ
ഗുരുവരനാകിയനമ്മുടെതാതൻക്രുദ്ധരിവുറവാൽനിന്നെമുടിക്കും;
കരുതുകിൽനല്ലതടങ്ങുകയെന്നേകന്യകചൊന്നതുകേളാതവളെ-
പ്പെരിയബലേനപിടിച്ചു 4 പരോധംപെരികെച്ചെയ്തുപുരത്തിനുപോയാൻ. ൮൧

പോയതുകാലത്താശ്രമസവിധേപുക്കവളാകുലമോടേനിൽപതു
തുടയമഹാമുനിശ്രേഷ്ഠൻകണ്ടുസുതാവൃത്താന്തമറിത്തുമറിഞ്ഞേ
തീയസ്സുപൻദണ്ഡുനുമവനോടെചേന്നജനങ്ങളുമന്നിചൻനാ-
ടായമഹീതലവുംപൊടിവഷ്ടത്താൽവെണ്ണീറാകെന്നുശപിച്ചാൻ. ൮൨

ആനപ്രകാരമൊരേഴ്ദിനംപൊടിയാസ്സഷ്ടിക്കുമഹേന്ദ്രനതേറേ-
യൂനമെഴുംദണ്ഡനുമവനുടെപടയോടുടനേനാടുംകെട്ടുകെന്നേ
താനരുചെയ്തമഹാമുനിയവിടെത്തങ്ങിനതാപസരെപ്പുറമേപോയ്
മാനിതർനിങ്ങൾവസിക്കെ 5 ന്നേകി,മഹാത്മാമകളോടുനുപറഞ്ഞാൻ. [൮൩

ഞാനരചെയ്തതിനാലിനിനീയുംനലമിയലുന്നതടാകമിതിൻകരെ
മാനിതമാശ്രമമതിൽവാഴ്കവരുംപൊടിവഷ്ടിച്ചാലിഹനാശം
കാനനമൃഗപക്ഷികൾപോലും.കാണുന്നുണ്ടാകാമറിവിടേയെ-
ന്നുനമിയനുശപിച്ചുമുനീന്ദ്രൻഉടനേനാട്ടിനുപുറമേപോയാൻ. ൮൪

അനന്തരകാലംദണ്ഡകകാനനമായിതവന്നാടനുടനേപോയ്
മാനിതരായജനങ്ങൾവസിച്ചമഹീതലമറികജനസ്ഥാനംനീ;
മാനവവീര!സന്ധ്യമുടിപ്പാൻവന്നിതുകാലമതിന്നിനിവൈകരു-
തുനമൊഴിഞ്ഞെന്നെല്ലാംനരവരനോടരുളിച്ചെയ്താൻമുനിതിലകൻ. ൮൫

മുനികുലവരനരുളാലേസന്ധ്യാമുറയുമിയറിമുടിച്ചുനിശായാം
അനുപമമൂലഫലാദികൾസേവിച്ചുടെയുറങ്ങിയുണർന്നുരേന്ദ്രൻ
ദിനമുഖകൃത്യമനന്തരംചെയ്തുനിരാകുലനായമുനീന്ദ്രനെയടിതൊഴു-
തനുനയമോടവനാലേപൂജിതനായേചെന്നവയോധ്യപുകുന്താൻ. ൮൬

---

1 പറവുമതല്ലയിതെന്നുരാതേ=ഭയാനുകയിട്ടല്ല തല്ല ഇതെന്നറിയാതെ. 2 മറവ=ക്ഷണന, തമസിയാതെ. 3 വിവാഹം ചെയ്താലെന്നിയടാതെ=വിവാഹം ചെയ്യുന്നുള്ളതൊഴിഞ്ഞു മറ്റുവിധത്തിൽ. 4 ഉപരോധം=ഉപദ്രവം (ഇവിടെ) പാതിവ്രത്യഭംഗം. 5 ഏകി=ആജ്ഞാപിച്ചു.

താനവിടെശ്രീരാമനരേന്ദ്രൻതന്നിളയവനാകിയഭരതനെയുമൊ-
ത്തനമിലാതസുമിത്രാത്മജനെയുമുഴറിവിളിപ്പിച്ചാശ്ലേഷിച്ചേ
മാനിതനാകിയവിപ്രതനുജൻവാധയിയന്നതൊഴിപ്പാൻചെയ്തവ
യാനവരോടറിയിച്ചാരപേക്ഷയിതെന്നിനമുക്കിനിയുണ്ടറികെന്നാൻ. ൭൬

ഉണ്ടൊരുയാഗംചെയ്കയിലാഗ്രഹ,മുചിതമിതറികരചന്മാരായാൽ;
പണ്ടുമഹാക്രതുചെയ്തേ 1 മിത്രൻപാശധരൻതാനായേവാണാൻ
കണ്ടവർകഥിക്കുമനോഹരമാകിയകാന്തികലന്നമരോത്തമനായേ
യെണ്ടിശയുംപുകഴൊറാനിന്ദുവുമിതമൊട്ടമരിയമഹാക്രതുചെയ്തേ. ൭൭

ചെയ്തുമുടിക്കാമെന്നുനമുക്കിതുചെമ്മേയെന്ന 2 തനേകാത്മാവായ്
കൈതവമില്ലാനിങ്ങളരയ്ക്കനിന്നെണ്ണിക്കണ്ടെന്നാനരചൻ
3 പൊയ്യടവാൻഭരതനുമതുകേട്ടുപുകണ്ണടിതൊഴുതുപന്നറിയിച്ചാൻ
4 നൊയ്തിതുനിന്തിരുവടിചിന്തിക്കിൽ,നുറുങ്ങുപരോധവുമില്ലറികെന്നെ.
൭൮

അറിവുടയോരിളയവരാകിലുമവർചൊൽവതുചെയ്യേണ്ടുവതാണെന്നാൽ
നെറിയേയിതുചൊല്ലിയതെന്നാൽഞാനിനിനീചൊല്ലിയപോലേചെയ്യൻ
കുറവിയലാതെന്നോശ്രീരാമൻക്രിയപോതേലക്ഷ്മണനടിതൊഴ-
തറികനരേന്ദ്രൻയാഗമനത്തിലുമഴകിയഹയമേധംചെയ്കെന്നാൻ. ൭൯

ഹയമേധംചെയ്താനിന്ദ്രൻപണ്ടസുരോത്തമനാകിയവൃത്രനെവധ-
ഭയമേറുണ്ടായേചെയ്തിയപാപംതീർപ്പാനിതുകേളരച!
നയമേറിയവൃത്രാസുരനാദിയിൽനാനാഗുണവാനായുളനായാൻ,
ഉയരമവന്നാരമ്പതുയോജനയുണ്ടതിൽമൂന്നൊന്നുണ്ടുടൽവണ്ണം. ൮൦

ഉടൽവടിവേവമിയന്നമഹാസുരനുത്തമനായസുരരിലരചനുമായ്
വടിവൊടുനാടുഭരിച്ചുതലോംനാൾവാണാനമിതപരാക്രമനായേ
കടുകെമഹാതപമേചെയ്യാൻഞാൻകാമസുഖാദികഥംമോഹമകന്നേ-
പടുതരനാകിയതനയനെയവനീപതിയാക്കിത്തപസേതാൻപോയാൻ.
൮൧

പോയവനരിയതപസ്സുകഥംചെയ്തുപുനരരിവുറവുപുരന്ദരനിതിനാൽ
തീയതെനിക്കുണ്ടായ്വരുമേറെം,തേടുകിലെന്നറിവുറവുടനേപോയ്
നായകനാമമലൻകമലാക്ഷൻനാരായണനസുരാന്തക 5 നരവാം
പായലതിന്മീതേതുയിൽകൊള്ളുംപാലാഴിയിലതുകാലംപുക്കാൻ. ൮൨

---

1 മിത്രൻ പാശധരൻ താനായേവാണാൻ=മിത്രൻ വരുണന്റെ ബന്ധുവായി ഭവിച്ചു. മിത്രന്റെയും വരുണന്റെയും സുപ്രധിധേയായ സഹചര്യം അശ്വമേധപുണ്യത്താൽ ലഭിച്ചതാ മെന്നുള്ള സാരം. 2 അനേകാത്മാവായ് കൈതവമില്ലാനിങ്ങൾ=എന്റെ പല ജീവന്മാർതന്നെ ആയസത്യസന്ധന്മാരായ നിങ്ങൾ കള്ളമില്ലാത്ത 4 നൊയ്തു=ലഘു പ്രയാസമില്ലാത്തതു്. 5 അരവാം പായൽതന്മീതേ=സർപ്പമാകുന്ന മെത്തയുടെ പുറത്തു്.

അതുകാലത്തുപുകണ്ണാനിന്ദ്രനുശേഷജഗൽകാരണനേജയജയ
മധുസൂദനകരുണാകരജയജയ!മാധവപീതാംബരധരനേജയ!
കതിരവനോടെതിരാമൊളിവീടിയകൈയ്യുരേതനാഭ്രഷ്ടിതനേജയ
ചതുരാനനനുടെതാത!ജയജയ!സകലസമുദ്ഭവബീജാത്മകജയ! ൭൫൪

ജയമത്സ്യാകൃതിയായേമുന്നംജലധിയിൽവീണുകളിച്ചവനേജയ!
ഭയമൊഴിയാനാമുതുണ്ടാമളവുംപണ്ടൊരുക്രമ്മവുമാനവനേജയ!
തുയർകളവാൻപാതാളെമുമ്പൊരുസൂകരമായേചെന്നവനേജയ
ഭയകരമാംനരസിംഹാകൃതിയായ്പണ്ടസുരനെവധചെയ്തവനേജയ! ൭൫൫

അവനിയെവൈരോചനിയൊട്ടടൻമൂവടിയായ്മുന്നമളന്നവനേജയ!
ഭവനഭയങ്ങളെയെല്ലാംതീർപ്പാൻപുനരാർമറുള്ളവരഖിലേശ!
ഇവനൊരുവൻവൃത്രൻധർമ്മാത്മാവിതുകാലത്തുതപസ്സിനുറച്ചാ-
നവനുടെകീഴാംത്തെലോകൃവുമിനിയാശ്രയമെന്തേയെങ്ങൾക്കെല്ലാം. ൭൫൬

ആമളവുംവൈകാതേനിന്തിരുവടിയവനേക്കൊലചെയ്യാതൊഴികിൽ
പോമമരന്മാരുടെസുഖമെന്നപുകഴ്ന്നടിതൊഴുതമരേന്ദ്രൻനിന്നാൻ;
കാർമുകിൽപോൽനിറമുള്ളപുരാണൻകരുണാകരനരുണാംബുജനയനൻ
താമസിയാതുണർവുറവരുളിച്ചെയ്യാനമരാധിപനോടതുകാലം. ൭൫൭

കാലനുതുല്യൻവൃത്രനിലുണ്ടൊരുകരുണനമുക്കെന്നാൽനാംതാനേ
ചാലെമുതിന്നവനെ 1 ക്കൊലചെയ്കതകാകേവലമെങ്കിലുമിതുകാലം.
മൂലവിനാശംനിങ്ങൾക്കവനാൽമുറ്റുംവരുവതൊഴിച്ചിനിഞാനേ
പാലനചെയ്യൻ,നമുടെശക്ത്യാപരിചൊട്ടകൊൽനീയവനെമഹേന്ദ്ര!
൭൫൮

അതുനവനരുളിച്ചെയ്തഖിലേശ്വരനവിടെമറഞ്ഞളവിന്ദ്രാദികളംപോയ്
കാനനമെയ്തിമഹാസുരവരനെക്കണ്ടേഭയമൊട്ടുനിന്നാരൊട്ടേ.
മാനിതമാകിയവജ്രംകൊണ്ടേമധുസൂദനശക്ത്യാബലവാനായ്
താനെതിർചെന്നമർചെയ്തയിർകൊണ്ടാൻതദനുമഹേന്ദ്രൻവൃത്രനെയവിടെ
൭൫൯

അഹിടെപ്പുണ്യാത്മാവൃത്രനെ 2 വധയറയാതേചെയ്തതിനാലിന്ദ്ര-
ന്നൊവിടെയുമെവാനുലകിലിരിക്കരുതെന്നോവന്നിതുപാപബലത്താൽ;
അവനവിടംകൈവിട്ടമറഞ്ഞളവാകുലമോടമരന്മാരുംപോയ്
ഭുവനമനത്തിനുനായകനാകിയപുരുഷോത്തമനോടതുമറിയിച്ചാൻ. ൭൬൦

അറികമഹേന്ദ്രനുടേഹരിതംപോമറയാതെഹയമേധംചെയ്യേ
കുറവിയലാതെന്നേപൂജിക്കുന്നെണംവരുമെന്നഖിലേശ്വരനരുളാൽ,
പിറകുതുലോംനാംചെന്നമരന്മാർപേത്തുംമുനിവരനോടുംക്രൂടെ
മറയമഹാപാപത്തൊടുമലവാവന്നുഭവിക്കുമിടത്തിനുചെന്നാർ. ൭൬൧

---

5 കൊലചെയ്യുന്നതു നന്നല്ല. 1. വധം സംശയിക്കാതെ ചെയ്തതുകൊണ്ട്.

ചെന്നച്യുതനരുൾചെയ്തതുപോലവരന്നേദേവേന്ദ്രംമുന്നിട്ടേ
നന്നിമികത്തമഹാഹയമേധംനലമൊടുചെയ്യുമുടിച്ചതുകാലം
നിന്നമഹാപാപമിതമരേന്ദ്രനിയോഗത്താലേവിപ്രരെവധചെ-
യ്യുന്നവരിൽതരുണികളിലുമെല്ലാമിതമൊടമന്നിതുടൻജലമതിലും. ൪൯൯

അതിസുഖമോടേവന്നിതുടനുടനാകുലമെയ്തിയമൂവുലകത്തി-
1 ന്നിതമിയദേവേന്ദ്രനുമതിനാൽമുന്നേതിലുമിമ്പമിയന്നേവാണ്ണാൻ
അതിസുഖമായ് ഹയമേധംചെയ്താലതുപോലേസുഖമുണ്ടാ മെന്നാ-
ലിതുപൊഴതേചെയ്യോമെന്നേ സൌമിത്രിയുമരചകളരചനുചൊന്നാൻ.
൪൯൮

അരചകളരചനിരാമനരേന്ദ്രനനന്തരമനുജന്മാരൊടുചൊന്നാൻ
ഉരചെയ്തതുപോലെഹയമേധമിതുചിതംചെയ്വതുമറിതുകേൾപ്പിൻ;
നിരുപമകർമ്മപുരീതനയൻനൃപനളനഖിലഗുണാകരനായെ
പരിചിനൊടവനീപാലനചെയ്താൻ,പഴിതുടരാതേപണ്ടതുലോംനാൾ.
൪൯൭

നാൾപലവുംചെന്നതുകാലത്തന്നരപതിതാൻനായാട്ടിനുവനമതി-
ലേപലപലമൃഗജാതികളെക്കൊന്നേതുമലംഭാവംവാരാതെ
താപസജാതികൾപോലുംചെല്ലാതായമഹാടവിപുക്കുടനേസ-
ന്താപമിയന്നൊരു 2 പെണ്മയിതെന്തിഹ!സഹസാവന്നതെനിക്കെന്നോ-
ത്താൻ ൪൯൬

ആനവനവിടെത്തന്നുടെപിഞ്ഞെന്നാരവരവരേനാരികളായതു
താനറിവുറുവിചാരിച്ചകൃമസംകടമോടുമുഴന്നാനൊട്ടേ.
മാനിതനായമഹേശ്വരനന്നുമമാതിനുവേണ്ടിയിയറിയശാപം
നൂനമിതെന്നറിവുറഖിലേശ്വരനടയസമീപേചെന്നുപുകുന്താൻ. ൪൯൫

താനവിടെപ്പരമേശ്വരനെപ്പരിതാപമകറുവതിന്നുപുകണ്ണാൻ.
വാനവരാമവർതാമറിയാതമഹാപുരുഷ!സകലേശ്വരനേജയ!
മാനിനിമാർമന്നിയാകിയമാമലമാതിനുവല്ലഭനായവനെജയ!
ഹാനിയൊഴിപ്പതിനായഖിലത്തിനു 3 മാലമുതിന്നുണ്ടവനെജയജയ. ൪൯൪

ജയഗംഗാജലശോഭിതതുംഗജടാഭര!ജഗദുത്ഭവലയകാരണ!
ജയചന്ദ്രാദിത്യാനലനെത്ര!ജഗന്മയജനനവിവർജ്ജിതനേജയ!
ഭയകരഭ്രഷണഭോഗിസമൂഹ!ഫണാമണികിരണവിരാജിത!ജയജയ
ജയസിതഭസ്മവിഭ്രഷിതദേഹ!ദിഗംബരജയദേവേശ്വരജയജയ! ൪൯൩

ദേവകുലാത്തിവിനാശനനെജയദൈത്യപുരത്രയനാശനജയജയ!
ദേവകദംതാപവിനാശനജയജയ!സിതവൃഷവാഹനശംകരജയജയ!
പാവനകീർത്തനപഞ്ചാനനജയ!പാപഹരാന്തകസൂദനജയജയ!
മാവ്തിൽമുഖ്യശിരോമാലാധര!മാമലമീതുവസിപ്പവനെജയ! ൪൯൦

---

1. ഇതമിയ=സന്തോഷിച്ചു. 2 പെൺമ=പെണ്ണിന്റെരൂപം 4, മൂലം=വിഷം.

1 അവനിജലാനലപവനാംബരചന്ദ്രാദിത്യേജപത്മാകനേജയജയ
ഭുവനമനത്തിനുനായകനായപുരാതന!പുണ്യാത്മാവേജയജയ!
2 കവലകഠംതീത്തകതാർതെളിയിച്ചേകഴൽപണിവവരെക്കാപ്പവനേജയ
ശിവകര!ശിവശീതാംശുവിഭ്രഷണശിഷ്ടജനാശ്രിതപാദാംബുജജയ! സ്യംഥ

അംബുജസംഭവനാലറിവാനരുതാതജഗൽകാരണനേജയജയ!
ശംബരവൈരിയെവെന്നവനേജയശരണമെനിക്കിനിമറ്റില്ലെന്നേ
തുമ്പമകന്നിളനന്നിളയാകിയസുന്ദരിയായേനിന്നുപുകണ്ണാള-
വമ്പരിലമ്പനശേഷജഗൽപതിയവനരികേവന്നരുളിച്ചെയ്താൻ. സ്യംവ

അരുതറിതവപുരുഷതപംതരുവാനെന്നിനിനക്കിനിവേണ്ടുവതെല്ലാം
തരുവനുരയ്ക്കുന്നീശനിരുവടിസഹസാചൊന്നതുകേട്ടഴിവൂറേ
വരമതൊഴിഞ്ഞുതരേണ്ടുവതില്ലമഹേശ്വരനെ!യെന്നവനെവണങ്ങി
പ്പരിചൊടുപിന്നെനിനന്തരിവുറേപരമേശ്വരിയെയു മടിമലർതൊഴുതാൻ.
സ്യംനവ

അടിമലർതൊഴുമവർക്കംക്കൊരുകാലവുമഴിവിയലാവാനന്ദമിയറും
2 തുടിയിടയാളേപർവ്വതരാജസുതേപരമേശ്വരിവിശ്വേശ്വരിയേ
വടിവിയലുംബ്രഹ്മാദികമൂവരുമായേവിശ്വംനിർമ്മിപ്പതുമട-
നടിരക്ഷിപ്പതുമവസാനമൊടുക്കവതുംനീമറ്റാരിതുചെയ്യോർ. സ്യംര

മറ്റൊരുവർക്കരിവാനരുതാതമഹേശ്വരിജയ!കാമക്രോധാദികളം
4 പറ്റേവിട്ടുതൊഴുന്നവർമാനസപങ്കജമതി 5 ലുറയുന്നവളേജയ!
നറവരായമഹാമുനികുലവരനതപാദേ!മാതാവേജയജയ!
കുറവിലാതമഹാമായേജയ! ഗുണഗണനിലയേവിദ്യേജയജയ! സ്യംഒ

വിദ്യേവിനുമയേനാദത്തിൽവിളങ്ങീടും വാഗ്ഭാത്മകമായ്വ-
ന്നെത്തീടുംവിശ്വത്തിനുകാരണമീശ്വരിനീയെപാത്താൽമുറവും
നിത്യേനിഷ്കളനിർമ്മലചിന്മയനിരുപമപരമാനന്ദമയേജയ!.
സത്യേപരിപാലിച്ചരുളംനീയുംസന്തതമെന്നടിതൊഴുതുപുകണ്ണാൻ. സ്യന്നേ

തൊഴുതവനരികേചെന്നുജഗത്ത്രയസുന്ദരിമന്ദസ്മിതമൊടുചൊന്നാൾ,
പഴുതുവരാസേവിപ്പതുനമ്മെപ്പാതിവരംഞാൻതരുവൻകേൾനീ
അഴകൊടുസുന്ദരിയാകൊരുമാസ,മനന്തര,മൊരുമാസംനേരപതിയായ്
പിഴയിയലാതേവാഴ്ക,മറന്നേപെണ്ണായ്മുമ്പിലിരുന്നപ്രകാരം. സ്യംഒ

അംബുജലോചനയാകിയദേവിയവണ്ണംചൊല്ലിമറഞ്ഞവനന്തര-
മിമ്പമിയന്നോരോമാസംപുനരിളതാനേവമിരുന്നളവൊരുനാൾ
കമ്പിതമാനസനായവർതന്നെക്കണ്ടുബുധൻകാമാതുരനായേ
അൻപൊടണഞ്ഞവർതന്നൊടുചോദിച്ചറിവുറവാനവളുടെവൃത്താന്തം.

---

1 ഭൂമി, ജലം, അഗ്നി, വായു, ആകാശം, ചന്ദ്രൻ, സൂര്യൻ, യജമാവു ഈ എട്ടു ശരീരങ്ങളുള്ളവൻ. 2 കവലകൾ=ദുഃഖങ്ങൾ= 3 തുടിയിടയാളെ=ക്രമമായ മദ്ധ്യപ്രദേശത്തോടുകൂടിയവളെ 4 പറ്റേ വിട്ട=സംസാരബന്ധത്തെ ഉപേക്ഷിച്ചിട്ട്. 5 ഉറയുക=വസിക്കുക.

അവളുടെവൃത്താന്തങ്ങറിഞ്ഞുമനംഗശരാതുരനായബുധൻതാ-
നവളെയുടൻനിജഭാര്യാവായ്വച്ചനുപമനാരികളോടുപറഞ്ഞാൻ;
ഇവിടെവനേപലകിംപുരുഷന്മാരുളരിവരുടെവല്ലഭമാരായ്
അവശതക്രൂരതേകിംപുരുഷികളായേവാഴ്വിൻനിങ്ങളുമെന്നേ. ൯൦൯

എന്നവർതമ്മെവിധിച്ചബുധൻതാനിതമാന്നിളയൊടുക്രൂടെവസിച്ചാൻ
ചെന്നിതുമാസമനന്തരമുദയേചെമ്മേനരപതിവരനുളനായേ,
നിന്നബുധൻതന്നൊടുചോദിച്ചാൻനിരുപമതാപസനേമമപിനേ
യിന്നിഹവന്നവരെക്കാണേൻഞാൻ, 3 എന്തവർക്കംക്കെയ്തിയതുമറിയേൻ,
൯൧൦

അറിയേനിവയെല്ലാമെന്നാലിതറിഞ്ഞരുൾചെയ്കെന്നരചൻമുന്നേ
തറിയാതെചോദിച്ചതിനവനോടറിയിച്ചാനനുനയമൊട്ടബുധനും
കറവിയലാതശിലാവഷ്ടത്താൽക്രുടിയസൈനികരടയപ്പെട്ടാ
രുതിയിലാതാലസ്യത്തൊടുനീയാശ്രമമതിൽവന്നേ 2തുയിൽകൊണ്ടാൻ.
൯൧൧

ആനതുകാരണമിന്നിവരെക്കാണായ്വാൻനീചിലനാളിനിയിവിടെ
ദീനതയെന്നിയിരുന്നാൽഞാനേനിഖിലവുമറിയിപ്പൻവൃത്താന്തം
മാനസഖേമിളയ്ക്കുന്നളവുമഹീപതിയുംബുധനോടറിയിച്ചാൻ
കാനനഭൂമിയിൽനിന്നനുചരരെക്കാണാതേനഗരംപൂകേൻഞാൻ. ൯൧൨

നഗരമുടൻപരിപാലനചെയ്യുംനമ്മുടെസുതനാകിയശശബിന്ദു
സുഖമായിവിടെയിരിപ്പൻഞാനേസുഖമില്ലറിയിനിനഗരംപൂവാൻ
പുകഴുംക്രൂരതേവാഴുമോനരപുംഗവനായാലെന്നനരേന്ദ്രനെ-
യകമേസന്തോഷത്തോടേബുധനാശ്രമമതിലേവച്ചുഭരിച്ചാൻ. ൯൧൩

ആനവ 3 നയലാഭാവംവന്നിതനന്തരമുണ്ടായിതുപുംഭാവവു-
മാനമൊഴിന്തേവംമാസംപൂനരൊമ്പതുചെന്നതുകാലംപെറാറാൾ;
മാനവനായപുത്രനവനാകിയമകനെമുതിന്നബുധനുകൊടുത്താൻ
താനിളനായവനന്തരമവനെതാപമൊഴിച്ചുഭരിച്ചാൻബുധനും ൯൧൪

ഉമ്പരിലുംഗുണമീടിയപവ്തനുത്തമദേവാസുരുംച്യവനനു-
മെമ്പവരാദികളംതമ്മെവിളിച്ചവിടത്തിലിരുത്തിയുരത്താൻബുധനും,
സന്ത്രുതീകർത്തമനന്ദനനായധരാപതിയിവനടവിയിൽനിന്നെയ്തിയ-
തമ്പാൽനിങ്ങളംനിനക്കറിവുവസുഖവരുവാൻവഴികല്പിക്കെന്നേ ൯൧൫

എന്നതുകാലംകർത്തമനുംമറീടിയതാപസവരരോടവിടെ
വന്നവിടത്തിലിരുന്നവരോടുമുപായമിതിന്നിതിനെന്നറിയിച്ചാൻ
നന്നിമികുത്തമഹേശ്വരശാപംനാട്ടകിലിതിനൊരുകാരണമെന്നാ-
ലിന്നിതവർതിരുവടിതിരുവരുളാലില്ലാതാമതിനുണ്ടൊരുവഴിയും ൯൧൬

---

1 എന്തവർകൾക്കെയ്തിയതു=അവർക്ക് സംഭവിച്ചെതെന്താണ്. 2 തുയിൽകൊണ്ടാൻ=നിദ്ര പ്രാപിച്ചു (ഉറങ്ങി) 3 അയലാഭാവം=സ്ത്രീത്വം

വഴിയേഹയമേധംചെയ്താൽവരുമഖിലേശ്വരനുടെകാരുണ്യംപുന-
രഴറ് മഹാദുരിതംപോയ് നൃപനിവനുത്തമനാമിതുനിശ്ചയമെന്നേ,
പഴുതുപെടാമൊഴികേട്ടുതപോധനർപവ്വതതാപസനാജ്ഞയിനാലേ
യഴകിയഹയമേധംചെയ്തതിനാലഖിലേശ്വരനതിസന്തോഷിച്ചാൻ. ന്യൂ൬

സന്തോഷത്തൊടുമാ പതിശ്രുതി I ധരാപതികുലവരനാകന്നാളിലു
മിന്ദ്രോപമനാമിളനിവനന്നതിതംവരുമാറുചെയ്തുമറഞ്ഞാൻ;
സന്താപത്തൊടുവേറായിളനൃംധാത്രിയിലഴകിയമദ്ധ്യമദേശ-
ത്തിന്ദ്രാലയസമമായൊരുഭവനമിയറിയതീവസുഖേനവ്വസിച്ചാൻ ന്യൂ൭

സുഖമൊടുവാണമഹീപതിയായേസുതനാകിയശശബിന്ദുവുവാണാ-
ന്നിഖിലഗുണാകരനാമിളനവിടമകന്നുത്തമമദ്ധ്യമദേശേവാണാൻ.
പുകഴൊടനേകംകാലമിരുന്നേപോയവസാനേവാനംപുക്കാൻ
2 നികരിലയാഹയമേധംചെയ്തേനിശ്ചയമവനതുവന്നിതുമുറയും. ന്യൂ൮

മുറയുംനന്നുമഹാഹയമേധംമുറപിഴയാതേചെയ്താലെന്നേ
പറവലർകാലനിരാമൻചൊന്നതുഭരതനുമിളയവനുംകേട്ടടനേ
അറവിലാതളസന്തോഷിച്ചാരരചനുമന്നുസുമിത്രാസുതനൊട്ട
കുറവെഴാതവസിഷ്ഠാദികളെക്കൊണ്ടിവിടേവരികെന്നുവിധിച്ചാൻ ന്യൂ൯

വിധിസുതനായവസിഷ്ഠനെമറുംവിഖ്യാതന്മാരായമുനീന്ദ്രരെ
യതിസുഖമായവിടേവന്നവർക്കെയരചനുമടിമലർതൊഴുതറിയിച്ചാൻ;
മതിനലമോടിവിടേഹയമേധംമറയവരേ!ചെയ്വാൻചിന്തിച്ചേൻ
വിധിവഴിയെന്നതു,കേട്ടതപോധനർവേണ്ടുമതുചെയ്കരുചഎന്നാർ
ന്യൂ൧൦

ആരണർനല്ലവരോരോദിക്കിലമന്ത്രവർകളെയിവിടത്തിൽവരുത്തുക
സാരതയുള്ളുപാദികളെയുമറിസൌമിത്രേവൈകാതറിയിച്ചേ,
ശ്രുതമേവിയവാനരകുലമൊട്ടുസുഗ്രീവനെയുമനുജ്ഞനിശാചര-
വ്വീരരൊടിനിയവിഭീഷണനേയുമിനിവേഴ്ചയൊടിനിയമഹാക്രതുകാണ്മാൻ
ന്യൂ൧൧

മാനിതമായമഹാഹയമിവിടെമഹാമുനിതിലകനനുജ്ഞയിനാലേ
ദീനതക്രൂടാതെങ്ങുനടത്തിനിരാകുലനായിനിയിങ്ങേവന്നാൽ
ഊനമിലാതമഹാക്രതുചെയ്വാനുഴറിയിയറുകനൈമിശവനമതിൽ
വാനവരാലയമോടെതിരായമഹാക്രതുശാലവിധിച്ചുകാരം ന്യൂ൧൨

വിധിവഴിയേയാഗത്തെമുടിപ്പാൻവേറവിടേധനധാന്യാദികളും
കതിരവനോടെതിരാമൊളിവീടിയകാഞ്ചനരത്നാദികളുമനേകം,
മുദിതമഹാജനവൃന്ദമിണങ്ങിനമുഖ്യാപണവു,മനന്തുജനങ്ങൾ.
ക്കിതമൊടിരിപ്പാനുള്ളുഗൃഹങ്ങളു,മിനിയവിടേയുണ്ടാക്കുകഭരതൻ. ന്യൂ൧൩

---

1 എല്ലാക്കുലവും രാജശ്രേഷ്ഠനായി ഭവിക്കുക. 2 നികരിലയാ=സാമ്യമില്ലാത്ത. 3 ഇനിയമഹാക്രതു=മഹാരംഭമുള്ള അശ്വമേധയാഗം.

അൽപൊട്ടമവിടെവരുത്തുകവൈകാതഖിലവുമെന്നനരേന്ദ്രനിരാമൻ
തുമ്പമൊഴിഞ്ഞുരചെയ്തളവവരവർചൊല്ലിയപോലവയെല്ലാംചെയ്താർ;
പിന്നുമുഹൂർത്തംകൊണ്ടുടനേപോയ് പെരിയമഹാക്രതുചെയ്വാനായേ
1 നന്നുകഴീടിയമുനിവരരോടുംനരപതിനൈമിശവനമതുപുക്കാൻ ന്യൂ൰൭

അനുനുകാലത്തവിടേവന്നാരരിയമുനീന്ദ്രരുമന്തണർതാമും
മാനിതരായനരേന്ദ്രാദികളുവന്നവർകാഴ്ചകൾകൊണ്ടവരവരേ
താനവരേസല്ക്കാരഞ്ചെയ്തേധരണീപതിയവർക്കശനാദികളം
ദീനതവാരാതേകല്പിച്ചാൻനിലയറതോരുമിരുത്തിമുതിന്നേ ന്യൂ൰൮

നേരലർകാലനിലക്ഷ്മണനശ്വംനിരുപമയാഗംചെയ്വാനായേ
പാരിൽനടത്തിവരുന്നതുകാലംപരിചൊട്ടയാഗാരംഭംചെയ്താർ;
സാരതമേവിയതാപസജാതികൾ,തത്രവിഭീഷണനാദിനിശാചര-
രാരണർചൊന്നതുചെയ്താർസുഗ്രീവാദികളാകിയവാനരർതാമും. ന്യൂ൰൯

വാനവമാനുഷരാക്ഷസജാതികൾവാധ്യവരാതൊരുമിച്ചേതങ്ങളി-
ലൂനമിലാമറയവരവരവരെയൊരുത്തരെയൊഴിയാതേപൂജിച്ചാർ.
താനൊരുവൻവേണ്ടുന്നവചൊൽവതുതാമസിയാതേധാന്യധനാദികളം
ദീനമൊഴിഞ്ഞുകൊടുത്താരവരവർനിരുപമമായിതുയാഗമതവിടെ ന്യൂ൰൰

അവിടെച്ചൊന്നാർമറയവരവരവരാരേപണ്ടീവണ്ണംചെയ്തവർ
തപമീടിയദേവേന്ദ്രനൊടതുകസലിലാധിപസോമാദികളംതാമും,
ഭവനേപുക്കാലുംനമ്മെപ്പരിപാലനചെയ്യവരില്ലയിവണ്ണം
ജവമൊട്ട 2 മെന്തുനിനച്ചതപ്പോൾചെമ്മേദാനംചെയ്തവരാരേ ന്യൂ൰൱

ഏവമശേഷജനങ്ങൾപുകണ്ണാരിനകുലതിലകനുടേഹയമേധം
കേവലമൊരുവത്സരമീവണ്ണംകേടിയലാതേചെയ്തുകാലം
ദേവസമൻവാല്മീകിമഹാമുനിനിരുപമരാകിയശിഷ്യരുമായേ
പാവനരായതപോധനർമേവുംഭവനസമീപേചെന്നുപുകുന്താർ ന്യൂ൰൲

താനവിടേമുനികുശലവരാകിയതന്നുടെശിഷ്യന്മാരൊടുചൊന്നാൻ
മാനിതമുനിവരഭവനംതോറുംമറവുമഹാജനമുള്ളേടത്തും
ദീനതക്രൂരതേരാമായണദിവ്യമഹാനാമംപിഴയാതെ
ഗാനമിനിച്ചെയ്യിൻ!കേൾപവരകകാമ്പഴിയുംപരിചെങ്ങുനടന്നേ. ന്യൂ൰൳

എങ്ങുനടപ്പതുകാലത്തരചനിതത്തൊട്ടുകുടെവിളിപ്പിക്കിൽചെ-
ന്നങ്ങവനുടെസഭയികലിരുന്നോരാദരവോടിതുഗാനംചെയ്താൽ
ഇങ്ങുധനാഗ്രഹമൊഴികയു 3 മാമരെങ്കിൽമുനിശിഷ്യന്മാർനാമെ-
ന്നങ്ങുരചെയ്കയുഫലാദികളിവതിന്നതിമധുരംഗാനാചെയ്യുന്നാൻ. ന്യൂ൰൴

1 നന്നു = നല്ലപകൽ. 2 എന്തെങ്കിലും വേണമെന്നു മനസ്സിൽ വിചാരിച്ചാൽ ഉടനേ അതു തരുന്നവർ മറവുള്ളു. 3 ആരാണു നിങ്ങളെന്നു ചോദിക്കയുണ്ടെങ്കിൽ

എന്നെല്ലാംകുശലവരെമഹാമുനിയിതമൊട്ടുശിക്ഷകംചെയ്തപുലസ്ത്യനു-
മന്നുദയേകൃതകൃത്യന്മാരായവർഗാനംചെയ്യെങ്ങുനടന്നാർ;
നന്നിമികുംകുശലവവൃത്താന്തംനരപതികേട്ടിതുവിസ്മയമോത്താ-
ലെന്നുനിനച്ചുവിളിച്ചവർതമ്മെയിരുത്തിയിതത്തൊട്ടുഗാനംകേട്ടാൻ. സ്യന്ദനൻ

കേട്ടാൻകമ്മമിയറിയശേഷം, കേവലമന്നേയിരുപതുസഹസ്രം
കേട്ടാൽമതിവാരായെന്നവരവർവേഴിച്ചുരതടങ്ങിയശേഷം
1 വാട്ടാതവർമാനസമീരൊ ടുതമഹിമമികുത്തസുവണ്ണസഹസ്രം
കാട്ടാതേനൽകീടുക,ബാലകർകൈയിൽവിരഞ്ഞാൻനരപതിയും. സ്യന്ദനൻ

നരപതിചൊന്നതുകേട്ടനുചരരതുനൽകുവതിന്നുതുടങ്ങിയനേര-
ത്തരുതിതുവേണ്ടാതാപസബാലകരായനമുക്കന്നാർകുശലവരും;
പെരിയമഹാജനമന്നതുകേട്ടുംപേത്തതിവിസ്മയമുറവാർനരപതി-
യിരുവരൊടുംചോദിച്ചുൻകാവ്യമിതേവർചമച്ചതുചൊല്ലുകയെന്നേ. സ്യന്ദനൻ

മുനികുലതിലകനവൻതവചരിതംമുറുമിവണ്ണംചെയ്തമഹാത്മാ-
വനുപമയാകിയഗോമതിതൻകരയാശ്രമമതിൽവസിപ്പളനിതുകാലം,
മനസികനിഞ്ഞതുകേൾപ്പതുവേണ്ടുകിൽമഖകൃത്യങ്ങളിയറിയശേഷം
പുനരിതുകേൾപ്പാമെന്നാർകുശലവർഭൂപതിതാനുമതിന്നുമതിന്നാൻ
സ്യന്ദനൻ

ആനതുകാലം,മുനിവരരവരവരചകളോരോദേശനിവാസികരം
മാനിതരായവയോധ്യാവാസികരം, മറുമഹാരാജനമായുള്ളവരും
ഊനമിലാഭരതൻശത്രുഘ്നനുമുത്തമലക്ഷ്മണസുഗ്രീവാദിക-
ളാനവരോടുവിഭീഷണനെന്നിവരാദികരുംപൂഴെനരേന്ദ്രനിരുന്നാൻ സ്യന്ദനൻ

നാനാഗുണഗണമീടിയകുശലവർ, നരപതിമാർകൃത്യങ്ങളിയറി-
ത്താനാദരവൊടുകൂടിയിരുന്നസഭാഗതരായേഗാനംചെയ്താർ
വാനോർപതിസമനാകിയരാമമഹീപതിഗാനമിവണ്ണംപലനാളം
മാനാതീതമുമോകേട്ടങ്ങവർവൈദേഹീസുതരെന്നറിവുറവാൻ. സ്യന്ദനൻ

അറിവേറുന്നമഹീപതിദൂതരെയതുകാലാവൈദേഹിസമീപേ
യുറവൊട്ടവിടറിയിച്ചാൻജാനകിയുത്തമയാകിൽമഹാജനമദ്ധ്യേ
2 മറുവരുമാറുവിശുദ്ധയുമാനാൽവാദകഥംപോമെന്നതുകേട്ടമുനി
കുറവിതിനില്ലേതുംചെയ്യാമിതുകുറുകിൽനാളെത്തന്നേയെന്നാൻ. സ്യന്ദനൻ

എന്നതുദൂതന്മാർചൊന്നപ്പൊഴുതിതമൊട്ടുചൊന്നതുകേട്ടമഹീപതി
നന്നിമികുത്തമഹാജനമദ്ധ്യേ നാനാജനവുംകേൾക്കെച്ചൊന്നാൻ
വെന്നിവരുത്തിയസീതാശപഥംവിരവൊടുനാളെകേൾക്കസമസ്തരു-
മൊന്നിയിതത്തൊടുമെന്നാളവവരവരുടനേനരപതിയെന്നുരചെയ്താർ.

---

1 അവരുടെ മനസ്സിന്ന അനുഭൂയുണ്ടാകുന്ന പതിനെണ്ണായിരംപൊൻ കൊട്ടിപ്പൊതിഞ്ഞു കൊടുക്കുക, 2 മറുവരുമാറ്, കളങ്കം തീരുത്തക്കവണ്ണം

താർമകളയനുടെപിൻവരുമതുപോൽതാർക്കഴലാംജാനകിപിറേറന്നാൾ
സീമയിലാവാല്മീകിയുമായതിദീനതയോടുവരുന്നതുകണ്ടേ
താമകതാരഴിവുറവരവരേ,സാധുവിദേഹജയേജയയെന്നാർ;
സീമയിലാതനരേന്ദ്രജയജയ!ശ്രീരാമ!എന്നാർചിലരവിടേ. ൧൮൫

അവനീപതിശ്രീരാമനരേന്ദ്രൻഅവർത്ത്യാവിവരംജാനകിതാൻമ-
ററിവരോടെതിരായുള്ളവരാരേയിരേഴലകിലുമെന്നാർപലരും;
തപമീടിയമുനിശ്രീവാല്മീകിസഭാജനമദ്ധ്യേസീതയുമായ്ച-
ന്നവനീശചരനാകിയശ്രീരാമനൊടറിയിച്ചാനൊന്നകളുതുകാലം. ൧൮൬

ഒന്നുമൊഴിഞ്ഞൊരുകാലവുമേതൊന്നരചെയ്യേനെന്നാലിതുകേൾനീ
പെണ്മണിയാകിയസീതയിവർക്കൊരുപിഴയില്ലെന്നതുസത്യഞ്ചെയ്തേ.
നിന്മനമേന്തിനിയെന്നറിവുററൽനികിലജനങ്ങളരിയുംവണ്ണം
1 കല്മഷമേതുമെനിക്കില്ലെന്നിതുകാർകുഴലാളിവർതാനറിയിക്കും. ൧൮൭

അറികവിദേഹസുതാതനയന്മാരനുജകുശലവരാമിവർതവസുതർ
കുറവിയലാതേശപഥംചെയ്യാൻക്രുകനീയെന്നാലിവർചെയ്യും;
മറുവുമാറന്നേമുനിചൊന്നതുമനുകുലതിലകൻകേട്ടടിമലർതൊഴു-
തുറവൊട്ടുചൊന്നാനിതുനിന്തിരുവടിയുരചെയ്തതുകൊണ്ടേമതിയെല്ലാം.
൧൮൮

മതിനലമുള്ളവളേയിവർജാനകി,വാനവരുംചൊന്നാരിതുമുന്നേ
ഗതഭയയായ്വീണഗ്നിയിൽനിന്നിവർ,കേടിയലാതേവന്നവളല്ലോ.
ബതസകലവുമറിവുറേനമനസിവിചാരമൊഴിഞ്ഞുകളഞ്ഞേൻഞാൻപുന-
രിതുനിന്തിരുവടിയോടപരാധത്തരുളുപവാദംപേടിച്ചിതുചെയ്തേൻ.
൧൮൯

അതുപോമാറുസമസ്തജനങ്ങളരിയുംപരിചിവിടേയൊരുസത്യമ-
തിതുകാലംജാനകിയിവർചെയ്കെന്നിനകുലതിലകനുമരുളിച്ചെയ്താൻ;
അതുകാലത്തയനാദികമാവാനവരംബരമാശ്ലേവന്നുളരായാർ-
അതുകണ്മാനായ്വാനരരാക്ഷസജാതികളുംവന്നവിടെനിറഞ്ഞാർ. ൧൯൦

അവിടെയതീവമഹാസൌരഭ്യമൊടതുകാലത്തൊരുമാരുതപോതക-
2 മുപവിവരുംപടിവീശിതതനാലൊരുവരുമൊഴിയാതാനന്ദിച്ചാർ
തപമയലുംവടിവീടിയജനകിതാനതിദീനതയായ് ജനമദ്ധ്യേ
യവനിയെനോക്കിയധോമുഖിയായ് നിന്നറികസമസ്തരുമൊന്നയിതെന്നാൾ
൧൯൧

എന്നാരംഭത്തായോടല്ലാന്നെറെനമനസാചിന്തിച്ചില്ലൊരുവനൊ-
ടൊന്നിയിരിപ്പാനായൊരുകാലവുമൊന്നയിതെങ്കിൽവസുന്ധരയേനീ
3 ഇന്നുനമുക്കവകാശംതന്നീടില്ലയതല്പാൽവേണ്ടവതെന്നള-
വന്നുമഹാസിംഹാസനഗതയായവനിപിളർന്നവനിയുമെതിർവന്നാൾ.൧൯൨

---

1 കല്മഷ...യിക്കും=അശുദ്ധിയേതും ഇനിക്കില്ലെന്നു സുന്ദരിയായഇവൾ സത്യം ചെയ്യും.
2 ഉപവി=സുഖം ആനന്ദം 3 ഇന്നു നമുക്കു...വേണ്ടവേതു=ഇന്നു് എനിക്കു സ്ഥലം തരിക അതല്ലെങ്കിൽ സ്ഥലംതരേണ്ടാ

വന്നമഹീദേവിയുമതുകാലംമൈഥിലിതന്നെയിതത്തൊടെടുത്തേ
തന്നുടെസിംഹാസനമതിൽവച്ചുതദാപാതാളേപുക്കുമറഞ്ഞാൾ
1 ഇന്നവരെന്നാതേയതുകണ്ടവരേവരുമേവിസ്മയമൊട്ടുചൊന്നാർ
2 സന്നെറിയുള്ളവരാരിവളെപ്പോൽനാരികളായുള്ളവർകളിലെന്നേ. ന്യ൪൯

എന്നതുകാലംവാനവരാമവരീടിയമാമലർമാരിപൊഴിച്ചാർ;
ഒന്നറിയാതേനിന്നാർചിലർപുനരോത്തതിവിസ്മയപരവശരായേ;
ഇന്നനരേന്ദ്രനിരാമനെയുംമറിവൻജാനകിയെയുമിരുവരെയുംപോൽ
നന്നിമികുത്തവർപുരുഷരിലുംവരനാരികളിലുമില്ലെന്നാർപലരും. ന്യ൩൦

പലർഖേദത്തൊടുനിന്നാർ,ജാനകിപാതാളത്തിൽമറഞ്ഞതുകണ്ടേ
ചിലർസന്തോഷിച്ചാരപരാധംചേരാതവളിവളെന്നതറിഞ്ഞേ
3 കലയാമാനസനായുളനാകിയഗുണഗണനിലയനിരാമനരേന്ദ്രനു
മലിവീടിയമാനസനായ്കമ്പിട്ടശ്രുജലംവർഷിച്ചേനിന്നാൻ. ന്യ൩൫

നിന്നരനാഴികചെന്നതുനേരംനിഖിലജഗൽസംഹാരംചെയ്വാൻ
എന്നതുപോലതികോപിച്ചവനിയൊടിനകുലതിലകനമരുളിച്ചെയ്താൻ,
നന്നുദശാനനനിവളെക്കട്ടതറിഞ്ഞവർകളെയടയക്കൊലചെയ്തേ
വെന്നിവരുംപടിവീണ്ടേനതുപോൽവീരൊടുകൈക്കൊൾവൻഞാനിന്നും.
ന്യ൩൮

ഇന്നിഹഞാൻകാണുംപരിചവളെയെടുത്തുംകൊണ്ടുരസാതലമതിലേ
ചെന്നുപുകുന്നവസുന്ദരയേനീചെമ്മേനൽകുകവൈദേഹിയെയിനി
അന്നിനമുക്കുംപാതാളംപൂകാനവകാശംനൽകുകയല്ലാ--
ലിന്നിതുരണ്ടിലുമൊന്നുഴറിച്ചെയ്കേൻമാതാവല്ലോബതനീയും. ന്യ൪൨

നീയിതുരണ്ടിലുമൊന്നിതുകാലംനിശ്ചയമറിവസുധേ!ചെയ്വായ്കിൽ
തോയമയംമേദിനിയെന്നുള്ളതുസുതരാമിവിടെവരുത്തിമുടിപ്പൻ;
ഞായവുമുണ്ടിതിനെന്നതുരാമനരേന്ദ്രൻചൊല്ലനടുങ്ങീവിശ്വം
തുയചതുർമ്മുഖനന്നതറിഞ്ഞുസുരേന്ദ്രാദികളൊടുമവിടേവന്നാൻ ന്യ൪൫

വന്നചതുർമ്മുഖനരുളിച്ചെയ്താൻമതികോപംതവമനുകുലതിലക!
നിന്നെയിനിച്ചിന്തിച്ചരുൾനീയെ,നിഖിലജഗൽകാരണനല്ലോനീ
4 മെന്നടയാൾവൈദേഹിയുമായ്നീമേലിലതീവസുഖത്തൊടുവാഴാ
മന്നവർനിൻതായ്വാവേജന്മാന്തരമതിലുംനിശ്ചയമറിമുറവും. ന്യ൪൮

മുറവുംകേളിടയിടയെയുണ്ടാംമുഖ്യതര!ദുഃഖന്തവസുഖവും
മുറിതിനുള്ളതുജന്മമിതെന്നാൽമതിഖേദവുമിനിമനുകുലതിലക!
പുററിലുദിച്ചുളനായമഹാമുനിപുണ്യാത്മാതവവൃത്താന്തങ്ങളെ
യുറവുരചെയ്താൻമുന്നേസകലവുമുത്തമശ്രീരാമായണകാവ്യേ. ന്യ൫൨

---

1 ആരെന്നില്ലാതെ. എല്ലാവരും 2 നല്ല ആ ചാരുള്ള. 3 കലയാമാനസൻ=കുറവില്ലാത്തമനസ്സോടുകൂടിയവൻ മഹാമനസ്കൻ എന്നർത്ഥം 4 മെന്നടയാൾ=മന്ദസഞ്ചാരിണി, പതുക്കെ നടക്കുന്നവൾ.

ഏതാകിലുമിഹകുശലവർപാടിയിതത്തൊട്ടുശ്രീരാമായണകാവ്യം
ചേതോഹരമിനിയുംനീകേളിതുശേഷവുമെന്നയനരുളിച്ചെയ്താൻ;
വേധാവിനെയടിതൊഴുതരുൾകൊണ്ടു 1 വിരന്തവർപോയതുകാലത്തരചൻ
ധാതാവിനസമനാംവാല്മീകിതപോധനനെത്തൊഴുതരുളിച്ചെയ്താൻ. ന്യ൭൯

താനയനരുളിച്ചെയ്തതുപൊലേതാൽപയ്യെത്തൊട്ടുശേഷംകാവ്യം
മാനിതരാകിയകുശലവർപാടിമഹാത്മാവേ!നാളെകേൾപ്പാനായ്,
ഊനമൊഴിഞ്ഞിനിയിന്നവക്കളെവിടുകുചിതമിതാമെന്നോവാല്മീകിയു-
മാനതുകാലംചൊല്ലിപ്പോയാരവരവരേഭവനങ്ങൾപുകുന്താർ. ന്യ൮൮

താരണിപാലകനാകിയരാമൻതാനുംപിറന്നാളുദയത്തിനു
2 നീരിയലുംനിയമാദികളാകിയനിഖിലമഹാകർമ്മങ്ങൾമുടിച്ചേ,
ആരണാദിസമസ്തജനങ്ങളുമായാദരവൊടിരുന്നളവിടെ
ധീരതയോടുമിരുന്നേകുശലവർശേഷംഗാനംചെയ്താർകാവ്യം. ന്യ൮൯

അംബുജലോചനയാകിയജാനകിയന്നരസാതലമെയ്തിയശേഷം
തുമ്പമിയന്നതിദീനതയോടുശ്രുഭാചാരൻനരപതിശ്രീരാമൻ
പിന്നുമഹാക്രതുചെയ്തുമുടിച്ചാൻപെരിയമഹാധനരത്നാദികൾകൊ-
ണ്ടന്നൊടവൻതിരുവടിതിരുവരുളാലാരണരാദികളവരവർപോയാർ. ന്യ൯൦

അവരവരെക്കപിവീരരെയരചരെയനുപമരാക്ഷസജാതികൾതമ്മെയു-
മുപവിമികംപടിസന്തോഷിച്ചുടനുടനേയാത്രവിധിച്ചനരേന്ദ്രൻ,
തപമിയലുംമുനിമാരൊടുക്രതെത്താനുമയോദ്ധ്യപുകുന്നുവസിച്ചാ-
നവനിപതീശ്വരനേവംപിന്നെയുമരിയമഹാക്രതുപലപലചെയ്താൻ.
ന്യ൯൧

ആനവനംഭായ്വാവിനെമറുണ്ടാക്കാതേകാഞ്ചനമയമായൊരു
ജാനകിതൻവടിവുണ്ടായ്ക്കൊണ്ടേയാഗങ്ങളെയവയവയെച്ചെയ്താൻ:
താനവിടെപ്പലകാലമിരുന്നുധരാപരിപാലനമഴകൊടുചെയ്താ-
ന്നനമൊഴിഞ്ഞുസമസ്തജനങ്ങളുമുത്തമഭ്രപതിയൊടുരഞ്ജിച്ചാർ. ന്യ൯൨

2 ആരേധർമ്മസ്ഥിതിയില്ലാതവര,ന്നചമൃത്യുവുമില്ലൊരുവക്കും,
ചോരാദികളില്ലെങ്ങുംഭ്രമെയു,സുഖമായ്വിളയുംപടിവഷ്ടിക്കും;
പാരേവംഗുണമുള്ളമഹീപതിപരിപാലനചെയ്യുന്നതിനാലേ
നേരേസകലപ്രാണികൾതാമുനിതരാമാനന്ദത്തൊടുചേന്നാർ. ന്യ൯൩

ആനന്ദിച്ചാളുടലൊടുവേറായന്നമരുലകെയ്തിയകൌസല്യാ
മാനഞ്ചേർകൈകെയിയുമതുപോൽ മറ്റുസുമിത്രാദേവിയുമവിടെ
താനിന്ദ്രോപമനാകിയ ദശരഥധാത്രിപാലശിഖാമണിയോടും
ഭീനതക്രൂടാന്തവക്കളിരുന്നാർ,നൃപവരർശേഷക്രിയകൾമുടിച്ചാർ; ന്യ൯൪

---

1 വിരന്തവർപോയതുകാലത്തു്=വേഗത്തിൽ ബ്രഹ്മാദികൾ മറഞ്ഞുപോയതുകൊണ്ടു്. 2 കൈവള്ളംകാണ്മുള്ള കമ്മങ്ങൾ (സന്ധ്യാവന്ദനാദികൾ) 3 അന്നു്, ധർമ്മനിഷ്ഠയില്ലാതവരാണു്. എല്ലുംവക്കും ധർമ്മനിഷ്ഠയുണ്ടു് എന്നർത്ഥം.

ആരണരാമവക്ത്രംക്കുകൊടുത്താനരചനനേകംധനരത്നാദികളം,
പാരിലിവണ്ണംചെയ്തവരാരേപൈതൃകമെന്നുപുകണ്ണാർപലരും;
നേരലർകാലനിരാമനരേന്ദ്രൻനീതിയിൽമാതൃജനത്തിനനന്മകളം
ചേരുവതിന്നവിടെശ്ലേഷക്രിയചെയ്തുമുടിച്ചുസുഖത്തൊടിരുന്നാൻ, ൯൬൫

ആനതുകാലംകേകയരാജാവായയുധാജിത്തരിയപുരോഹിത-
നാനമഹാമുനിതന്നെയിരാമനരാധിപനെക്കാണ്മാനായ്വിട്ടാൻ;
ആനവനശ്രഗജാഭരണാദികളരചകളരചനൽകിക്കണ്ടാൻ
മാനിതനായമഹീപതിയവയുംവാങ്ങിമുനീന്ദ്രനെയുംപൂജിച്ചാൻ. ൯൬൬

മുനിവരനൊടുചോദിച്ചാനരചൻമുറയുംമാതുലനായയുധാജി-
ത്തിനസുഖമോകാരണമെന്തിവിടത്തിനുഭവാനാഗതനായതിനും,
മനസികനിഞ്ഞെനരുളിച്ചെയ്തതുവന്നിങ്ങെന്നൊടുചൊൽവാനന്നതു
മുനിവരനതുകേട്ടവനസുഖംകളോതാംമാതുലവചനവുമെന്നാൻ. ൯൬൭

എന്നുമൊരാകുലമുണ്ടാകാതവരുണ്ടുമഹാദേശങ്ങളെയവിടെ
വെന്നിമികംഗന്ധവ്വന്മാർപലർവീരതരംപരിപാലിക്കുന്നോർ.
ഒന്നിയശൈലൂഷാത്മജരവർതാമുളർമുക്കോടിമഹാബലവാന്മാ
രിന്നവർക്കളെവെന്നിവിടംനാടായിനിവാഴാമലയാഴിക്കരികേ. ൯൬൮

അലയാഴിക്കരികേനാടാക്കീടവിടവുമെന്നതുനിന്നൊടുചൊൽവാൻ,
കുലയാതെഞാൻവന്നേനെന്നിതുക്രിയതാപസവാക്യംകേട്ടേ
നലമീടിയശ്രീരാമമഹീപതിനന്നിതുചെയ്യുന്നേനിന്നിയെന്നേ
ചലിയാമാനസനാകിയഭരതൻതന്നെയിതത്തൊടുനോക്കിച്ചൊന്നാൻ.
൯൬൯

നാനാഗുണഗണമുള്ളവർകാണിവർനലമിയലുംതക്ഷൻപുഷ്കരനും
വാനോർപതിസുതനോടെതിരാകിയബാലകർഭരതകുമാരാത്മജർപോയ്
1 ആനോർകളെവധചെയ്തവിടംനാടാക്കുവർഭരത നെമുന്നിട്ടമർചെ-
2 യ്താനാലിവക്കളെയെല്ലാംമാതുലനവിടംപരിപാലിക്കവിശേഷാൽ. ൯൭൦

ആലയമതിൽനിന്നിന്നുഗജാശ്വരഥാദിപെരുമ്പടഭരതനുമായേ
ചാലെവിരന്തുപുറപ്പെട്ടുകെന്നധരാപതിതിലകനരജ്ഞയിനാലെ,
ബാലകരാകിയതക്ഷാദികളോടുമന്നനെയടിതൊഴുതേഭരതൻശുഭ
കാലമറിഞ്ഞേപോയാനവരവർകേകയമുനിവരനുമായപ്പോഴെ. ൯൭൧

ആത്തിളകുംപടനടുവേതക്ഷനുമനുപനാകിയപുഷ്കരനുംപുന-
രാത്തികെടുംപടിചെന്നുമഹീപതിയഭിഷേകംചെയ്തരുളിച്ചെയ്യാൻ
പേർത്തുമഹാദേശങ്ങളിലിവരെപ്പിഴവാരാതേപോയ് 3 വാഴിച്ചാൽ
കീർത്തിവരുംപടിനീചരികെന്നേകേകയരാജസുതാത്മനോടേ. ൯൭൨

---

1 ആനോർകളെ= വരെ ആ ഗന്ധവ്വന്മാരെ എന്നർത്ഥം. 2 ആനാൽ=എന്നാൽ. 3 വാഴിക്കുവാഴ്=വാഴിച്ചിട്ടു വാഴിച്ചതിനുശേഷം.

ഏറിയഭൂതപിശാചാദികൾപുനരെണ്ണില്ലാതളമൃഗപക്ഷികളും
തേറിമഹാശവഭക്ഷണമിനിനാംചെയ്‌വോമെന്നതിസന്തോഷിച്ചേ;
വീരൊട്ടപോംപടനന്നടെമുമ്പേ,വേഗമിയന്നേപോയിതുഭരതൻ.
ക്രൂരരുതാതളസൈന്യത്തോടുംക്രൂടെക്കേകയരാജ്യംപുക്കാൻ. ൧൬൨

പുക്കതറിഞ്ഞതിസന്തോഷിച്ചേപൊലിവിയലുംനിജസൈന്യത്തോടും.
തക്കതിതെന്നേകേകയരാജൻസഹസാഭരതബലാനുഗനായേ,
ഒക്കെമഹാബലരാകിയഗന്ധവ്വോത്തമരോടുചെരുത്തമർചെയ്തേ.
നിൽക്കെനിരാകുലമായിരുചാടുംദിവസമൊരേഴുകഴിഞ്ഞുമുറവും. ൧൬൩

മുറവും 1 വാണമഹാവർഷത്താൽമൂടിപടയിരുപാടുമനന്തര-
മറവമിലാതശ്വങ്ങൾതുടൻടനാറൊഴുകി 2 ക്രൂരുതിപ്പുനലാലെ.
മറവിവരെക്കൊല്ലുന്നേനെന്നുമഹാബലവാൻഭരതൻകൈകൊണ്ടാൻ
കുറവമിലാതാകിയ 3 കാലാസ്ത്രംകൊടിയതുസംവർത്തകമതുകാലം. ൧൬൪

കാലപുരംപുക്കാരസ്ത്രമതതുകാലംഭരതൻവിട്ടുകൊണ്ടേ
ചാലവിരുന്തുമഹാബലരാകിയശൈലൂഷാത്മജരൊട്ടൊഴിയാതെ.
കാലമൊരയ്യാണ്ടകമെയവിടംകനിവിയലുംനാടാക്കിച്ചെയ്തേ
ബാലകരെയുമവിടേവാഴിച്ചേമതിമാൻഭരതനയോദ്ധ്യപുകുന്താൻ. ൧൬൫

താനടനേശ്രീരാമനുരേന്ദ്രൻതന്നെയണന്നടിതൊഴുതറിയിച്ചാൻ
മാന്തനായകിയഭരതൻഗന്ധവ്വാദികളെക്കൊലചെയ്തുമവിടെ,
ദീനമൊഴിഞ്ഞേപുത്രരെയോരോദേശങ്ങളിൽവാഴിച്ചുപ്രകാരവു-
4 മാനവകേട്ടതിസന്തോഷിച്ചേഅരചനുമനുജന്മാരൊടുചൊന്നാൻ. ൧൬൬

നാനാസുഖമൊടുമേതൊരുദേശേനാമിനിവാഴിപ്പോമംഗദനേയു-
5 മാനോനിളയവനാകിയചന്ദ്രമഹാകേതുവിനെയുമെണ്ണുകയെന്നോ
താനാദരവൊടുഭൂപൻചൊല്ലുത്താൽപയ്യത്തോടുചൊന്നാൻഭരതൻ
വാനോർപുരിനികരാംതാരാപഥമാമവനിയിൽ 6 വാഴുംഗദനരചൻ! ൧൬൭

അരചൻപുനരവനിളയകുമാരനുമവനിയിൽനല്ല 7 നിശാകരകാന്തേ
പുരമാദരവൊടുനിർമ്മിച്ചവിടെഭൂപതിയായ് വാഴ്കെന്നാൻഭരതൻ
വിരവാലതിനംഗദനൊടുലക്ഷ്മണവീരനെയിളയവനൊടുഭരതനെയും
നരപാലകനതിവണ്ണംചെയ്കനലത്തൊടുനീപോകെന്നുവിധിച്ചാൻ. ൧൬൮

വിധിവഴിയഭിഷേകംചെയ്തംഗദവീരനെയുംപുനരവനിളയവനെയു-
മിതമൊടിവണ്ണംപശ്ചിമദിക്കിലുമിനിയവടക്കുംവിട്ടാനരചൻ

---

1. ബാണമഹാവർഷത്താൽ വലിയശരവർഷംകൊണ്ടെന്നർത്ഥം 2. ക്രൂരുതിപ്പുന = ചോരവെള്ളം 3. കാലാസ്ത്രം കൊടിയതുസംവർത്തകം=ഉഗ്രമായപ്രളയകാലാസ്ത്രം 4. മാനവ=മനുഷ്യ 5. മാനോനിളയവൻ=അനുജനായവൻ ഇളയവൻ (അനുജൻ) 6. വാഴുംഗദൻ=അംഗദൻവാഴട്ടെ 7. നിശാകരകാന്തേ= ചന്ദ്രകാന്തമെന്നരാജസ്ത്രത്തിൽ

മതിനലമോടവർകളതവണ്ണംവടിവൊട്ടചെയ്തോരോവരിഷംജന-
പദമതിലവർക്കുമായ് വാണുടനേ,പാർത്ഥിവന്മാളേടത്തിരുവന്നാർ. സുവ്യാ

വന്നവർചൊല്ലിയവൃത്താന്തങ്ങളെമന്നകുലതിലകൻകേട്ടമകിഴ്ന്നാൻ
അന്നവിടിളയവരാമവരോടുമനേകംകാലമിരുത്തൊടിരുന്നാൻ;
പിന്നെയനന്തരജനത്തിനുമേറെരംഭീതിവരുത്തുംകാലനയോദ്ധ്യയിൽ
മന്നവനെക്കാണ്മാൻമുനിവരനായ് വന്നഥഗോപുരവാതിൽപുകുന്താൻ.
സുവ്യഥ

താനവിടെ1 ദാസ്യരനെതിരാമൊളിതാവിയമുനിവരനവനറിയിച്ചാൻ
മാനിതനാകിയലക്ഷ്മണനൊടുഞാൻമറൊരുദിവ്യമുനീന്ദ്രനുദൂതൻ;
മാനവവംശസമുദ്ഭവനായമഹീപതിയെക്കാണ്മാനായ് വന്നേൻ,
ആനതുവൈകാതേചെന്നിനിനീയരചനൊടറിയിപ്പോയാകെന്നാൻ. സുവ്യവ

എന്നതുകേട്ടസുമിത്രാപുത്രനുമേറിയസംഭ്രമമോടുടനോടി
ചെന്നരചനൊടഖിലവുമറിയിച്ചാൻഅതുകേട്ടുരുളിയഭൂപതിവിരവാൽ
ചെന്നടിതൊഴുതവനെസ്സൽകാരംചെയ്തയഥോചിതമഭിമതമെന്തിനി
യെന്നറിയിക്കെന്നതുകേട്ടരചനൊടിനിയമുനീന്ദ്രനുമരുളിച്ചെയ്താൻ. സുവ്യന

താനൊരുവൻകാണാതേനമ്മിത്തന്നോടറയേണ്ടുന്നതുകായ്മി-
തുനമൊഴിഞ്ഞിതുകാലത്തൊരുവനുടൻവരികിൽകൊൽകവനെനരേന്ദ്ര!
ദീനതകൂടാതേചെയ്യാമിതുനിശ്ചയമെങ്കിലിനിക്കായ്ങ്ങളെ
ഞാനരചെയ്യൻ,കേളെന്നളവുനരേന്ദ്രനുമിതുചെയ്യൻഞാനെന്നാൻ. സുവ്യര

എന്നമഹീപതിസൌമിത്രേനിയുംമുനിപോമളവുംഗോപുരമതിൽ
നിന്നൊരുവരുമിവിടേവാരാതേനിരുപദ്രവമായേകാക്കെന്നാൻ
ഇന്നിതുചെയ്യാമെന്നവനുംപോയിനിയപുരദ്വാരേനിന്നാനെ-
ന്തൊന്നഭിമതമിനിയതുചൊൽകെന്നാനരത്തമഭൂപതിതാപസനോടേ
സുവ്യര

താപസനരചനൊടറിയിച്ചാൻഞാൻധാതാവരുളിച്ചെയ്തിഹവന്നോൻ,
ചാപല്യംകൂടാതേകേട്ടരുൾചതുരാനനവചനങ്ങളെയരച!
നീപണ്ടഖിലവുമുള്ളിലടക്കിനിരാകുലനായേമരുവുന്നളവേ
താപംവാരാതേവനാഭീസരസിജമതിൽനിന്മിച്ചായെന്നേ. സുവ്യന

എല്ലയിലാതഗുണംകലരുംഭൂജഗേശ്വരനാകിയ 2 ശേഷനുമായാ
ചൊല്ലമരുംമധുകൈടഭരായേതുലയാതമർചെയ്തവനംനീയേ
വല്ലഭമോടവരുടെധാതുക്കളെവടിവൊടുമേദിനിയാക്കിച്ചെയ്തും-
ചൊല്ലരുതാതളജന്തുക്കളെനിൻചൊൽപ്പടിയേതൊന്നുംനിന്മിച്ചേൻ. സുവ്യഭ

നിന്മിച്ചതുസകലേശ്വരനേനീനിഖിലവുമെന്നാൽനിശ്ചയമേതും
ധർമ്മസ്ഥിതിപിഴയാതേവിശ്വംതാങ്ങുവതുംനീതാനേയല്ലോ

---

1 ദാസ്യരനെതിരാമൊളിതാവിയ=സൂര്യനുനായപ്രയേഷ്ഠ. 2 ആദിശേഷനായും ഭവിച്ചു

നിർമ്മത്സരമോരോനാളവനിയിൽനിലവതാരംചെയ്തിന്ദ്രാദികളം
തമ്മെപ്പരിപാലിച്ചാദശരഥതനയനുമായാനീയിതുകാലം. ൯൮൮

കാലംപതിനോരായിരമിന്നുകഴിഞ്ഞിതുമാനുഷനായഭവാനിതു
കോലംകൊണ്ടിഹമതിയിനിവാഴ്വതുക്രീതവകൃത്യങ്ങളുമെന്നാൻ;
ബാലന്മാർതാതനൊടുരചെയ്യുംവണ്ണംഞാൻചൊൽവതുതവലോകേ
കാലംവന്നിതുപോവാനെങ്കിൽ 1 കടുകതുചെയ്കവിധിപ്പവരാരേ. ൯൮൯

ഈരേനിന്നൊടിവണ്ണംചെയ്കെന്നറിയാതേചൊൽവോരിന്ദ്രാദികളം
നാരായണനീ 2 ചൊൽവതുപാത്തേനാംതോറുംഖേദിച്ചുഴലുന്നോർ
താരാർമകളംപതിയാമണിമാവ്വാധാത്രിയിൽമതിനീവാണതുമെന്നിതു
നേരേനിന്നൊടുചൊൽവാൻധാതൃനിയോഗത്താൽഞാൻവന്നേനെന്നാൻ.
൯൯൦

എന്നിതുകാലൻതാപസനായ്വന്നിതമൊടുചൊന്നതുകേട്ടമഹീപതി
നന്നിതുചെയ്യൻഞാനുംകാലംനാടിയിരുന്നേനെന്നറിയിച്ചാൻ.
അന്നവിടെശ്രീദുർവ്വാസാവുമയോദ്ധ്യയിലഴകിയഗോപുരദേശേ
ചെന്നുസുമിത്രാസുതനൊടുചൊന്നാൻ,ചേതസിപെരുകിയസംഭ്രമമോടേ.
൯൯൧

ഓടിച്ചെന്നറിയിക്കനരേന്ദ്രനൊടു 4ഞാനിവിടെഞാൻകാണ്മാനായ്വ-
ന്നിടിയസംഭ്രമമോടെന്നതു നീയെന്നതുകേട്ടുസുമിത്രാത്മജനും
പേടിയൊടടിമലർതൊഴുതറിയിച്ചാൻപേത്തുംതവവേണ്ടുവതരുളിച്ചെ
യ്തീടുകതല്പാലിവിടെമുഹൂർത്തമുദാരമിരുന്നരുളുകമുനിതിലക. ൯൯൨

മുനിതിലക!ശ്രീരാമൻനുണ്ടുമുഹൂർത്തംവൃഥമതോർത്തുപൊറുത്തീ-
ടിനിയിവിടേയെന്നതിനുമഹാമുനിയേറിയകോപമിയന്നരചെയ്താൻ.
മനുകുലമിതിനെമുടിപ്പൻഞാനേവൈകാതേനരപതിയെക്കാണ്മോ-
നിനിമമപണിയുണ്ടെങ്കിൽനിനച്ചാലില്ലയതിന്നവികല്പവുമെന്നാൻ. ൯൯൩

എന്നതുകേട്ടുസുമിത്രാപുത്രനുമേറെവിഷാദത്തോടുനിനച്ചാൻ
നന്നിനിഞാനൊരുവൻമൂലമനാവതു,നന്നല്ലല്ലോവംശവിനാശം;
ചെന്നിനിഞാൻനൃപനോടറിയിപ്പതുചിന്തിച്ചാലിഹനല്ലതുരണ്ടില്ല-
മെന്നുനിനച്ചുഴറിച്ചെന്നടിതൊഴുതിനകുലതിലകനൊടവനറിയിച്ചാൻ.
൯൯൪

അവനിപതീശ്വര,നിന്നെക്കാണ്മാനനുപമനാകിയദുർവ്വാസാവാം
തപമിയലുംമുനിഗോപുരദേശേസംഭ്രമമോടുംവന്നിഹനിന്നോൻ
അവനെവിരന്തടിതൊഴുതെതിരേൽക്കുന്നതുകേട്ടരചനുഴറേറാടെഴുനി-
ന്നവിടെയിരുന്നമുനീന്ദ്രനൊടിനിവൈകാതുടനേപോകെന്നുവിധിച്ചാൻ

---

1 വേഗത്തിൽ അതു ചെയ്താലും! അങ്ങനെ ചെയ്യണമെന്നു് ഉപദേശിക്കാനാരിക്കുന്നു! 2 ചൊൽവതുപാത്തേ=അജ്ഞയെക്കാത്തുകൊണ്ടുതന്നെ. 3 നാടിയിരുന്നേൻ=കാത്തിരുന്നോൻ, 4 ഉനിവിടെ=ഇവിടെ നിൽക്കുന്നുണ്ടു്. 5 ഉണ്ടുമുഹൂർത്തംവൃഥം=മുഹൂർത്തസമയത്തേക്കു മറ്റുകാര്യത്തിലുള്ള ചിന്തയുണ്ടു്.

ആനവനതിതനുജനെയടിതൊഴുതഭിമതമെന്തരുളിച്ചെയ്കെന്നാൻ
താനതുകേട്ടമഹാമുനിചൊന്നാൻസംവത്സരമായിരമൊരുപോലെ,
ഞാനനശനനായേദീക്ഷിച്ചേനരപതിയേയതിനിന്നവസാനം
ദീനതയുണ്ടിഹപാരണചെയ്വാൻനീതരികന്നമുഴറെറാടുമെന്നേ. ൯൯

എന്നതുകേട്ടമഹീപതിയന്നമിതത്തൊട്ടമാമുനിപന്നുകൊട്ടത്താ-
നന്നതിനാലതിതൃപ്തനുമായ് മുനിയാശീർവ്വാദംചെയ്തേപോയാൻ;
കൊന്നുമുടിപ്പൻനമ്മിൽപറവതുകൃത്യംമുമ്പിവിടെവരുവോർക്കെ-
യെന്നരചെയ്തേൻമുന്നംമുനിവനൊടെന്നതുടൻചിന്തിച്ചാനരചൻ. ൯൮

1അമ്പിലകംമമലക്ഷ്മണനിന്നിതണഞ്ഞിഹനമ്മൊടുവന്നുപറഞ്ഞവ-
നെമ്പതിനാലവനെക്കൊലചെയ്വാനെന്നേകഷ്ടംചിന്തിക്കാമോ?
തുമ്പമിയറവും2സത്യംമറവതുസുഖമല്ലായ്കയുമെന്നാൽമ-
റെറമ്പരിതാപമിതിൽക്കാളില്ലെന്നിനകുലതിലകനുടൻഖേദിച്ചാൻ. ൯൭

ആനനപംകജവുംതാഴ്ത്തരചനുമാധിമുഴുത്തതിഖേദത്തോടെ
താനവിടേമരുവുന്നതുകണ്ടതിസന്തോഷിച്ചുസുമിത്രാപുത്രൻ;
മാനിതനാകിയശ്രീരാമനെയടിമലർതൊഴുതുരചെയ്വാനെന്നെപ്രതി
ദീനതയുണ്ടാകൊല്ലാസത്യംനീക്കായ്കിന്നതുതക്കതുമറവും. ൯൬

മുറവുംനമ്മെയിനിക്കൊലചെയ്തേമുഖ്യതരസത്യംപാലിച്ചരുൾ
മറവിനിയെന്നിലൊരൻപുണ്ടെങ്കിൽമടിക്കരുതേതുമിതെന്നുടനുടനേ
പറവലർകാലനിലക്ഷ്മണനന്നുപറഞ്ഞതുകേട്ടകതാരഴിവുറേറ
കൊറവനായനരേന്ദ്രനമാത്യകുലാചായ്ദ്ദികഠംതമ്മെവിളിച്ചാൻ. ൯൫

ആനവരോടറിയിച്ചാൻനരചതിയാകുലമോടിയവസ്ഥകളെല്ലാം
താനതുകേട്ടവസിഷ്ഠമഹാമുനിസകലവുമോത്തരചനൊടറിയിച്ചാൻ
മാനവവംശവരലക്ഷ്മണനെവധംചെയ്യംപാലിക്കപ്രതിജ്ഞയെ
യാനതുചെയ്യായ്കിൽപോംധർമ്മമനന്തരമതിനാൽമുടിയുമനത്തും. ൯൪

മുടിവുജഗത്ത്രിതയത്തിനുമുണ്ടാംമുറവുംനീസത്യത്തെമറുത്താ-
ലടവിയിൽനിന്നെയസത്യംപാരായ്വാനായ്വിട്ടാനല്ലോതാതൻ
3കടുകതിനാൽമൃതനായാൻതാനുംകാണായ്പുത്രസ്നേഹമവണ്ണം
വടിവൊടുമുള്ളതുമാർമറെറന്നാൽമന്നാനീസത്യത്തെ4മറാതെ. ൯൩

ഏറെമനോഹരഭായ്ക്കളോടുനീടിയധാന്യധനാദികളോടും
വേറുപെടുംചിലനാളതുമുറവുംവീരതരചിലകാലബലംകേടും

---

1 സ്നേഹമുള്ള 2 സത്യംമേവത്=സത്യത്തെ അനാദരിക്കുന്നത്, 3 കടുകതിനാൽമൃതനായാൻ=ലക്ഷ്മണനെ അതിനാൽ മരിച്ചു, 4 അനാദരിക്കായ്ക!

1മാറിലയാമനുജസ്നേഹംതവമനസിതുലോമുണ്ടെന്നറിവുറേ
നേറെവിരഞ്ഞെന്നാലുംപാലിച്ചീടുകസത്യംതന്നെനരേന്ദ്ര! ൬൦൯

നരവരനേയിതുചെയ്കെന്നവരവർനല്ലതറിഞ്ഞുരചെയ്തുകേട്ടേ.
കരുതരുതാതാളശോകത്തോടെകാകൽസ്ഥൻതിരുവടിശ്രീരാമൻ
വരികനുജ!നിന്നെക്കൊലചെയ്തുള2വല്ലേനെന്നാലിന്നുകളഞ്ഞേ-
നൊരുപടിപോകകളഞ്ഞാൽകൊന്നതിനൊക്കുംനിശ്ചയമെന്നറിവുറേറൻ. ൬൧൰

ഉറവനാകിയനിന്നെയുപേക്ഷിച്ചുയിരോടെഞാൻവാഴുന്നേനേ-
ന്നറമിലാതവിഷാദത്തൊട്ടമശേഷജഗൽപതിചൊൽവതുകേട്ടേ
മുറിയസന്താപത്തോടവനെമുതിന്നടിതൊഴുതനുവാദംകൊണ്ടേ
3മറുമഹാസരയൂനദിതൻകരെമരുവിവസിച്ചാൻഭരതാനുജനും. ൬൧൫

അനുചരരാമവരാരുംക്രൂരതവിടെച്ചെന്നുവിശുദ്ധാത്മാവായ്
അനുപമനായസുമിത്രാപുത്രനടക്കിയുടൻവായുക്കളെയകമേ
ദിനപതിയോടെതിരാമൊളിവോടതുനേരമിരുന്നതറിഞ്ഞമരന്മാർ
മനസികനിഞ്ഞവനുടെമെ4ലീടിയമാമലർമാരിപൊഴിച്ചുപുകണ്ണാർ. ൬൧൬

അത്തിക്കെടുപ്പതിനായമരേന്ദ്രനുമവിടെച്ചെന്നുസുമിത്രാപുത്രനെ
മാത്രയിലരിയവിമാനത്തിന്മേൽവൈകാതേകരയേറിക്കൊണ്ടേ
പേത്തമരുലകുപുകിന്നുവസിച്ചാർ,പ്രീതന്മാരായാരമരന്മാർ
ആത്തിമുഴത്തവിടെശ്രീരാമനമാത്യാദികളെവിളിച്ചുപറഞ്ഞാൻ. ൬൧൭

ഞാനിവിടെവാഴേനിളയോന്മമനന്മമികുത്തസുമിത്രാപുത്രൻ
വാനുലകംപുക്കാനിനിഞാനുംവൈകാതവിടംപുക്കുവസിപ്പൻ
ദീനതകൂടാതെഭരതൻതാൻരാപനായിവിടെവാഴ്കെന്നതുകേ-
ട്ടാനതുകാലംപൊരുജനങ്ങളുമനുജൻഭരതനുമവിടേവിണ്ടാർ. ൬൧൮

വീണടിതൊഴുതെഴുനിന്നേഭരതൻവീരതരൻകൈയസല്യാസുതനൊട്ട
കേണറിയിച്ചാനെന്നൊടിവണ്ണംകേവലമരുളിച്ചെയ്തതുപററാ
താണമഹാനരകേപുകിലുമനുതാപമൊഴിഞ്ഞമരകുലകിൽപോയ്
വാണരുളുകിലുമടിയനോനിന്തിരുവടിയൊടുവേറായെന്നുംവാഴേൻ. ൬൧൯

വാഴിച്ചരുളുകകുശലവരാകിയബാലകരിവർക്കുവേറോരോദിശി
വാഴിക്കരുതെന്നെത്തവപിമ്പേവൈകാതെഞാൻപോരുവനിപ്പോഴം
5കോഴച്ചുരയാതവശത്രുഘ്നകുമാരനൊടിതുചൊൽകെന്നാൻഭരതൻ
പൂഴക്കപിവരർവന്നുരരായാർസുഗ്രീവാദികളംതാമതറിഞ്ഞേ. ൬൨൦

---

1 മാറിലയാമനുജസ്നേഹം=നീക്കുപിള്ളാത്തതായ സഹോദരസ്നേഹം. 2 വല്ലേൻ=വയ്യാ. 3 മ
റു്=ഉടനേ. 4 ഈടിയമാമലർമാരി=വലുതായ പൂമഴ. 5 കോഴച്ചുരയാതവ=വിഷമമായി അരി
നെക്കുറിച്ചു പറയാതെ.

അറിവിയലുന്നവിഭീഷണനാദികളായനിശാചരർതാമുംവന്നാർ
കുറവിയലുന്നമഹാശോകംമനുകുലതിലകനുണ്ടായതറിഞ്ഞേ,
ഉറവിയലുംഭരതനുമായ് നരപതിയുറവരോട്ടംപോമെന്നുള്ളതു
പറയരുതാതളശോകത്തോടേപുരന്മാർവിണടിമലർതൊഴുതാർ. ൧൫൫

ആത്തിമുഴത്തിതനുരജനാദികളവനിയിൽവീണടിതൊഴവതുപാരായ്
പോത്തിവക്രംക്കിടർപോക്കുകയെന്നേപിനുവസിഷ്ഠനിയോഗത്താലേ,
കീർത്തിമികുത്തമഹീപതിയവരൊടുകേട്ടാനഭിമതമെന്തറിയിക്കെ-
ന്നോത്തവരുംചൊന്നാർനിന്തിരുവടിയോടൊക്കെപ്പൊരുന്നോമെന്നേ. ൧൫൬

എന്നുംനിന്നൊടുവേറായ് വാഴ്വാനെങ്ങഠംക്കാമോകേവലമെന്നാ-
1 ലൊന്നിയപുത്രകളത്രാദികളൊടുമൊക്കെപ്പോരുവർനാമിനിയെന്നേ
അന്നവർചൊൽവതുകേട്ടമഹീപതിയകമെയൊണ്മകളെല്ലാമോത്തേ
യിന്നിതിവണ്ണംചെയ്കെന്നളവവർ, ഏവരുമതിനു 2 മുതിന്നുളരായാർ.
൧൫൭

ആരണരേവരുമായേകുശലവരാമവക്രംക്കഭിഷേകമനന്തര-
മാരണർവിധിയാലേഭ്രപാലനമഴകൊടുചെയ്വാൻചെയ്തമുടിച്ചേ
സാരതരൻനരപതിധനരത്നസമൂഹരഥാശ്വഗജാദികളെല്ലാം
ധീരതയോടവക്രംക്കുകൊടുത്തേഭീതപോമാറാശ്ലേഷിച്ചാൻ. ൧൫൮

ആനവനംതലമീതാഹ്ലാണകമാദരവോടെചെയ്താനവക്രനെ
മാനസതാരിൽമഹീസുതയാകിയമൈഥിലിതന്നെനിനച്ചുനിനച്ചേ
സേനകളോടുംകോസലരാജ്യേസീതാതനയരിൽമുമ്പനെയുത്തര-
മാനമഹാരാജ്യേലവനെയു,മഴകോടേവാഴിച്ചാനവനീശൻ. ൧൫൯

അൻപിലകുംഭൂതന്മാർചെന്നുടനറിയിച്ചാർശത്രുഘ്നനൊടെല്ലാം
തുമ്പമിയന്നവനഖിലവുമകമേ,സൂക്ഷ്മവിചാരംകൊണ്ടറിവുറേ,
തൻപ്രിയപുത്രന്മാരിരുവക്കും, ധനധാന്യാദികളെല്ലാംനൽകി
പിമ്പവരക്കളെയോരോഭാഗത്തൊരുപീഡവരാതവിടേവാഴിച്ചാൻ. ൧൬൦

അവിടെയവണ്ണംചെയ്തസുമിത്രാത്മജനുടനേഭൂതരുമായുന്നി-
ങ്ങവനിപതീശ്വരനാകിയരാമനൊടറിയിച്ചാൻതാൻചെയ്തവയെല്ലാം;
ഇവിടെയിനിക്കുടെപ്പോരുവനതിനെന്നെവിലക്കൊല്ലാനിന്തിരുവടി
യവശതയുണ്ടല്ലാലെന്നതുകേട്ടതുചെയ്കെന്നാൻമനുകുലവരനും. ൧൬൧

വരരാകിയവാനരരൊടുരാക്ഷസർമനുകുലതിലകനെവന്നടിതൊഴുതേ
നരപാലകനേനിന്തിരുവടിയൊടുനാംക്രുടെപ്പോരുന്നോമെന്നേ,
പരിതാപംപെരുതായുരചെയ്താർ, പാർത്ഥിവനോടതുകാലത്തരചനു,-
മരികേനിന്നവിഭീഷണനൊടുനീ3യറയാതെൻവചനംകേൾക്കെന്നാൻ.

---

1. ഒന്നിയ=ഒത്തുചേർന്ന 2 മുതിന്നുരോയാർ=ഒരുങ്ങിനിന്നു. 3 അറയാതെ=സംശയിക്കാതെ

എന്നുംനീരാക്ഷസകുലപതിയായിതമൊടുലങ്കയിൽവാഴേണംമ-
റ്റിന്നെന്നോടേക്കുടെപ്പോരുതിതിനുമുത്തിനിനീപറകൊല്ലാ;
നന്നേതാകിലുമിതുചിത്തത്തിനുനാശംവരുമളവുംനീവാഴ്ക-
ന്നന്നാദരവൊടുചൊന്നമഹീപതിയരുളിച്ചെയ്താൻമാരുതിയോടും. ൧൯൯

മാരുതനന്ദനനേനീമുന്നംമമകഥകേട്ടാനന്ദിപ്പാനായ്
പാരിലനേകംനാൾവാഴേണംപരിചൊടുഞാനെന്നെന്നൊ 1 ടിരന്നാ-
ചേരുമിവണ്ണമിതാകെന്നനുരചെയ്തേനിനിയതുചഴതാക്കാതെ
വിരതരവാണരുളെന്നാളുംവേണ്ടാപോരുകനമ്മുടെപിന്നേ. ൧൧൦

ഏതൊരുജാതിയുമേനീയുംമറ്റിനിയവിടിഷ്ടാനം വാഴ്ന്നീടും
തീതിയലായെന്നരുളിച്ചെയ്തുദിവാകരകുലപതിയായനരേന്ദ്രൻ
ഖേദമൊഴിഞ്ഞിനിമറ്റെല്ലാരുംകേവലമെന്നൊടുക്കുടെപ്പോരിക
വാധയിതിന്നില്ലെന്നതുകേട്ടേ, മനസിമഹാസുഖമായിതവക്കും. ൧൧൧

അയിതുരാത്രിപുലർന്നതുകാലത്തരചൻനിത്യാചാരംചെയ്തേ
തുയവസിഷ്ഠനൊടഗ്നികഠംതമ്മെചൊൽപടികൈക്കൊഠംകെന്നതുകേട്ടേ
തീയവവരാതേപലകമ്മംചെയ്ത 2 മഹാപ്രാസ്ഥാനികവിധിവഴി
നായകരുടെമുൻപവകൈക്കൊണ്ടുനടന്നാർചിലർ, പിന്നേനരപതിയും. ൧൧൨

ആത്തിയൊഴിഞ്ഞേതുക്കുടെപ്പോയാരവരവർപുത്രകളത്രാദികളൊടു
കീർത്തിമികുന്നനുജന്മാർനിശിചരർകേടിയലാവാനരവരർതാമും
പാർത്തലമതിലവയോധ്യയിൽമേവിയപക്ഷികഠംമൃഗജാതികളിവയാദികഠം
പാർഥിവനോടേക്കുടെപ്പോയിതുഭാഗ്യമിയന്നുനമുക്കെന്നോർത്തേ. ൧൧൩

എന്നുമിതെന്നിനമുക്കൊരുനല്ലതുമില്ലെന്നോർത്തുസമസ്തപ്രാണികഠം
ചെന്നുമഹീപതിയോടുംകുടെച്ചെമ്മേസരയൂതീരംപുക്കാർ;
അന്നഖിലേശ്വരനംബുജലോചനനാശ്രിതവത്സലനാദിപുരാണ-
ന്നിന്നൊരുനാലരനാഴികനേരംനിതരാമേകാത്മാവേയായാൻ. ൧൧൪

അനന്തകാലമനേകം 4 പകലവരവിടേവന്നുദയംചെയ്തതുപോൽ
മാനിതമായ്മൂവുലകുനിറഞ്ഞമഹാതേജസ്സൊടുമനുകുലതിലകൻ
താനവിടേനിന്നളവുവിധാതാസകലജഗൽപതിസരസിജസംഭവ-
നുനമിലാതവിമാനാവലികളൊടവിടേവന്നാനമരരുമായേ. ൧൧൫

വന്നചതുർമ്മുഖനുംപുകണ്ണാൻവൈഷ്ണവമാംതേജോമയമാകിയ
മന്നനെയഖിലവുമാംപരമാത്മാവായപുരാതനനച്യുതനേജയ
വന്നടിതൊഴുമവർക്കംക്കെന്നാളുംവാധവരായ്യാൻവൈഷ്ണവലോകം
തന്നെമുതിൻകൊടുപ്പവനേജയ! തരുണാരുണപാദാംബുജനേജയ. ൧൧൬

1 ഇരന്നാ=അപേക്ഷിച്ചു. 2 പ്രാസ്ഥാനികവിധിവഴി=യാത്രപുറപ്പെടുമ്പോൾ വേണ്ട മുറയനുസരിച്ചു. 3. പരമാത്മസ്വരൂപനായി ഭവിച്ചു. 4 പകലവർ=സൂര്യന്മാർ.

അംബുജസംഭവനായെന്നെപ്പണ്ടാടിയിൽനിർമ്മിച്ചവനേജയജയ
സംഭ്രമമോടണയുംമധുകൈടഭർതമ്മെമുതിൻജയിച്ചവനേജയ
പിമ്പവനിയിലെന്നെക്കൊണ്ടേവംപേത്തും 1 നിർമ്മിച്ചവനേജയജയ
വൻപൊടുസംഹാരംചെയ്വതിനുമഹേശ്വരനായുമിരുന്നവനേജയ. ൨൯

അവനിയിൽമേവുമധർമ്മമടക്കമേശഷജഗൽകാരണനേജയജയ
തപമിയലുന്നമഹാമുനിമാരകതാരിലമന്ധരാപതിയേജയ
ഭവപരിതാപവിനാശനജയജയപണ്ടമരക്കിടർതീപ്പാനായേ
ഉപവിമികുംവേദങ്ങളെമീറംവാനൊരുമത്സ്യാകൃതിയായവനേജയ. ൩൦

ജയജയമന്ദരശൈലമുയപ്പാൻചെമ്മേകൂർമ്മവുമായവനേജയ
ഭയമിയലാതവനിയെമീഴ്വാനായ് പന്നിയുടെവടിവാനവനേജയ
2 തുയർകൈടനരസിംഹാകൃതിയായസുരേശഹിരണ്യാന്തകനേജയജയ
നയമൊടുവാമനനായ് മാബലിയൊടുനാടുപരിച്ചനരോത്തമനേജയ. ൩൧

ജയജയഭാഗ്ഗവരാമാകൃതിയായ് ചെമ്മേ 3 മൂവെഴുതുടമുടിമന്നരെ
നയമിയലാതേകൊന്നഭകക്രിയനലമൊടുചെയ്തമഹാത്മാവേജയ
ഭയകരനായദശാനനനെക്കൊലപരിചൊടുചെയ്യെങ്ങൾക്കിടർതീപ്പാ
4 നയർപുകഴോടിതുകാലംഭാനുകുലോദ്ഭവനായുളവായവനേജയ. ൩൨

അവനിയിൽനീയേമേൽനാളിലുമിനിയവതാരംചെയ്യാർവസുദേവ-
ക്കുപവിമികുന്തതനുജൻയദുവംശോദ്ഭവനായ് ബലഭദ്രൻതാനായ്
അവനിളയവനായേശ്രീകൃഷ്ണനുമായ് നീതാനേയന്നുളനായി-
ങ്ങവനിയുടേഭാരംപുനരിരുവരുമായേതീർത്തുഭരിപ്പാൻമുറയും. ൩൩

മുറയുംഖഡ്ഗിയുടേവടിവായേമുഖ്യതരാനീയേകലിയുഗമിതി-
നറവരുവതുകാലംഭ്രമിയിലവതാരംചെയ്യെങ്ങുനടന്നേ
കുറമെഴുംനീചതചെയ്യവരെകൊന്നുമുടിച്ചാമേലിലിവണ്ണം
മറുമൊരോവടിവായേസകലംവടിവൊടുകാപ്പവനേനീയെന്നും. ൩൪

എന്നുംവീശ്വശരീരൻനീതാനെന്നാലിതുബതകാപ്പതുവിസ്മയ
മെന്നുമിവണ്ണമിതെന്നറിവാനരുതേവക്കുംതവനിഷ്കളരൂപം;
നന്നിവരുംകാലംഗുരുവരനായ് നാനാഭേദമുമൊഴിച്ചിനി
യൊന്നിതുസത്യംകാണെന്നൊരുവനൊടുരചെയ്താലറിയാമവനകമേ. ൩൫

5 അകമേസർവ്വശരീരങ്ങളിലുമമന്നൊരാത്മാവായ് മരുവീടിയ
സുഖരൂപനനാനന്ദടിമലർതവചൂടുമവനറിയാമഖിലേശ!

---

1 നിർമ്മിച്ചവനേ=നിർമ്മി (സൃഷ്ടി)പ്പിച്ചവനേ. 2 ദുഃഖംതിരത്തുകവണ്ണം, 3 മൂവെഴുതുട=൨൧ പ്രാവശ്യം 4 ഉയർപുകഴോട്=വലിയ യശസ്സോട 5 എല്ലാ ശരീരങ്ങളിലും സൃഷ്ടിച്ച പരമാത്മ സ്വരൂപനാണ് നിന്നിരുവടിയെന്നു് അങ്ങേ ഉത്തമർക്ക് അറിയാം, എന്നു പൂർവ്വാർദ്ധത്തിന്റെ അർത്ഥം

വിഗതാശംകമിവണ്ണമതീവവിരാജിതമായ് മരുവുംതവരൂപം
പുകഴ്ത്താനാരേവല്ലഭമുള്ളവർപുരുഷോത്തമപുണ്യാത്മാവേജയ. ൯൫

ജയജയസൂയ്കുകലൊത്തവനായതിചേതോഹരമാകൃതികൈക്കൊ-
ണ്ടുഴൽപുകഴാടിതുകാലംമേവുമുരഗ്രണാകരനേജഗദീശ!
1 കയൽമിഴിയാകുമലർമാനിനിനിന്നെക്കനിവൊടുസേവിക്കുന്നോളെന്നാൽ
തുയരൊഴിവാനവളെസ്സേവിച്ചസുരേന്ദ്രാദികളവരവരുഴലുന്നോർ. ൯൬

അവരവരേസന്തോഷിക്കുംപരിചനജന്മാരൊട്ടുകുടെയയോധ്യയി-
ലവനിപതീശ്വരനന്ദനനായ് വന്നവതാരംചെയ്തവനേജയജയ!
ഭുവനഭയാപഹ!രാമ!സുരാധപപാലിവൊട്ടചെയ്തേവിശ്വാമിത്ര-
ന്നവശതവാരാതേയാഗത്തെയുമാദിയിലേപാലിച്ചവനേജയ. ൯൭

അവനൊട്ടുകുടെപ്പോയേവഴിയിലഹല്യാശാപംതീർത്തവനേജയ,
ശിവനുടെവില്ലുവലിച്ചുമുറിച്ചേസീതാവല്ലഭനായവനേജയ.
തപമിയലുംമുനിഭാർഗ്ഗവരാമൻതന്നൊടെതിർത്തുജയിച്ചവനേജയ!
ശിവകരമായവയോധ്യാപുരിയിൽചെന്നുപുകിന്തുവസിച്ചവനേജയ. ൯൮

അവനിയെവാഴ്ച്ചാരംഭിച്ചളവഭിഷേകത്തെവിലക്കിയമാതാ-
വവളെയുമടിതൊഴുതിതമൊട്ടസീതയുമനുജനുമായേപോയവനേജയ,
വിവശതയോടുമണഞ്ഞനിശാചരവധുവേയിടർചെയ്തതിനുഖരാദിക-
ളുവളുടെസോദരർവന്നമർചെയ്തളവവർക്കളെയടയെക്കൊന്നവനേജയ.
൯൯

കൊന്നതറിഞ്ഞദശാനനവചനംകൊണ്ടൊരുപൊൻമാനായ് മാരീചന-
മന്നടവിയിലരികേവന്നതുകണ്ടവനടെപിന്നേപോയവനേജയ.
നിന്നസുമിത്രാപുത്രൻനീങ്ങിയനേരംജാനകിയെകൈക്കൊണ്ടേ
വെന്നിമികുത്തദശാസ്യൻപോയതുവേദനയോടറിവുറവനേജയ. ൯൯൯

അറിവിയലുന്നജടായുചൊല്ലിയവസ്ഥകളറിവുറവനേജയജയ,
കുറവിയലാതവനുടെശേഷക്രിയഗുണമൊട്ടചെയ്തുമുടിച്ചവനേജയ!
മരുതലയായവിരാധനസമനായ് വന്നമർചെയ്തകബന്ധനെയുംകൊ-
ന്നരുതിവരുത്തിയവൻടുരിതത്തിനു 2 ചൊൽവഴിയേപോയവനേജയജയ.
൧൦൦

പോയപമ്പാതീരംപുക്കേപുനരതിശോകമിയന്നവനേജയ
തീയകളത്രാദികളൊട്ടുചേന്നാൽതിന്മേവരുവതിതെന്നെല്ലാക്കും
തീയവവാരാതെയറിയിപ്പാൻചെമ്മേനീയതിഖേദിച്ചാ,തവ
മായയുടേബലമാരറിയുന്നവർമറുനിനക്കുണ്ടോമോഹേശം. ൧൦൧

---

1 കയൽ=കരിമീൻ, 2 ചൊൽവഴിയെ=പറഞ്ഞുതന്ന വഴിയിൽക്കൂടി.

ആമളവുംവിരവൊടുഹനുമാനെക്കണ്ടവനോടുംക്രൂടിയുടൻപോയ്
തീമകെടുംപടിസുഗ്രീവനുമായ് ചെമ്മേസഖ്യംചെയ്തവനേജയ.
പോർമദമീടുംവാലിയെവെന്നേപൊലിവൊടുസുഗ്രീവനെവാഴിച്ചേ
മാമലമീതവിടെബ്ബുതചാതുർമാസ്യമിരുന്നനരോത്തമനേജയ. ൧൪൨

ഉത്തമരാകിയവാനരർതമ്മെയൊരോദിശിസീതയെനാടിക്കാണ്മാൻ
തത്തവിധിച്ചുദിവാകരതനയൻതന്നൊടതീവമകിഴ്ന്തവനേജയ
ഭദ്രതരൻപവനാത്മജനുമിത്പരാക്രമനായഹനുമാൻകൈയിൽ
ചിത്തമഴിഞ്ഞുടയാളംനൽകി 1 യനുഗ്രഹവാക്കുകൊടുത്തവനേജയ. ൧൪൩

അവനഥജാംബവദാദികളോടുമയാനകമാനബിലത്തുടേപോ-
യുപവിമികുത്തവിടെസ്സമ്പാതിയുരത്തതുകെട്ടലയാഴികടന്നേ
അവനിസുതയ്ക്കുടയാളംനൽകിയരക്കരെവെന്നവിടംചുറ്റുമീ
2 ണ്ടുപവിയൊടുംകണ്ടൻദേവിയെയെന്നരചെയ്തുകേട്ടവനേജയജയ.
൧൪൪

അവനെയുമാശ്ലേഷിച്ചു 3 മുടിച്ചൂഡാമണിയെക്കണ്ടഴതവനേജയ,
ശിവകരമായമുഹൂർത്തവാനരസേനയൊടുംകൂടകൊണ്ടവനേജയ,
ഇവിടെനമുക്കിനിനീവഴിനൽകുകയെന്നതിരന്നലയാഴിയുടേകരെ-
യവശതയോടുംദർഭകർപമീതുടനഞ്ജലിയോടുകിടന്നവനേജയ. ൧൪൫

അവിടെമഹാംബുധിതാൻവഴിനൽ കാഞ്ഞതികോപത്തൊടുദിവ്യാസ്ത്രത്താ-
ലിവിടമുടൻമരുഭൂമിയുമാക്കുവനിനിയെന്നതിനുമുതിർന്നവനേജയ,
അവശതയോടുംവന്നുജലേശപരനടിതൊഴുതസ്വാമിതെയ്യൊല്ലാഞ്ഞാൻ
തവവഴിനൽകുവ,നെന്നളവങ്ങൊരുധരണിയിലസ്വാമതെയ്തവനേജയ.
൧൪൬

ജയനളനാദികപീന്ദ്രരിയറിയചിറവഴിയേയലയാഴികടന്നതി-
ഭയകരരായനിശാചരർമേവിയഭവനമമന്മർചെയ്തവനേജയ,
തുയരെഴമാറവിടേധൂമ്രാക്ഷസുരാന്തകമേഘനിനാദാദികളോടും
ഭയകരനാംദശമുഖനനുജനെയുംപടയൊടുക്രൂടെക്കൊന്നവനേജയ. ൧൪൭

കൊന്നമുടിച്ചദശാനനനുമൊരുകുറവിയലാതലയാഴിയുടേകരെ
നിന്നതുകാലംമുന്നേവന്നുനിരന്നവിഭീഷണനെക്കനിവാലേ
ഇന്നിഹനീലംകേശപരനായ് വാഴ്ക്കെന്നവിടേവാഴിച്ചേസീതയെ-
യന്നുവിശുദ്ധിവരുത്തുവതിന്നായഗ്നിയിലേപായിച്ചവനേജയ. ൧൪൮

അവനിയുടേസുതയാമവളേതുമശുദ്ധതയുള്ളവളല്ലെന്നാൽനീ-
യവളെയിനിക്കൈക്കൊൾകെന്നഗ്നിയുമമരകർകോനയനെന്നിവർമുത-
അവരവരേദേവാദികർചൊന്നളവവളെക്കൈക്കൊണ്ടിളയവനോടും [ലായ്
ദിവിമരുവുംതാതനെയടിതൊഴുതേദിവ്യവിമാനമമന്നവനേജയ. ൧൪൯

---

1 ആശീർവാദം=ആടയാളവാക്ക് എന്നുമാകാം, 2 ഉപവി=വിജയം, നന്ദ 3 മുടിയിൽ വയ്ക്കുന്ന ചൂഡാമണി എന്നർത്ഥത്തിൽ പ്രയോഗിച്ചിരിക്കുന്നു.

അമരലകിനസമമായഭരദ്വാജാശ്രമമെയ്തിയിരുന്നവനേജയ,
ശ്രമമറുമാറതിനിടയേവാത്മകാംസീതയൊടറിയിച്ചവനേജയജയ,
ശമനപുരംപൂകാതേ 1 കാക്കസദഃഗതിതനയ!നീഭരതനെയി-
2 ന്നമയുമിതെന്നായ്ഹനുമാനെപ്പുനരരികിൽവിളിച്ചുവിധിച്ചവനേജയ.

൭൦

വിധിവഴിയേനന്ദിഗ്രാമത്തിൽവിരന്തുപുകുന്തനുജന്മാരൊട്ടും
മതിനലമോടേതാപസവേഷംമാറിയയോദ്ധ്യപുകുന്തവനേജയ,
കതിരവനാത്മജനാദികളംവാനരർകനിവിയലുന്നവിഭീഷണനാദിക-
3 ളിതവിധരാക്ഷസർമാനുഷർതാമെന്നിവരോടവിടെയിരുന്നവനേജയ.

൭൧

ഇരുളകഴലാൾവൈദേഹിയുമായഭിഷേകമിയന്നിതമോടവയോദ്ധ്യയിൽ
ലരിമയൊഴിന്തുമഹീപരിപാലനമഴകൊടുചെയ്തുവസിച്ചവനേജയ
നിരുപനായമുനീന്ദ്രൻചൊല്ലിനിശാചരകുലവൃത്താന്തമറിഞ്ഞേ-
പരിചൊടുയാത്രവിധിച്ചവരവരെപ്പലനാളവിടേവാണവനേജയ.

അവനിയുടെസുതയാകിയസീതയെയപവാദംശങ്കിച്ചകളഞ്ഞേ
അവ 4 ളുരുവംപൊന്നിൻ 5 പാവയുമായ് ഹയമെധാദികളംചെയ്തവനേജയ
തപമിയലുംമുനിമാരുടെപിമ്പേസഹസാശത്രുഘ്നനെവിട്ടവരുടെ-
യവശതതീപ്പാനായേലവണനെയന്നവധംചെയ്തിച്ചവനേജയ.

൭൨

അവനിയിലേവൈദേഹിപുകുന്തരിഞ്ഞതിഖേദമിയന്നവനേജയ,
ഉപവിയൊടനുജരെയവരുടെസുതരെയുമോരോദിശിവാഴിച്ചവനേജയ;
തപമിയലുംമുനിയാകിയകാലൻതന്നോടേമന്ത്രിച്ചവനന്തര-
മവശതയോടുനുമിത്രാപുത്രനെയന്നകളഞ്ഞിടുറവനേജയ.

൭൩

ജയജയശ്രീവാല്മീകിമഹാമുനിചെയ്തമഹാരാമായണകാവ്യം
നയമെഴുകുശലവർഗാനംചെയ്തുനാനാസുഖമൊട്ടുകെട്ടവനേജയ,
ജയസീതാസുതരാമവർതമ്മേചേതതെളിഞ്ഞോരൊദിശിവാഴി-
ച്ചുയർപുകഴോടുമയോദ്ധ്യാവാസികളോടുംവന്നിഹനിന്നവനേജയ.

൭൪

ജയജയകരുണാകരതരുണാരുണദിവ്യവിശാലവിലോചനജയജയ,
ഭയഹരപാപവിനാശനപാദപരാഗപവിത്രിതലോകത്രയജയ;
ജയജയമർതകമണികിരണോജ്ജ്വലദിവ്യശരീരമനോഹരജയജയ,
ജയജയനിഷ്കളനിർമ്മലനിത്യനിരാകുലപരമാനന്ദനമസ്തേ.

൭൫

6 ഏവമൊരുത്തരുരപ്പാർനിന്നോടിന്നോടംപൂകേണംനീയെ-
ന്നാവികളുത്തിനിവേണ്ടിയലോകമമന്നരുളേന്നയനരുളിച്ചെയ്താൻ.
കേവലമരചനമന്നവയെല്ലാംകേട്ടഥവൈഷ്ണവതേജോമയനായ്
പാവനമാമുടലോടേവാനവർഭവനംപുക്കാനിളയവരോടും.

൭൬

---

1 കാക്ക=കാക്കുക രക്ഷിക്കുക എന്നർത്ഥം. 2 അമയുക=താമസിക്ക, 3 ഇതവ
യ=ഇക്ഷ്വാകുപ്പെട്ട, യോജിച്ച. 4 ഉരുവം=രൂപം, 5 പാവ=പ്രതിമ. 6 നീ ഏതുലോകത്തിൽ ഗമി
ക്കണമെന്നു നിന്നോട് ആരും പറവാനില്ല.

ഉമ്പർപുരംനൽകേണംനമ്മോടൊക്കെപ്പോന്നോർകഥംക്കെല്ലാംനീ
സമ്പ്രതിധാതാവെ!എന്നയനോട്ടസകലേശ്വരനരുൾചെയ്തതുകേട്ടേ,
എൻഭരമിതുസരയൂനദിതന്നിലിറങ്ങുകവന്നുസമസ്തജനങ്ങള-
മിമ്പമിയന്നതിൽമുഴകിവിമാനവുമേറുകയെന്നയനരുളിച്ചെയ്താൻ. ൭൭൨

അരുളൊടുവാനരർതമ്മെപ്പണ്ടുണ്ടാക്കിയദേവകളോടൊന്നായി
നിരുപമസൌഖ്യംമേവുകമററിനിനിൽപവരേവരുമിങ്ങിതുകാലം
വിരവൊടുവാനരകുലകെയ്തുകയെന്നവിധാതാവരുളിച്ചെയ്തതുകാലം
അരിയമഹാനദിയാകിയസരയുവിലവരവർമുഴകിയമത്യരുമായാർ. ൭൭൩

ടമുഴകിയതവരുടെയുടലന്നദിയിൽപോം, മുഴകിയെഴുന്നോരം
മരതപമിയന്നേദിവ്യവിമാനവുമേറിപ്പോയാർ,
നരപതിയൊടുക്രടെക്കനിവൊടുപോയവരേവരുമേവം
യാടതിൽമുഴകിയമത്യതചേന്നവിമാനവുമേറിപ്പോയാർ ൭൭൪

ഏറിയമാനുഷർവാനരജാതികളെണ്ണില്ലാതുള്ളമൃഗപക്ഷികളും
വേറുവിപീലികജാതികഥംപോലുംവീയ്മിയന്നനിശാചരർതാമും,
തേറിമുതിന്നവിമാനംതോറുംദേവസമന്മാരായ്കരയേറി
ക്രൂരരുതാതളസൌഖ്യത്തോടുംക്രടവിടേവാനലകുപുകുന്താർ. ൭൭൫

താരണിപാലകനാകിയരാമൻതന്നെമുതിന്നനിനപ്പവരുംപോയ്
ചേരുമുദാരഗുണാകരമാകിയദിവ്യമഹാസൽപദനിജലോകേ
1 ചാരുതരാകൃതിയോടുമമന്നാതാപമൊഴിഞ്ഞുധരാപതിയുടെപി-
ന്നാരവിടെച്ചെന്നവരവരെല്ലാംഅമരന്മാരായതിസുഖമോടേ. ൭൭൬

അതിസുഖമായ്വാനലകുപുകുന്തവനന്തരമിന്ദ്രാദികളഖിലേശനെ
മതിനലമൊടുപൂജിച്ചാരയനുംമറുമുനീന്ദ്രാദികളൊടുപോയാൻ;
കതിരവനോടെതിരാമൊളിവീടിയകമലാലയയാകിയജാനകിയോടു
മതുപൊഴ 2 തരവണമേവിവസിച്ചാനഖിലജഗൽപതിനാരായണനും.

നാരായണനാകിയശ്രീരാമനരേന്ദ്രനുടേവൃത്താന്തമിതോത്തേ
താരാർകുഴലാളായസരസപതികനിവൊടുമേവിയമുനിതിലതിലകൻ.
3 വാരാകരസമമാമിടമീടിയമനസാശ്രീചാല്മീകിയിയററിയ
ശ്രീരാമായണകാവ്യംകേഥംപ്പവർചെമ്മേവാനലകെയ്യവരെല്ലാം. ൭൭൭

വാനലകിനുസമമാകിയ 4 നിരണമഹാദേശേതാൻവന്നളനായാൻ
ഊനമിലാതമഹാഗുരുവരനായ് 5 ഉദയകവീശ്വരനായമഹാത്മാ,
മാനിതനാകിയകരുണേശൻപരമാത്മാവേതാനെന്നറിവുറേറ,
ദീനതവാരാതേമറേറാരോഹേഹികളെപ്പോൽവണ്ണാൻപലവാം ൭൭൮

---

1. ചാരുതരാകൃതിയോടുമന്നാ=മനോഹരരൂപത്തോടുകൂടി ഭവിച്ചു. 2 തരവണമേവി സപ്തതല്ലത്തെപ്രാപിച്ചു. 3. വാരാകരസമമാമിടമീടിയമനസാ=സമുദ്രംപോലെ ഗംഭീരമായ ഹൃദയംകൊണ്ട്, 4. നിരണമെന്ന ദേശത്ത്. 5. ഉള്ള

ആനവനിരുവർതന്നുജന്മാരുളരായാരവരുടെസോദരിമാരായ്
മാനിനിമാരൊരുമൂവർപിറന്നാർമറവതുകാലമവൻതിരുവടിയും,
താനുടനേതന്നുടലൊടുവേറായ്ത്തനിയേപരമാത്മാവേയായാ
നാനവനോടെതിരായ് വിദ്യാധിപരായാർപുനരവനുടെതനയന്മാർ. ൯൯൯

1 തനയന്മാരവരിരുവർക്കുസഹോദരിമാരാംമൂവർക്കുംമകനായ്
അനുപമയായവർമൂവരിലിളയവളാകിയമാനിനിപെറുളനായാൻ,
ഇനിയമഹാദേവാജ്ഞയിനാലേയിതമൊടുവാലകനാകിയരാമൻ
പുനരവനുംനിജപാപംകളവാൻപുരുഷോത്തമകഥചൊൽകതുനിഞ്ഞാൻ.

൯൯൮

ജ്ഞാനമിലാമൂഢാത്മാക്കൾകലമറിഞ്ഞവരെപ്പോലെഭാവിച്ചേ
മാനിതമാകിയശ്രീരാമായണമാകിയകാവ്യകഥാസംക്ഷേപം
ദീനതയാനിജഭാഷയിനാലേനിതരാമേവംചെയ്തുമുടിച്ചാൻ,
മാനിതരായമഹാജനമിതിനെമുക്കൊല്ലാഞാനാടിമലർതൊഴുതേൻ. ൯൯൭

അടിതൊഴുതെന്നുടെപാപംകളവാൻഅഖിലേശ്വരകഥഞാനിതുചൊന്നേ,
പടുതരരായ്മൂലത്തെയറിഞ്ഞവർപറയാംമൂഷണമിന്നിതിനോത്താൽ,
ഉടനറിയാതജനംപറയുന്നതിനോത്താലാർബഹുമാനിക്കുന്നതു-
മുടനിതുകേൾപ്പവർകർണ്ണക്കൊന്നാലുമുപദ്രവമുണ്ടാകാതൊരുനാളും. ൯൯൯

ഒരുപടിശ്രീവാല്മീകിമുനീന്ദ്രനരത്നമഹാകാവ്യംകണ്ടേനതു
നിരുപമമതിലില്ലാതകഥാദികമംനിശ്ചയമിതിൽഞാൻചൊല്ലീലേതും
പെരിയമഹാകാവ്യമിതവ്വണ്ണംപേത്തുരചെയ്യാനോപണിയെന്നാൽ
വരഗുണനാകിയശ്രീരാമൻകഥബാലന്മാരിതുകണ്ടറികെന്നോ. ൧൦൦

എന്നുംപുത്രകളത്രാദികളോടിടിയധനധാന്യാദികളോടും,
നന്നിമികത്തുതുലോംനാളവനിയിൽനാനാസുഖമൊടുവാണവസാനേ,
ചെന്നഥവൈഷ്ണവലോകംചേരുവർശ്രീരാമായണമിതുതാൻചൊൽവാർ
ഇന്നിതുകേട്ടാനന്ദിപ്പവരുമിതത്തൊടുചേരുവർപരമാനന്ദം.

ഉത്തരകാണ്ഡം സമാപ്തം.

(ഈ പുസ്തകത്തിന്റെ സർവ്വാവകാശവും "ശ്രീരാമവിലാസം" പ്രസ്സ് ഉടമസ്ഥനിൽ ഇരിക്കുന്നു.)

---

1. പൌൽമകളിൽ ഇളയവളുടെ മകനായ രാമൻ തന്റെ പാപശാന്തിക്കായി ഇതു രാമായണംഉണ്ടാക്കിഎന്നു സാരം. കണ്ണശ്ശൻ എന്നതു് ഈ രാമപ്പണിക്കരുടെ അപരനാമമായിരിക്കണം.

22 AUG. 1936

Indic Digital Archive Foundation

032.1J30.12x
F7